

ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΤΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ιούνιος 2010

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση αποτελεί την Εσωτερική (Ιδρυματική) Έκθεση Αξιολόγησης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η Έκθεση συντάχθηκε από τους κ.κ Καθηγητές Ι. Κατσουλάκο*, Αικατερίνη Κυριαζίδου, Πέτρο Δελλαπόρτα, και Αναστάσιο Ξεπαπαδέα, μέλη της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π) του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ο.Π.Α).

Η ΜΟ.ΔΙ.Π του Οικονομικού Πανεπιστημίου αποτελείται από τους κ.κ:

- Ιωάννη Σ. Κατσουλάκο, Πρόεδρο της ΜΟ.ΔΙ.Π και Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού
- Αικατερίνη Κυριαζίδου, Καθηγήτρια - Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης
- Πέτρο Δελλαπόρτα, Καθηγητή - Τμήμα Στατιστικής
- Αναστάσιο Ξεπαπαδέα, Καθηγητή - Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών
- Ζαφειρώ Γιαμαλάκη, Διοικητική Υπάλληλο – Τμήμα Στατιστικής (εκλεγμένο μέλος της ΜΟ.ΔΙ.Π στις 1.10.2009 – κοινός εκπρόσωπος λοιπού επιστημονικού & διοικητικού προσωπικού)
- Σοφία Φουντά, εκπρόσωπο μεταπτυχιακών φοιτητών (εκλεγμένο μέλος στις 25.11.2009)

Σημειώνεται ότι η ΜΟ.ΔΙ.Π του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών δεν έχει στελεχωθεί με εκπρόσωπο των προπτυχιακών φοιτητών καθώς, παρά την υποβολή σχετικού αιτήματος από μέρους του Πρύτανη Καθ. κ. Γρ. Πραστάκου κατά τη διάρκεια της 6^{ης} συνεδρίασης της Συγκλήτου στις 19 Φεβρουαρίου 2009, μέχρι και σήμερα δεν έχει οριστεί εκπρόσωπος από το σύλλογο προπτυχιακών φοιτητών.

* Θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στη Διοικητική Υπάλληλο του Ο.Π.Α, κα Αικατερίνη Λαζαρίδου για τη σημαντική συμβολή της στην εκπόνηση της παρούσας έκθεσης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Βασικές Πληροφορίες

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών είναι, κατά σειρά αρχαιότητας, το τρίτο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της χώρας και το πρώτο στον χώρο των Οικονομικών Επιστημών και της Διοίκησης των Επιχειρήσεων. Έχει πλούσια ιστορία σημαντικών επιστημονικών επιτευγμάτων, που χαρακτηρίζουν το σύγχρονο παρόν και προδιαγράφουν εξαιρετικές προοπτικές για το μέλλον.

Ιδρύθηκε το 1920 ως Ανωτάτη Σχολή Εμπορικών Σπουδών και μετονομάστηκε το 1926 σε Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (ΑΣΟΕΕ). Από το 1989 έχει τη σημερινή ονομασία, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (www.aueb.gr).

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ) βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας, με το κεντρικό συγκρότημα στο νεοκλασικό κτίριο της οδού Πατησίων 76. Επιπλέον κτίρια, σε κοντινή απόσταση από το κεντρικό συγκρότημα, εξυπηρετούν τις ανάγκες του. Συγκεκριμένα:

- Ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του ΟΠΑ στεγάζεται στο κτίριο επί της οδού Κεφαλληνίας 46
- Το Κέντρο Μεταπτυχιακών Σπουδών και Έρευνας του ΟΠΑ στεγάζεται στο κτίριο επί των οδών Ευελπίδων 47 και Λευκάδος, ενώ παράλληλα τις ανάγκες του εξυπηρετεί και το κτίριο επί της οδού Ευελπίδων 27.
- Γραφεία Καθηγητών βρίσκονται στα κτίρια επί των οδών Κοδριγκτώνος 12, Δεριγνού 12, Πατησίων 80 και Ύδρας 28.

Ως ΑΕΙ, το ΟΠΑ είναι ΝΠΔΔ με πλήρη αυτοδιοίκηση, επιχορηγούμενο και εποπτευόμενο από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τη Διοίκηση ασκούν ο Πρύτανης Καθηγητής κ. Γρ. Πραστάκος, η Σύγκλητος και το Πρυτανικό Συμβούλιο.

Το διδακτικό και ερευνητικό έργο του ΟΠΑ υποστηρίζεται συνολικά από 223 μέλη ΔΕΠ οι περισσότεροι εκ των οποίων διαθέτουν τόσο εθνικές όσο και διεθνείς διακρίσεις και έχουν υπηρετήσει πρώτα ως μέλη ΔΕΠ σε διεθνώς αναγνωρισμένα και καταξιωμένα Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Το εκπαιδευτικό έργο του Πανεπιστημίου συνεπικουρούν συνολικά 10 μέλη ΕΕΔΙΠ και 29 μέλη ΕΤΕΠ. Τέλος, τα 200 μόνιμα μέλη Διοικητικού Προσωπικού και οι πενήντα συμβασιούχοι διοικητικοί υπάλληλοι εξασφαλίζουν την ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία όλων των Διοικητικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου.

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών διαθέτει οκτώ Τμήματα. Σε κάθε ένα από τα Τμήματα υλοποιούνται Προπτυχιακά, Μεταπτυχιακά και Διδακτορικά Προγράμματα Σπουδών, αλλά και σημαντική ερευνητική δραστηριότητα. Επικεφαλής του κάθε Τμήματος είναι ο Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος. Οι αποφάσεις λαμβάνονται από τη Γενική Συνέλευση του κάθε Τμήματος, στην οποία μετέχουν και εκπρόσωποι των φοιτητών.

Τα Τμήματα Σπουδών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι τα ακόλουθα:

- Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης
- Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών
- Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων
- Τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας
- Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής
- Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας
- Τμήμα Πληροφορικής
- Τμήμα Στατιστικής

Οι Προπτυχιακές Σπουδές στα Τμήματα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών βασίζονται στο σύστημα των εξαμηνιαίων μαθημάτων και στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών που καταρτίζει η Γενική Συνέλευση κάθε Τμήματος. Η φοίτηση διαρκεί οκτώ

εξάμηνα (τέσσερα έτη) και το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό.

Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης των εξαμήνων και των εξεταστικών περιόδων προτείνονται από το Τμήμα Σπουδών του ΟΠΑ, εγκρίνονται από τη Σύγκλητο και ανακοινώνονται στο ακαδημαϊκό ημερολόγιο του Πανεπιστημίου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τόσο η αρχική εγγραφή των φοιτητών στα Τμήματα, όσο και οι δηλώσεις επιλογής μαθημάτων για τη συμμετοχή στις εξετάσεις γίνονται πλέον ηλεκτρονικά πριν την έναρξη κάθε εξαμήνου. Στους προπτυχιακούς φοιτητές τα διδακτικά βιβλία καθώς και άλλα βοηθήματα παρέχονται δωρεάν. Η διανομή τους γίνεται σε ειδικό χώρο προς εξυπηρέτηση των φοιτητών (Δερίγνυ 1 και Μαυρομματαίων), ενώ τα Συγγράμματα Ελευθέρου Εμπορίου διανέμονται, επίσης δωρεάν, από τους αντίστοιχους εκδότες.

Σε προπτυχιακό επίπεδο πέραν των τακτικών διαλέξεων προσφέρονται και φροντιστηριακά μαθήματα με στόχο την ενδυνάμωση και ενίσχυση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών διδασκαλίας. Κατά τη διάρκεια των διαλέξεων γίνεται ευρεία χρήση σύγχρονων πληροφοριακών και τηλεπικοινωνιακών μέσων για την αρτιότερη παρουσίαση του μαθήματος.

Παράλληλα, αξιοσημείωτη είναι και η λειτουργία της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Ασύγχρονης Τηλεεκπαίδευσης (πλατφόρμα e-class). Η δημιουργία της πλατφόρμας χρηματοδοτήθηκε από το έργο ΕΠΕΑΕΚ-II στα πλαίσια ανάπτυξης των εκπαιδευτικών υποδομών του Πανεπιστημίου. Στόχος ήταν η υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου ανεξάρτητα από τους περιοριστικούς παράγοντες του χώρου και του χρόνου της συμβατικής διδασκαλίας (ανάρτηση υλικού για κάθε μάθημα, ατζέντα μαθήματος, δυνατότητα τηλεσυνεργασίας, ανταλλαγής αρχείων και σχηματισμού ομάδων εργασίας). Ταυτόχρονα στο Ο.Π.Α λειτουργεί υπερσύγχρονη αίθουσα Εικονικής Διδασκαλίας.

Πέραν των προγραμμάτων σπουδών Προπτυχιακού επιπέδου, κατά την παρούσα περίοδο, το Πανεπιστήμιο προσφέρει και 27 Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, επιπέδου Master. Τα προγράμματα αυτά είναι πλήρους αλλά και μερικής φοίτησης (απευθυνόμενα σε στελέχη), από τα οποία τα τρία εκτελούνται σε συνεργασία με άλλα Πανεπιστήμια, γεγονός

που επιτρέπει στο ΟΠΑ να μοιράζεται τη μακροχρόνια εμπειρία του στο τομέα των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων.

Κάθε Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα συντάσσει Οδηγό Σπουδών (Κανονισμό Λειτουργίας του Προγράμματος), ο οποίος διέπεται από τις γενικές αρχές του Κανονισμού Λειτουργίας ΠΜΣ του ΟΠΑ και περιλαμβάνει επιπλέον διευκρινιστικούς όρους για κάθε Πρόγραμμα.

Το Τμήμα, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος, ή της ΕΔΕ (Ειδική Διατμηματική Επιτροπή) σε περίπτωση Διατμηματικών ΠΜΣ, εγκρίνει τον Οδηγό Σπουδών, ο οποίος καθορίζει τις κατηγορίες υποψηφίων, τον τρόπο εισαγωγής, τα κριτήρια επιλογής, τις ημερομηνίες και τον τρόπο εγγραφής των ενδιαφερομένων, τις υποχρεώσεις των φοιτητών που επιλέγονται, καθώς και άλλες διευκρινήσεις που θεωρούνται απαραίτητες.

Τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Πλήρους Φοίτησης απευθύνονται σε υποψηφίους που, έχοντας ολοκληρώσει τις Προπτυχιακές τους Σπουδές, συνεχίζουν για Μεταπτυχιακές Σπουδές επιπέδου Master. Οι φοιτητές αυτοί δεν εργάζονται, διαθέτουν μικρή ή καθόλου εργασιακή εμπειρία (εξαιρουμένου του Προγράμματος MBA International, όπου οι φοιτητές έχουν προηγουμένως εργαστεί για περίπου 3 έτη) και είναι διατεθειμένοι να παρακολουθήσουν ένα εντατικό Πρόγραμμα μαθημάτων που διεξάγεται κυρίως τις πρωινές ώρες και είναι διάρκειας τουλάχιστον 12-15 μηνών.

Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών Μερικής Φοίτησης απευθύνονται σε πτυχιούχους που εργάζονται και επιθυμούν να αναβαθμίσουν τις γνώσεις που κατέχουν, διαθέτουν εργασιακή εμπειρία και είναι διατεθειμένοι να παρακολουθούν μαθήματα παράλληλα με την εργασία τους κατά τις απογευματινές ώρες ή ακόμη και ημέρες αργιών, σύμφωνα με το εκάστοτε Πρόγραμμα.

Η διάρκεια Σπουδών στα Προγράμματα Μερικής Φοίτησης είναι περίπου διπλάσια των αντίστοιχων Προγραμμάτων Πλήρους Φοίτησης.

Οι σπουδαστές και των δύο κατηγοριών Προγραμμάτων (Πλήρους Φοίτησης και Μερικής Φοίτησης) λαμβάνουν ισότιμα Διπλώματα.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών προσφέρει, στην Αγγλική γλώσσα, τρία Διεθνή προγράμματα μεταπτυχιακού επιπέδου (MBA International Program, Master in International Marketing, M.Sc in Accounting and Finance), τα οποία προσελκύουν μεγάλο αριθμό ξένων φοιτητών. Φιλοδοξία του Πανεπιστημίου είναι η ανάπτυξη Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων διεθνούς εμβέλειας, με συμμετοχή φοιτητών τόσο από τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και από τον ευρύτερο χώρο της Βαλκανικής, της Μ. Ανατολής, αλλά και της Αμερικής. Προκειμένου να επιτύχει τον στόχο του, το Πανεπιστήμιο αναπτύσσει διεθνείς συνεργασίες με πολλά Πανεπιστήμια σε όλο τον κόσμο.

Μετά το πέρας των μεταπτυχιακών τους σπουδών, οι απόφοιτοι του Ο.Π.Α δύνανται, εφόσον το επιθυμούν και πληρούν τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις, να συνεχίσουν τις σπουδές και την επιστημονική τους έρευνα σε διδακτορικό επίπεδο. Προκειμένου ο φοιτητής να ανακηρυχθεί σε Υποψήφιο Διδάκτορα απαιτείται να εισαχθεί σε προ-διδακτορικό πρόγραμμα (pre-doctoral program) τουλάχιστον ενός εξαμήνου και να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε έναν ελάχιστο αριθμό δυο (2) μαθημάτων από αυτά που προσφέρονται από το Τμήμα ειδικά για διδακτορικούς φοιτητές, ή εναλλακτικά να συμμετάσχει σε εξετάσεις επάρκειας. Εν συνεχεία, και εφόσον ικανοποιηθούν οι ανωτέρω προϋποθέσεις, η Γ.Σ.Ε.Σ του Τμήματος ή η Ε.Δ.Ε, κατόπιν εισήγησης του Επ. Υπευθύνου Διδακτορικών Σπουδών, εξετάζει την επιστημονική επάρκεια της ερευνητική πρότασης του υποψηφίου. Σε περίπτωση αποδοχής ορίζεται Επιβλέπων Καθηγητής και τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών αναγνωρίζοντας τη σημασία και τη βαρύτητα της βασικής έρευνας σε συνδυασμό με την περιορισμένη χρηματοδοτική ενίσχυση που δέχεται ο τομέας αυτός, αποφάσισε από το ακαδ. Έτος 2007-2008 να θεμελιώσει την έναρξη ενός εσωτερικού χρηματοδοτικού προγράμματος (προερχόμενο από τον πόρο «Υπέρ Ο.Π.Α») με στόχο την ενίσχυση ερευνητικών προτάσεων βασικής έρευνας στους τομείς που θεραπεύει. Κύριος σκοπός του Προγράμματος Ενίσχυσης Βασικής Έρευνας (ΠΕΒΕ) είναι η ενδυνάμωση της ερευνητικής δραστηριότητας και της συνεισφοράς των μελών της ερευνητικής κοινότητας του Ο.Π.Α, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη ποιότητα του ερευνητικού «προϊόντος». Για την επίτευξη του στόχου αυτού χρηματοδοτούνται ερευνητικές δραστηριότητες και ερευνητικά προγράμματα (research projects) κυρίως από

νέους αλλά και από καθιερωμένους ερευνητές τα οποία δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν από άλλες πηγές ή φορείς. Ο διαθέσιμος κατ' έτος προϋπολογισμός για το ανωτέρω πρόγραμμα κυμαίνεται περίπου στις 250.000 ευρώ. Η προκήρυξη για την υποβολή ερευνητικών προτάσεων ανακοινώνεται κάθε Σεπτέμβρη. Όλες οι ερευνητικές προτάσεις αξιολογούνται με αντικειμενικά και με διαφανή προκαθορισμένα κριτήρια, από εξωτερικούς αξιολογητές προερχόμενους στη συντριπτική τους πλειοψηφία από κορυφαία Πανεπιστημιακά Ιδρύματα ή Ερευνητικά Κέντρα του εξωτερικού. Με βάση τη βαθμολογική κατάταξη των ερευνητικών προτάσεων και σε συνάρτηση με τους διαθέσιμους πόρους επιλέγονται προς χρηματοδότηση οι άριστες ερευνητικές προτάσεις (με βαθμολογία τουλάχιστον άνω του 8,5/10). Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των προτάσεων διαρκεί ένα ημερολογιακό έτος (Ιανουάριο – Δεκέμβριο), κατά τη διάρκεια του οποίου οι χρηματοδοτηθείσες ερευνητικές ομάδες οφείλουν να προσκομίσουν δυο εκθέσεις προόδου (με το πέρας των 9 και των 12 μηνών από την έναρξη) αναφορικά με την πορεία και την εξέλιξη της έρευνάς τους και σε συνάρτηση με τους αρχικούς τους στόχους.

Συμπερασματικά, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι το Ο.Π.Α, διαμέσου των προγραμμάτων σπουδών του –προπτυχιακού, μεταπτυχιακού και διδακτορικού επιπέδου- στοχεύει στη δημιουργία επιστημόνων με ισχυρό διεπιστημονικό υπόβαθρο έτσι ώστε να είναι διεθνώς ανταγωνιστικοί στη σημερινή κοινωνία της γνώσης και της πληροφόρησης και που θα αντιμετωπίσουν με επιτυχία τις προκλήσεις του διεθνοποιημένου περιβάλλοντος του 21ου αιώνα. Για την επίτευξη του στόχου αυτού τα προγράμματα σπουδών του Ο.Π.Α στελεχώνονται από Καθηγητές με εμπειρία σε διεθνή Προγράμματα και παρέχουν στους φοιτητές τους εκπαίδευση υψηλού επιπέδου, εξοικείωση με τις σύγχρονες ποσοτικές μεθόδους και τις νέες τεχνολογίες, και ανάπτυξη των προσωπικών τους ικανοτήτων.

Στα πλαίσια διασφάλισης του ιδιαίτερα υψηλού και ποιοτικού επιπέδου του διδακτικού και ερευνητικού του έργου, το Ο.Π.Α. δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην αξιολόγηση των Προγραμμάτων Σπουδών, των διδασκόντων και των διδασκομένων (με βάση διεθνώς αποδεκτές μεθόδους), καθώς και στη συστηματική και ομαδική συνεργασία μεταξύ καθηγητών και φοιτητών. Με αυτό τον τρόπο, τα Προγράμματα Σπουδών και οι μέθοδοι διδασκαλίας εναρμονίζονται με τις διεθνείς εξελίξεις και εμβαθύνουν στην επιστημονική κατάρτιση των φοιτητών. Σαν αποτέλεσμα, οι απόφοιτοι του Ο.Π.Α είναι στελέχη ικανά όχι

αλλά να ανταποκριθούν στις παρούσες και μελλοντικές ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας (τόσο σε εθνικό όσο και διεθνές επίπεδο), αλλά και να γίνουν φορείς δημιουργίας.

Συγκεκριμένα, σε όλα τα Προγράμματα Σπουδών του Ο.Π.Α, προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου, εφαρμόζονται διαδικασίες ελέγχου και αξιολόγησης σχετικά με το βαθμό στον οποίο ανταποκρίνονται στους στόχους του Τμήματος, αλλά και αναφορικά με τη ποιότητα και το επίπεδο του διδακτικού και του παραγόμενου ερευνητικού έργου.

Οι διδάσκοντες και τα διδασκόμενα μαθήματα αξιολογούνται στο τέλος κάθε εξαμήνου με ερωτηματολόγια που διανέμονται στους φοιτητές και συγκεντρώνονται από τη Γραμματεία του Τμήματος ή αντίστοιχα του ΠΜΣ. Βάσει αυτών, συντάσσονται ανώνυμοι πίνακες με συνολικά στοιχεία από τις αξιολογήσεις των φοιτητών που διανέμονται στους διδάσκοντες, ενώ ο κάθε διδάσκων έχει δυνατότητα πρόσβασης στα αποτελέσματα της αξιολόγησης μόνο των δικών του μαθημάτων. Τα ανωτέρω στοιχεία γίνονται γνωστά στο Πρόεδρο εκάστου Τμήματος ή αντίστοιχα το Διευθυντή του ΠΜΣ.

Σημειώνεται ότι, τα κριτήρια με βάση τα οποία διεξάγεται η εσωτερική αξιολόγηση των Τμημάτων, είναι σύμφωνα με τα κριτήρια-πρότυπα διασφάλισης ποιότητας που ορίζονται από την ΑΔΙΠ. Διεξοδικά, αναπτύσσονται, αναλύονται και σχολιάζονται στις επιμέρους Εκθέσεις Εσωτερικής Αξιολόγησης που έχουν κατατεθεί από τα Τμήματα στη ΜΟ.ΔΙ.Π και έχουν κοινοποιηθεί στην Α.ΔΙ.Π.

Βάσει των ανωτέρω συντάχθηκε και η παρούσα έκθεση, κάνοντας διακριτή αναφορά σε κάθε ένα από τα οκτώ Τμήματα του Ο.Π.Α (βλ. ακόλουθα κεφάλαια), δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στο διδακτικό και ερευνητικό τους έργο. Επιπλέον, επισυνάπτονται για όλα τα Τμήματα, τα Παραρτήματα 1 και 3 (Πίνακες με στοιχεία και δείκτες της λειτουργίας των Τμημάτων, Συνθετικοί Πίνακες απογραφής στοιχείων του Ιδρύματος για την Εσωτερική Έκθεση της ΜΟ.ΔΙ.Π). Τέλος, επισυνάπτεται αρχείο που αντιστοιχεί στο Παράρτημα 2, με αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις Κεντρικές Υπηρεσίες του Ο.Π.Α.

Προτεραιότητες και Βασικοί Περιορισμοί / Προβλήματα

Ιδιαίτερα συνοπτικά καθώς στα επόμενα κεφάλαια ακολουθεί αναλυτική αναφορά σε κάθε Τμήμα ξεχωριστά, και με βάση τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα απογραφικά δελτία και τις επιμέρους εκθέσεις αξιολόγησης των Τμημάτων, θα θέλαμε να τονίσουμε ότι:

- Το Ο.Π.Α επιλέγει κατά κανόνα ως μέλη ΔΕΠ, επιστήμονες κατόχους Διδακτορικών Διπλωμάτων με πλήθος δημοσιεύσεων σε διεθνή υψηλού κύρους επιστημονικά περιοδικά. Τονίζεται δε ότι οι περισσότεροι εξ αυτών έχουν προηγουμένως υπηρετήσει ως μέλη ΔΕΠ σε ορισμένα από τα πλέον φημισμένα Πανεπιστήμια διεθνώς.
- Το διδακτικό έργο των διδασκόντων όλων των Τμημάτων του Ο.Π.Α. χαίρει μεγάλης εκτίμησης στην Ελληνική εκπαίδευση και αγορά εργασίας, καθώς είναι το πρώτο σε προτιμήσεις τόσο των υποψηφίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης όσο και των ενδιαφερομένων για σπουδές μεταπτυχιακού επιπέδου, στον ευρύτερο χώρο των οικονομικών σπουδών. Οι διδάσκοντες, στα πλαίσια παρακολούθησης των εκπαιδευτικών και επιστημονικών εξελίξεων σε διεθνές επίπεδο, επιδιώκουν τη διαρκή επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων, των εφαρμοζόμενων διδακτικών μεθόδων αλλά και των συγγραμμάτων /βοηθημάτων που χρησιμοποιούνται στα μαθήματά τους. Κατά συνέπεια, παρέχονται Προγράμματα Σπουδών σύγχρονα και ολοκληρωμένα, ανταγωνιστικά και ελκυστικά και με ιδιαίτερα θετική ανταπόκριση από την αγορά εργασίας.
- Σαν αποτέλεσμα του υψηλού επιπέδου της παρεχόμενης διδασκαλίας και εκπαίδευσης οι πτυχιούχοι του Ο.Π.Α. έχουν αποδεδειγμένα ευνοϊκές προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης σε δημόσιους οργανισμούς, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ιδιωτικές επιχειρήσεις ενώ ένας σημαντικός αριθμός τους συνεχίζει για

σπουδές διδακτορικού επιπέδου, αρκετοί μάλιστα εξ αυτών με υποτροφία. Οι περισσότεροι εξ αυτών ακολουθούν ακαδημαϊκή καριέρα είτε στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό. Σημαντικός είναι και ο αριθμός των αποφοίτων του Ο.Π.Α που έχουν τύχει σημαντικών διακρίσεων και βραβείων (όπως το Βραβείο Μποδοσάκη).

- Σε ερευνητικό επίπεδο, οι δραστηριότητες των μελών ΔΕΠ του Ο.Π.Α είναι ιδιαίτερα έντονες και διακρίνονται κυρίως από υψηλή ποιότητα (όπως τεκμηριώνεται βάσει των δημοσιεύσεων που παρατίθενται στα σχετικά κεφάλαια της παρούσας μελέτης και των επισυναπτόμενων στατιστικών πινάκων). Περιλαμβάνουν δημοσιεύσεις σε διεθνούς υψηλού κύρους περιοδικά, τη διοργάνωση πανελλήνιων και διεθνών συνεδρίων, την επιμέλεια έκδοσης επιστημονικών περιοδικών με κριτές, τη συμμετοχή σε πλήθος εθνικών, ευρωπαϊκών αλλά και διεθνών ερευνητικών προγραμμάτων-έργων. Σαν αποτέλεσμα το ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ του Ο.Π.Α χαίρει ευρείας και διεθνούς αναγνώρισης. Επισημαίνεται ότι η υλοποίηση της ερευνητικής πολιτικής των Τμημάτων του Ο.Π.Α παρακολουθείται σε ετήσια βάση, καθώς στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους όλα τα μέλη ΔΕΠ συντάσσουν έκθεση απολογισμού των ερευνητικών δραστηριοτήτων τους την οποία υποβάλλουν στη γραμματεία του οικείου Τμήματος.

Ταυτόχρονα όμως, και παρά το γεγονός ότι η αριστεία του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών καθώς και η διαρκής του προσπάθεια για διατήρηση του υψηλού του επιπέδου είναι στοιχεία αναμφισβήτητα, υπάρχουν μεγάλα περιθώρια για βελτίωση και ανάπτυξη. Συγκεκριμένα, κρίνεται απαραίτητο και **άμεσης προτεραιότητας** να αντιμετωπισθούν τα ακόλουθα θέματα:

- Η αύξηση των τακτικών μελών ΔΕΠ, με δεδομένο ότι ειδικά για τα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών και κυρίως στα υποχρεωτικά μαθήματα, η αναλογία διδασκόντων /φοιτητών είναι ιδιαίτερα χαμηλή.

- Η αύξηση προσωπικού για τη στελέχωση των εργαστηρίων και την επίβλεψη εργασιών, οργάνωση σεμιναρίων και ηλεκτρονικών μαθημάτων, υποστήριξη ιστοσελίδων, καθώς επίσης και των υπαλλήλων γραμματειακής και διοικητικής υποστήριξης. Επισημαίνεται ότι ένα μεγάλο μέρος των αναγκών του Πανεπιστημίου σε θέματα διοικητικής υποστήριξης, καλύπτεται από υπαλλήλους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου. Επίσης, η αύξηση των μελών ΕΤΕΠ για την αρτιότερη εκτέλεση του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και εφαρμοσμένου έργου του Ιδρύματος.
- Η αύξηση του πλήθους και της χωρητικότητας των αιθουσών διδασκαλίας και των γραφείων αλλά και η ποιοτική βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής τους. Στόχος είναι η σημαντική βελτίωση του γενικότερου περιβάλλοντος διδασκαλίας, έρευνας και εργασίας καθιστώντας το πιο ελκυστικό για όλους τους εμπλεκόμενους (διδάσκοντες, φοιτητές, τεχνικό προσωπικό, διοικητικοί υπάλληλοι κ.λπ).
- η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός των εργαστηρίων, καθώς ο αριθμός τους είναι πολύ μικρός ενώ ο τεχνικός τους εξοπλισμός δεν ανανεώνεται και δεν συντηρείται τακτικά και με επάρκεια.
- η αύξηση του πλήθους του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού σε ανταπόκριση τόσο στο μεγάλο αριθμό προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών και στις αυξημένες ανάγκες της σύγχρονης εκπαίδευσης, όσο και στις συνταξιοδοτήσεις ή αποσπάσεις υπαλλήλων, που έχουν παρατηρηθεί τα τελευταία χρόνια, δίχως τη παράλληλη αντικατάστασή τους.

Δυστυχώς, παρά την αναγκαιότητα κάλυψης των ανωτέρω προτεραιοτήτων, τίθενται **βασικοί περιορισμοί και προβλήματα**, των οποίων η επίλυση ή η αντιμετώπιση δεν άπτεται άμεσα της δικαιοδοσίας του Ο.Π.Α. ή γενικότερα των ΑΕΙ. Ακολουθεί μια σύντομη περιγραφή των κυριότερων περιορισμών που υφίστανται σχετικά με την επίτευξη των σημαντικών στόχων του Ιδρύματος:

- *Χαμηλές αμοιβές:* Οι αμοιβές των μελών ΔΕΠ είναι πολύ χαμηλές, στοιχείο που σε συνδυασμό με τη γενικότερη ρευστότητα του θεσμικού πλαισίου και τις χαμηλές ποιότητας υποδομές, καθιστά ιδιαίτερα δυσχερή την προσέλκυση υψηλής ποιότητας επιστημόνων από αξιόλογα Ιδρύματα του εξωτερικού. Επιπλέον, οι χαμηλές αμοιβές ωθούν πολλά μέλη ΔΕΠ σε αυξημένη διδασκαλία ή /και σε μη ακαδημαϊκές δραστηριότητες. Ομοίως χαμηλές αμοιβές υπάρχουν και για το υπόλοιπο διδακτικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό.
- *Περιορισμένη υποστήριξη της έρευνας:* Απαιτείται από την Πολιτεία η υποστήριξη, προώθηση και αναγνώριση της βασικής ερευνητικής δραστηριότητας που οδηγεί σε προβολή και συμμετοχή στην πρώτη γραμμή της διεθνούς έρευνας κύρους. Παρά τις προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση από ομάδες ερευνητών στο Πανεπιστήμιο και το γεγονός ότι η σύγκριση του Ο.Π.Α. με άλλα Ελληνικά Πανεπιστήμια είναι γενικά ευνοϊκή, χρειάζεται άμεση υλική (με υψηλότερες αμοιβές και αποζημιώσεις για ταξίδια, συνέδρια, συνεργασίες, σημαντικές δημοσιεύσεις) και οργανωτική υποστήριξη (με ευελιξία χειρισμών π.χ. για αμοιβές επισκεπτών), ώστε να είναι εφικτή η προσέλκυση ικανών ερευνητών και να τους δίνεται η δυνατότητα και τα κίνητρα να αφοσιωθούν σε βασική έρευνα πρώτης γραμμής. Ιδιαίτερα ανασταλτικός παράγοντας είναι η ελλιπής υποστήριξη και ο περιορισμένος αριθμός προκηρύξεων έργων σχετικών με βασική έρευνα από την πλευρά της Πολιτείας.
- *Χαμηλό επίπεδο υλικής υποδομής:* Η κτιριακή και λοιπή υποδομή μας είναι ανεπαρκής και σε ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο. Πολλά αμφιθέατρα είναι σε απαράδεκτη κατάσταση, υπάρχει δραματική στενότητα χώρων διδασκαλίας και εργαστηρίων, έλλειψη χώρων γραφείων και κατακερματισμός χώρων σε διάφορες τοπικές «πολυκατοικίες», καθώς και έλλειψη σύγχρονου εξοπλισμού. Το υλικό περιβάλλον δεν προσφέρεται ούτε «εμπνέει» για έρευνα και διδασκαλία. Είναι επιτακτική ανάγκη να γίνει συγκέντρωση γραφείων και διδακτικών αιθουσών σε ένα κτίριο σύγχρονων ακαδημαϊκών προδιαγραφών που να συνδέεται με το κεντρικό κτίριο. Να σημειωθεί ότι άλλα Ιδρύματα με τα οποία συγκρινόμαστε, όπως η Σχολή Νομικών –

Οικονομικών - Πολιτικών Επιστημών του ΕΚΠΑ ή το Πανεπιστήμιο Πειραιώς, έχουν αποκτήσει πρόσφατα σύγχρονη και σημαντικά ανώτερη κτιριακή υποδομή.

- *Ποιότητα εισερχόμενων φοιτητών:* Παρατηρείται εκρηκτική αύξηση κατά τα τελευταία 2-3 χρόνια του αριθμού των αιτήσεων μεταγραφών χωρίς ποσοτικό περιορισμό, με αποτέλεσμα οι αριστοί μετεγγραφόμενοι (λόγω νομοθεσίας) να υπερβαίνουν πλέον το 1/3 των κανονικώς εισαχθέντων στο Τμήμα βάσει Πανελλαδικών Εξετάσεων στο προπτυχιακό πρόγραμμα. Το γεγονός αυτό αλλοιώνει σε σημαντικό βαθμό τη σύνθεση και το ποιοτικό επίπεδο των κανονικώς εισαχθέντων πρωτοετών φοιτητών συγκεκριμένων Τμημάτων. Ενδεικτικό είναι ότι πολλοί εκ των μετεγγραφόμενων εισήχθησαν στα περιφερειακά πανεπιστήμια με βαθμολογία σημαντικά χαμηλότερη εκείνης που απετέλεσε τη βάση εισαγωγής στα Τμήματα του Ο.Π.Α, και το γεγονός αυτό αναμένεται να λειτουργήσει ανασχετικά στην προσπάθεια περαιτέρω ενδυνάμωσης του προπτυχιακού προγράμματος. Το θέμα αυτό αφορά το Πανεπιστήμιο στο σύνολό του αλλά και πιο συγκεκριμένα τα Τμήματα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οικονομικής Επιστήμης, τα οποία – ιδιαίτερα το Τμήμα Ο.Δ.Ε- δέχονται το μεγαλύτερο όγκο αιτήσεων φοιτητών για μετεγγραφή.
- *Έλλειψη σταθερού θεσμικού περιβάλλοντος και απλών διαδικασιών.* Οι προσπάθειες για νέες πρωτοβουλίες και η αποτελεσματική καθημερινή λειτουργία του Πανεπιστημίου προσκρούουν συχνά στην ανυπαρξία σταθερού και σαφούς θεσμικού πλαισίου, στη «γραφειοκρατία», σε καθυστερήσεις (όπως της διανομής συγγραμμάτων, έγκρισης θέσεων και προσλήψεων –τόσο μελών ΔΕΠ όσο και Λοιπού Επικουρικού και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού και Διοικητικού Προσωπικού- από το Υπουργείο) καθώς και σε τυπικούς περιορισμούς όπως στην οργάνωση και πληρωμή αμοιβών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, προσκλήσεων για επισκέπτες καθηγητές, κ.λπ. Οι προσπάθειές μας θα είχαν περισσότερες πιθανότητες επιτυχίας σε ένα πλαίσιο λειτουργίας που να είναι απλό, σταθερό, ευέλικτο και χαμηλού κόστους διαχείρισης.

- Έλλειψη δυνατότητας συμμετοχής μελών ΕΤΕΠ σε επιμορφωτικά σεμινάρια σε εθελοντική βάση για την υποβοήθηση του έργου τους ή για την ανάληψη νέων καθηκόντων που διοργανώνονται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς με κάλυψη κόστους από το πανεπιστήμιο και τα τμήματα στα οποία υπηρετούν. Πρόβλεψη για πάγια ετήσια δαπάνη.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Εισαγωγή

Το Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ) είναι το αρχαιότερο Τμήμα Οικονομικών στην Ελλάδα. Ιδρύθηκε το 1920, με την ίδρυση της τότε Ανωτάτης Σχολής Εμπορικών Σπουδών που το 1926 μετονομάστηκε σε Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (ΑΣΟΕΕ), όνομα με το οποίο επίσης εξακολουθεί να είναι γνωστό το Πανεπιστήμιο. Το Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης είναι επίσης το πρώτο που προσέφερε στην Ελλάδα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στην οικονομική επιστήμη το 1978.

Σήμερα στο Τμήμα λειτουργούν:

1. Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών,
2. Τρία Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών:
 - ΠΜΣ Πλήρους Φοίτησης με δυο Κατευθύνσεις (Οικονομικής Θεωρίας και Εφαρμοσμένης Οικονομικής)
 - ΠΜΣ Μερικής Φοίτησης στη «Χρηματοοικονομική και Τραπεζική για Στελέχη»
 - ΠΜΣ Μερικής Φοίτησης στα «Εφαρμοσμένα Οικονομικά και Χρηματ/νομικά»
3. καθώς και το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών.

Σκοπός του Τμήματος είναι η προαγωγή της Οικονομικής Επιστήμης μέσω της έρευνας και της διδασκαλίας, ανταποκρινόμενο στις ανάγκες και απαιτήσεις της σύγχρονης οικονομίας και κοινωνίας με την κάλυψη εύρους τομέων όπως η μικροοικονομική και μακροοικονομική θεωρία, βιομηχανική οργάνωση, δημόσια και διεθνή οικονομικά, τα οικονομικά της εργασίας

και του περιβάλλοντος, χρηματοοικονομικά και τραπεζική, η οικονομική ιστορία, καθώς και ποσοτικές μέθοδοι όπως η στατιστική και οικονομετρία.

Βασικοί στόχοι των προγραμμάτων που προσφέρονται και λειτουργούν στο Τμήμα είναι οι εξής:

- Παρακολούθηση των εξελίξεων στο χώρο της οικονομικής επιστήμης
- Παρακολούθηση των τάσεων στο χώρο της οικονομίας και της αγοράς εργασίας
- Αναβάθμιση της παραγωγικής βάσης της ελληνικής οικονομίας
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας
- Υιοθέτηση και εφαρμογή εναλλακτικών μεθόδων παροχής γνώσεων
- Ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων που αφορούν τις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών
- Ανάπτυξη του πνεύματος της επιχειρηματικότητας και την κατανόηση της σημασίας της καινοτομίας
- Ανάπτυξη των δεξιοτήτων που αφορούν την επικοινωνία και το μετασχηματισμό της επιστημονικής γνώσης για την αντιμετώπιση των πραγματικών αναγκών και προβλημάτων της κοινωνίας.

Το Τμήμα, τη περίοδο συγγραφής της έκθεσης αυτής, διαθέτει 20 καθηγητές πλήρους απασχόλησης, εκ των οποίων 11 είναι πρώτης βαθμίδας, 2 αναπληρωτές, 4 επικουροι και 3 λέκτορες, και 2 καθηγητές μερικής απασχόλησης. Το διδακτικό έργο συμπληρώνουν 8 διδάσκοντες ως επισκέπτες που υπόκεινται στο Π.Δ. 407. Έχει 1195 εγγεγραμμένους προπτυχιακούς φοιτητές, 159 φοιτητές εγγεγραμμένους στα δύο μεταπτυχιακά προγράμματα Master's πλήρους φοίτησης, 114 φοιτητές εγγεγραμμένους στα δύο μεταπτυχιακά προγράμματα Master's μερικής φοίτησης, και 45 διδακτορικούς φοιτητές. Το έργο του Τμήματος υποστηρίζεται από 7 μέλη ΕΤΕΠ, 5μελή γραμματεία και 1 άτομο τεχνικού προσωπικού. Διαθέτει δύο εργαστήρια με 40 περίπου ηλεκτρονικούς υπολογιστές συνολικά προς χρήση από τους προπτυχιακούς φοιτητές καθώς και εργαστήριο με 15 υπολογιστές για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Διαδικασία Αξιολόγησης

Σε όλα τα προαναφερθέντα προγράμματα σπουδών, εφαρμόζονται διαδικασίες ελέγχου και αξιολόγησης σχετικά με το βαθμό στον οποίο ανταποκρίνονται στους στόχους του Τμήματος, αλλά και αναφορικά με τη ποιότητα και το επίπεδο του διδακτικού και του παραγόμενου ερευνητικού έργου.

Τα κριτήρια με βάση τα οποία διεξήχθη η εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος, αναπτύσσονται, αναλύονται και σχολιάζονται διεξοδικά στη σχετική έκθεση που συντάχθηκε από την ΟΜΕΑ του Τμήματος, και έχει κατατεθεί τόσο στην ΜΟ.ΔΙ.Π του Ο.Π.Α όσο και στην Α.ΔΙ.Π. Σημειώνεται ότι τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν είναι σύμφωνα με τα κριτήρια-πρότυπα διασφάλισης ποιότητας που ορίζονται από την ΑΔΙΠ.

Οι διδάσκοντες και τα διδασκόμενα μαθήματα αξιολογούνται στο τέλος κάθε εξαμήνου με ερωτηματολόγια που διανέμονται στους φοιτητές και συγκεντρώνονται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Βάσει αυτών, συντάσσονται ανώνυμοι πίνακες με συνολικά στοιχεία από τις αξιολογήσεις των φοιτητών που διανέμονται στους διδάσκοντες, ενώ ο κάθε διδάσκων έχει δυνατότητα πρόσβασης στα αποτελέσματα της αξιολόγησης των δικών του μαθημάτων.

Συνοπτικός Απολογισμός Διδακτικού και Ερευνητικού έργου του Τμήματος, με βάση την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος

A. Διδακτικό έργο του Τμήματος

Το διδακτικό έργο του Τμήματος χαίρει μεγάλης εκτίμησης και αναγνώρισης στην Ελληνική εκπαίδευση και αγορά εργασίας καθώς είναι πρώτο στις προτιμήσεις των υποψηφίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στον χώρο των οικονομικών επιστημών, συγκεντρώνοντας τους πλέον υψηλόβαθμους υποψηφίους.

Παράλληλα, το Τμήμα ανέκαθεν προσέλκυε και εξακολουθεί να προσελκύει στις τάξεις του καθηγητές υψηλού κύρους, με διδακτορικά από Πανεπιστήμια του εξωτερικού (ενδεικτικά από τα Cambridge University, University of Illinois-Urbana, London School of Economics, University of London, University of Massachusetts, University of Minnesota, Northwestern University, Oxford University, University of Pennsylvania, University of Rochester, Yale University) που επίσης έχουν προηγουμένως υπηρετήσει ως μέλη ΔΕΠ σε ορισμένα από τα πλέον φημισμένα Πανεπιστήμια διεθνώς (όπως ενδεικτικά στα Duke University, University of California-Los Angeles, Cambridge University, University of Chicago, University of Essex University of London (Queen Mary), University of Maryland, New York University, University of Pennsylvania, University of Toronto και άλλα).

Στα πλαίσια παρακολούθησης των εκπαιδευτικών και επιστημονικών εξελίξεων σε διεθνές επίπεδο, οι διδάσκοντες επιδιώκουν τη διαρκή επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων αλλά και των εφαρμοζόμενων διδακτικών μεθόδων. Τα συγγράμματα και τα βοηθήματα που χρησιμοποιούνται στα μαθήματα εξετάζονται από τη ΓΣ για τα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών, και από την ΓΣΕΣ αντίστοιχα για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του Τμήματος. Στην εκπαιδευτική διαδικασία (διδασκαλία αλλά και εργαστηριακή εκπαίδευση) γίνεται αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (προβολικά, H/Y), ενώ το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο αποτελεί τον επικρατέστερο τρόπο επικοινωνίας με τους διδάσκοντες.

Σημειώνεται δε ότι, το 50% των εισαγωγικών μαθημάτων διδάσκονται από καθηγητές των δυο ανωτέρων βαθμίδων.

Επιπλέον, το Τμήμα συμμετέχει στο πρόγραμμα Socrates /Erasmus, το συντονισμό και την υποστήριξη του οποίου έχουν αναλάβει ένα μέλος ΔΕΠ και ένα μέλος ΕΤΕΠ αντίστοιχα.

Ως αποτέλεσμα του υψηλού επιπέδου της παρεχόμενης διδασκαλίας και εκπαίδευσης, οι πτυχιούχοι του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης έχουν ευνοϊκές προοπτικές επαγγελματικής αποκατάστασης σε δημόσιους οργανισμούς, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ιδιωτικές επιχειρήσεις, ενώ ένας σημαντικός αριθμός τους γίνεται δεκτός σε μεταπτυχιακά προγράμματα της Αμερικής και της Ευρώπης. Τα τελευταία πέντε έτη απόφοιτοι του Τμήματός μας συνεχίζουν τις σπουδές τους ως υποψήφιοι διδάκτορες με υποτροφία στα Πανεπιστήμια: Harvard, MIT, Princeton, Chicago, Yale, Pennsylvania, Penn State, UCLA , Rochester, Pittsburgh, και Florida στις Η.Π.Α., και London School of Economics, University College London, Warwick, Cambridge University στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και σε πολλά άλλα. Πτυχιούχοι του Τμήματος έχουν γίνει καθηγητές σε φημισμένα Πανεπιστήμια του εξωτερικού (όπως το MIT) και έχουν τύχει σημαντικών διακρίσεων και βραβείων (όπως το Βραβείο Μποδοσάκη). Διδάκτορες του Τμήματος, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της διατριβής τους έχουν λάβει προσφορές θέσεων ακαδημαϊκής εργασίας στα Τμήματα Οικονομικής των Πανεπιστημίων Μακεδονίας, Ιωαννίνων και Κύπρου όπως και ερευνητικές θέσεις στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Διεύθυνση Ανταγωνισμού), Υπουργείο Οικονομικών (Σώμα Οικονομικών Εμπειρογνομόνων), Τράπεζα Ελλάδος (Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών), και Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Ταυτόχρονα όμως, και παρά το γεγονός ότι η αριστεία του Τμήματος είναι αναμφισβήτητη, υπάρχουν μεγάλα περιθώρια για βελτίωση και ανάπτυξη. Συγκεκριμένα, κρίνεται απαραίτητη:

- η αύξηση των τακτικών μελών ΔΕΠ, καθώς ειδικά για τα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών, η αναλογία στα υποχρεωτικά μαθήματα είναι περίπου ένας διδάσκων προς 300 φοιτητές, ενώ στα μαθήματα επιλογής ποικίλει από 1 προς 200 έως 1 προς 30
- η αύξηση του πλήθους και της χωρητικότητας των αιθουσών διδασκαλίας και γραφείων καθώς και η ποιοτική βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής τους
- η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός των εργαστηρίων, καθώς ο αριθμός τους είναι πολύ μικρός ενώ ο τεχνικός τους εξοπλισμός δεν ανανεώνεται και δεν συντηρείται τακτικά και με επάρκεια
- η αύξηση του πλήθους του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού σε ανταπόκριση στο μεγάλο αριθμό προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών και στις αυξημένες ανάγκες της σύγχρονης εκπαίδευσης.

B. Ερευνητικό έργο του Τμήματος

Οι ερευνητικές δραστηριότητες των μελών ΔΕΠ είναι έντονες και διακρίνονται από υψηλή ποιότητα. Περιλαμβάνουν δημοσιεύσεις σε διεθνούς κύρους περιοδικά, (όπως *Econometrica*, *Review of Economic Studies*, *Journal of Economic Theory*, *International Economic Review*, *Economic Journal*, *Journal of Econometrics*, *European Economic Review*, *Journal of Public Economics*), τη διοργάνωση πανελλήνιων και διεθνών συνεδρίων, την επιμέλεια έκδοσης επιστημονικών περιοδικών με κριτές. Το ερευνητικό έργο του Τμήματος έχει ευρεία διεθνή αναγνώριση.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Οικονομικής Επιστήμης, την τελευταία πενταετία, έχουν δημοσιεύσει:

 33 βιβλία

 279 άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές, εκ των οποίων τα 22 το τελευταίο έτος

 154 άρθρα σε συλλογικούς τόμους, εκ των οποίων τα 21 το τελευταίο έτος
ενώ 3290 ετεροαναφορές έχουν γίνει σε δημοσιεύσεις μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος.

Επιπλέον, κατά το τελευταίο έτος, υπήρξαν 17 συμμετοχές μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων (ελληνικών και διεθνών), 11 συμμετοχές μελών ΔΕΠ/ΕΠ του Τμήματος σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών (ελληνικών και διεθνών), ενώ μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν διατελέσει πολλαπλές φορές κριτές σε επιστημονικά περιοδικά διεθνούς κύρους.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι επιδιώκεται στενή παρακολούθηση και έντονη συμμετοχή των μελών ΔΕΠ στις τελευταίες εξελίξεις της οικονομικής επιστήμης, μέσω της διοργάνωσης εβδομαδιαίων σεμιναρίων με ομιλητές από Ελληνικά και διεθνή ακαδημαϊκά και άλλα ερευνητικά Ιδρύματα, μέσω της συμμετοχής των μελών ΔΕΠ σε πανελλήνια και διεθνή συνέδρια αλλά και με την απονομή των θεσμοθετημένων από το Τμήμα, ετήσιων ερευνητικών βραβείων.

Παράλληλα, το Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης συμμετείχε κατά τη τελευταία πενταετία και συνεχίζει να συμμετέχει σε πλήθος ερευνητικών προγραμμάτων-έργων, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων διεξάγεται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Επισημαίνεται δε ότι, η υλοποίηση της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος παρακολουθείται σε ετήσια βάση, καθώς στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους, κάθε μέλος ΔΕΠ συντάσσει έκθεση των ερευνητικών του δραστηριοτήτων και την υποβάλλει στη γραμματεία του Τμήματος. Οι εκθέσεις αυτές χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση της ηλεκτρονικής σελίδας του Τμήματος, με αποτέλεσμα τη δημοσιοποίηση του απολογισμού των ερευνητικών δραστηριοτήτων του Τμήματος. Ταυτόχρονα, κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους γίνεται διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στο εσωτερικό του Τμήματος μέσω της ηλεκτρονικής τους σελίδας, μέσω άτυπων εβδομαδιαίων συναντήσεων μεταξύ των μελών ΔΕΠ και των υποψηφίων διδακτόρων καθώς και εβδομαδιαίων σεμιναρίων με προσκεκλημένους ερευνητές από Ελληνικά και διεθνή ακαδημαϊκά Ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 εγκρίθηκε από τη ΓΣ και δρομολογείται η βράβευση των δημοσιεύσεων των μελών

ΔΕΠ σε κορυφαία ερευνητικά περιοδικά (με προσαύξηση χρηματικών βραβείων για τα μη μόνιμα μέλη ΔΕΠ, Λέκτορες και Επίκουρους).

Τέλος, μέλη ΔΕΠ του Τμήματος διατηρούν στενές σχέσεις με Έλληνες και αλλοδαπούς επιστήμονες του εξωτερικού, όπου οι περισσότεροι προηγουμένως έχουν αναπτύξει ακαδημαϊκή δραση. Μέλη του Τμήματος είναι επίσης οργανωτικά μέλη ενός από τα μεγαλύτερα συνέδρια οικονομολόγων σε πανελλήνιο επίπεδο (CRETE – Conference on Research in Economic Theory and Econometrics).

Συμπεράσματα – Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης

Α. Παρούσα Κατάσταση

Συμπερασματικά, η πρόσφατη πορεία και η κατάσταση στο Τμήμα κρίνονται ως ικανοποιητικές, ιδίως σε σύγκριση με άλλα Τμήματα στην χώρα και δεδομένων των ιδιαίτερα σημαντικών περιορισμών που υπάρχουν. Συγκεκριμένα,

- Το Τμήμα επιλέγει κατά κανόνα ως μέλη ΔΕΠ, επιστήμονες που έχουν διδακτορικά διπλώματα ή /και που έχουν προηγουμένως υπηρετήσει ως μέλη ΔΕΠ σε ορισμένα από τα πλέον φημισμένα Πανεπιστήμια διεθνώς. Τα τελευταία έτη έχουν γίνει ορισμένες καλές τέτοιες προσλήψεις. Επίσης τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν δημοσιεύσει εργασίες τους σε κορυφαία διεθνώς ακαδημαϊκά περιοδικά και συμμετέχουν σε κορυφαία διεθνή συνέδρια.
- Οι απόφοιτοι του Τμήματος (προπτυχιακού και μεταπτυχιακού προγράμματος) βρίσκουν απασχόληση με σχετική ευκολία (δεδομένων των γενικότερων δυσχερών συνθηκών της αγοράς εργασίας) και όλα τα προγράμματα είναι δημοφιλή και με υψηλή ζήτηση. Επίσης οι απόφοιτοί μας γίνονται κατά κανόνα δεκτοί να συνεχίσουν τις σπουδές τους, όταν το επιθυμούν, στα κορυφαία διεθνώς μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών. Τα τελευταία πέντε έτη, απόφοιτοι του Τμήματός μας συνεχίζουν τις σπουδές τους ως υποψήφιοι διδάκτορες με υποτροφία σε αρκετά

φημισμένα Πανεπιστήμια των ΗΠΑ και του Ηνωμένου Βασιλείου. Επίσης οι διδάκτορες του Τμήματος, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της διατριβής τους έχουν λάβει προσφορές θέσεων ακαδημαϊκής εργασίας σε αξιόλογα Πανεπιστήμια και αντίστοιχα ερευνητικά ιδρύματα.

Όμως υπάρχουν προβλήματα και περιθώρια σημαντικής μελλοντικής βελτίωσης σε όλους τους τομείς:

- Δεν φαίνεται να υπάρχει επαρκής αριθμός Ελλήνων επιστημόνων με σημαντική προϋπηρεσία από πολύ καλά πανεπιστήμια του εξωτερικού που να είναι διατεθειμένοι να επιστρέψουν στην Ελλάδα – αυτό το στοιχείο δυσχεραίνει τις νέες προσλήψεις.
- Το προϊόν της ερευνητικής δραστηριότητας των μελών ΔΕΠ πρέπει να αυξηθεί σημαντικά και να πλησιάσει στα επίπεδα των διακεκριμένων Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων.
- Το εν γένει περιβάλλον διδασκαλίας και έρευνας είναι μη ικανοποιητικό.

Β. Συνοπτική παρουσίαση των δράσεων του Τμήματος για το ακαδ.έτος 2008-2009

Ορισμένες από τις προτεραιότητες του Τμήματος για το ακαδ. έτος, 2008-09, ήταν:

- Η προσέλκυση και διορισμός νέων μελών ΔΕΠ.
- Η προσέλκυση επισκεπτών καθηγητών κύρους από το εξωτερικό για βραχυχρόνιες ή μακροχρόνιες επισκέψεις για διαλέξεις, σεμινάρια και συνεργασίες.
- Η οριστικοποίηση της αναδιοργάνωσης των γραμματειών του Τμήματος και η λειτουργία τους με τη νέα δομή τους.
- Η ανάπτυξη και ευρεία κυκλοφορία ενημερωτικού σημειώματος (newsletter) του Τμήματος για την ερευνητική και διοικητική δραστηριότητά του.

- Η οριστικοποίηση του συστήματος ηλεκτρονικής γραμματείας (για δηλώσεις μαθημάτων, πιστοποιητικά, επεξεργασία βαθμολογίας) και επέκτασής του σε όλους τους προπτυχιακούς φοιτητές και με συντονισμό ώστε να υπάρχει ένα κοινό σύστημα για όλο το Πανεπιστήμιο.
- Η ανάπτυξη της ιστοσελίδας του Τμήματος και στην Αγγλική.
- Η εντονότερη προβολή της σειράς σεμιναρίων και της σειράς ερευνητικών δοκιμίων.
- Η συμμετοχή του Τμήματος σε Ευρωπαϊκά προγράμματα «κινητικότητας» για επισκέψεις καθηγητών, υποψηφίων διδασκόντων και οργάνωση συνεδρίων από κοινού.
- Η συμμετοχή του Διδακτορικού προγράμματος σε δίκτυο ευρωπαϊκών προγραμμάτων από διδακτορικά προγράμματα διακεκριμένων Πανεπιστημίων και η διερεύνηση της πιθανής αναδιοργάνωσης του προγράμματος.
- Η λειτουργία (πρώτη χρονιά) του νέου προγράμματος Master's in Public Policy
- Η κατά το δυνατόν λειτουργία των υποχρεωτικών προπτυχιακών μαθημάτων σε πολλαπλά Τμήματα και (όπου χρειάζεται) με εργαστήρια. Η διερεύνηση της δυνατότητας εκπόνησης προχωρημένης εργασίας (ως ένα μάθημα ελεύθερης επιλογής) υπό την επίβλεψη καθηγητή.
- Η προσέλκυση εξωτερικών υποτροφιών για το προπτυχιακό και το μεταπτυχιακό πρόγραμμα.
- Η αναζήτηση χώρων νέων εργαστηρίων με Η/Υ για όλα τα επίπεδα σπουδών (προπτυχιακό και μεταπτυχιακό).

Γ. Επιγραμματική καταγραφή των στόχων του Τμήματος

Το Τμήμα έχει συνεπή στόχευση στην υψηλή ποιότητα, σε κάθε τομέα λειτουργίας του. Φιλοδοξεί να είναι συγκρίσιμο με τα κορυφαία 20 Τμήματα οικονομικής στην Ευρώπη και πόλος έλξης για όλους τους υψηλής ποιότητας καθηγητές που φοιτητές που ασχολούνται με την οικονομική στην Ελλάδα. Ενδιαφέρεται για όλες τις πλευρές της οικονομικής επιστήμης και των εφαρμογών της. Στην έρευνα κύριος στόχος είναι το πρωτότυπο ερευνητικό αποτέλεσμα υψηλής ποιότητας, αντίστοιχο αυτής των κορυφαίων διεθνώς ακαδημαϊκών

περιοδικών. Στο προπτυχιακό πρόγραμμα, κύριος στόχος είναι η προσφορά ενός ολοκληρωμένου κύκλου σπουδών υψηλής ποιότητας που θα προετοιμάζει τους αποφοίτους τόσο άμεσα για την αγορά εργασίας όσο και για περαιτέρω σπουδές σε άλλα διακεκριμένα ιδρύματα ιδίως του εξωτερικού. Στο μεταπτυχιακό επίπεδο, στις εφαρμοσμένες κατευθύνσεις (πλήρους ή μερικής φοίτησης) κύριος στόχος είναι η παραγωγή νέων εξειδικευμένων επιστημόνων που θα σταδιοδρομήσουν επιτυχώς όχι μόνο βραχυπρόθεσμα αλλά και μεσοπρόθεσμα στην αγορά εργασίας. Στην κατεύθυνση θεωρίας και στο διδακτορικό πρόγραμμα των μεταπτυχιακών, κύριος στόχος είναι η παραγωγή νέων επιστημόνων της υψηλότερης ποιότητας, καταρτισμένων στα πλέον σύγχρονα αναλυτικά εργαλεία και μεθόδους της οικονομικής, και η προώθησή τους προς πρωτότυπη έρευνα στην οικονομική επιστήμη.

Δ. Βασικοί άξονες 4ετούς σχεδιασμού στους κυριότερους τομείς λειτουργίας του Τμήματος

- Τομέας Ανθρώπινου Δυναμικού

α. Σημαντική αύξηση του αριθμού νέων θέσεων μελών ΔΕΠ (πρέπει να προσληφθούν επιπλέον 20-25 μέλη ΔΕΠ στην 4ετία) έτσι ώστε το Τμήμα να φθάσει στο ιδιαίτερα λογικό αριθμό των 40-42 μελών ΔΕΠ (κατ' αντιστοιχία με τους περίπου 300 προπτυχιακούς που δέχεται κάθε χρόνο, τους 200 μεταπτυχιακούς και τους περίπου 40 υποψηφίους διδάκτορες που έχει). Η κατανομή πρέπει να γίνει σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος, σε όλες τις βαθμίδες και αναλογικά (περίπου 5 νέες θέσεις κάθε έτος)

β. Αριθμός 7 μελών ΕΤΕΠ ή άλλου Επικουρικού προσωπικού για την αρτιότερη εκτέλεση του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και εφαρμοσμένου έργου του Τμήματος

γ. 4 νέα μέλη Γραμματειακής και Διοικητικής υποστήριξης

δ. Αμοιβή και λοιπή υλική υποστήριξη των βοηθών (υποψήφιων διδασκόντων) που είναι υπεύθυνοι για τα φροντιστήρια (περιλαμβανομένων ασκήσεων και εργαστηρίων) σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα)

- Τομέας Διδακτικού Έργου

α. Αναθεώρηση του προπτυχιακού προγράμματος και εμπλουτισμός με νέα μαθήματα επιλογής (περίπου 10 νέα μαθήματα) εντός της 4ετίας (οπότε το νέο μας πρόγραμμα θα κλείνει ήδη 8 έτη)

β. Αναθεώρηση του μεταπτυχιακού προγράμματος πλήρους φοίτησης. πιθανώς με εμπλουτισμό των κατευθύνσεων που προσφέρει

γ. Νέο μεταπτυχιακό πρόγραμμα μερικής φοίτησης σε διαχείριση Δημόσιας πολιτικής και οργανισμούς (Public Policy and Management)

δ. Ενδυνάμωση των 2 υφισταμένων προγραμμάτων μερικής φοίτησης με έμφαση στον εφαρμοσμένο χαρακτήρα τους

ε. Υποστήριξη με πρόγραμμα υποτροφιών των διδακτορικών φοιτητών μας και των άριστων από τους λοιπούς φοιτητές μας

στ. Επίσημη διασύνδεση του διδακτορικού προγράμματος με άλλα κορυφαία προγράμματα στην Ευρώπη ώστε να γίνεται ανταλλαγή φοιτητών, και διδασκόντων

η. Ενίσχυση της ηλεκτρονικής υποστήριξης και ψηφιακής μετάδοσης των προγραμμάτων σε όλα τα επίπεδα διδασκαλίας με εμπλουτισμό ιστοσελίδων και χρήση σύγχρονων εξ' αποστάσεων μέσων

- Τομέας Ερευνητικής Δραστηριότητας

α. Ενίσχυση πρωτοποριακής βασικής έρευνας σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος με υλική υποστήριξη των δημοσιεύσεων σε κορυφαία περιοδικά, συμμετοχής σε συνέδρια, οργάνωση σεμιναρίων και συνεργασιών με άλλα πανεπιστήμια

β. Οργάνωση 3-4 διεθνών συνεδρίων κατά μέσο όρο (σε διαφορετικά αντικείμενα) ανά έτος συμπεριλαμβάνοντας τη διοργάνωση των κορυφαίων ερευνητικών συνεδρίων στην Ελλάδα (EEA, ASSET, CEPR, CESiFO, EARIE ECOMETRIC SOCIETY και άλλα)

γ. Ενίσχυση του Εργαστηρίου Μελετών Οικονομικής Πολιτικής με έρευνες, newsletter, παρεμβάσεις προς την ελληνική κοινωνία και σύνδεση με άλλους οργανισμούς, ώστε να είναι ο κύριος φορέας αμερόληπτης ανάλυσης οικονομικής πολιτικής στην χώρα

δ. Ενίσχυση των Εργαστηρίων Οικονομετρίας ως πόλο για την εμπειρική έρευνα στην οικονομική στο ΟΠΑ. Πρωτοβουλία για δημιουργία και διαχείριση επίσημων βάσεων δεδομένων που λείπουν από τη χώρα και εφαρμογές στην αγορά εργασίας και στην χρηματοοικονομική.

ε. Δημιουργία εργαστηρίου μελέτης ανταγωνισμού, στρατηγικής επιχειρήσεων και ρύθμισης αγορών.

στ. Επίσημη συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα (EC, ERC) κινητικότητας και ανταλλαγής ερευνητών.

- Τομέας Υποδομών

α. Σημαντική αύξηση του αριθμού νέων χώρων διδασκαλίας για προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές. Χρειάζονται 2 επιπλέον αίθουσες (με πλήρη χρήση) για το προπτυχιακό και άλλες 2 για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα

β. Νέα προπτυχιακά εργαστήρια συνολικά 100 νέων θέσεων (έχουμε μόλις 40 θέσεις για τους περίπου $4 \times 300 = 1200$ φοιτητές της κανονικής 4ετούς διάρκειας) και ένα νέο εργαστήριο για τα μεταπτυχιακά

γ. 20 νέα γραφεία για μέλη ΔΕΠ και αντίστοιχος εξοπλισμός

δ. Χώρος γραφείων για τους υποψηφίους διδάκτορες φοιτητές που λειτουργούν ως βοηθοί για τους φοιτητές στα προπτυχιακά προγράμματα

- Τομέας Δημοσίων Σχέσεων και Προβολής

α. 3μηνιαίο newsletter ευρείας προβολής για το Τμήμα και με παρεμβάσεις σε γενικότατα θέματα οικονομικής

β. Οργάνωση και ενίσχυση δικτύου αποφοίτων προπτυχιακού προγράμματος

γ. Οργάνωση και ενίσχυση του δικτύου αποφοίτων του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

Ε. Βασικότερα προβλήματα και περιορισμοί

Ακολουθεί μια σύντομη περιγραφή των κυριότερων προβλημάτων που υφίστανται σχετικά με την επίτευξη των σημαντικότερων στόχων του Τμήματος:

- *Χαμηλές αμοιβές.* Οι αμοιβές των μελών ΔΕΠ είναι πολύ χαμηλές, στοιχείο που σε συνδυασμό με τη γενικότερη ρευστότητα του θεσμικού πλαισίου και τις χαμηλές ποιότητας υποδομές, καθιστά ιδιαίτερα δυσχερή την προσέλκυση υψηλής ποιότητας επιστημόνων από αξιόλογα Ιδρύματα του εξωτερικού. Επιπλέον, οι χαμηλές αμοιβές ωθούν πολλά μέλη ΔΕΠ σε αυξημένη διδασκαλία ή /και σε μη ακαδημαϊκές δραστηριότητες. Ομοίως χαμηλές αμοιβές υπάρχουν και για το υπόλοιπο διδακτικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό.
- *Έλλειψη υποστήριξης έρευνας.* Απαιτείται από την Πολιτεία και από το Πανεπιστήμιο η υποστήριξη, προώθηση και αναγνώριση της βασικής ερευνητικής δραστηριότητας που οδηγεί σε προβολή και συμμετοχή στην πρώτη γραμμή της διεθνούς έρευνας κύρους. Παρά τις προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση από ομάδες ερευνητών στο Πανεπιστήμιο και το γεγονός ότι η σύγκριση με άλλα Ελληνικά Πανεπιστήμια είναι γενικά ευνοϊκή, χρειάζεται άμεση υλική (με υψηλότερες αμοιβές και αποζημιώσεις για ταξίδια, συνέδρια, συνεργασίες, σημαντικές δημοσιεύσεις) και οργανωτική υποστήριξη (με ευελιξία χειρισμών π.χ. για αμοιβές επισκεπτών), ώστε να είναι εφικτή η προσέλκυση ικανών ερευνητών και να τους δίνεται η δυνατότητα και τα κίνητρα να αφοσιωθούν σε βασική έρευνα πρώτης γραμμής. Ιδιαίτερα ανασταλτικός παράγοντας είναι η ελλιπής υποστήριξη και ο περιορισμένος αριθμός προκηρύξεων έργων σχετικών με βασική έρευνα από την πλευρά της Πολιτείας.
- *Χαμηλό επίπεδο υλικής υποδομής.* Η κτιριακή και λοιπή υποδομή μας είναι ανεπαρκής και σε ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο. Πολλά αμφιθέατρα είναι σε απαράδεκτη κατάσταση, υπάρχει δραματική στενότητα χώρων διδασκαλίας και εργαστηρίων, έλλειψη χώρων γραφείων και κατακερματισμός χώρων σε διάφορες τοπικές «πολυκατοικίες», καθώς και έλλειψη σύγχρονου εξοπλισμού. Το υλικό περιβάλλον

δεν προσφέρεται ούτε «εμπνέει» για έρευνα και διδασκαλία. Είναι επιτακτική ανάγκη να γίνει συγκέντρωση γραφείων και διδακτικών αιθουσών σε ένα κτίριο σύγχρονων ακαδημαϊκών προδιαγραφών που να συνδέεται με το κεντρικό κτίριο. Να σημειωθεί ότι άλλα Ιδρύματα με τα οποία συγκρινόμαστε, όπως η Σχολή Νομικών-Οικονομικών-Πολιτικών Επιστημών του ΕΚΠΑ ή το Πανεπιστήμιο Πειραιώς, έχουν αποκτήσει πρόσφατα σύγχρονη και σημαντικά ανώτερη κτιριακή υποδομή.

- *Ποιότητα εισερχόμενων φοιτητών.* Παρατηρείται εκρηκτική αύξηση κατά τα τελευταία 2-3 χρόνια του αριθμού των αιτήσεων μεταγραφών χωρίς ποσοτικό περιορισμό στο Τμήμα, με αποτέλεσμα οι αριστεροί μετεγγραφόμενοι, λόγω νομοθεσίας, να υπερβαίνουν πλέον το 1/3 των κανονικώς εισαχθέντων στο Τμήμα βάσει Πανελλαδικών Εξετάσεων στο προπτυχιακό πρόγραμμα. Το γεγονός αυτό αλλοιώνει σε σημαντικό βαθμό τη σύνθεση και το ποιοτικό επίπεδο των κανονικώς εισαχθέντων πρωτοετών φοιτητών του Τμήματος, διότι πολλοί εκ των μετεγγραφόμενων εισήχθησαν στα περιφερειακά πανεπιστήμια με βαθμολογία σημαντικά χαμηλότερη εκείνης που απετέλεσε τη βάση εισαγωγής σε αυτό και αναμένεται να λειτουργεί ανασχετικά στην προσπάθεια περαιτέρω ενδυνάμωσης του προπτυχιακού προγράμματος.
- *Έλλειψη σταθερού θεσμικού περιβάλλοντος και απλών διαδικασιών.* Οι προσπάθειες για νέες πρωτοβουλίες και η αποτελεσματική καθημερινή λειτουργία του Τμήματος προσκρούουν στην ανυπαρξία σταθερού και σαφούς θεσμικού πλαισίου, στη «γραφειοκρατία», σε καθυστερήσεις (όπως της διανομής συγγραμμάτων, έγκρισης θέσεων και προσλήψεων από το Υπουργείο) και σε τυπικούς περιορισμούς (όπως στην οργάνωση και πληρωμή αμοιβών εκπαιδευτικών προγραμμάτων, προσκλήσεων για επισκέπτες καθηγητές). Οι προσπάθειές μας θα είχαν περισσότερες πιθανότητες επιτυχίας σε ένα πλαίσιο λειτουργίας που να είναι απλό, σταθερό, ευέλικτο και χαμηλού κόστους διαχείρισης.

ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Εισαγωγή

Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών (ΔΕΟΣ) του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι ένα από τα σχετικά νέα τμήματα του Πανεπιστημίου και λειτούργησε για πρώτη φορά το ακαδημαϊκό έτος 1990-91.

Αποστολή του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών είναι: «Η προαγωγή και η μετάδοση της γνώσης με την έρευνα και τη διδασκαλία στο χώρο των διεθνών και ευρωπαϊκών σχέσεων και η κατάρτιση στελεχών για την κάλυψη εξειδικευμένων αναγκών της χώρας στον τομέα των εξωτερικών συναλλαγών και ειδικότερα στις σχέσεις της Ελλάδας με τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες». Οι εξειδικευμένες ανάγκες της χώρας στον τομέα των εξωτερικών συναλλαγών απαιτούν έρευνα και διδασκαλία στο χώρο των διεθνών και ευρωπαϊκών οικονομικών σχέσεων και όχι απλών «σχέσεων». Ως εκ τούτου, πολύ σωστά η διαφορά αυτή εμφανίζεται και στον τίτλο του τμήματος: Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών.

Το Τμήμα ΔΕΟΣ, στο διάστημα των είκοσι χρόνων λειτουργίας του ωρίμασε και στελεχώθηκε με αρκετά μέλη ΔΕΠ, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, διαμορφώνοντας παράλληλα ένα προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών που αντικατοπτρίζει τον διεπιστημονικό χαρακτήρα του. Εισήγαγε τις πιο σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας, όπως συζητήσεις κατά ομάδες (tutorials), εργασίες (ατομικές και ομαδικές), διπλωματική εργασία, σεμινάρια, αξιολόγηση των διδασκόντων από τους φοιτητές, πρακτική άσκηση κλπ. Τα ανωτέρω, εισήχθησαν από δημιουργίας σχεδόν του Τμήματος. Ειδικά σε επίπεδο προπτυχιακών σπουδών υπάρχει δυνατότητα μεγαλύτερης εξειδίκευσης σε μία από τις δύο κατευθύνσεις: (1) Διεθνής Οικονομική και Χρηματοδοτική, και (2) Διεθνής και Ευρωπαϊκή Πολιτική Οικονομία.

Το Τμήμα ΔΕΟΣ όμως έχει πολύ έντονη παρουσία και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Λειτουργεί μεταπτυχιακό πρόγραμμα το οποίο οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης

(M.Sc) καθώς και Διδακτορικό Πρόγραμμα στο οποίο περιλαμβάνονται μαθήματα υψηλού επιπέδου διάρκειας ενός έτους.

Συγκεκριμένα, το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (πλήρους φοίτησης), λειτουργεί από το έτος 1994 με δύο κατευθύνσεις:

- A) Διεθνής Οικονομική και Χρηματοδοτική
- B) Ευρωπαϊκή Οικονομική Πολιτική

Από το έτος 2000 λειτουργεί και πρόγραμμα μερικής φοίτησης για στελέχη επιχειρήσεων και οργανισμών στο αντικείμενο:

- Ευρωπαϊκές Σπουδές

Επίσης, σε επίπεδο του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης και σε συνεργασία με το Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης του ιδίου Πανεπιστημίου δημιουργήθηκε και λειτουργεί από το 1998 το πρόγραμμα μερικής φοίτησης για στελέχη επιχειρήσεων και οργανισμών:

- Χρηματοοικονομική και Τραπεζική

Το Διδακτορικό Πρόγραμμα του Τμήματος παρουσιάζει πολύ μεγάλη επιτυχία εφόσον από τους 20 συνολικά διδάκτορες μέχρι σήμερα, οι 12 κατέχουν θέσεις μελών ΔΕΠ σε διάφορα Πανεπιστήμια της Ελλάδας και της Μεγάλης Βρετανίας.

Επιπλέον, το Τμήμα ΔΕΟΣ συμμετέχει στο πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών «Ερασμος».

Σαν αποτέλεσμα, η ακαδημαϊκή κοινότητα αντιλαμβάνεται το Τμήμα ΔΕΟΣ ως ένα Τμήμα το οποίο αποσκοπεί στην εκπαίδευση οικονομολόγων με διεπιστημονική κατάρτιση και ευρύτερη δυνατότητα κατανόησης της παγκόσμιας και ευρωπαϊκής πραγματικότητας. Οι επαυξημένες αυτές γνώσεις θεωρούνται ιδιαίτερα χρήσιμες σήμερα που η Ελλάδα ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οικονομία της είναι τμήμα της ζώνης του ευρώ και λειτουργεί στο πλαίσιο μιας διεθνούς παγκοσμιοποιημένης οικονομίας.

Οι στόχοι του Τμήματος επιτυγχάνονται σε πολύ μεγάλο βαθμό, ιδιαίτερα όσον αφορά την παραγωγή και τη μετάδοση της γνώσης. Όμως, παρά τις τεράστιες προσπάθειες ολόκληρου του Τμήματος για τη δημιουργία ενός προτύπου Τμήματος, κάποιες νομοθετικές ρυθμίσεις της Πολιτείας, όπως αυτές που αφορούν στην αντιστοίχιση του Τμήματος με άλλα Τμήματα ΑΕΙ, πρωτίστως πολιτικής επιστήμης, δημιουργούν συγχύσεις, αδικούν τους αποφοίτους και γενικότερα λειτουργούν ως τροχοπέδη στην πλήρη επιτυχία των στόχων και στην περαιτέρω ανάδειξή του στον ακαδημαϊκό χώρο.

Διαδικασία Αξιολόγησης

Το Τμήμα συνέταξε Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης με τη συνδρομή ομάδας μελών ΔΕΠ του Τμήματος Διεθνών και Οικονομικών Σπουδών (ΔΕΟΣ) υπό την καθοδήγηση του Προέδρου του Τμήματος. Η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος ΔΕΟΣ συντάχθηκε με βάση το Πρότυπο Σχήμα της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης της ΑΔΙΠ. Η ομάδα των συντακτών συνεργάστηκε στενά με τη Γραμματεία του Τμήματος αλλά και άλλες υπηρεσίες του Πανεπιστημίου. Η έκθεση καλύπτει τις δραστηριότητες του Τμήματος κατά την περίοδο 2003-2008.

Εξάλλου το Τμήμα ΔΕΟΣ, από την έναρξη της λειτουργίας του το 1991, κινείται στην λογική της συνολικής καταγραφής των δραστηριοτήτων των μελών του, της αξιολόγησης της διδακτικής διαδικασίας και της κοινωνικής λογοδοσίας. Κατά συνέπεια, το μεγαλύτερο μέρος της αναγκαίας πληροφορίας για τη σύνταξη της έκθεσης υπήρχε ήδη σε διάφορες μορφές (π.χ. αναλυτικοί οδηγοί σπουδών, εκθέσεις δραστηριοτήτων, κλπ). Οι πηγές αυτές χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση των αναγκαίων πληροφοριών που χρησιμοποιούνται στην παρούσα έκθεση. Έγινε επίσης χρήση βιβλιογραφικών βάσεων δεδομένων (ISI/Web of Science, κτλ) για την αντικειμενική αποτίμηση της ερευνητικής δραστηριότητας του Τμήματος.

Εν τω μεταξύ το τμήμα ΔΕΟΣ είχε ολοκληρώσει, με δική του πρωτοβουλία, παρόμοια αξιολόγησή του και παλαιότερα. Η αξιολόγηση αυτή είχε υποβληθεί σε τρεις εξωτερικούς αξιολογητές το 1999, οι οποίοι με τη σειρά τους υπέβαλαν έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης που εν συνεχεία εκτός του ότι είχε συζητηθεί εκτενώς και στη Γ.Σ του Τμήματος, είχε αποτελέσει και βάση για την αναθεώρηση του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών κατά το έτος 1999/2000. Το γεγονός αυτό διευκόλυνε το Τμήμα να ξεκινήσει ομαλά την όλη διαδικασία. Όμως, η προετοιμασία της παρούσας έκθεσης αυτο-αξιολόγησης αποδείχθηκε αρκετά πιο πολύπλοκη και χρονοβόρα, εφόσον αρκετές από τις ερωτήσεις του Πρότυπου Σχήματος της ΑΔΙΠ είναι επικαλυπτόμενες, ενώ πολλές άλλες αφορούν το Πανεπιστήμιο στο σύνολό του και όχι τα Τμήματα που λειτουργούν εντός του Πανεπιστημίου. Ενδεχομένως, αυτά τα αρνητικά σημεία μπορούν να διορθωθούν από την ΑΔΙΠ στο μέλλον.

Συνοπτικός Απολογισμός του Διδακτικού και Ερευνητικού έργου του Τμήματος, των σχέσεων που έχει αναπτύξει με Κοινωνικούς /Πολιτιστικούς /Παραγωγικούς φορείς

αλλά και των Διοικητικών Υπηρεσιών - Υποδομών του, με βάση την Έκθεση
Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος

Α. Διδακτικό Έργο του Τμήματος

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος προσφέρει εξειδικευμένες γνώσεις στο τομέα των Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών.

Η διάρθρωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) του Τμήματος ΔΕΟΣ αντανακλά το βασικό στόχο του Τμήματος, που είναι η εκπαίδευση οικονομολόγων με διεπιστημονική κατάρτιση και δυνατότητα κατανόησης της παγκόσμιας και ευρωπαϊκής πραγματικότητας. Κατά συνέπεια βασικό γνωστικό πεδίο του Τμήματος είναι η Οικονομική Επιστήμη σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και δευτερεύοντα γνωστικά πεδία αποτελούν άλλες συναφείς Επιστήμες, όπως η Πολιτική Επιστήμη, η Νομική Επιστήμη και η Διοίκηση των Επιχειρήσεων.

Το ΠΠΣ αποτελείται από 40 μαθήματα που προσφέρονται από το Τμήμα, μαθήματα που προσφέρονται από άλλα τμήματα του Πανεπιστημίου, δυο σεμινάρια Εισαγωγής και Εφαρμογών στους Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές, μαθήματα Ξένων Γλωσσών, Διπλωματική Εργασία, καθώς και μαθήματα που διδάσκονται στα αγγλικά για τους φοιτητές/-τριες που έρχονται από άλλες χώρες μέσω του Προγράμματος Erasmus. Τα μαθήματα διακρίνονται σε υποχρεωτικά κορμού, υποχρεωτικά κατεύθυνσης και μαθήματα επιλογής. Το Πτυχίο του Τμήματος παρέχεται σε όσους εξεταστούν επιτυχώς σε 32 μαθήματα συνολικά, καθώς επίσης και στα δυο σεμινάρια Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και σε ένα μάθημα Ξένων Γλωσσών.

Αναφορικά με τις χρησιμοποιούμενες μεθόδους διδασκαλίας, η πλειοψηφία των διδασκόντων χρησιμοποιούν για τις διαλέξεις τους υπολογιστή με μηχανή προβολής (συνήθως για παρουσιάσεις powerpoint) ή/και διαφάνειες με διαφανοσκόπιο (projector). Διδακτικά συγγράμματα και ενίοτε διδακτικές σημειώσεις διανέμονται στην αρχή του εξαμήνου στους φοιτητές σε όλα τα μαθήματα. Επί πλέον, σε πολλά μαθήματα πρόσβαση σε

πρόσθετο διδακτικό υλικό παρέχεται στους ιστιακούς τόπους (e-class). Σχεδόν το σύνολο της διδασκόμενης ύλης καλύπτεται από τα παρεχόμενα βοηθήματα (συμπεριλαμβανομένου και του υλικού που διατίθεται στους ιστιακούς τόπους). Τυχόν πρόσθετη βιβλιογραφία δεν αποτελεί τμήμα της εξεταζόμενης ύλης αλλά απευθύνεται σε φοιτητές που επιθυμούν να εμβαθύνουν σε κάποιο θέμα. Από το 2008 οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ 2 τουλάχιστον συγγραμμάτων σε όλα τα μαθήματα. Στις περιπτώσεις δε ανάθεσης εργασιών ή κατά τη διάρκεια εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας, οι διδάσκοντες δίνουν συγκεκριμένες οδηγίες αναζήτησης και χρήσης διαφόρων βιβλιογραφικών αλλά και στατιστικών πηγών.

Από την άλλη πλευρά, στα βασικά μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών (Αρχές οικονομικής επιστήμης I και II, Μικροοικονομική, Μακροοικονομική, Μαθηματικά I, II και III, Στατιστική, Οικονομετρία) διοργανώνονται φροντιστήρια ή /και tutorials για την καλύτερη κατανόηση των εννοιών κάθε μαθήματος και την πρακτική εξοικείωση των φοιτητών με αυτές. Τα tutorials αποτελούν μικρές ομάδες στις οποίες οι φοιτητές /τριες μπορούν να εμβαθύνουν στην ύλη του μαθήματος αλλά και να συζητήσουν με τους tutors (που είναι συνήθως διδακτορικοί φοιτητές) τυχόν απορίες που έχουν για το μάθημα. Η συμμετοχή στα tutorials είναι προαιρετική μετά την αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών το 2004. Η προαιρετικότητα του θεσμού αυτού έχει ως στόχο να αναβαθμίσει την ποιότητα του καθώς η δυνατότητα επιλογής συνεπάγεται τη συμμετοχή κυρίως σπουδαστών με γνήσιο ενδιαφέρον για το μάθημα. Οι φοιτητές /τριες που δεν επιλέγουν να συμμετέχουν στα tutorials μπορούν να παρακολουθήσουν τα φροντιστήρια του μαθήματος που λειτουργούν παράλληλα. Πρέπει να σημειωθεί ότι φροντιστήρια προσφέρονται σε 11 μαθήματα του ΠΠΣ δηλαδή περίπου στο 1/4 των συνολικών μαθημάτων και στο 1/2 των υποχρεωτικών μαθημάτων κορμού. Τέλος, σε πολλά μαθήματα οι φοιτητές εκπονούν εργασίες, υποχρεωτικές ή προαιρετικές, ατομικές ή ομαδικές, η βαθμολογία των οποίων λαμβάνεται υπόψη στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας αξιολόγησης των φοιτητών.

Πέραν των προαναφερθέντων διδακτικών μεθόδων, η εκπαιδευτική διαδικασία του Τμήματος υποστηρίζεται και από το Εργαστήριο Παρακολούθησης και Ανάλυσης

Ευρωπαϊκών Υποθέσεων (Eurolab) στο οποίο οι φοιτητές εκπαιδεύονται σε εφαρμογές – προγράμματα με χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, τόσο γενικού περιεχομένου όσο και σε εξειδικευμένα στατιστικά /οικονομετρικά προγράμματα.

Επιπλέον, τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ανακοινώνουν δύο (2) ώρες εβδομαδιαίως ανά μάθημα διδασκαλίας για συνεργασία με τους φοιτητές και τις τηρούν σχολαστικά. Οι φοιτητές αξιοποιούν τις ώρες γραφείου, ιδίως στην αρχή και το τέλος του εξαμήνου, όταν πρόκειται να ζητήσουν συστατικές επιστολές ή όταν έχουν απορίες σχετικά με τις εργασίες ή εκπόνηση των οποίων τους έχει ανατεθεί. Αξίζει δε να σημειωθεί ότι όλα τα εισαγωγικά μαθήματα στα πεδία των Ποσοτικών μεθόδων και της Πολιτικής επιστήμης, καθώς και τα μισά περίπου εισαγωγικά μαθήματα στα πεδία της Οικονομικής επιστήμης και του Δικαίου, διδάσκονται από Αναπληρωτές Καθηγητές ή Καθηγητές.

Επιπρόσθετα και στο πλαίσιο του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών παρέχεται στους φοιτητές η δυνατότητα εκπόνησης πρακτικής άσκησης, με σκοπό να έρθουν σε επαφή με την αγορά εργασίας. Η συμμετοχή στη πρακτική άσκηση δεν είναι υποχρεωτική, αλλά η συμμετοχή των φοιτητών είναι ιδιαίτερα υψηλή.

Στόχος του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης είναι να δοθεί η δυνατότητα στους φοιτητές να:

1. Έρθουν σε επαφή σε πρακτικό επίπεδο με το αντικείμενο των σπουδών τους.
2. Αποκτήσουν πρώτη επαγγελματική εμπειρία σε σχέση με την εφαρμογή της θεωρίας στην πράξη του γνωστικού αντικειμένου που έχουν σπουδάσει στο Πανεπιστήμιο
3. Αποκτήσουν επιπλέον δεξιότητες και γνώση του εργασιακού περιβάλλοντος
4. Αποκτήσουν αντίληψη για τις ευθύνες και τα δικαιώματά τους ως μελλοντικοί εργαζόμενοι
5. Να αναπτύξουν ικανότητες που αφορούν στην επικοινωνία, την ανάπτυξη ομαδικού πνεύματος, και τη δημιουργική εργασία σε ανταγωνιστικό περιβάλλον

Η πρακτική άσκηση κρίνεται τόσο από τον εργοδότη όσο και από τον επιβλέποντα καθηγητή του φοιτητή και η βαθμολογία που λαμβάνει προσμετρείται στο πτυχίο του. Με βάση δε τα

ερωτηματολόγια που συμπληρώνονται τόσο από τη πλευρά των φορέων απασχόλησης όσο και από τους συμμετέχοντες φοιτητές τα αποτελέσματα είναι πολύ ικανοποιητικά. Αρκετά μεγάλο μέρος μάλιστα των φοιτητών κατάφερε να εξασφαλίσει μια θέση εργασίας στην εταιρεία – φορέα στον οποίο εκπρόνησαν τη πρακτική τους άσκηση μετά το πέρας της. Η μεγαλύτερη δυσκολία που αντιμετωπίζει το Τμήμα σχετικά με το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης είναι η χρηματοδότησή του, που προς το παρόν εξασφαλίζεται από το ΕΣΠΑ, καθώς και η ιδιαίτερα χρονοβόρα διαδικασία αίτησης – αξιολόγησης - έγκρισης που έχει συχνά σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία προβλημάτων στο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου.

Αξίζει να επισημανθεί ότι το περιεχόμενο των μαθημάτων καθώς και των διδακτικών μεθόδων επικαιροποιείται περιοδικά σε ατομική βάση, από τους διδάσκοντες. Ευρύτερα ζητήματα τροποποίησης του προγράμματος σπουδών και εκτεταμένης αναθεώρησης του περιεχομένου κάποιου μαθήματος συζητούνται από τη Γενική Συνέλευση Τμήματος προς το τέλος του ακαδημαϊκού έτους (συνήθως το Μάιο). Ανά πενταετία συζητείται αναλυτικά ή /και αναθεωρείται σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό το πρόγραμμα σπουδών συνολικά. Πολύ συχνά, στις περιπτώσεις αυτές επικαιροποιείται το περιεχόμενο των μαθημάτων ή /και των μεθόδων διδασκαλίας.

Σαν αποτέλεσμα του υψηλού επιπέδου του διδακτικού έργου στο Τμήμα ΔΕΟΣ, οι πτυχιούχοι του παρουσιάζουν εικόνα πολύ καλής επαγγελματικής εξέλιξης. Το Τμήμα ΔΕΟΣ παρακολουθεί τα τελευταία χρόνια την πορεία εξέλιξης των αποφοίτων του, διανέμοντας σε τακτική βάση δομημένα ερωτηματολόγια σε φοιτητές, αποφοίτους και εργοδότες. Από την παρακολούθηση αυτή προκύπτει ότι οι απόφοιτοι του Τμήματος έχουν πολύ ικανοποιητική πορεία απορρόφησής από την αγορά εργασίας, με την πλειοψηφία να απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα (σημαντικό ποσοστό σε τράπεζες) και αρκετούς να εργάζονται στο δημόσιο. Μικρό ποσοστό απασχολείται σε διεθνείς οργανισμούς, ενώ υπάρχουν και αρκετοί απόφοιτοι του Τμήματος που εργάζονται στο εξωτερικό. Πολύ μεγάλο ποσοστό συνεχίζουν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο, ενώ ορισμένοι έχουν ακολουθήσει ακαδημαϊκή σταδιοδρομία στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.

Επιπλέον, από τα ευρήματα της ανωτέρω διερεύνησης και παρακολούθησης της επαγγελματικής σταδιοδρομίας των αποφοίτων, το Τμήμα ΔΕΟΣ αντλεί χρήσιμα στοιχεία και συμπεράσματα που επιδιώκεται να αξιοποιούνται κυρίως κατά τη διαδικασία αναθεώρησης των Προγραμμάτων Σπουδών.

Σε μεταπτυχιακό επίπεδο, στο Τμήμα λειτουργούν τα εξής Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.):

- Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στις Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Οικονομικές Σπουδές (Πλήρους Φοίτησης)
- Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στις Ευρωπαϊκές Σπουδές για Στελέχη
- Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Χρηματοοικονομική και Τραπεζική για Στελέχη
- Διδακτορικό Πρόγραμμα Σπουδών (PhD)

Με δεδομένο ότι για το Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στη Χρηματοοικονομική και Τραπεζική για Στελέχη έχει γίνει αναλυτική και λεπτομερής μνεία σε προηγούμενο κεφάλαιο (βλ. Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης), στο σημείο αυτό θα γίνει αναφορά στα Π.Μ.Σ. του Τμήματος ΔΕΟΣ καθώς και στο Διδακτορικό Πρόγραμμα Σπουδών, που αποτελούν και τα κυριότερα προγράμματα μεταπτυχιακού επιπέδου στα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος.

- Το Π.Μ.Σ πλήρους φοίτησης του Τμήματος ΔΕΟΣ ιδρύθηκε με σκοπό την αρτιότερη δυνατή επιστημονική κατάρτιση των φοιτητών /-τριών σε θέματα διεθνών και ευρωπαϊκών οικονομικών σχέσεων, διεθνούς χρηματοδοτικής, καθώς επίσης και στις συνιστώσες αυτών των θεμάτων από πλευράς πολιτικών και νομικών επιστημών. Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με αυστηρά και αντικειμενικά κριτήρια βάσει βαθμού και συνάφειας του πτυχίου με το αντικείμενο των μεταπτυχιακών σπουδών, τη προσωπικότητα του υποψηφίου αλλά και το απαιτούμενο επίπεδο γνώσης της Αγγλικής γλώσσας.

Μέσα από την διδασκαλία και την ανάπτυξη επιστημονικής έρευνας των δύο κατευθύνσεων, οι φοιτητές /-τριες του Π.Μ.Σ του Τμήματος ΔΕΟΣ: (1) προετοιμάζονται για σταδιοδρομία σε σημαντικές θέσεις του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, (2) προετοιμάζονται για σταδιοδρομία σε διεθνή και ελληνικά ερευνητικά ινστιτούτα και οργανισμούς, (3) αποκτούν τα αναγκαία επιστημονικά προσόντα για την διεξαγωγή αυτόνομης έρευνας μέσω της κατάρτισής τους στις σύγχρονες ερευνητικές μεθόδους και τεχνικές, και (4) αποκτούν το αναγκαίο επιστημονικό υπόβαθρο για την συνέχιση των σπουδών τους σε διδακτορικό πρόγραμμα της Ελλάδας ή του εξωτερικού. Δεν είναι τυχαίο ότι πολλοί απόφοιτοι του Π.Μ.Σ έχουν αναδειχθεί σε σημαντικά στελέχη της δημόσιας διοίκησης και της οικονομικής ζωής της Ελλάδας.

Κάθε μάθημα του Π.Μ.Σ διαρκεί 39 ώρες, οι οποίες αφιερώνονται κυρίως για θεωρητική διδασκαλία. Με πρωτοβουλία του διδάσκοντος, μπορεί να προσκληθεί εξωτερικός ομιλητής με εμπειρία στο αντικείμενο του εκάστοτε μαθήματος προκειμένου να πραγματοποιήσει διάλεξη, να μεταφέρει τις εμπειρίες του και να συζητήσει με τους φοιτητές. Οι διαλέξεις αυτές, συνήθως δεν ξεπερνούν τις 2 στο σύνολο των εισηγήσεων του μαθήματος (ήτοι 6 ώρες στις 39 συνολικά του μαθήματος). Τα μαθήματα είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν τη λύση ασκήσεων και την εκπόνηση εργασιών.

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται μέσω γραπτών εξετάσεων ενώ παράλληλα η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Απουσία πέραν του 30% από τις διαλέξεις των μαθημάτων συνιστά αντικειμενικό τεκμήριο αποτυχίας στο μάθημα. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος οι φοιτητές πρέπει να εκπονήσουν διπλωματική εργασία. Η διαφάνεια της εξέτασης της εργασίας, η οποία διαρκεί 30 λεπτά, εξασφαλίζεται με τη σύσταση διμελούς επιτροπής η οποία αποτελείται από τον επιβλέποντα και άλλο ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος. Ο φοιτητής πραγματοποιεί 20λεπτη παρουσίαση της εργασίας ενώπιον της επιτροπής, και απαντάει σε ερωτήσεις – παρατηρήσεις των μελών της επιτροπής. Ο βαθμός προκύπτει ως ο μέσος όρος των βαθμών των μελών της επιτροπής.

Η ανταπόκριση του προγράμματος στις ανάγκες του Τμήματος και της κοινωνίας ελέγχεται με τη διεξαγωγή έρευνας στους αποφοίτους ώστε να διαπιστωθεί η χρησιμότητα του μεταπτυχιακού τόσο σε πρακτικό (προαγωγή, εύρεση καλύτερης εργασίας) όσο και σε

θεωρητικό (καλύτερη γνώση αντικειμένου) επίπεδο. Επίσης, γίνονται προσπάθειες διατήρησης επαφής με τους αποφοίτους ώστε να υπάρξει ενημέρωση για την πορεία τους. Με βάση δε τα συμπεράσματα που εξάγονται από τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης των μαθημάτων από μέρους των φοιτητών, οι διδάσκοντες αναπροσαρμόζουν την ύλη του μαθήματός τους, στηριζόμενοι τόσο στα αποτελέσματα των αξιολογήσεων όσο και στις νέες δημοσιεύσεις ή νέες έρευνες που έχουν προκύψει στο αντικείμενο του μαθήματος.

 Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στις Ευρωπαϊκές Σπουδές για Στελέχη Προγραμμα καλύπτει την επιστημονική επιμόρφωση στελεχών επιχειρήσεων και οργανισμών, με σύγχρονα εργαλεία ανάλυσης σε ένα αυστηρά επιστημονικό περιβάλλον που συνδέεται με την αγορά εργασίας.

Το Πρόγραμμα χωρίζεται σε 5 διδακτικά τρίμηνα και 1 τρίμηνο για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας. Όλα τα μαθήματα του προγράμματος διεξάγονται κατά τις απογευματινές ώρες. Η παρακολούθηση όλων των μαθημάτων είναι υποχρεωτική και τηρείται απουσιολόγιο για όλες τις ώρες της διδασκαλίας. Συχνά προσκαλούνται στελέχη διάφορων κλάδων τόσο από τον ιδιωτικό όσο και το δημόσιο τομέα, δίνοντας την ευκαιρία επικοινωνίας με την Ελληνική και διεθνή αγορά.

Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται και σε αυτό το πρόγραμμα μέσω γραπτών εξετάσεων στο τέλος κάθε τριμήνου. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του τριμήνου ο καθηγητής μπορεί επίσης να διεξάγει εξετάσεις σε ένα μέρος της ύλης ή να αναθέσει εργασίες ατομικές ή ομαδικές.

Στην αρχή κάθε εξαμήνου, συζητούνται θέματα συντονισμού, ορθολογικής έκτασης της ύλης, των απαιτήσεων, καθώς και των πιθανών συνεργειών μεταξύ των μαθημάτων. Επιπλέον, υπάρχει συνεχής επαφή του Διευθυντή του προγράμματος με τους διδάσκοντες. Οι διδάσκοντες αναπροσαρμόζουν την ύλη του μαθήματός τους, στηριζόμενοι τόσο στα αποτελέσματα των αξιολογήσεων αλλά και στις νέες δημοσιεύσεις ή στα αποτελέσματα νέων ερευνών που ενδέχεται να έχουν προκύψει στο αντικείμενο του μαθήματος.

Η ανταπόκριση του προγράμματος στις ανάγκες του Τμήματος, της κοινωνίας και κυρίως του επιχειρηματικού κόσμου, ελέγχεται και πάλι με τη διεξαγωγή έρευνας στους αποφοίτους, μερικοί από τους οποίους είναι υψηλόβαθμα στελέχη.

🏆 Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (Π.Δ.Σ.) έχει ως κύριο στόχο την δημιουργία επιστημόνων υψηλού επιπέδου στα Οικονομικά, οι οποίοι να είναι ικανοί να προάγουν την διεθνή έρευνα και να σταδιοδρομήσουν με επιτυχία ως μέλη ΔΕΠ ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων, αλλά και ως μέλη εγχώριων και διεθνών ερευνητικών ιδρυμάτων και οργανισμών.

Το διδακτορικό πρόγραμμα αποτελείται από δυο κατευθύνσεις. Τα προσφερόμενα διδακτορικού επιπέδου μαθήματα γίνονται σε δυο εξάμηνα (εαρινό και φθινοπωρινό). Το πρώτο εξάμηνο (εαρινό) η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Οι διδάσκοντες των μαθημάτων στα δύο εξάμηνα καλύπτουν στο πλαίσιο των διαλέξεών τους τις σύγχρονες ερευνητικές μεθοδολογίες αναλύοντας πρόσφατες επιστημονικές δημοσιεύσεις και τις προσεγγίσεις που ακολούθησαν. Κατ' αυτόν τον τρόπο οι υποψήφιοι διδάκτορες αποκτούν εικόνα για τις σύγχρονες προσεγγίσεις ερευνητικής μεθοδολογίας στο χώρο της οικονομικής επιστήμης. Καθίσταται σαφές ότι τόσο η δομή όσο και ο αριθμός των προσφερομένων μαθημάτων αντανακλούν την ανάγκη εμβάθυνσης της επιστημονικής επάρκειας των υποψηφίων διδασκόντων, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στο διεθνή ανταγωνισμό. Επιπλέον, οι υποψήφιοι διδάκτορες υποχρεούνται να είναι παρόντες και διαθέσιμοι στο τμήμα για 20 ώρες την εβδομάδα. Επομένως, η καθημερινή τους ενασχόληση μπορεί να διαπιστωθεί και είναι γνωστή τουλάχιστον στον κύριο επιβλέποντα, δεδομένου ότι οι περισσότεροι φοιτητές είναι πλήρους απασχόλησης

Η επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος παρακολουθεί το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών και, σε συνεννόηση με τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, εισηγείται στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης βελτιώσεις όπου κρίνεται απαραίτητο.

Παράλληλα, το Τμήμα διοργανώνει σε εβδομαδιαία βάση σεμινάρια υποψηφίων διδακτόρων, στα οποία παρουσιάζεται η ερευνητική τους εργασία και γίνονται σχόλια από τα μέλη ΔΕΠ. Τα σεμινάρια αυτά ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και είναι ανοιχτά στην πανεπιστημιακή κοινότητα. Σημειώνεται ότι όλοι οι υποψήφιοι διδάκτορες επιδιώκουν να παρουσιάζουν τις εργασίες τους στο πλαίσιο αυτών των σεμιναρίων, καθώς τους δίνεται η ευκαιρία να διαπιστώσουν τις αδυναμίες των ερευνητικών τους εργασιών και να τις αντιμετωπίσουν πριν τις υποβάλλουν για δημοσίευση σε επιστημονικά περιοδικά.

Τέλος, στο πλαίσιο του διδακτορικού προγράμματος σπουδών υπάρχουν συμφωνίες συνεργασίας με το Scottish Doctoral Programme in Economics (8 πανεπιστήμια της Σκωτίας), και με το Πανεπιστήμιο της Δρέσδης (Dresden) .

Η αξιολόγηση του Π.Δ.Σ. βασίζεται κυρίως στην ποιότητα και τον αριθμό των δημοσιεύσεων των υποψηφίων διδακτόρων σε υψηλής στάθμης διεθνή επιστημονικά περιοδικά, καθώς και των εργασιών που γίνονται δεκτές για παρουσίαση σε σημαντικά διεθνή συνέδρια. Σε κάθε περίπτωση, η διδακτορική διατριβή πρέπει να οδηγεί τουλάχιστον σε 2-3 δημοσιεύσεις από αναγνωρισμένα διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Λεπτομερής λίστα των δημοσιεύσεων των υποψηφίων διδακτόρων του ΔΕΟΣ κατά τη περίοδο 2002-2008, παρατίθεται στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του τμήματος (σελ. 57-64).

Οι υψηλές απαιτήσεις και τα κριτήρια που θέτει το τμήμα σε διδακτορικό επίπεδο, έχουν σαν αποτέλεσμα αρκετοί διδάκτορες του Τμήματος (15 σε σύνολο 20 διδακτόρων) να ακολουθούν με επιτυχία πανεπιστημιακή καριέρα στην Ελλάδα και το εξωτερικό (Ηνωμένο Βασίλειο).

Β. Ερευνητικό έργο του Τμήματος

Η ερευνητική πολιτική του Τμήματος ΔΕΟΣ συνίσταται στην παροχή κινήτρων προς τα μέλη ΔΕΠ (ιδίως προς τα νεότερα) τόσο για τη δημοσίευση του ερευνητικού τους έργου σε διεθνή

επιστημονικά περιοδικά υψηλής επιστημονικής στάθμης, όσο και για την δημοσίευση μονογραφιών σε έγκυρους διεθνείς εκδοτικούς οίκους. Επιπλέον, το Τμήμα δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην υποβοήθηση της έρευνας που γίνεται από τους υποψηφίους διδάκτορες, μέσω της οργάνωσης επιστημονικών σεμιναρίων και της χρηματοδότησης της παρουσίασης των εργασιών τους σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια.

Συγκεκριμένα, στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους μια επιτροπή που απαρτίζεται από τρεις καθηγητές συζητά με κάθε μέλος ΔΕΠ των δύο πρώτων βαθμίδων (Λέκτορες και Επίκουρους Καθηγητές), με σκοπό την καθοδήγησή τους αναφορικά με τις ερευνητικές προτεραιότητες που πρέπει να θέσουν (π.χ. ποιότητα και ποσότητα επιστημονικών δημοσιεύσεων).

Παράλληλα, το Τμήμα οργανώνει δύο εξαιρετικά επιτυχημένες σειρές ερευνητικών σεμιναρίων. Στην πρώτη σειρά σεμιναρίων παρουσιάζουν τις εργασίες τους οι υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος (περίπου 5-6 παρουσιάσεις το εξάμηνο). Ιδιαίτερης μνείας πρέπει να τύχει το γεγονός ότι η σχεδόν όλοι οι υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος παρουσιάζουν εργασίες τους σε υψηλής στάθμης διεθνή επιστημονικά συνέδρια και δημοσιεύουν μέρος της διδακτορικής τους διατριβής σε υψηλής στάθμης διεθνή επιστημονικά περιοδικά.

Στη δεύτερη σειρά σεμιναρίων παρουσιάζουν τις εργασίες τους τόσο τα μέλη ΔΕΠ, αλλά κυρίως, προσκεκλημένοι καθηγητές πανεπιστημίων της αλλοδαπής (περίπου 10-12 παρουσιάσεις το εξάμηνο). Επιπρόσθετα, τα ερευνητικά αποτελέσματα πολλών μελετών των μελών ΔΕΠ δημοσιεύονται στη σειρά των Ερευνητικών Δοκιμίων του Τμήματος. Κάθε χρόνο το Τμήμα εκδίδει ένα περιοδικό (newsletter), το οποίο διανέμεται στα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, αλλά και στα υπόλοιπα Τμήματα του Πανεπιστημίου και ενημερώνει, μεταξύ άλλων, αναφορικά με τις πρόσφατες ερευνητικές δραστηριότητες των μελών ΔΕΠ. Το υλικό αυτό αναρτάται και στην ιστοσελίδα του Τμήματος

Τα κίνητρα που παρέχονται για τη διεξαγωγή έρευνας μπορεί να είναι είτε χρηματικά (π.χ. επιπλέον χρηματοδότηση για την κάλυψη των εξόδων παρουσίασης εργασιών σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια) είτε και η εκχώρηση μειωμένων διοικητικών υποχρεώσεων. Επίσης,

κίνητρο προσφέρουν και οι άτυπα επικρατούσες ενδεικτικές ποσοτικές και ποιοτικές ερευνητικές προδιαγραφές που έχουν τεθεί για κάθε βαθμίδα και αποτελούν σημαντικό οδηγό στην προσπάθεια εξέλιξης των μελών ΔΕΠ.

Αναφορικά δε με τις δυνατότητες χρηματοδότησης, τα μέλη ΔΕΠ ενημερώνονται από τη Γραμματεία του Τμήματος, η οποία αποστέλλει κατά καιρούς στο ακαδημαϊκό προσωπικό τις επιστολές διαφόρων οργανισμών που προσφέρουν τέτοιες δυνατότητες (π.χ. ΥΠ.Ε.Π.Θ. στα πλαίσια διακρατικών συνεργασιών). Άλλη πηγή ενημέρωσης είναι ο ΕΛΚΕ του Πανεπιστημίου και οι ιστοσελίδες της Γ.Γ.Ε.Τ., της Ε.Ε., και άλλων διεθνών οργανισμών.

Από πλευράς υποδομών, η ερευνητική διαδικασία υποστηρίζεται από το εργαστήριο EUROLAB (Εργαστήριο Παρακολούθησης και Ανάλυσης Ευρωπαϊκών Υποθέσεων). Το EUROLAB, παρά το περιορισμένο αριθμό θέσεων εργασίας που διαθέτει καθώς και ορισμένες ελλείψεις σε επίπεδο υποδομών, έχει επίσης υποστηρίξει τη διενέργεια 11 διεθνών επιστημονικών συνεδρίων του Τμήματος τα τελευταία 12 χρόνια. Δυστυχώς, παρά τις προσπάθειες του Τμήματος, το Υπουργείο δεν έχει εγκρίνει τη λειτουργία του ενός δεύτερου ερευνητικού εργαστηρίου του Τμήματος (Εργαστήριο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων), το οποίο θα ενίσχυε περαιτέρω την διεθνή ερευνητική παρουσία του Τμήματος.

Παρά τις υφιστάμενες ελλείψεις τόσο σε επίπεδο ερευνητικών υποδομών όσο και σε επίπεδο χρηματοδότησης, το ερευνητικό έργο του Τμήματος είναι αξιοσημείωτο. Ενδεικτικό είναι ότι κατά το διάστημα 2002/3 – 2007/8 υλοποιήθηκαν η βρίσκονταν σε εξέλιξη σαράντα (40) ερευνητικά προγράμματα.

Συνολικά το ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ /ΕΠ του Τμήματος συνοψίζεται ως ακολούθως:

- Συγγραφή 32 μονογραφιών και βιβλίων
- Δημοσιεύσεις 91 κεφαλαίων σε συλλογικούς τόμους
- 137 δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
- 270 ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια που δεν εκδίδουν Πρακτικά

Ενδεικτικό δε της αναγνώρισης της έρευνας που εκπονείται από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είναι ο συνολικός αριθμός 6608 ετεροαναφορών που έχουν γίνει σε δημοσιεύσεις μελών ΔΕΠ /ΕΠ του Τμήματος. Επιπλέον, όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν διατελέσει κριτές σε επιστημονικά περιοδικά, ενώ σημαντικός αριθμός μελών ΔΕΠ του Τμήματος έχει συμμετάσχει και σε εκδοτικές επιτροπές (editorial boards) επιστημονικών περιοδικών. Τέλος, μολονότι δεν υπάρχουν διαθέσιμα ακριβή ποσοτικά στοιχεία, μεγάλος αριθμός μελών ΔΕΠ έχει δώσει διαλέξεις και παρουσιάσεις σε άλλους ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς κατόπιν πρόσκλησης.

Στο πλαίσιο των ερευνητικών τους δραστηριοτήτων, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είναι ανοιχτά σε ερευνητικές συνεργασίες τόσο με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του Ιδρύματος όσο και με φορείς και ιδρύματα της Ελλάδας αλλά και του εξωτερικού. Επιπλέον, το Τμήμα διοργανώνει από κοινού με το Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης, σειρά ερευνητικών σεμιναρίων. Στενές συνεργασίες αναπτύσσονται και με το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), το Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών (ΕΚΕΜ), το Τμήμα Μελετών της Τράπεζας της Ελλάδος, το Ελληνικό Ίδρυμα Αμυντικής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) και την Ένωση Ευρωπαϊκών Σπουδών. Παράλληλα, το Τμήμα έχει συνάψει συνεργασία με το Center of Economic Studies του Πανεπιστημίου του Μονάχου για την διενέργεια διεθνών επιστημονικών συνεδρίων (έχουν ήδη γίνει τέσσερα) και με το Scottish Doctoral Programme in Economics για την συν-επίβλεψη υποψηφίων διδασκτόρων. Επιπλέον των ανωτέρω, πολλά μέλη ΔΕΠ έχουν αναπτύξει μακροχρόνιες ερευνητικές συνεργασίες με μεμονωμένους ερευνητές και ερευνητικές ομάδες του εξωτερικού.

Γ. Σχέσεις του Τμήματος με κοινωνικούς /πολιτιστικούς /παραγωγικούς(ΚΠΠ) φορείς

Μολονότι το Τμήμα δεν διαθέτει θεσμοθετημένους μηχανισμούς και διαδικασίες για την ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς με αποτέλεσμα οι όποιες συνεργασίες να είναι

προϊόν ατομικών προσπαθειών των μελών ΔΕΠ, τα έργα συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς που εκτελούνται ή έχουν εκτελεστεί στο Τμήμα κατά τη τελευταία πενταετία είναι αξιοσημείωτα.

Κατά το χρονικό διάστημα 2003-2008 έχουν εκτελεστεί τα ακόλουθα έργα (βλ. πίνακα) , στα οποία συμμετείχαν 9 μέλη ΔΕΠ και σε ορισμένες συμμετείχε αριθμός μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών:

ΦΟΡΕΑΣ	ΕΡΓΟ
ΕΛΙΑΜΕΠ, Υπουργείο Εξωτερικών.	Εισήγηση σε ημερίδα «Δέκα Χρόνια ONE: Ο Κίνδυνος Δύο Ταχυτήτων και η Ελλάδα
Ένωση Πολιτών για την «Παρέμβαση».	Κοινωνία Πολιτών: Ιστορικότητα, Αντίπαλοι, Προοπτικές
Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών (ΣΕΒ)	Οι νόμοι της αγοράς και οι κανόνες της ενημέρωσης
Parliamentary Network on the World Bank (PNoWB),	Towards a Common Economic Space in Southeast Europe
ΕΛΙΑΜΕΠ & ΕΚΕΜ	Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και το Μέλλον της Ευρώπης
Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία	Παγκοσμιοποίηση και Νέος Κόσμος
Όμιλος Καλοφωλιάς	4th Real Estate Forum
Όμιλος Καλοφωλιάς	5th Real Estate Forum
Ομίλου Προβληματισμού και Παρέμβασης «Αριστερά Σήμερα»	Για μια αριστερή μεταρρύθμιση των συντάξεων
Ομίλου Προβληματισμού για τον Εκσυγχρονισμό της Κοινωνίας [ΟΠΕΚ]	Ομιλία
Ινστιτούτου Στρατηγικών και Αναπτυξιακών Μελετών [ΙΣΤΑΜΕ]	Η κρίση του ΕΣΥ είναι κυρίως ηθική
Φοιτητική ένωση ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΦΕΝΤΕΡΑΛΙΣΤΩΝ	Ευρώπη και προοπτικές πολιτικής ολοκλήρωσης στην ΕΕ
ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ	Η ΕΕ και η περιφερειακή συνεργασία
Ελληνικό Ίδρυμα Εξωτερικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)	Ομιλία
Ελληνικού Κέντρου Ευρωπαϊκών Μελετών (ΕΚΕΜ	Ομιλία
Βρετανικό Συμβούλιο	Ομιλία
Γραφείο Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου/ Ίδρυμα Ελευθέριος Βενιζέλος & ΔΕΟΣ, Οικονομικό Παν/μιο	Συνδιοργάνωση ημερίδας «Το Μέλλον της Ευρώπης και τα Ελληνικά Κόμματα»

Αθηνών.	
Σύμπραξη επτά Κοινωφελών Ιδρυμάτων (Ωνάση, Κωστόπουλου, Νιάρχου, Ευγενίδη, Λαμπράκη, Μποδοσάκη, Λεβέντη)	Συμμετοχή σε ερευνητική ομάδα
ΕΛΙΑΜΕΠ/ Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, ΟΠΑ.	Συνδιοργάνωση ημερίδας «Η ατζέντα της οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ»
Επιστημονικό Συμβούλιο, Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης	Μέλος
Επιστημονικού Συμβουλίου, Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών (ΕΚΕΜ)	Μέλος
Επιτροπή για την Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας (ΕΣΥΠ)	Μέλος
- Συντακτική Επιτροπή περιοδικού Κοινωνία Πολιτών, της Ένωσης Πολιτών για την Παρέμβαση.	Μέλος
Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ).	Ερευνητικός Εταίρος
Συμβούλιο Οικονομικών Εμπειρογνομόνων (ΣΟΕ)	Μέλος
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, 1940-2000, Ιστορικό Αρχείο ΕΤΕ	Συμμετοχή σε project
Σύμπραξη επτά Κοινωφελών Ιδρυμάτων (Ωνάση, Κωστόπουλου, Νιάρχου, Ευγενίδη, Λαμπράκη, Μποδοσάκη, Λεβέντη)	Ομιλία
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	Ομιλία
Ελληνική Πανεπιστημιακή Ένωση Ευρωπαϊκών Σπουδών	Ομιλία
Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αγίας Παρασκευής	Ομιλία
ΕΛΙΑΜΕΠ	Ομιλία
Όμιλος Ευρωπαϊκής Έκφρασης	Ομιλία
Υπουργείο Κοινωνικής Απασχόλησης	Ομιλία
Student Association for International Affairs	Ομιλία

Τα αποτελέσματα των έργων συνεργασίας δημοσιεύονται τόσο σε ημερήσιο και εβδομαδιαίο τύπο όσο και σε εξειδικευμένα μη επιστημονικά περιοδικά.

Παράλληλα, έχουν διοργανωθεί δημόσιες συζητήσεις και ημερίδες για το έργο του τμήματος – κυρίως σε επετείους από την ίδρυση του τμήματος – όπου προσκλήθηκαν και συμμετείχαν εκπρόσωποι ΚΠΠ. Επίσης, αντιπρόσωποι του Τμήματος έχουν ενημερώσει για τις δραστηριότητες του Τμήματος και των μελών του ΚΠΠ όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το ΕΛΙΑΜΕΠ, Κοινωφελή Ιδρύματα, κλπ. Από την άλλη πλευρά, το Τμήμα οργανώνει εκπαιδευτικές επισκέψεις σε χώρους ΚΠΠ ή διαλέξεις στελεχών ΚΠΠ, κυρίως στο πλαίσιο των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών.

Τα μέλη ΔΕΠ δείχνουν έντονο ενδιαφέρον για την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών και πολύ συχνά αναλαμβάνουν τις αντίστοιχες πρωτοβουλίες. Εν τω μεταξύ πολλοί απόφοιτοι του Τμήματος εργάζονται σε ΚΠΠ φορείς, με αποτέλεσμα να αναπτύσσονται –όχι βέβαια σε συστηματική βάση- σχετικές συνεργασίες. Αντίστοιχα, και σε επίπεδο εκπροσώπησης του Τμήματος σε τοπικούς και περιφερειακούς οργανισμούς και αναπτυξιακά όργανα, κάθε συμμετοχή γίνεται σε συνέχεια αμιγώς ατομικής πρωτοβουλίας μελών ΔΕΠ.

Δ. Διοικητικές Υπηρεσίες, Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό και Υποδομές του Τμήματος

Οι Διοικητικές Υπηρεσίες του Τμήματος είναι μοιρασμένες μεταξύ της γραμματείας του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών, της γραμματείας των μεταπτυχιακών προγραμμάτων και του εργαστηρίου Eurolab.

Η γραμματεία του προπτυχιακού είναι στελεχωμένη με 5 άτομα.

Η γραμματεία του μεταπτυχιακού είναι στελεχωμένη με τρεις διοικητικούς υπαλλήλους (3 ΜΕ), εκτελεί ανάλογο έργο με τη Γραμματεία του προπτυχιακού ενώ οι υπηρεσίες που προσφέρει απευθύνονται σε λιγότερους φοιτητές, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει και σημαντικά λιγότερες δυσκολίες.

Όσον αφορά στη λειτουργία των Γραμματειών, με δεδομένο ότι οι περισσότερες διαδικασίες είναι μηχανογραφημένες, οι παρεχόμενες υπηρεσίες θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι ικανοποιητικές τόσο για το διδακτικό προσωπικό όσο και για τους φοιτητές. Πιο συγκεκριμένα, στην ιστοσελίδα του Τμήματος αναρτώνται διάφορες πληροφορίες για τα μαθήματα, ανακοινώσεις, κτλ. Όλοι οι φοιτητές αποκτούν ηλεκτρονική διεύθυνση στο πανεπιστήμιο, υπάρχει χώρος τηλε-εκπαίδευσης για τα περισσότερα μαθήματα και ηλεκτρονικές σελίδες για σχεδόν όλα τα μαθήματα και για σχεδόν όλα τα μέλη ΔΕΠ, ενώ οι δηλώσεις μαθημάτων και συγγραμμάτων των φοιτητών πλέον μπορούν να γίνονται ηλεκτρονικά. Ο ιστότοπος του Τμήματος συνολικά αλλά και οι επιμέρους ιστοσελίδες ανανεώνονται γρήγορα και εύκολα όποτε είναι απαραίτητο. Οι μόνες σελίδες για τις οποίες έχουν παρατηρηθεί προβλήματα είναι αυτές που είναι στην Αγγλική γλώσσα, οι οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις δεν ανανεώνονται όσο συχνά πρέπει (με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα ιδιαίτερα σε φοιτητές Erasmus και σε επισκέπτες καθηγητές του τμήματος).

Το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο του Τμήματος υποστηρίζεται και από το εργαστήριο Eurolab. Το Eurolab προσφέρει τη δυνατότητα στους φοιτητές να συγγράφουν τις εργασίες τους παραμένοντας στο χώρο του Πανεπιστημίου, έχοντας έτσι πιο εύκολη επικοινωνία με τους διδάσκοντές τους. Έχουν επίσης την ευκαιρία να έχουν πρόσβαση σε προγράμματα Η/Υ άμεσα συνδεδεμένα με το αντικείμενο σπουδών τους και να αναζητούν πληροφορίες χρησιμοποιώντας το Διαδίκτυο (Internet).

Πέρα από την κάλυψη διδακτικών αναγκών των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων του Τμήματος, το εργαστήριο υποστηρίζει την οργάνωση σεμιναρίων και πραγματοποιεί φροντιστηριακά μαθήματα. Επίσης, υποστηρίζει την διοργάνωση διεθνών συνεδρίων. Επιπλέον, το εργαστήριο διοργανώνει εκπαιδευτικά προγράμματα μικρής διάρκειας (short-courses) για τους φοιτητές του Τμήματος, σε μικρές ομάδες. Τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν διδασκαλία προγραμμάτων, όπως Word, Excel, SPSS, Eviews, Statgraphics κλπ., καθώς και προγράμματα χρήσης του Διαδικτύου.

Πέραν των ανωτέρω, το προσωπικό του *Eurolab* επιτελεί και Διοικητικό έργο στο οποίο περιλαμβάνονται:

- α) Συντήρηση και μερική αναδόμηση της ιστοσελίδας του Τμήματος
- β) Διοικητική Υποστήριξη στην οργάνωση συνεδρίων του Τμήματος
- γ) Τεχνική υποστήριξη των σεμιναρίων του Τμήματος
- δ) Λειτουργία της δανειστικής βιβλιοθήκης του Τμήματος στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ II
- ε) Τεχνική υποστήριξη σε μέλη ΔΕΠ του Τμήματος
- στ) Παραγγελίες hardware κτλ
- ζ) Συντήρηση διαθέσιμου λογισμικού (E-Views 5.1, Stata 9.0, Mathematica 5.2, MathType 5, Maple 10, S-Plus 7.0, TSP/GiveWin 5, Shazam 10, Gauss 8.0, WinRats 6, LimDep 8.0, Scientific Workplace 5.5)

Το Eurolab είναι στελεχωμένο με ένα ΕΤΕΠ (ΠΕ) και ένα υπάλληλο (ΠΕ Οικονομικού) με σύμβαση ορισμένου χρόνου. Ο διευθυντής του EUROLAB, ο οποίος είναι μέλος ΔΕΠ, εποπτεύει την καθημερινή χρήση του εξοπλισμού του EUROLAB και είναι αρμόδιος να παρεμβαίνει για να εξασφαλίζεται η ορθολογική αλλά και ασφαλής χρήση των διαδικτυακών μέσων του τμήματος. Σε κάθε περίπτωση όμως, υπάρχει επιτακτική ανάγκη για τουλάχιστον ένα ακόμα μόνιμο υπάλληλο με εξειδικευμένες γνώσεις πληροφορικής. Επιπλέον, επιθυμητή θα ήταν η επέκταση των υπάρχοντων χώρων του Eurolab, με στόχο την κάλυψη και εξυπηρέτηση μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών.

Στο εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο του Τμήματος συνδράμει και η ύπαρξη κεντρικής Βιβλιοθήκης του ΟΠΑ, που μπορεί να χαρακτηριστεί ως μια από τις πληρέστερες για τα γνωστικά αντικείμενα Οικονομίας και Διοίκησης στην Ελλάδα. Ορισμένες ανεπάρκειες παρατηρούνται στα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει αριθμός μελών ΔΕΠ του τμήματος (Πολιτική Επιστήμη, Διεθνείς Σχέσεις, Νομική Επιστήμη), αλλά και σ' αυτές της περιπτώσεις γίνεται προσπάθεια ώστε τα προβλήματα που ανακύπτουν να επιλύονται μέσω συνεργασιών που έχει αναπτύξει η βιβλιοθήκη του ΟΠΑ με άλλες πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες της βιβλιοθήκης του ΟΠΑ είναι προηγμένες, αν και υπάρχει σημαντικός χώρος για βελτίωση. Από την άλλη πλευρά, όμως, ο χώρος των αναγνωστηρίων της βιβλιοθήκης είναι εξαιρετικά περιορισμένος

και το ωράριο λειτουργίας της βιβλιοθήκης είναι μάλλον ανεπαρκές. Τέλος πρέπει να σημειωθεί ότι στο πανεπιστήμιο λειτουργεί και το Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης που με την τεράστια συλλογή του παρέχει πλούσιο ερευνητικό υλικό που αφορά στο Τμήμα.

Σε επίπεδο υποδομών, ένα σημαντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει όχι μόνο το ΔΕΟΣ αλλά και τα υπόλοιπα Τμήματα του ΟΠΑ είναι αυτό της έλλειψης χώρων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το γεγονός ότι νεο-διορισμένα μέλη ΔΕΠ μένουν για μεγάλο διάστημα χωρίς γραφείο, άλλα μέλη ΔΕΠ – κυρίως χαμηλότερων βαθμίδων – συστεγάζονται σε ακατάλληλα γραφεία, ενώ οι επισκέπτες καθηγητές (διδάσκοντες βάσει του νόμου 407/80) στεγάζονται στα γραφεία του Eurolab. Αντίστοιχα και το πλήθος των αιθουσών διδασκαλίας είναι περιορισμένο, καθώς και η χωρητικότητά τους συγκριτικά με τον αριθμό των φοιτητών.

Η ποιότητα του κοινόχρηστου τεχνικού εξοπλισμού, του εξοπλισμού των σπουδαστηρίων και των χώρων συνεδριάσεων είναι ικανοποιητική. Δυστυχώς όμως, δεν είναι άγνωστο το φαινόμενο καταστροφών και βανδαλισμών στις αίθουσες διδασκαλίας αλλά και σε άλλους χώρους του Πανεπιστημίου –συμπεριλαμβανομένων και καταστροφών του διαθέσιμου εξοπλισμού. Πάντως, παρότι οι υποδομές του ΟΠΑ υπερτερούν αυτών πολλών Ελληνικών ΑΕΙ, σε σχέση με αντίστοιχα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, υπάρχουν ελλείψεις σε βάσεις δεδομένων, λογισμικό έρευνας, υπολογιστικές υποδομές και στην υποστήριξη των υπολογιστικών υποδομών για σκοπούς έρευνας.

Συμπεράσματα – Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης

Α. Παρούσα Κατάσταση

Με βάση τα μέχρι σήμερα στοιχεία, τόσο σε διδακτικό όσο και ερευνητικό επίπεδο, καταδεικνύεται ότι η εφαρμογή πρωτοποριακών –για τα ελληνικά δεδομένα– μεθόδων διδασκαλίας (tutorials, φροντιστήρια, εργασίες, διπλωματική εργασία, κλπ), η διαρκής αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου από τους φοιτητές, η σημαντική ερευνητική παραγωγή των μελών ΔΕΠ αλλά και των διδακτορικών φοιτητών, και η πολύ καλή επαγγελματική πορεία των αποφοίτων του Τμήματος ΔΕΟΣ, αποτέλεσαν και αποτελούν τα κυριότερα θετικά σημεία του, συνδράμοντας ενεργά στη πρόοδο και ανάπτυξη του.

Αδυναμία για το Τμήμα, πέραν της έλλειψης χώρων, είναι και ο μεγάλος αριθμός των φοιτητών που προστίθενται κάθε ακαδημαϊκό έτος στο Τμήμα λόγω του ισχύοντος συστήματος μετεγγραφών (ακριβώς λόγω της αντιστοίχισης του Τμήματος με Τμήματα άλλων ΑΕΙ με διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα). Η αρνητική επίδραση στην εκπαιδευτική διαδικασία που επιφέρουν οι μετεγγραφές δεν προέρχονται μόνο από την αύξηση του αριθμού των φοιτητών, αλλά και από το σημαντικά χαμηλότερο επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων που πολλές φορές έχουν οι φοιτητές αυτοί έναντι των φοιτητών που εισέρχονται απευθείας στο Τμήμα. Η ανομοιογένεια γνώσεων και ικανοτήτων μεταξύ των φοιτητών δυσχεραίνει την εκπαιδευτική διαδικασία, αυξάνει τα ποσοστά αποτυχίας στις εξετάσεις, και δημιουργεί πιέσεις για μείωση του βαθμού δυσκολίας των προσφερόμενων μαθημάτων και των εξετάσεων. Επίσης, οι εκ μετεγγραφών φοιτητές συνήθως καθυστερούν υπέρμετρα στη λήψη του πτυχίου. Αποτέλεσμα αυτού είναι να επιβαρύνεται η διοικητική λειτουργία του Τμήματος και να δημιουργούνται δυσχέρειες όσον αφορά την οποιαδήποτε αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών καθώς γίνεται επιτακτική η θέσπιση πολλών μεταβατικών διατάξεων, με αποτέλεσμα την έλλειψη ευελιξίας προσαρμογής στο διαρκώς μεταβαλλόμενο εκπαιδευτικό περιβάλλον και τη πιθανή απώλεια εκπαιδευτικών συνεργειών με ιδρύματα του εξωτερικού.

Βραχυπρόθεσμα και προκειμένου να αντιμετωπίσουν το θέμα, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος επιδιώκουν την ένταση των προσπαθειών τους και την εφαρμογή σύγχρονων και αποτελεσματικών μεθόδων διδασκαλίας –αν και τα περιθώρια στο τομέα αυτό είναι μικρά λόγω των ήδη πρωτοποριακών μεθόδων που χρησιμοποιούνται. Προς τη κατεύθυνση αυτή είναι ιδιαίτερα επιθυμητή η ίδρυση και λειτουργία και δεύτερου εργαστηρίου υποστήριξης του Τμήματος.

Παράλληλα, το Τμήμα καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες για τη προσέλκυση υψηλού επιπέδου φοιτητών, τόσο στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών όσο και στα μεταπτυχιακά του. Συγκεκριμένα, σε προπτυχιακό επίπεδο:

- (α) οργανώνει ημερίδες στις οποίες προσκαλούνται μαθητές και καθηγητές Λυκείων
- (β) αποστέλλει πληροφοριακό υλικό σχετικά με το περιεχόμενο σπουδών, τις ειδικεύσεις, την επαγγελματική αποκατάσταση, και τις δυνατότητες για περαιτέρω σπουδές που έχουν οι απόφοιτοι του Τμήματος.

Σε μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο, οι φοιτητές έχουν ήδη αποκτήσει ικανή πληροφόρηση για το υψηλό επίπεδο σπουδών και τις ερευνητικές δραστηριότητες και ικανότητες των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, με αποτέλεσμα η προσέλκυση υψηλού επιπέδου υποψηφίων να είναι ακόμα πιο ικανοποιητική.

B. Επιγραμματική καταγραφή των στόχων του Τμήματος (Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης)

Η στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος, από την ίδρυσή του, επικεντρώθηκε βασικά σε δύο άξονες: (α) στην προσέλκυση ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλής ποιοτικής στάθμης και (β) στην – πρωτόγνωρη για την ελληνική πραγματικότητα – προσπάθεια θέσπισης ενός συμπαγούς και συνεπούς πλαισίου κανόνων που θα διέπει τις προϋποθέσεις εξέλιξης των μελών ΔΕΠ του τμήματος. Πιο συγκεκριμένα, αν και δεν υπήρχε ρητά διατυπωμένο ένα βραχυ-μεσοπρόθεσμο σχέδιο ανάπτυξης, τα μέλη του Τμήματος ήταν κοινωνοί της συναντίληψης ότι η ακαδημαϊκή εξέλιξη και πρόοδος του Τμήματος εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από:

(α) τη δυνατότητα προσέλευσης νέων συναδέλφων με κυρίαρχο κριτήριο τη δυνατότητα παραγωγής ερευνητικού (και διδακτικού) έργου υψηλής επιστημονικής ποιοτικής στάθμης

(β) την εφαρμογή των ίδιων κριτηρίων όσον αφορά στη μονιμοποίηση και στην εξέλιξη των υπηρετούντων μελών ΔΕΠ του Τμήματος

(γ) την αναζήτηση και χάραξη νέων ερευνητικών πεδίων που αντανακλούν τις αλλαγές στην ευρωπαϊκή και διεθνή οικονομία

(δ) την εισαγωγή στο Τμήμα ικανών και αφοσιωμένων στην έρευνα φοιτητών (ιδιαίτερα όσον αφορά τους μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς φοιτητές).

Οι κατά καιρούς δυνατότητες που έδινε στο Τμήμα η πολιτεία για την προκήρυξη νέων θέσεων έδιναν αφορμή για συζητήσεις όσον αφορά στη χάραξη ακαδημαϊκής στρατηγικής. Αποφασιστικής σημασίας σ' αυτές τις ανταλλαγές απόψεων ήταν οι προοπτικές δημιουργίας ερευνητικών συνεργειών μεταξύ των υπαρχόντων και των δυνητικά νέων μελών του Τμήματος.

Πέραν της διαρκούς αναζήτησης νέων και ικανών επιστημόνων, δεν υπάρχει θεσμοθετημένη παρακολούθηση του σχεδίου ανάπτυξης. Υπάρχει όμως διαρκής προσπάθεια ενίσχυσης της ερευνητικής δραστηριότητας των μελών ΔΕΠ του Τμήματος μέσω της χορήγησης κονδυλίων που προέρχονται από τα έσοδα των μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Με απόφαση της ΓΣ του Τμήματος, τα κονδύλια αυτά κατανέμονται ανάλογα με την ερευνητική επίδοση κάθε μέλους ΔΕΠ (με βάση τις δημοσιεύσεις σε κορυφαία επιστημονικά περιοδικά).

Εκτός από την ερευνητική προσπάθεια, το Τμήμα επιδιώκει την αριστεία και στο διδακτικό επίπεδο. Από τα πρώτα στάδια της λειτουργίας του Τμήματος έχει γίνει συστηματική προσπάθεια ώστε το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος να είναι εφάμιλλο με τα προγράμματα σπουδών των καλύτερων αντιστοίχων Τμημάτων διεθνώς. Ταυτόχρονα, γίνεται συστηματική προσπάθεια ώστε να αναπτυχθεί η δημιουργικότητα των φοιτητών, αλλά και να γίνεται συνεχής παρακολούθηση των επιδόσεών τους (tutorials, φροντιστήρια, πρόοδοι, εργασίες, διπλωματική εργασία, κλπ), ενώ επίσης από τα πρώτα στάδια λειτουργίας

του Τμήματος δόθηκε έμφαση στην αξιολόγηση του διδακτικού έργου από τους ίδιους τους φοιτητές.

Κατά συνέπεια, η στρατηγική του Τμήματος θα πρέπει να κινηθεί προς την κατεύθυνση του σαφέστερου προσδιορισμού των γνώσεων και δεξιοτήτων που θα πρέπει να έχουν οι απόφοιτοι του Τμήματος ώστε να είναι ενταγμένοι και ανταγωνιστικοί στον ευρωπαϊκό χώρο εκπαίδευσης και έρευνας. (Η επιχειρούμενη εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) από το Τμήμα θα διευκολύνει την επίτευξη αυτού του στόχου.)

Εν τούτοις, η έρευνα και η εκπαίδευση δεν είναι πλέον μεμονωμένες δραστηριότητες. Ιδιαίτερα, η έρευνα αιχμής διεξάγεται όλο και περισσότερο σε ένα διεθνοποιημένο περιβάλλον, το οποίο είναι περισσότερο ανταγωνιστικό και απαιτεί μεγαλύτερη συνεργασία με ερευνητικές ομάδες του εξωτερικού. Αν και το Τμήμα έχει ήδη αναπτύξει ικανοποιητική συνεργασία με Πανεπιστήμια και Ινστιτούτα του εξωτερικού, η περαιτέρω ένταξη του σε κορυφαία ερευνητικά δίκτυα μόνο προς όφελος της ερευνητικής και της εκπαιδευτικής διαδικασίας μπορεί να αποβεί.

Η ενίσχυση -με κάθε τρόπο- της διεθνούς παρουσίας των μελών ΔΕΠ θα πρέπει να αποτελεί πρωταρχικό στόχο της στρατηγικής ανάπτυξης του Τμήματος. Η περαιτέρω δικτύωση του Τμήματος στον διεθνή ερευνητικό ιστό μπορεί να αποτελέσει σημαντικό μοχλό ανάπτυξης της ερευνητικής δραστηριότητας μεσοπρόθεσμα. Η δικτύωση αυτή είναι δυνατόν επίσης να δημιουργήσει θετικές συνέργειες όσον αφορά την προώθηση των προγραμμάτων ανταλλαγής φοιτητών με περισσότερα ιδρύματα του εξωτερικού, τόσο σε προπτυχιακό, όσο και σε μεταπτυχιακό αλλά και διδακτορικό επίπεδο (πχ μέσω του προγράμματος Erasmus ή άλλων διαπανεπιστημιακών προγραμμάτων ανταλλαγών). Μπορεί επίσης να οδηγήσει σε μονιμότερη σύνδεση των εκπαιδευτικών ομάδων του Τμήματος με αντίστοιχες άλλων ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων για τη δόμηση διαφορετικών Προγραμμάτων Σπουδών με εθνική και ευρωπαϊκή διάσταση (Διατμηματικά-Διευρωπαϊκά πτυχία).

Παράλληλα και στο πλαίσιο διασφάλισης της υψηλής ποιότητας του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου, θα πρέπει να γίνουν ενέργειες προς τη κατεύθυνση περιορισμού του

αριθμού των εισαχθέντων προπτυχιακών φοιτητών. Δυστυχώς, ο αριθμός των προπτυχιακών φοιτητών που θα ήθελε να εκπαιδεύει με τον άριστο δυνατό τρόπο το Τμήμα είναι πάντοτε πολύ μικρότερος από τον αριθμό των φοιτητών που αποφασίζει το Υπουργείο και που τελικά (λόγω μεταγραφών) εγγράφονται. Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, μέχρι το έτος 2005/2006 το Τμήμα δε δεχόταν εισαγωγή φοιτητών με μετεγγραφή. Αυτό άλλαξε με Υπουργική Απόφαση σχετικά με την αντιστοίχιση του Τμήματος με άλλα Τμήματα Ελληνικών ΑΕΙ, γεγονός που δημιούργησε σύγχυση σχετικά με τη φύση του Τμήματος επιτρέποντας μετεγγραφές από άλλα Τμήματα με γνωστικό αντικείμενο διαφορετικό από αυτό του ΔΕΟΣ. Στο πλαίσιο αυτό, σημαντική προτεραιότητα του Τμήματος –στην οποία συμφωνούν και οι φοιτητές του Τμήματος- είναι η αλλαγή της Υπουργικής Απόφασης η οποία αντιστοιχεί το ΔΕΟΣ με μη ομοειδή Τμήματα.

Επιπλέον, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα και κεντρικά τα προβλήματα που δημιουργούνται από την απουσία ασφάλειας, ευπρέπειας και καθαριότητας στους χώρους του Πανεπιστημίου. (Η ευθύνη της Πολιτείας δεν θα πρέπει να αποσιωπηθεί στον τομέα αυτό.) Χωρίς την εξασφάλιση αυτών των θεμελιωδών συνθηκών, η διαρκής υποβάθμιση του περιβάλλοντος χώρου θα οδηγήσει σταδιακά στην απομάκρυνση όλο και περισσότερων μελών ΔΕΠ από τους χώρους του Πανεπιστημίου, με συνέπεια τη χειροτέρευση του παραγόμενου εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου.

Τέλος, προτείνεται να υπάρξει μέριμνα για την ουσιαστική αυτονομία των Πανεπιστημίων, για τη παύση διαδικασιών ίδρυσης νέων πανεπιστημιακών Τμημάτων (ενδεχομένως θα ήταν επιθυμητή ακόμα και η διακοπή λειτουργίας κάποιων υφισταμένων τμημάτων), και τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας και των πόρων του Τμήματος με απαλλαγή θα σταματήσει να επιφορτίζει τα μέλη ΔΕΠ με σημαντικό διοικητικό έργο χωρίς αναμενόμενη, γεγονός που τους αποσπά από το εκπαιδευτικό και ερευνητικό τους έργο.

ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Εισαγωγή

Το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΟΔΕ) ανήκει στα ιδρυτικά Τμήματα του Πανεπιστημίου, αφού λειτούργησε για πρώτη φορά ταυτόχρονα με την ίδρυση της ΑΣΟΕΕ (1920). Παράλληλα, το Τμήμα ΟΔΕ είναι το αρχαιότερο Πανεπιστημιακό Τμήμα στην Ελλάδα, στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, αποτελώντας συνέχεια ενός εκ των δυο αρχικών Τμημάτων της ΑΣΟΕΕ (Οικονομικό και Εμπορικό), και εν προκειμένου του Εμπορικού.

Βασικός στόχος του Τμήματος είναι η ανάπτυξη ενός σημαντικού ανθρώπινου κεφαλαίου διανόησης που θα συμμετέχει ενεργά, θα ανταποκρίνεται στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες της κοινωνίας και των οργανισμών, και θα ασκεί σημαντική επίδραση στην αντιμετώπιση αυτών των αναγκών. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, το Πρόγραμμα Σπουδών δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη μιας ιδιαίτερα ισχυρής θεωρητικής βάσης, στη σύνδεση θεωρίας και πράξης, στην ενίσχυση των καινοτομιών στην εκπαιδευτική μέθοδο και τη διδασκαλία καθώς και στη δημιουργία ειδικών συνδέσμων στο χώρο των οργανισμών, αλλά και της κοινωνίας εν γένει. Ο κοινωνικός χώρος τροφοδοτεί την έρευνα των μελών του Τμήματος, αλλά και τροφοδοτείται από αυτόν με εύρος ερευνητικών και πρακτικών ερωτημάτων και προβληματισμών.

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος ανταποκρίνεται ενεργητικά και αποτελεσματικά στους στόχους αυτούς. Αυτό επιβεβαιώνεται από:

- α) Το ισχυρό ερευνητικό προφίλ των διδασκόντων του Τμήματος που εμπλουτίζει το Πρόγραμμα Σπουδών του με επίκαιρες θεωρητικές και πρακτικές περιοχές έρευνας και πρακτικής εφαρμογής.
- β) Τη σύνδεση ανάμεσα στη θεωρία και την πράξη.
- γ) Την εφαρμογή ενός εκτεταμένου Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης.

δ) Την ανάπτυξη στενών σχέσεων με το χώρο των οργανισμών, αλλά και την κοινωνία εν γένει από τα μέλη ΔΕΠ, μέσω της συμμετοχής τους σε κοινά ερευνητικά προγράμματα, αλλά και με συμβουλευτικές υπηρεσίες, που επιτρέπουν τη βαθιά κατανόηση των αναγκών τους και την ανάπτυξη του κατάλληλου διανοητικού κεφαλαίου για την αντιμετώπισή τους και την ανάπτυξη προδραστικών συμπεριφορών και ενεργειών που οδηγούν σε μεταρρυθμιστικές αλλαγές.

ε) Την πολύ καλή αποκατάσταση των αποφοίτων του Τμήματος στο εργασιακό περιβάλλον.

στ) Τη διεθνή αναγνώριση των αποφοίτων του Τμήματος στον ευρωπαϊκό χώρο, δεδομένου ότι το Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων είναι το μοναδικό Τμήμα στην Ελλάδα που έχει λάβει το βραβείο Erasmus για ευρωπαϊκά διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Σπουδών. Εξάλλου, δεν είναι τυχαίο ότι το Τμήμα ΟΔΕ είναι το πρώτο από τα οκτώ Τμήματα του ΟΠΑ που άρχισε τη συνεργασία στα πλαίσια του προγράμματος Έρασμος με ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ΕΕ. Το Τμήμα έθεσε σε λειτουργία το εν λόγω πρόγραμμα το ακαδ. Έτος 1990-1991 με την ανταλλαγή 3 φοιτητών. Σήμερα δέχεται περίπου 80 φοιτητές από τα συνεργαζόμενα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια, ενώ αποστέλλει σε αυτά περίπου 70 φοιτητές σε ετήσια βάση.

Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί ότι το 1989 το Τμήμα ΟΔΕ (το μοναδικό στην Ελλάδα) επελέγη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκειμένου να συμμετάσχει στη πιλοτική φάση του ECTS - Συστήματος Μεταφοράς (αργότερα και Συσσώρευσης) Πιστωτικών Μονάδων στον τομέα της Διοίκησης Επιχειρήσεων.

Με την πάροδο των ετών, όλα τα Τμήματα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών εφαρμόζουν τους κανόνες του ECTS και εγγυώνται την ακαδημαϊκή αναγνώριση στους διακινούμενους φοιτητές τους, λαμβάνοντας υπόψη τις εμπειρίες του ΟΔΕ.

Το Τμήμα υποστηρίζει αποκλειστικά ή/και συμμετέχει σε αρκετά μεταπτυχιακά Προγράμματα:

1. Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών,
2. Αρκετά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών:

 Διατμηματικό ΠΜΣ στη Διοίκηση των Επιχειρήσεων – MBA

- ✚ ΠΜΣ στη Διοίκηση Υπηρεσιών
- ✚ Διατμηματικό ΠΜΣ στη Διοίκηση Επιχειρήσεων για στελέχη (Executive MBA)
- ✚ Διαπανεπιστημιακό ΠΜΣ στη διοίκηση Επιχειρήσεων (Athens MBA)
- ✚ ΠΜΣ στη Διοίκηση Επιχειρήσεων με Διεθνή Προσανατολισμό

3. Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών.

Διαδικασία Αξιολόγησης

Σε όλα τα προαναφερθέντα προγράμματα σπουδών, εφαρμόζονται διαδικασίες ελέγχου και αξιολόγησης σχετικά με το βαθμό στον οποίο ανταποκρίνονται στους στόχους του Τμήματος, αλλά και αναφορικά με τη ποιότητα και το επίπεδο του διδακτικού και του παραγόμενου ερευνητικού έργου.

Τα κριτήρια με βάση τα οποία διεξήχθη η εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος, αναπτύσσονται, αναλύονται και σχολιάζονται διεξοδικά στη σχετική έκθεση που συντάχθηκε από την ΟΜΕΑ του Τμήματος, και έχει κατατεθεί τόσο στην ΜΟ.ΔΙ.Π του Ο.Π.Α όσο και στην Α.ΔΙ.Π. Σημειώνεται ότι τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν είναι σε απόλυτη συμφωνία με τα κριτήρια-πρότυπα διασφάλισης ποιότητας που ορίζονται από την ΑΔΙΠ.

Οι διδάσκοντες και τα διδασκόμενα μαθήματα αξιολογούνται στο τέλος κάθε εξαμήνου με ερωτηματολόγια που διανέμονται στους φοιτητές και συγκεντρώνονται από τη Γραμματεία του Τμήματος ή του ΠΜΣ αντίστοιχα.

Στόχος της προσπάθειας αυτής είναι η βελτίωση της διδακτικής ικανότητας των μελών ΔΕΠ καθώς και των εφαρμοζόμενων εκπαιδευτικών μεθόδων στα προγράμματα σπουδών του Τμήματος.

Προκειμένου να ενισχύσει τη προσπάθεια αυτή το Τμήμα συζητά τη βράβευση των διδασκόντων που αρίστευσαν στη διαδικασία αξιολόγησης.

Συνοπτικός Απολογισμός του Διδακτικού και Ερευνητικού έργου του Τμήματος, των
σχέσεων που έχει αναπτύξει με Κοινωνικούς /Πολιτιστικούς /Παραγωγικούς φορείς
αλλά και των Διοικητικών Υπηρεσιών - Υποδομών του, με βάση την Έκθεση
Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος

Α. Διδακτικό Έργο του Τμήματος

Σε προπτυχιακό επίπεδο, το Πρόγραμμα Σπουδών -το οποίο έχει επικαιροποιηθεί πρόσφατα, και σχεδιάστηκε με τρόπο ώστε να καλύψει ένα ευρύ φάσμα γνώσεων γύρω από την Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων- στοχεύει στο να παρέχει και τη δυνατότητα εξειδίκευσης σε σημαντικές λειτουργίες της επιχείρησης (όπως είναι το Μάνατζμεντ, το Μάρκετινγκ, η Χρηματοοικονομική, η Λογιστική και τα Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης). Τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών διακρίνονται σε υποχρεωτικά και επιλογής, ενώ πρέπει να αναφερθεί, ότι το εν λόγω Πρόγραμμα είναι το πλουσιότερο σε αριθμό μαθημάτων, μεταξύ των προγραμμάτων ΑΕΙ του Προγράμματος ECTS/ERASMUS. Για την απόκτηση του πτυχίου του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων οι φοιτητές υποχρεούνται να κατοχυρώσουν 40 μαθήματα.

Η επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων είναι, κατά βάση, ευθύνη του κάθε διδάσκοντος, με τη σημείωση όμως ότι η επικαιροποίηση αυτή δεν ενδείκνυται να ξεπερνά το 10-20% από έτος σε έτος.

Παρ' όλα αυτά, με δεδομένο ότι το Πρόγραμμα Σπουδών έχει αναμορφωθεί ριζικά τα τελευταία 3 χρόνια, υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός νέων μαθημάτων στα οποία έχει γίνει ριζική αναμόρφωση.

Αναφορικά με τα συγγράμματα, σε όλα τα μαθήματα του προγράμματος διανέμονται βιβλία και σημειώσεις, από την ειδική υπηρεσία του ΟΠΑ. Είναι σημαντικό ότι καταβάλλεται

μεγάλη προσπάθεια από μέρους της διοίκησης του ΟΠΑ για τη μείωση του χρονικού διαστήματος διάθεσης των συγγραμμάτων. Παράλληλα, σχεδόν για όλα τα μαθήματα υπάρχει διαθέσιμο υλικό σε ιστοσελίδες (e-class) αλλά και στις προσωπικές ιστοσελίδες των διδασκόντων. Μάλιστα, με βάση το νέο νόμο για την ανώτατη παιδεία, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ πολλαπλών συγγραμμάτων. Το ζήτημα της επικαιροποίησης των συγγραμμάτων /εκπαιδευτικών βοηθημάτων-σημειώσεων (πότε και σε ποιο βαθμό κατ' έτος), είναι στη διακριτική ευχέρεια των διδασκόντων.

Σε κάθε περίπτωση βέβαια, στη διδασκαλία όλων των μαθημάτων γίνεται αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Συγκεκριμένα, όλες οι αίθουσες και τα αμφιθέατρα του ΟΠΑ είναι εξοπλισμένα με προβολικά μηχανήματα και πίνακες χάρη στα οποία προβάλλονται διαφάνειες με υποστηρικτικό υλικό καθώς και βιντεοταινίες. Η πλέον συχνή μέθοδος διαλέξεων για τα περισσότερα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είναι η χρήση υπολογιστή και προβολικού. Οι περισσότεροι πλέον διαθέτουν το δικό τους laptop με το οποίο γίνεται η παρουσίαση του μαθήματος. Μέσω της νέας τεχνολογίας καθώς και του ασύρματου δικτύου το οποίο υπάρχει στο Πανεπιστήμιο είναι πλέον δυνατή η χρήση βίντεο, ταινιών αλλά κυρίως η άμεση πρόσβαση στο διαδίκτυο για άντληση επίκαιρων πληροφοριών στα πλαίσια και κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ταυτόχρονα, κάθε διδάσκων έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει πρωτοβουλία και να χρησιμοποιήσει τις διδακτικές μεθόδους που θεωρεί πιο ενδεδειγμένες και αποτελεσματικές. Εξάλλου, ο βασικός λόγος για τον οποίο υποστηρίζεται και ενισχύεται η κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος σε ιδρύματα του εξωτερικού (διαλέξεις, ομιλίες, διεθνή συνέδρια, κλπ) είναι η διαρκής ενημέρωση των μελών ΔΕΠ τόσο σε επιστημονικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο διδακτικών μεθόδων και διαδικασιών.

Είναι επίσης σύνηθες στα περισσότερα μαθήματα να υπάρχουν υποχρεωτικές και προαιρετικές εργασίες (τόσο ομαδικές όσο και ατομικές). Ένα αρκετά μεγάλο μέρος των φοιτητών επιλέγει τις εργασίες αυτές, ιδιαίτερα αν τους εξασφαλίζουν κάποιες επιπλέον μονάδες στην τελική τους αξιολόγηση.

Επιπρόσθετα, έχει δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση των φοιτητών στις μεθόδους ερευνητικής διαδικασίας. Ειδικότερα, τόσο στο μάθημα κορμού του δευτέρου εξαμήνου «Αρχές διοίκησης επιχειρήσεων» όσο και σε άλλα μαθήματα, όπως πχ «Έρευνα Αγοράς», αναπτύσσεται στους φοιτητές η μεθοδολογία αναζήτησης βιβλιογραφίας και συγγραφής εργασιών.

Τέλος, αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι αρκετοί διδάσκοντες του Τμήματος επιλέγουν να δώσουν τη δυνατότητα στους φοιτητές να επικοινωνήσουν με τον κόσμο των επιχειρήσεων, προσκαλώντας στο αμφιθέατρο ανώτατα στελέχη επιχειρήσεων.

Δυστυχώς όμως, ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα του Τμήματος είναι η δυσαναλογία που παρατηρείται μεταξύ πλήθους διδασκόντων και διδασκομένων. Λόγω μεγάλου πλήθους φοιτητών και του εκρηκτικού αριθμού των μετεγγραφομένων από περιφερειακά Πανεπιστήμια η αναλογία είναι δυσμενής, δυσχεραίνοντας την εκπόνηση του διδακτικού έργου.

Σαν αποτέλεσμα του μεγάλου πλήθους εγγεγραμμένων φοιτητών, ένα επιπλέον μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζει το Τμήμα είναι η στενότητα χώρων. Με δεδομένες τις ανάγκες του Τμήματος για μεγάλα αμφιθέατρα (τα οποία είναι αποδέκτες μεγάλης όχλησης από τις φοιτητικές παρατάξεις), οι αρμόδιες υπηρεσίες του Πανεπιστημίου καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, συχνά όμως παρουσιάζονται προβλήματα καθώς δεν υπάρχουν διαθέσιμες αίθουσες όταν υπάρχουν αντίστοιχες διδακτικές ανάγκες.

Αντίστοιχα προβλήματα και ελλείψεις παρουσιάζονται και στο τομέα των εκπαιδευτικών εργαστηρίων. Το Τμήμα διαθέτει ένα θεσμοθετημένο διδακτικό εργαστήριο, ενώ παράλληλα χρησιμοποιεί και τις υποδομές του υπολογιστικού κέντρου του ΟΠΑ. Λόγω όμως του μεγάλου αριθμού φοιτητών χρειάζεται σε πολλά εργαστηριακά μαθήματα (πχ κατεύθυνσης Πληροφοριακών Συστημάτων) να χωρίζονται οι φοιτητές σε πολλαπλές ομάδες, έτσι ώστε να είναι εφικτή η χρήση της υποδομής του Πανεπιστημίου. Επιπλέον, μολονότι ο εργαστηριακός εξοπλισμός κρίνεται σχετικά ικανοποιητικός, το Τμήμα δεν διαθέτει επαρκές

προσωπικό για την υποστήριξη των εργαστηρίων του, με αποτέλεσμα να υπάρχουν μεγάλες ανάγκες στο τομέα αυτό.

Σε μεταπτυχιακό επίπεδο, όπως προαναφέρθηκε, το Τμήμα υποστηρίζει ή /και συμμετέχει σε αρκετά προγράμματα (Διατμηματικό ΠΜΣ στη Διοίκηση των Επιχειρήσεων – MBA, ΠΜΣ στη Διοίκηση Υπηρεσιών, Διαπανεπιστημιακό ΠΜΣ στη Διοίκηση των Επιχειρήσεων (Athens MBA), ΠΜΣ Διοίκησης Επιχειρήσεων για Στελέχη (Executive MBA) και ΠΜΣ στη Διοίκηση των Επιχειρήσεων με Διεθνή Προσανατολισμό –International MBA), καθώς και το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος. Συγκεκριμένα:

Το Διατμηματικό ΠΜΣ στη Διοίκηση των Επιχειρήσεων

Το Διατμηματικό ΠΜΣ (συμμετοχή Τμήματος ΟΔΕ και Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας) είναι το πρώτο πρόγραμμα MBA στην Ελλάδα, με συσσωρευμένη εμπειρία και γνώση από το 1985 έως σήμερα. Ως ιδρυτικό μέλος του Ελληνικού Ινστιτούτου Εξυπηρέτησης Πελατών (ΕΙΕΠ), προσφέρει πρόσβαση σε 101 κορυφαίες ελληνικές και διεθνείς επιχειρήσεις. Κάθε χρόνο οι φοιτητές του MBA γνωρίζουν παγκόσμιες διακρίσεις σε διεθνείς διαγωνισμούς όπως το Global Management Challenge (2006, 4^η θέση παγκοσμίως) και το E-Strat, το μεγαλύτερο επιχειρηματικό παίγνιο της L’Oreal (2006, πρόκριση στην πέμπτη σειρά παγκοσμίως).

Το συγκεκριμένο MBA προσφέρει ένα δυναμικό, πολυδιάστατο, σύγχρονο Πρόγραμμα Σπουδών με ευρύ φάσμα μαθημάτων επιλογών και δυνατότητα εξειδίκευσης σε 4 κατευθύνσεις (Διοίκηση Μάρκετινγκ, Χρηματοοικονομική Διοίκηση, Διοίκηση Επιχειρήσεων, Διοίκηση Τηλεπικοινωνιακών Οργανισμών). Στόχο του Διατμηματικού MBA αποτελεί, όχι μόνο η παροχή γνώσεων και η ανάπτυξη δεξιοτήτων των συμμετεχόντων αλλά και η δημιουργία συνεχούς και δια βίου επικοινωνίας με τους αποφοίτους, μέσω της οποίας επιτυγχάνεται η ανταλλαγή εμπειρίας και η ανάπτυξη κοινής κουλτούρας. Στο Βήμα των Επιχειρήσεων προσκαλούνται κάθε εβδομάδα στελέχη διάφορων κλάδων από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, δίνοντας την ευκαιρία επικοινωνίας με την Ελληνική και διεθνή αγορά. Το Βήμα των Επιχειρήσεων είναι η επαφή των θεωριών με την πράξη, η πιο άμεση επαφή

των φοιτητών με την αγορά εργασίας και τις τρέχουσες εξελίξεις σε αυτήν, προσφέροντας με αυτό τον τρόπο στους μελλοντικούς αποφοίτους του MBA εφόδια ζωής. Πρόθεση δε αυτών που διδάσκουν στο MBA, είναι να παρακολουθούν τις σύγχρονες εκπαιδευτικές τάσεις που επικρατούν σε ανάλογα εκπαιδευτικά προγράμματα του εξωτερικού, να εξετάζουν την εφαρμογή τους στην ελληνική πραγματικότητα και να τις υιοθετούν για να βοηθούν τους αποφοίτους να είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικοί στην αγορά εργασίας.

Παράλληλα, η ποιότητα και το επίπεδο του παραγόμενου διδακτικού έργου αξιολογείται σε τακτική βάση καθώς δίνεται στους φοιτητές ερωτηματολόγιο αξιολόγησης του μαθήματος και των διδασκόντων αλλά και ερωτηματολόγιο σχετικά με τη συνολική δομή και τη λειτουργία του προγράμματος. Τα δεδομένα επεξεργάζονται από τη γραμματεία, και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται τόσο στο Διευθυντή όσο και σε κάθε διδάσκοντα. Επιπρόσθετα, στο τέλος κάθε εξαμήνου εξετάζονται κατά τη συνεδρίαση Ειδικής Επιτροπής Αξιολόγησης, η οποία με βάση αυτά προβαίνει σε τυχόν αλλαγές στη διάρθρωση του προγράμματος, σε αναπροσαρμογή της ύλης των μαθημάτων (σε συνδυασμό και με τα αποτελέσματα νέων ερευνών /δημοσιεύσεων στο αντικείμενο του μαθήματος) και λοιπές βελτιωτικές ενέργειες. Στόχος του προγράμματος είναι η προσφορά σύγχρονων μαθημάτων μεταπτυχιακού επιπέδου και σύμφωνα με τα πιο αξιόλογα διεθνή πρότυπα και κριτήρια.

Σε κάθε περίπτωση, δεν είναι τυχαίο ότι σήμερα όλοι οι απόφοιτοι του, έχουν αναλάβει υψηλές διευθυντικές θέσεις στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Η στενή μάλιστα επαφή και συνεργασία του ΠΜΣ με το Σύλλογο Αποφοίτων MBA, μέλη του οποίου είναι πολλά υψηλόβαθμα στελέχη, προσφέρει ενημέρωση για την ανταπόκριση του επιχειρηματικού κόσμου. Επίσης, ο Σύλλογος Αποφοίτων MBA, προβάλλει με ιδιαίτερη επιτυχία το έργο του προγράμματος και προωθεί τα συμφέροντα όλων των μελών του, οργανώνοντας διάφορες κοινωνικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες, και αναλαμβάνοντας εκδόσεις οι οποίες είναι άξιες συγχαρητηρίων. Τέλος, πολλά μέλη ΔΕΠ συνεργάζονται με επιχειρήσεις στις οποίες ασχολούνται απόφοιτοι του μεταπτυχιακού, οπότε υπάρχει ενημέρωση για την πορεία τους και κριτική για το πρόγραμμα. Ενδεικτικά αναφέρονται τα στατιστικά στοιχεία προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους:

- Διάφορες υπηρεσίες 34%

- Βιομηχανία 30%
- Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες 19%
- Στρατιωτικό 9%
- Υποψήφιοι διδάκτορες 5%
- Ερευνητικό και διδακτικό προσωπικό πανεπιστημίων 3%

Μερικές από τις εταιρείες στις οποίες εργάζονται οι απόφοιτοί μας είναι οι κάτωθι:

Alpha Ασφαλιστική, Εθνική Ασφαλιστική, Toyota, Mercedes-Benz Hellas, L'Oreal, Colgate-Palmolive, Johnson & Johnson, Procter & Gamble, Motoroil, ΔΕΛΤΑ, MINEPBA, Unilever-ΕΛΑΙΣ, Όμιλος Λάτση, Nestle, Tasty, Cosmote, OTE, Siemens, Wind, Vivartia, Intracom, Sony Ericsson, Vodafone, Eurobank.

Τέλος, αναφέρονται οι διεθνείς διακρίσεις του Προγράμματος:

- Κάθε χρόνο το MBA συμμετέχει με επιτυχία στο Διαγωνισμό Επιχειρηματικού Παιγνίου E-Strat της L' Oreal.

2006: το MBA κατέλαβε την 4^η θέση παγκοσμίως, διάκριση ανάμεσα σε 16.891 ομάδες που έλαβαν μέρος (συμμετείχαν 51.000 φοιτητές)

- Σχεδόν κάθε χρόνο οι φοιτητές του προγράμματος διακρίνονται στο πλαίσιο του Διαγωνισμού Global Management Challenge.

2008: Το MBA κατέκτησε την 1^η θέση ανάμεσα σε 256 ομάδες πανελληνίως για το 2008 και εκπροσώπησε την Ελλάδα στον τελικό στο Βουκουρέστι.

2006-2007: Το MBA κατέκτησε την 4^η θέση ανάμεσα σε 220 ομάδες πανελληνίως.

2005-2006: κατέκτησε την 4^η θέση ανάμεσα σε 96 ομάδες πανελληνίως.

- **ECOPOLIS 2005.** Βραβείο περιβαλλοντικής ευαισθησίας για έρευνα που διεξήχθη από μεταπτυχιακούς φοιτητές.

 ΠΙΜΣ στη Διοίκηση Υπηρεσιών

Αντικείμενο του εν λόγω ΠΙΜΣ είναι η παροχή των πλέον σύγχρονων και ειδικευμένων γνώσεων μεταπτυχιακού επιπέδου, και η ανάπτυξη των απαραίτητων ικανοτήτων για την αποτελεσματικότερη διοίκηση επιχειρήσεων και οργανισμών, κυρίως σε τομείς των

υπηρεσιών. Στοχεύει στη δημιουργία ειδικευμένων ανώτερων και ανώτατων στελεχών για την κάλυψη των αναγκών του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα στους τομείς του τουρισμού, του αθλητισμού, των ΜΜΕ & της ψυχαγωγίας, της διοικητικής συμβουλευτικής, της επικοινωνίας και της ναυτιλίας, μέσα από μία διεπιστημονική θεώρηση που αφορά και τους 6 τομείς που θεραπεύουν οι αντίστοιχες εξειδικεύσεις του προγράμματος. Επιπλέον, το ΜΠΣ αποσκοπεί στην προαγωγή των γνώσεων με τη διενέργεια σύγχρονης επιστημονικής έρευνας σε διάφορους τομείς του χώρου της Διοίκησης Υπηρεσιών.

Οι επιδράσεις στην απασχόληση μέσω της λειτουργίας του συγκεκριμένου ΠΜΣ εστιάζονται πρωταρχικά στην αποτελεσματικότερη κάλυψη θέσεων εργασίας σε σημαντικούς κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας όπως είναι ο τουρισμός, ο αθλητισμός, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η βιομηχανία της ψυχαγωγίας, οι σύμβουλοι διοίκησης, η ναυτιλία, και η επικοινωνία-διαφήμιση-δημόσιες σχέσεις. Οι προαναφερόμενοι κλάδοι αποτελούν κινητήριο μοχλό ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας σε βραχυχρόνιο και μακροχρόνιο επίπεδο. Παράλληλα, οι απαιτήσεις των επιχειρήσεων και οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα των υπηρεσιών αυξάνονται διαρκώς σχετικά με τα ποσοτικά κριτήρια που υιοθετούν στο πλαίσιο της διαδικασίας πρόσληψης.

Η επιτυχία του Προγράμματος συνίσταται στο ότι οι απόφοιτοί του:

- υιοθετούν τη σύγχρονη γνώση, όσον αφορά επιμέρους γνωστικά αντικείμενα στην οργάνωση και τη διοίκηση υπηρεσιών, διαθέτοντας το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της εξειδίκευσης, όχι μόνο για τον Ελληνικό χώρο αλλά και για την κατάκτηση της αγοράς εργασίας στην Ευρώπη
- αποκτούν συγκριτικό πλεονέκτημα στα πλαίσια των διαδικασιών επιλογής προσωπικού από επιχειρήσεις ή οργανισμούς, τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημοσίου τομέα, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε νευραλγικούς κλάδους στον ευρύτερο τομέα των υπηρεσιών.

Επίσης, το ΜΠΣ δίνει απάντηση στην ανάγκη των επιστημόνων από άλλους κλάδους των κοινωνικών και τεχνολογικών επιστημών να αποκτήσουν εξειδίκευση στη Διοίκηση

Επιχειρήσεων (Υπηρεσιών). Αυτό είναι ένα γεγονός που αποδεικνύεται και από ορισμένα στατιστικά στοιχεία του Προγράμματος.

Ταυτόχρονα, το επίπεδο και η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης αξιολογείται σε τακτική βάση, καθώς δίνεται στους φοιτητές ερωτηματολόγιο αξιολόγησης τόσο του μαθήματος όσο και των διδασκόντων.. Τα αποτελέσματα κοινοποιούνται στον Διευθυντή του Προγράμματος και μετά σε κάθε διδάσκοντα. Σε τακτά χρονικά διαστήματα συνεδριάζει η Διοικούσα Επιτροπή του ΠΜΣ αλλά και η ΓΣΕΣ του Τμήματος ΟΔΕ, έτσι ώστε βάσει των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων καθώς και επιμέρους προτάσεων από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, να προχωρούν και να υλοποιούνται τυχόν αλλαγές στη διάρθρωση του Προγράμματος.

Εξάλλου, μέσα από αυτή την ανωτέρω διαδικασία προέκυψε και η ριζική αναδιάρθρωση του ΠΜΣ από τις αρχές του ακαδημαϊκού έτους 2008, με την ανανέωση των 3 αρχικών εξειδικεύσεων και με την πρόσθεση 3 νέων (υπερσύγχρονων) εξειδικεύσεων (Διοικητική Συμβουλευτική – Διοίκηση Οργανισμών Μέσων Ενημέρωσης και Ψυχαγωγίας – Διοίκηση Αθλητικών Οργανισμών).

Στατιστικά, οι αξιολογήσεις που λαμβάνονται χαρακτηρίζονται από πολύ καλές έως άριστες. Η μεγαλύτερη όμως ένδειξη της ποιότητας του επιπέδου των παρεχόμενων σπουδών είναι η ανταπόκριση της αγοράς εργασίας. Οι απόφοιτοι του προγράμματος εργάζονται στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις, εταιρείες και οργανισμούς του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα. Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής:

Διαφημιστικές Εταιρείες:

Spot Thompson

BBDO NMS

Adel Saatchi & Saatchi

Communication Effect (Δημόσιες Σχέσεις)

Τράπεζες:

Τράπεζα Πειραιώς

Εθνική Τράπεζα

Marfin Egnatia Bank

Alpha Bank

Proton Bank

Eurobank

Αγροτική Τράπεζα

Citibank

Συνεταιριστική Τράπεζα Αχαΐας

ABN-AMRO

HSBC Bank plc

Συμβουλευτικές Εταιρείες:

Deloitte

PriceWaterhouse Coopers

Διαδικασία Α.Ε.

DRM Στυλιανού

Ασφαλιστικές:

Εθνική Ασφαλιστική

Νοσοκομεία:

ΙΑΣΩ

Υπουργεία:

Υπουργείο Πολιτισμού

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων

Υπουργείο Οικονομικών (Κεντρικής Μακεδονίας)

Υπουργείο Υγείας / Α' ΥΠΕ Αττικής

Διάφοροι Οργανισμοί, Υπηρεσίες & ΟΤΑ:

Δήμος Αθηναίων

ΟΓΑ

Κοινωνία της Πληροφορίας

Δίκτυο «ΠΡΑΞΗ», Οργανισμός Μεταφοράς Τεχνολογίας

ΙΡΙΣ - Εταιρεία Προαγωγής Ψυχοκοινωνικής Υγείας Παίδων & Ενηλίκων

ΔΟΥ Κατερίνης

Πολεοδομία Αγ. Νικολάου Κρήτης

Πταισματοδικείο Κορίνθου

Αναπτυξιακή Ηρακλείου ΑΕ

Εταιρείες Καταναλωτικών Προϊόντων:

L'Oreal

Johnson & Johnson

Coca-Cola

KOPPEΣ

Procter & Gamble

Cadbury Schweppes

Μπισκότα Παπαδοπούλου

Ναυτιλιακές:

Agean Baltik

Τουριστικές:

GRECOTEL

Φαρμακευτικές:

Baxter

Τηλεπικοινωνίες / Πληροφορική:

OTE

GNT Συστήματα Πληροφορικής

INFOQUEST

Πανεπιστήμια / ΤΕΙ / Άλλοι Εκπαιδευτικοί Οργανισμοί:

Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο

Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΤΕΙ Κρήτης

ΤΕΙ Πειραιώς

Οργανισμός Τουριστικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης (ΟΤΕΚ)

5ο Γραφείο Β' βάθμιας Εκπαίδευσης - Ίλιον

Λιανεμπόριο:

ΑΒ Βασιλόπουλος, PRAKTIKER

Διαπανεπιστημιακό ΠΜΣ στη Διοίκηση των Επιχειρήσεων σε συνεργασία με το ΕΜΠ

Το **Διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ)** στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (ΔΕ) (συντετμημένα ΔΠΜΣ/ΔΕ ή, όπως έχει γίνει γνωστό “AthensMBA”) συνδιοργανώνεται από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ) και το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΟΠΑ). «Επισπεύδουσα» έχει ορισθεί η Σχολή Μηχανολόγων ΕΜΠ μέσω στελεχών του Τομέα Βιομηχανικής Διοίκησης και Επιχειρησιακής Έρευνας. Επιπλέον συμμετέχουν, από το ΕΜΠ, οι Σχολές Χημικών Μηχανικών και Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών. Τα συμμετέχοντα από το ΟΠΑ Τμήματα είναι το Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, το Επικοινωνίας και Μάρκετινγκ και το Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής.

Αποστολή του Διαπανεπιστημιακού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (“AthensMBA”) είναι να εκπαιδεύσει πτυχιούχους, κυρίως των

θετικών και οικονομικών επιστημών, ώστε να τους καταστήσει ικανούς να αυτενεργήσουν, για να μπορέσουν να αναλάβουν υψηλά διοικητικά καθήκοντα σε επιχειρήσεις και κάθε είδους οργανισμούς. Για να ανταποκριθεί στο σημερινό, γοργά μεταβαλλόμενο περιβάλλον, δίδεται μεγάλη έμφαση στην προαγωγή της γνώσης στο αντικείμενο της οργάνωσης και διοίκησης των επιχειρήσεων.

Στο Athens MBA επιμορφώνονται στελέχη τα οποία, ανεξαρτήτως του αρχικού τους γνωστικού υποβάθρου, μπορούν να κατανοήσουν το σημερινό επιχειρηματικό περιβάλλον και επομένως, να λειτουργήσουν αποτελεσματικά και αποδοτικά μέσα σε αυτό, καθώς μεταβάλλεται συνεχώς μέσα στην αναδυόμενη κοινωνία της πληροφορίας και την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας. Καθίσταται δε σαφές ότι, δίδεται ιδιαίτερη προσοχή στο υψηλό επίπεδο των μεταπτυχιακών του φοιτητών. Η διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων είναι αντικειμενική, λεπτομερής και αναλυτική και έχει σκοπό την επίτευξη του βέλτιστου μίγματος σπουδαστών από πτυχιούχους διαφορετικών κατευθύνσεων.

Εξέχον και ιδιάζον χαρακτηριστικό του Athens MBA είναι η συνεργασία δύο Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, μια συνεργασία που δημιουργεί υψηλή αξία στις σπουδές MBA. Η διεπιστημονική προσέγγιση από τους καθηγητές των συνεργαζομένων τμημάτων των δύο Πανεπιστημίων, η πρόσβαση στη χρήση της σημαντικής τους υποδομής (βιβλιοθήκες, δίκτυα, κλπ.) και η αλληλοσυμπληρούμενη φύση των δύο πανεπιστημίων εξασφαλίζει ένα ολοκληρωμένο και μοναδικό μαθησιακό περιβάλλον.

Η διαδικασία αξιολόγησης του Athens MBA, περιλαμβάνει όπως και σε όλα τα ΠΜΣ του ΟΠΑ, την συμπλήρωση ερωτηματολογίου από τους φοιτητές που αντιστοιχεί σε κάθε μάθημα και τον αντίστοιχο διδάσκοντα. Τα αποτελέσματα, μετά την επεξεργασία των ερωτηματολογίων, κοινοποιούνται στον Διευθυντή του προγράμματος και μετά σε κάθε διδάσκοντα, αποτελώντας “feedback” για διαρκή βελτίωση και αναβάθμιση των εκπαιδευτικών μεθόδων αλλά και του περιεχομένου των μαθημάτων του προγράμματος. Σε κάθε περίπτωση, οι μέθοδοι και οι εκπαιδευτικές διαδικασίες που εφαρμόζονται είναι ιδιαίτερα σύγχρονες και αποτελεσματικές (χρήση σύγχρονων τεχνολογιών και

πληροφορικής, πρόσκληση εξωτερικών ομιλητών, ατομικές ή ομαδικές εργασίες σχετικά με προβλήματα ελληνικών και όχι μόνο επιχειρήσεων, ανάλυση πραγματικών περιπτώσεων-case studies, καθώς και επιχειρηματικών παιγνίων-Business Games), με στόχο τη καλλιέργεια στους φοιτητές αναλυτικών και συνθετικών ικανοτήτων, ικανοτήτων αξιολόγησης και αντιμετώπισης επιχειρηματικών θεμάτων καθώς και πνεύματος συνεργασίας.

Από την άλλη πλευρά, με βάση στοιχεία που αφορούν την απορρόφηση των αποφοίτων του προγράμματος, αποδεικνύεται ότι το Athens MBA αποτελεί εχέγγυο για την επιτυχή επαγγελματική αποκατάσταση και εξέλιξη των αποφοίτων του. Οι περισσότεροι εξ αυτών, εργαζόμενοι στον ιδιωτικό ή το δημόσιο τομέα, επιτυγχάνουν σε σύντομο χρονικό διάστημα από την αποφοίτησή τους τη βελτίωση της επαγγελματικής τους κατάστασης αναλαμβάνοντας θέσεις με μεγαλύτερες ευθύνες και οικονομικές απολαβές. Περιορισμένος αριθμός αποφοίτων επιλέγει τη συνέχιση των σπουδών του και την εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής. Μία σειρά από διαδικασίες αποβλέπουν στην παρακολούθηση της επαγγελματικής πορείας των αποφοίτων, και συνοψίζονται ως εξής:

- Συνεχής επαφή των αποφοίτων με τη Γραμματεία του ΜΠΣ.
- Βάση δεδομένων με τα στοιχεία των αποφοίτων, η οποία ανανεώνεται σε εξαμηνιαία βάση.
- Οργάνωση εκδηλώσεων από το σύλλογο αποφοίτων με σκοπό την ενημέρωση για τη πορεία της επαγγελματικής εξέλιξής τους.
- Συνεργασία του ΜΠΣ με το γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου και με επιχειρήσεις στις οποίες απασχολούνται απόφοιτοί μας.

 Διατμηματικό ΠΜΣ στη Διοίκηση των Επιχειρήσεων με Διεθνή Προσανατολισμό (MBA International)

Στο εν λόγω ΠΜΣ, συμμετέχουν τα ακόλουθα Τμήματα του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών:

1. Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας (επισπεύδον)

2. Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων
3. Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας
4. Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

Βασικό όργανο διαχείρισης του προγράμματος είναι η Διατμηματική Επιτροπή καθώς και η ΓΣΕΣ των Τμημάτων, όπου γίνεται τακτική ενημέρωση σχετικά με το πρόγραμμα. Επιπλέον, σημαντικότατο ρόλο στη διαχείριση του Προγράμματος φέρει και το Business Advisory Council με το οποίο συναντάται η Διατμηματική Επιτροπή σε ετήσια βάση.

Το MBA International του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών προσελκύει φοιτητές από πάνω από 20 χώρες (Αγγλία, Γαλλία, Ισπανία, Γερμανία, ΗΠΑ, Κίνα, Ινδία, Ουγγαρία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Τουρκία, Σερβία, Ουκρανία, Λίβανος, Κύπρος, κ.ά.) και το επίπεδο των φοιτητών και καθηγητών του είναι ιδιαίτερα υψηλό. Χαρακτηριστικό του διεθνούς ενδιαφέροντος για το πρόγραμμα είναι το γεγονός ότι σχεδόν το ήμισυ του πλήθους των φοιτητών αποτελείται από αλλοδαπούς φοιτητές.

Το Διεθνές Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στη Διοίκηση των Επιχειρήσεων - MBA International Program αναπτύχθηκε από το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στις Επιστήμες των Αποφάσεων. Το τελευταίο, που λειτούργησε από το 1999, είχε σχεδιασθεί και αναπτυχθεί με βάση το Παν-Ευρωπαϊκό έργο "ESPRIT" (χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή) του οποίου κύριο παραδοτέο ήταν μια έκθεση προδιαγραφών για καλές πρακτικές και αποτελεσματικότερο Πρόγραμμα Σπουδών (Design of the MBA curriculum for the information society).

Ως εκ τούτου, το Πρόγραμμα Σπουδών σχεδιάστηκε λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις και ως μια σύνθεση των καλύτερων υπαρχόντων προγραμμάτων, τροποποιημένο βέβαια στη κλίμακα ενός MBA προγράμματος, που προσφέρεται από ένα μεσαίου μεγέθους πανεπιστήμιο. Το αποτέλεσμα ήταν μια ισχυρή σύνθεση μαθημάτων κορμού και μια μοναδική σε πλούτο και εύρος γκάμα μαθημάτων επιλογής, περιλαμβανομένης της επιλογής μεταξύ πέντε κατευθύνσεων.

Τον Αύγουστο του 2005 και μετά από πλήρη και σε βάθος αξιολόγηση από τον διεθνή οργανισμό πιστοποίησης μεταπτυχιακών προγραμμάτων στη διοίκηση επιχειρήσεων, το Association of MBAs – AMBA, το πρόγραμμα MBA International απέκτησε την πλήρη πιστοποίηση AMBA. Η διαδικασία τροποποίησης και βελτίωσης του προγράμματος που απαιτούνταν ήταν μια ευκαιρία να τελειοποιηθεί το Πρόγραμμα Σπουδών και όλες οι διαδικασίες ανάπτυξης, ελέγχου, επανατροφοδότησης και διασφάλισης ποιότητας. Η συμμετοχή του προγράμματος στον οργανισμό AMBA μεταφέρει τις εξελίξεις των διεθνών προγραμμάτων και τις σύγχρονες τάσεις και έτσι συμβάλλει στην διαρκή επικαιροποίηση του προγράμματος.

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποιες από τις πρόσφατες διακρίσεις του προγράμματος:

- Μέχρι σήμερα, είναι το μόνο MBA ελληνικού πανεπιστημίου το οποίο έχει λάβει πλήρη πιστοποίηση από τον διεθνή οργανισμό Association of MBAs (AMBA).
- Το MBA International αποτελεί εγκεκριμένο μέλος του πλαισίου Global Compact των Ηνωμένων Εθνών για την προώθηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.
- Από πλευράς επιπέδου νεοεισερχομένων φοιτητών, οι μέσες βαθμολογίες GMAT των τάξεων του MBA International το τοποθετούν πολύ ψηλά μεταξύ των καλύτερων ευρωπαϊκών MBA.
- Η διεθνής διάσταση του προγράμματος MBA International ενισχύεται από το Συμβούλιο Επιχειρηματικής Αριστείας - Business Advisory Council (BAC). Στο συμβουλευτικό αυτό όργανο συμμετέχουν κάποιοι από τους επιφανέστερους έλληνες και ξένους managers υπό την προεδρία του κου Τάκη Αράπογλου (Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος). Τα μέλη περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τους: Sir Paul Judge (President, AMBA, London), F.W. de Klerk (πρώην Πρόεδρος της Ν. Αφρικής, κάτοχος του Βραβείου Νόμπελ Ειρήνης), Rakesh Bakshi (CEO, RKV Consultants & Engineers, N. Delhi), Διονύσης Φιλιώτης (CEO, Pharmaserv - Lilly, Αθήνα), Patrick Fourteau, CEO, Pharma Sciele, Connecticut), Stelios Haji-Ioannou (CEO, EasyGroup of Companies, London), Dr. Basil Heeb (Principal, McKinsey & Company, Zurich), Γεώργιος Γεράρδος (CEO, Πλαίσιο, Αθήνα), Dr. Gargi Keeni (VP, Tata Consultancy Services, Calcutta), Στέφανος Μαρινόπουλος (Marinopoulos Group of Companies, Athens), Γιάννης Παράσχος

(CEO, Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών), Αλέξανδρος Φίλων (Πρέσβης, Αθήνα), Νίκος Σταθόπουλος (Partner, BC Partners, London), Παναγιώτης Τσάκος (CEO, Tsakos Shipping and Trade, Αθήνα), Ευθύμιος Βιδάλης (CEO S&B Ορυκτά), κ.α.

Παρά το υψηλό επίπεδο και τη διεθνή αναγνώριση του προγράμματος, αξίζει να σημειωθεί ότι η διαδικασία αξιολόγησης και αναθεώρησης του Προγράμματος Σπουδών λαμβάνει χώρα κάθε χρόνο και σε αυτή, λαμβάνονται υπόψη διάφορα στοιχεία της πορείας υλοποίησης του προγράμματος, όπως: ενδιαφέρον των φοιτητών για τα επιμέρους μαθήματα, αξιολογήσεις μαθημάτων και διδασκόντων, προτάσεις από φοιτητές και μέλη ΔΕΠ, άριστες πρακτικές από αντίστοιχα προγράμματα του εξωτερικού, κλπ. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται υλοποιούνται το επόμενο έτος.

Παράλληλα, και πέρα από τις τακτικές αξιολογήσεις μαθημάτων και διδασκόντων από τους φοιτητές, η διοίκηση του προγράμματος παρακολουθεί συστηματικά την επαγγελματική αποκατάσταση και εξέλιξη των αποφοίτων του, στα πλαίσια διερεύνησης της ανταπόκρισης από μέρους της αγοράς εργασίας. Το αυτό πραγματοποιείται με βάση:

- Την ύπαρξη εξειδικευμένου Γραφείου Αποφοίτων (Alumni Relations Office) στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος, όπου παρακολουθείται η πορεία των αποφοίτων.
- Τη διεξαγωγή ετήσιων ερευνών καθώς και το γεγονός ότι κυκλοφορούν τακτικά ερωτηματολόγια από το γραφείο καριέρας του Τμήματος μέσω email αναφορικά με την επαγγελματική εξέλιξη των αποφοίτων (θέση, εταιρία, αποδοχές, κλπ).
- Την ύπαρξη εξειδικευμένης ιστοσελίδας των αποφοίτων (www.i-mba.aueb.gr), με όλα τα στοιχεία επαφής τους.
- Το γεγονός ότι, το Διοικητικό Συμβούλιο των αποφοίτων είναι σε πολύ κοντινή επαφή με τα μέλη ΔΕΠ και τον Διευθυντή του Προγράμματος. Οι δε απόφοιτοι της κάθε τάξης έχουν συναθροίσεις (reunions) σε τακτική βάση.

ΠΙΜΣ Διοίκησης Επιχειρήσεων για Στελέχη (Executive MBA)

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Διοίκησης Επιχειρήσεων για Στελέχη απευθύνεται σε πτυχιούχους ΑΕΙ που ήδη εργάζονται και σκοπεύουν να αναπτύξουν το επιστημονικό τους υπόβαθρο, τις επαγγελματικές και διοικητικές τους ικανότητες. Το Πρόγραμμα οδηγεί στην απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος επιπέδου MBA, αναγνωρισμένου από το Υπουργείο Παιδείας (Φ.Ε.Κ. Αρ Φύλλου 1085, 16 Οκτωβρίου 1998).

Τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν τη φιλοσοφία και τον χαρακτήρα του προγράμματος είναι:

- Η ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη των ηγετικών ικανοτήτων των φοιτητών.
- Η έμφαση στην ανάπτυξη διεπιστημονικού υποβάθρου γνώσεων και ικανοτήτων των φοιτητών που θα τους εξασφαλίζει την ευελιξία και τη δυνατότητα άμεσης προσαρμογής στις ραγδαίες εξελίξεις της επιστήμης, της τεχνολογίας και του επιχειρησιακού περιβάλλοντος.
- Η ισορροπία μεταξύ του επιστημονικού και επαγγελματικού προσανατολισμού του προγράμματος.
- Η δυνατότητα των φοιτητών να συνδέουν τη μάθηση τους από το πρόγραμμα με τις επαγγελματικές ανάγκες της καριέρας τους και με αυτές της επιχείρησης ή του οργανισμού όπου εργάζονται.
- Η αξιοποίηση των πιο σύγχρονων εξελίξεων της επιστήμης και της πρακτικής της Διοίκησης των Επιχειρήσεων παγκοσμίως και η συνεχής προσαρμογή στα δεδομένα και τις ανάγκες των ελληνικών επιχειρήσεων και οργανισμών.
- Η αξιοποίηση της εκπαιδευτικής εμπειρίας των πιο επιτυχημένων Business Schools της Ευρώπης και των ΗΠΑ, όπως London Business School, Manchester Business School, Warwick Business School, London School of Economics, Wharton, Columbia, Harvard, από τα οποία προέρχονται αρκετοί από τους διδάσκοντες.
- Η χρήση των πλέον σύγχρονων μεθόδων εκπαίδευσης, όπως επιχειρησιακά παίγνια, μελέτες περιπτώσεων, πολυμέσα, ομαδικές και ατομικές εργασίες, αυτοδιαγνωστικές ασκήσεις, υπόδηση ρόλων, videofilms, διαλέξεις από στελέχη επιχειρήσεων και επιχειρηματίες, σε βάθος επισκόπηση της βιβλιογραφίας, κλπ.

- Η αξιοποίηση και χρήση τεχνολογιών πληροφορικής για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση για συγκεκριμένα μαθήματα.
- Η εξασφάλιση υψηλής ποιότητας σπουδών μέσω της συνεχούς αξιολόγησης του προγράμματος και των διδασκόντων.
- Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Διοίκησης για Στελέχη έχει σχεδιασθεί για να προετοιμάσει αυριανούς ηγέτες επιχειρήσεων και οργανισμών.

Το πρόγραμμα υλοποιείται σε 24 μήνες και εποπτεύεται από την Σύγκλητο και τον Πρύτανη του Οικονομικού Πανεπιστημίου και διοικείται από διατμηματική επιτροπή.

Τα μαθήματα ολοκληρώνονται στα τρία πρώτα εξάμηνα και το τέταρτο εξάμηνο διατίθεται για την προετοιμασία και την υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας. Το χρονοπρόγραμμα των μαθημάτων έχει σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτρέπει στα στελέχη να το παρακολουθούν, χωρίς να απουσιάζουν από την εργασία τους. Τα μαθήματα λαμβάνουν χώρα απογεύματα εργάσιμων ημερών.

Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Το Διδακτορικό Δίπλωμα στο Τμήμα ΟΔΕ, απονέμεται μετά από εκπαιδευτική διαδικασία ελάχιστης διάρκειας έξι διδακτικών εξαμήνων, και σε κάθε περίπτωση μετά την απόκτηση σχετικού Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης. Οι σπουδές για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος περιλαμβάνουν κατάλληλη προετοιμασία, σεμινάρια ή και μαθήματα στους κάτωθι τομείς: Ερευνητική Μεθοδολογία, Διοίκηση Επιχειρήσεων, Στρατηγική Επιχειρήσεων, Μάρκετινγκ, Οικονομετρία, Στατιστική, Πληροφορική κ.ά., ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε υποψηφίου διδάκτορα.

Κάθε 6 μήνες υποβάλλεται στον Διευθυντή Διδακτορικών του Τμήματος, από κάθε υποψήφιο, αναλυτικό Report Προόδου της Διατριβής του και των Σπουδών του, η οποία θα πρέπει να υπογράφεται και από τα 3 μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής του (τον επιβλέποντα και τα άλλα 2 μέλη). Στη συνέχεια, ο Διευθυντής συγκεντρώνει όλα τα Reports, τα οποία και αξιολογούνται σε ειδική Συνεδρίαση της Επιτροπής Διδακτορικών Σπουδών του

Τμήματος. Τα γενικά συμπεράσματα από τη συγκεκριμένη συνεδρίαση παρουσιάζονται από τον Διευθυντή σε επόμενη ΓΣΕΣ του Τμήματος.

Όλοι οι υποψήφιοι διδάκτορες από το 3^ο εξάμηνο σπουδών τους και μετά, συμμετέχουν στον νέο θεσμό της Παρουσίασης της Έρευνας τους. Σύμφωνα με το θεσμό αυτό, γίνεται παρουσίαση της έρευνάς τους στους συναδέλφους τους και στα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος σε τακτά χρονικά διαστήματα (1-2 φορές κατ' έτος). Σαν αποτέλεσμα, παίρνουν χρήσιμο feedback και πολύτιμη βοήθεια για την πρόοδο και την ολοκλήρωση της έρευνας της διδακτορικής τους διατριβής, ή τη συγγραφή και εκπόνηση εργασιών για δημοσίευση σε ακαδημαϊκά περιοδικά journals και ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια. Υπεύθυνοι για την οργάνωση αυτού του θεσμού είναι ο Διευθυντής Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος σε συνεργασία με συναδέλφους μέλη ΔΕΠ του Τμήματος που είναι Επιβλέποντες διδακτορικών.

Πριν την τελική υποστήριξη της Διδακτορικής Διατριβής του, ο κάθε υπ. διδάκτορας ενθαρρύνεται να έχει δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά και σε πρακτικά διεθνών συνεδρίων. Οι εργασίες αυτές πρέπει να είναι δυνητικά δημοσιεύσιμες (of publishable quality). Σε κάθε περίπτωση, η 1 δημοσίευση εργασίας σε πρακτικά διεθνούς συνεδρίου είναι υποχρεωτική.

B. Ερευνητικό έργο του Τμήματος

Στο Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων, κυρίως λόγω του μεγάλου εύρους των αντικειμένων που αυτό θεραπεύει, δεν υπήρχε μέχρι σήμερα συγκεκριμένη πολιτική έρευνας με σκοπό την συντονισμένη ερευνητική προσπάθεια αλλά ουσιαστικά μεμονωμένη ερευνητική δραστηριότητα. Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2007-2008 άρχισε ένα κύκλος πρωτοβουλιών από μέλη ΔΕΠ με σκοπό την χάραξη μιας μεσοπρόθεσμης ερευνητικής πολιτικής με στόχο την ανάδειξη του Τμήματος ως βασικό πόλο υψηλού επιπέδου έρευνας και καινοτομίας στους κλάδους της Διοίκησης, του Μάρκετινγκ και της Χρηματοοικονομικής. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας, ο σχεδιασμός αυτός αποτελεί το πλαίσιο αναφοράς για όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το πλαίσιο ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος, προβλέπεται περιοδική παρακολούθηση της ερευνητικής δραστηριότητας των μελών ΔΕΠ σε ετήσια βάση από επιτροπή μελών ΔΕΠ του Τμήματος. Σκοπός της διαδικασίας αυτής είναι να βοηθηθούν όλα τα μέλη ΔΕΠ, αλλά κυρίως αυτά που βρίσκονται στη βαθμίδα του Λέκτορα και του Επίκουρου Καθηγητή να διαμορφώσουν τις ερευνητικές τους προτεραιότητες για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος με στόχο όχι μόνο την ερευνητική τους ανέλιξη αλλά και την ανάδειξη στο Τμήμα μιας σωστής κουλτούρας έρευνας. Το πλαίσιο ερευνητικής πολιτικής περιλαμβάνει κίνητρα με τη μορφή τιμητικών χορηγιών (Honorarium) σε ετήσια βάση, ως επιβράβευση των μελών ΔΕΠ που θα δημοσιεύσουν άρθρο στην πρώτη κατηγορία, με βάση την ποιότητα επιστημονικών περιοδικών και σε σχέση με το γνωστικό αντικείμενο.

Η ενημέρωση των μελών ΔΕΠ του Τμήματος σχετικά με τις δυνατότητες χρηματοδότησης της ερευνητικής δραστηριότητας τους προέρχεται από διάφορες πηγές: (α) ενημέρωση που προέρχεται από τις διοικητικές υπηρεσίες του ΟΠΑ οι οποίες αφορούν κυρίως εθνικές πηγές χρηματοδότησης (β) ενημέρωση που προέρχεται από τον ΕΛΚΕ, και αφορά προκηρύξεις για χρηματοδότηση από εγχώριες πηγές όπως η ΓΓΕΤ, καθώς και προκηρύξεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και (γ) από ατομική έρευνα των μελών ΔΕΠ στις ιστοσελίδες οργανισμών οι οποίοι παρέχουν τη δυνατότητα χρηματοδότησης έρευνας.

Τα μέλη ΔΕΠ των οποίων τα ερευνητικά ενδιαφέροντα εμπίπτουν στις δραστηριότητες των εργαστηρίων, έχουν και την απαραίτητη υποστήριξη. Εν τω μεταξύ, εγκρίθηκαν από τη Σύγκλητο του ΟΠΑ δύο νέα εργαστήρια τα οποία θα υποστηρίζουν τις ερευνητικές δραστηριότητες των μελών ΔΕΠ στη Λογιστική και τη Χρηματοοικονομική.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 θεσμοθετήθηκε σειρά σεμιναρίων εργασίας στα οποία κάθε εβδομάδα ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος καθώς και υποψήφιοι διδάκτορες οι οποίοι βρίσκονται στο τρίτος έτος των διδακτορικών σπουδών τους παρουσιάζουν την τρέχουσα ερευνητική δουλειά τους. Επίσης στα πλαίσια αυτών των σεμιναρίων προσκαλούνται για να παρουσιάσουν την τρέχουσα ερευνητική δουλειά τους και μέλη ΔΕΠ άλλων ΑΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής.

Τα ερευνητικά αποτελέσματα των μελών ΔΕΠ διαχέονται μέσα από τις δημοσιεύσεις σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά όπως επίσης και από τη συμμετοχή των μελών ΔΕΠ σε Διεθνή και εγχώρια συνέδρια, workshops και ημερίδες.

Παράλληλα, με στόχο την όσο το δυνατόν ευρύτερη διάχυση του απολογισμού της ερευνητικής πολιτικής αλλά και των αποτελεσμάτων της στη Πανεπιστημιακή κοινότητα, τον Μάρτιο του 2010 δημιουργήθηκε ένα Newsletter στο οποίο περιγράφονται οι ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος καθώς και οι ερευνητικές δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ. Το Newsletter αποστέλλεται ηλεκτρονικά στα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου και άλλους φορείς εκπαίδευσης στο χώρο της Διοίκησης Επιχειρήσεων, Μάρκετινγκ και Χρηματοοικονομικής. Στο παρελθόν υπήρχε ένα αντίστοιχο Newsletter με τίτλο ΟΔΕ-ύοντας, το οποίο το Τμήμα φιλοδοξεί να επανεκδόσει και να αναβαθμίσει, επικεντρώνοντας στο ερευνητικό έργο του Τμήματος.

Η διάχυση δε των ερευνητικών αποτελεσμάτων προς το κοινωνικό σύνολο και τους ενδιαφερόμενους φορείς σε τοπικό και εγχώριο επίπεδο, γίνεται κατά περίπτωση μέσω εκλαϊκευμένων άρθρων των μελών ΔΕΠ, στον ημερήσιο και περιοδικό πολιτικό και οικονομικό τύπο καθώς και με συνεντεύξεις τις οποίες όταν υπάρχει η δυνατότητα παραχωρούν σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς. Επίσης στην ευρύτερη διάχυση συντελεί και η παρουσία μελών ΔΕΠ του Τμήματος σε ημερίδες που διοργανώνουν διάφοροι επαγγελματικοί και κοινωνικοί φορείς.

Σε κάθε περίπτωση, η ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος κατά τη τελευταία πενταετία είναι έντονη και είναι προϊόν τόσο συνεργασιών με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του Ιδρύματος ή φορείς /Ιδρύματα της ημεδαπής, όσο και με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι τα προηγούμενα έτη:

- Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν συγγράψει 34 μονογραφίες και βιβλία.

- Μέλη ΔΕΠ /ΕΠ του Τμήματος έχουν δημοσιεύσει 128 επιστημονικά άρθρα σε περιοδικά με κριτές, 8 άρθρα σε περιοδικά χωρίς κριτές, 98 επιστ. άρθρα σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές, 21 κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους, 4 βιβλιοκρισίες, και 16 ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια που δεν εκδίδουν Πρακτικά.
- Περισσότερα από είκοσι ερευνητικά προγράμματα έχουν υλοποιηθεί ή βρίσκονται σε εξέλιξη

Εξάλλου, δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι το ερευνητικό έργο του Τμήματος χαίρει μεγάλης αναγνώρισης από τρίτους. Την τελευταία πενταετία 902 ετεροαναφορές (citations) έχουν γίνει σε δημοσιεύσεις μελών ΔΕΠ /ΕΠ του Τμήματος, ενώ μέλη ΔΕΠ έχουν συμμετάσχει σε πλήθος επιτροπών επιστημονικών συνεδρίων (σε 14 επιστημονικές /οργανωτικές επιτροπές Ελληνικών συνεδρίων, και 24 Διεθνών). Παράλληλα, μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συμμετείχαν σε 12 συντακτικές επιτροπές ελληνικών επιστημονικών περιοδικών και 11 διεθνών επιστημονικών περιοδικών, ενώ έχουν δεχτεί πάνω από 90 προσκλήσεις για διάλεξη /παρουσίαση από άλλους ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς. Επιπλέον, 20 μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν διατελέσει 156 φορές συνολικά κριτές σε επιστημονικά περιοδικά, και συνολικά 4 διπλώματα ευρεσιτεχνίας τους έχουν απονεμηθεί.

Τέλος, το Τμήμα προσπαθεί συνεχώς για ενεργή συμμετοχή σε διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα. Συγκεκριμένα, το Τμήμα συμμετέχει στα ακόλουθα ερευνητικά προγράμματα και δίκτυα:

- European Commission – DG Employment: Ερευνητικό πρόγραμμα με θέμα - “Creation of a Compromised Mediation and Arbitration Mechanism for National Industrial Relations System” (2005 – 2006)
- Πυθαγόρας II: Ερευνητικό πρόγραμμα με θέμα – «Οι επιδράσεις από την εφαρμογή της 5^{ης} οδηγίας της Ε.Ε. και στρατηγικές προσαρμογής της Ελλάδας» (2004 – 2007)
- Ηράκλειτος: Ερευνητικό πρόγραμμα με θέμα – «Πηγές αναποτελεσματικότητας στο χρηματοοικονομικό Τμήμα επιχειρήσεων» (2004 – 2007)

- ΠΕΝΕΔ03: Ερευνητικό πρόγραμμα με θέμα – «Πολιτικοί στόχοι και εικονικές διαπραγματεύσεις και η συμβολή τους στην αποτελεσματικότητα των Ελληνικών επιχειρήσεων» (2005 – 2008)
- Πανευρωπαϊκό Δίκτυο για τη μελέτη της εξατομίκευσης (customisation) προϊόντων και υπηρεσιών. Αφορά την ανάπτυξη τεχνολογίας και μετρικών μεθόδων
- Πανευρωπαϊκό Δίκτυο για τη μελέτη, σχεδίαση, διαχείριση και τεχνολογική ανάπτυξη εικονικών κοινοτήτων στο διαδίκτυο.

Από την άλλη πλευρά, μολονότι το ερευνητικό έργο του Τμήματος είναι ιδιαίτερα αξιόλογο, οι ερευνητικές υποδομές –εν προκειμένη περιπτώσει τα εργαστήρια- χαρακτηρίζονται ως ανεπαρκή, κυρίως όσον αφορά τον περιορισμένο χώρο που διαθέτουν. Επιπλέον, στεγάζονται σε παλαιά κτίρια με υποδομή αλλά και δείκτες ασφάλειας ιδιαίτερα χαμηλού επιπέδου. Ενδεικτικό είναι ότι το εργαστήριο επιχειρηματικής πληροφορικής έχει διαρρηχτεί τρεις φορές, με συνέπεια να μη διαθέτει πλέον κανένα απολύτως εξοπλισμό. Βέβαια, σε ορισμένα από τα εργαστήρια του Τμήματος (συνολικά επτά τον αριθμό), ο εξοπλισμός είναι ικανοποιητικός. Υπάρχει όμως σοβαρή έλλειψη σε επίπεδο εξειδικευμένου λογισμικού που απαιτείται για τις ανάγκες τους, καθώς και η έλλειψη δυνατότητας σύνδεσης με ειδικές βάσεις δεδομένων. Η δε χρήση των ερευνητικών υποδομών είναι ιδιαίτερα εντατική καθώς χρησιμοποιούνται σε καθημερινή βάση από τα μέλη ΕΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ. Η χρηματοδότηση δε της αγοράς, συντήρησης και ανανέωσης των ερευνητικών υποδομών των εργαστηρίων προέρχεται από (α) Τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων του Πανεπιστημίου, (β) από κονδύλια του ΕΛΚΕ και (γ) από ερευνητικά προγράμματα τα οποία λαμβάνουν και εκπονούν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Την περίοδο αυτή μάλιστα, ο υφιστάμενος εξοπλισμός των εργαστηρίων (**όπου αυτός υπάρχει**) είναι σύγχρονος. Όμως θα πρέπει να υπάρχει σταθερή χρηματοδότηση από τους πόρους του Πανεπιστημίου και πρόβλεψη για την ανανέωση τους σε μια περίοδο 3-4 ετών έτσι ώστε να οι ερευνητικές υποδομές να είναι συμβατές με την εξέλιξη στο επιστημονικά πεδία που θεραπεύει το Τμήμα και τα αντίστοιχα εργαστήρια.

Γ. Σχέσεις του Τμήματος με κοινωνικούς /πολιτιστικούς /παραγωγικούς(ΚΠΠ) φορείς

Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος καταβάλουν συνεχή προσπάθεια για την ανάπτυξη συνεργασιών με διάφορους ΚΠΠ φορείς. Πιο συγκεκριμένα, μέλη ΔΕΠ του Τμήματος περίπου είκοσι - έχουν φέρει εις πέρας κατά την τελευταία πενταετία, πάνω από σαράντα έργα σε συνεργασία με ΚΠΠ φορείς (βλ. αναλυτική λίστα στην επιμέρους έκθεση αξιολόγησης του Τμήματος). Εν τω μεταξύ, το Τμήμα συνεργάζεται με τα υπόλοιπα ομοειδή Τμήματα ΑΕΙ της χώρας αλλά και του εξωτερικού, κυρίως σε ερευνητικό αλλά και διδακτικό επίπεδο, στο πλαίσιο πρωτοβουλιών των μελών ΔΕΠ. Επιπρόσθετα, μέσω του Ευρωπαϊκού προγράμματος ανταλλαγής φοιτητών “ERASMUS” δίνεται η δυνατότητα φοίτησης των προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος ΟΔΕ για ένα εκπαιδευτικό εξάμηνο σε ένα Ευρωπαϊκό Ίδρυμα της αρεσκείας τους, και αντίστοιχα οι φοιτητές Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων έχουν τη δυνατότητα να φοιτήσουν στο Τμήμα ΟΔΕ για ένα εκπαιδευτικό εξάμηνο.

Παράλληλα, το Τμήμα επιδίδεται σε συντονισμένη και συστηματική προσπάθεια για την ενεργητική διάχυση και προβολή των συνεργασιών του με ΚΠΠ φορείς, μέσω επιστημονικών δημοσιεύσεων, αρθρογραφίας τόσο σε εξειδικευμένα επαγγελματικά περιοδικά (επί παραδείγματι, Manager / ΕΕΔΕ, Information, Κινητά Νέα, Netfax, Customer Care Magazine, Marketing Week) όσο και στον ημερήσιο και Κυριακάτικο τύπο (π.χ. Ναυτεμπορική, Το Βήμα, Καθημερινή, Το Βήμα της Κυριακής, Η Καθημερινή της Κυριακής), παρουσιάσεων στα ηλεκτρονικά ΜΜΕ, ημερίδων, συνεδρίων κλπ. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν εξαιρετικά θετική άποψη για τέτοιου είδους συνεργασίες για τους εξής λόγους:

- Εμπλουτίζουν και διευρύνουν το διδακτικό και ερευνητικό τους έργο
- Συντελούν στην καλύτερη υποστήριξη των φοιτητών και αποφοίτων του Τμήματος σε θέματα επαγγελματικής αποκατάστασης
- Αποτελούν μία πολλή καλή ευκαιρία να φέρουν πιο «κοντά» την θεωρία με την πράξη. Παράλληλα, προβάλλουν το έργο του Τμήματος αλλά και του Πανεπιστημίου συνολικά, και κάνουν αισθητή την παρουσία τους στην ευρύτερη κοινωνία

Επισημαίνεται δε ότι, ιδιαίτερα θετική είναι και η αντιμετώπιση τέτοιων συνεργασιών από την πλευρά των ίδιων των ΚΠΠ φορέων. Αναφέρεται ενδεικτικά, ότι σε πολλές περιπτώσεις είναι οι ίδιοι οι ΚΠΠ φορείς που έρχονται σε επαφή με μέλη ΔΕΠ του Τμήματος για την ανάπτυξη κάποιας μορφής συνεργασίας.

Δ. Διοικητικές Υπηρεσίες, Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό και Υποδομές του Τμήματος

Η γραμματεία του Τμήματος είναι χωρισμένη σε γραμματεία του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών, και σε γραμματείες προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών. Σημαντικά προβλήματα σε λειτουργικό επίπεδο, παρατηρούνται στη γραμματεία του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών, τα περισσότερα εκ των οποίων οφείλονται στο μεγάλο αριθμό φοιτητών που υποδέχεται το Τμήμα (μεγαλύτερο από κάθε άλλο Τμήμα του ΟΠΑ), καθώς και στον μεγάλο αριθμό φοιτητών παλαιοτέρων ετών.

Αναφορικά με την συνεργασία των διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος με εκείνες τις κεντρικής διοίκησης του Ιδρύματος, η αποτελεσματικότητά της κρίνεται ικανοποιητική. Το ίδιο ισχύει και για τις υπηρεσίες πληροφόρησης του ΟΠΑ (πχ δίκτυα, γραφείο διασύνδεσης, γραφείο διαμεσολάβησης).

Σχετικά με τη οργάνωση και το επίπεδο παροχής υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης του ΟΠΑ, υπάρχουν δικαιολογημένες απαιτήσεις για επέκταση του ωραρίου λειτουργίας της. Βέβαια ο στόχος αυτός έχει ως ένα βαθμό επιτευχθεί καθώς η Βιβλιοθήκη είναι ανοιχτή ακόμα και κατά τη διάρκεια του Σαββάτου για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα της ημέρας. Επιπλέον, η παροχή πρόσβασης σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, παρέχει σε σημαντικό βαθμό βοήθεια στο έργο των φοιτητών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών).

Στον τομέα των εργαστηρίων, ένα από τα κυριότερα προβλήματα είναι η απουσία μόνιμου διοικητικού προσωπικού. Με εξαίρεση το Εργαστήριο Επιχειρηματικής Πληροφορικής, τα

υπόλοιπα εργαστήρια λειτουργούν κατά βάση με διδακτορικούς φοιτητές. Βέβαια, αξίζει να σημειωθεί ότι παρά τις αντικειμενικές ελλείψεις τόσο σε προσωπικό όσο και σε επίπεδο υποδομών, η λειτουργία των εργαστηρίων κρίνεται ικανοποιητική χάρη στην ευσυνείδητη εργασία τόσο των διδακτορικών φοιτητών όσο και των μελών ΔΕΠ. Επίσης παρατηρείται έλλειψη προσωπικού ΕΤΕΠ, που παρέχουν εξειδικευμένες τεχνικές, εργαστηριακές υπηρεσίες, για την αρτιότερη εκτέλεση του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και εφαρμοσμένου έργου του Τμήματος.

Όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα του Τμήματος αλλά και του ΟΠΑ γενικότερα είναι οι περιορισμένης έκτασης χώροι που διατίθενται για τη γραμματεία, τα εργαστήρια και τις αίθουσες διδασκαλίας. Επιπλέον, συχνά τα νέα μέλη ΔΕΠ πρέπει να περιμένουν πολλούς μήνες για να βρουν γραφείο.

Συμπεράσματα – Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης

Α. Παρούσα Κατάσταση

Σκοπός του Τμήματος είναι, διατηρώντας την παράδοση ενός ιστορικού Πανεπιστημιακού Τμήματος, να εκπαιδεύσει κατάλληλα τους φοιτητές του (τόσο σε προπτυχιακό όσο και μεταπτυχιακό επίπεδο), ώστε να γίνουν άριστοι επιστήμονες, επιτυχημένοι επαγγελματίες και κυρίως πραγματικοί ηγέτες που στοχεύουν σε ένα καλύτερο μέλλον της κοινωνίας μας. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος διαχρονικά έχουν στελεχώσει τον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα, όπως και το χώρο της πολιτικής, με μεγάλη επιτυχία.

Προκειμένου να πραγματοποιήσει τις επιδιώξεις του, το Τμήμα ΟΔΕ έχει διαμορφώσει ένα πολύ σύγχρονο Πρόγραμμα Σπουδών, το οποίο επισημαίνεται ότι έχει λάβει το βραβείο Erasmus, μεταξύ των Ευρωπαϊκών διαπανεπιστημιακών Προγραμμάτων Σπουδών. Το Πρόγραμμα Σπουδών εξισορροπεί στο δίπολο της μετάδοσης διευρυμένης γνώσης στην Οργάνωση και Διοίκηση των Επιχειρήσεων, αλλά και εξειδικευμένης γνώσης σε αντικείμενα αναγκαία για την εύρυθμη λειτουργία των επιχειρήσεων. Για το σκοπό αυτό έχουν

δημιουργηθεί δύο άτυποι κύκλοι μαθημάτων: τα μαθήματα του πρώτου κύκλου είναι κοινά για όλους τους φοιτητές, παρέχοντας γενικές γνώσεις, ενώ στο δεύτερο κύκλο οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν μία από τις τέσσερις κατευθύνσεις – Διοίκηση Επιχειρήσεων, Διοίκηση Πληροφοριακών Συστημάτων, Λογιστική και Χρηματοδοτική Διοίκηση, Μάρκετινγκ – που προσφέρει το Πρόγραμμα Σπουδών.

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος ΟΔΕ έχουν πολύ καλές προοπτικές επαγγελματικής απασχόλησης καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα τομέων, όπως είναι η Διοίκηση, η Οικονομία, το Εμπόριο, οι Τράπεζες και οι Ασφάλειες, ενώ πολλοί από τους αποφοίτους, διαθέτοντας το αναγκαίο επιστημονικό υπόβαθρο γνώσεων, ακολουθούν με επιτυχία μεταπτυχιακές σπουδές.

Το Τμήμα ΟΔΕ είναι το μεγαλύτερο Τμήμα του Πανεπιστημίου, όσον αφορά στον αριθμό των φοιτητών του (άνω των 2500 ενεργών φοιτητών), ενώ όπως προαναφέρθηκε έχει πολύ υψηλή βάση εισαγωγής. Συγκεκριμένα, ο αριθμός φοιτητών που εγγράφονται κάθε χρόνο μέσω των πανελληνίων εξετάσεων, και τον οποίο καθορίζει το Υπουργείο Παιδείας κυμαίνεται από 250–300. Τελικά όμως, κάθε χρόνο εγγράφονται άνω των 500 φοιτητών (πολύτεκνοι και ειδικές κατηγορίες). Αυτό είναι ένα εξαιρετικά σοβαρό θέμα για το επίπεδο σπουδών στο ΟΔΕ και οδηγεί σε πλήρη εξάντληση τους ούτως ή άλλως εξαιρετικά περιορισμένους ανθρώπινους και άλλους πόρους που διατίθενται στο Τμήμα (μέλη ΔΕΠ, Γραμματεία, αίθουσες, εργαστήρια, κλπ.). Με βάση τον αριθμό μελών ΔΕΠ του ΟΔΕ (26), το Τμήμα δεν μπορεί να εκπαιδεύσει άνω των 200-250 φοιτητών, κατ' ανώτατο όριο και με ενίσχυση του αριθμού των διδασκόντων. Αρκεί δε να αναφερθεί ότι, υπάρχει μεγάλος αριθμός μελών ΔΕΠ στο Τμήμα που δεν έχει λάβει την εκπαιδευτική άδεια που δικαιούνται για πάρα πολλά συνεχόμενα έτη (ακόμη και άνω των 10).

Θα πρέπει βέβαια να αναφερθεί ότι ένας από τους λόγους για τους οποίους αυξάνει τόσο δραματικά ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών σχετίζεται με το ότι η συντριπτική πλειοψηφία των δικαιούμενων μετεγγραφής φοιτητών στο αντικείμενο της Διοίκησης Επιχειρήσεων φαίνεται ότι προτιμά το ΟΔΕ του ΟΠΑ, παρά το γεγονός ότι υπάρχει και άλλο, ομότιτλο μάλιστα, Τμήμα σε κεντρικό Πανεπιστήμιο. Οι μετεγγραφόμενοι φοιτητές

προέρχονται από Τμήματα Πανεπιστημίων της περιφέρειας και πολλοί από αυτούς έχουν σημαντικά χαμηλότερο βαθμό πρόσβασης σε σχέση με τους εγγεγραμμένους στο ΟΔΕ μέσω των εισαγωγικών εξετάσεων. Η κατάσταση αυτή έχει τελικά σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς οι φοιτητές που εγγράφονται βρίσκονται σε διαφορετικό επίπεδο και έχουν διαφορετικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Η πρακτική των μετεγγραφών που έχει θεσπιστεί από την Πολιτεία για κοινωνικούς και ανθρωπιστικούς λόγους, δυστυχώς δεν συνοδεύεται από μεταφορά των πόρων (μέλη ΔΕΠ, διδακτικοί χώροι, γραμματειακή υποστήριξη) που αναλογούν στον αριθμό των φοιτητών που μεταγράφονται από τα περιφερειακά πανεπιστήμια προς το Πανεπιστήμιο υποδοχής, και στη συγκεκριμένη περίπτωση προς το Τμήμα ΟΔΕ του ΟΠΑ.

Από την άλλη πλευρά βέβαια, επισημαίνεται ότι καταβάλλονται συστηματικές προσπάθειες προκειμένου να διασφαλιστεί το επίπεδο, όχι μόνο της παρεχόμενης στο Τμήμα εκπαίδευσης, αλλά και του επιπέδου των εισερχομένων φοιτητών. Το Τμήμα ΟΔΕ έχει κατ' εξακολούθηση την υψηλότερη βάση εισαγωγής από όλα τα ομοειδή Τμήματα όλων των ελληνικών Πανεπιστημίων. Τα τελευταία δυο χρόνια (2008 και 2009) η βάση εισαγωγής είναι σε ανοδική πορεία και ξεπερνά τις 18.000 μονάδες. Μεταξύ των οκτώ Τμημάτων του ΟΠΑ, το έτος 2009, το ΟΔΕ ήρθε τρίτο με κριτήριο τη βάση εισαγωγής.

Η υψηλή προτίμηση που δείχνουν οι υποψήφιοι προς το ΟΔΕ είναι αξιοπρόσεκτη, δεδομένου ότι το Τμήμα, μέχρι σήμερα, δεν έχει αναλάβει ιδιαίτερες προσπάθειες προβολής και ενημέρωσης προς τους υποψηφίους μαθητές λυκείου, όπως άλλα Τμήματα ελληνικών πανεπιστημίων. Πιστεύουμε ότι η εξαιρετικά θετική εικόνα του ΟΔΕ, πέραν του επιπέδου σπουδών και της μακρόχρονης ιστορίας του Τμήματος, αντικατοπτρίζει και μια σειρά από άλλους παράγοντες. Για παράδειγμα, το ίδιο το αντικείμενο, Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων, και το Πρόγραμμα Σπουδών αποτελούν το μεγάλο στρατηγικό πλεονέκτημα του Τμήματος το οποίο και αναγνωρίζει η αγορά. Ιδιαίτερα σημαντικός παράγοντας είναι η φιλοσοφία του προγράμματος σπουδών το οποίο είναι διαρθρωμένο σε δύο διετεείς κύκλους: α) γενικές σπουδές στα δύο πρώτα έτη και, β) επιλογή μιας από τέσσερις κατευθύνσεις (Λογιστική και Χρηματοοικονομική, Μάρκετινγκ, Διοίκηση Επιχειρήσεων και Διοίκηση

Πληροφοριακών Συστημάτων), με βάση τις ιδιαίτερες προτιμήσεις και ικανότητες των φοιτητών. Με τον τρόπο αυτό, οι φοιτητές έχουν στη διάθεσή τους σημαντικούς βαθμούς ελευθερίας και δεν εγκλωβίζονται στη μελέτη ενός αντικειμένου που τελικά μπορεί να διαπιστώσουν στη διάρκεια των σπουδών τους ότι δεν τους ενδιαφέρει. Επιπλέον, οι φοιτητές, πέραν της δυνατότητας εξειδίκευσης, αποκτούν γενικές γνώσεις στον ευρύτερο χώρο της Διοίκησης, που φαίνεται ότι είναι το ζητούμενο στην αγορά εργασίας.

B. Επιγραμματική καταγραφή των στόχων του Τμήματος (Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης)

Η πρόθεση του Τμήματος για διαρκή βελτίωση είναι έκδηλη από όλα τα μέλη ΔΕΠ. Για το σκοπό αυτό έχει αποφασιστεί η διοργάνωση ανοικτών συζητήσεων έτσι ώστε να γίνει επεξεργασία συγκεκριμένων προτάσεων και να συμφωνηθεί η μελλοντική πορεία του Τμήματος. Παράλληλα, η πορεία του ΟΔΕ θα επανεξετάζεται κάθε χρόνο σε ετήσια ανοιχτή συνάντηση των μελών ΔΕΠ. Επιπλέον, παρακολουθείται από τα αρμόδια όργανα του Τμήματος (Πρόεδρος και επιτροπές που θα οριστούν, Γενική Συνέλευση και Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης). Οι δε θέσεις που θα συμφωνούνται για την ανάπτυξη και την πορεία του Τμήματος θα δημοσιοποιούνται με κάθε πρόσφορο μέσο προς τα μέλη του Τμήματος, τους φοιτητές, τις Πανεπιστημιακές αρχές και το Υπουργείο Παιδείας.

Σε συνάρτηση με τα ανωτέρω και στα πλαίσια των βελτιωτικών δράσεων του Τμήματος, στην παρούσα φάση κρίνονται απαραίτητα τα κάτωθι:

1. Σημαντική αύξηση του αριθμού μελών ΔΕΠ, ΕΕΔΠ, ΕΤΕΠ του ΟΔΕ, όπως το Τμήμα έχει προτείνει στον Τετραετή Ακαδημαϊκό Αναπτυξιακό Προγραμματισμό του Πανεπιστημίου 2008-2012.
2. Ρύθμιση του θέματος των μετεγγραφών σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, ώστε οι δικαιούμενοι μετεγγραφής φοιτητές να κατανέμονται αναλογικά μεταξύ των τμημάτων Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων που λειτουργούν στην ευρύτερη

περιοχή της Πρωτεύουσας (Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και Πανεπιστήμιο Πειραιά).

3. Μείωση του αριθμού εισακτέων μέσω εξετάσεων.

Το Τμήμα ΟΔΕ θέτει σαν στόχο για την επόμενη πενταετία να προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες ώστε η σχέση αριθμός φοιτητών προς μέλη ΔΕΠ για το ΟΔΕ να αγγίζει το μέσο όρο του ΟΠΑ.

Παράλληλα, αξιοσημείωτη είναι η μέχρι σήμερα προέλευση νέων μελών ΔΕΠ αλλά και η προαγωγή των ήδη εργαζόμενων στο Τμήμα σύμφωνα, όχι μόνο με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, αλλά κυρίως με έμφαση στο ερευνητικό (δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά, κλπ), διδακτικό και διοικητικό έργο. Πέραν των ανωτέρω, επικουρικά, λαμβάνονται υπόψη δραστηριότητες που προβάλλουν το Τμήμα και το Πανεπιστήμιο στη διεθνή επιστημονική κοινότητα, στην οικονομία και στην κοινωνία.

Τονίζεται ότι η αξιολόγηση της ποιότητας τους ερευνητικού έργου στηρίζεται στην αξιολόγηση των διεθνών επιστημονικών περιοδικών με βάση τις παρακάτω πηγές:

1. Journal Citation Reports του ISI Web of Knowledge (JCR Social Sciences Edition 2006)
2. Λίστες αξιολόγησης περιοδικών που εκδίδει το Association of Business Schools της Μ. Βρετανίας (Academic Journal Quality Guide)
3. Λίστες αξιολόγησης της βάσης που επεξεργάζεται η Dr Anne-Wil Harzing του University of Melbourne

Στα πλαίσια δε του σχεδίου ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος, θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη συστήματος συγκεκριμένων, εύλογων και λειτουργικών κριτηρίων για πρόσληψη ή προαγωγή μελών ΔΕΠ. Κατά την επεξεργασία των κριτηρίων θα ληφθούν υπόψη, ανά γνωστικό αντικείμενο, τα κριτήρια που έχουν θεσπίσει άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου, αλλά και τα θεωρούμενα ως πολύ καλά Πανεπιστήμια του Εξωτερικού (π.χ ΗΠΑ, Μ. Βρετανία). Στόχος του συστήματος κριτηρίων είναι η περιγραφή του επιθυμητού προφίλ κάθε μιας βαθμίδας ΔΕΠ και όχι θέσπιση τυπικών κανόνων γραφειοκρατικού

χαρακτήρα. Με δεδομένη δε την ανάγκη του Τμήματος για εξωστρέφεια, έτσι ώστε να προσελκύσει νέα μέλη υψηλού ερευνητικού προφίλ από τη διεθνή ακαδημαϊκή αγορά εργασίας, κρίνεται σκόπιμο οι προς πλήρωση θέσεις μελών ΔΕΠ να διαφημίζονται σε σχετικούς διεθνείς ιστοτόπους (sites).

Βέβαια, θα πρέπει να επισημανθεί το γεγονός ότι, πέραν των προβλημάτων επάρκειας στην προσφορά κατάλληλων υποψηφίων που παρατηρούνται και σε διεθνές επίπεδο- ιδίως σε ορισμένα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος- η μισθολογική κατάσταση των πανεπιστημιακών στην Ελλάδα καθώς και η έλλειψη υποδομών και χρηματοδότησης της έρευνας αποτελούν σημαντικούς αρνητικούς και αποθαρρυντικούς παράγοντες για τον επαναπατρισμό διαπρεπών Ελλήνων επιστημόνων του εξωτερικού.

ΤΜΗΜΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Εισαγωγή

Τον Ιούνιο του 1989 ιδρύεται το Τμήμα Διοικητικής των Επιχειρήσεων και Μάρκετινγκ και το 1992 μετονομάζεται σε Τμήμα Επιχειρησιακής Έρευνας και Μάρκετινγκ. Από το 2002 λειτουργεί ως Τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας. Η ίδρυση του συγκεκριμένου Τμήματος είναι αποτέλεσμα της γενικότερης προσπάθειας εκσυγχρονισμού και προσαρμογής της πρώην ΑΣΟΕΕ στα νέα δεδομένα, αλλά και απάντηση στη ραγδαία ανάπτυξη των επιστημών Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας. Κύριος σκοπός του Τμήματος είναι η προσφορά γνώσεων και ικανοτήτων, η ανάπτυξη της έρευνας και η κάλυψη των αναγκών των ελληνικών επιχειρήσεων και Οργανισμών σε δύο ειδικούς τομείς: το Μάρκετινγκ και την Επικοινωνία.

Τα μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος έχουν έντονη παρουσία και εμφανίζουν ιδιαίτερη αναγνωρισιμότητα στον διεθνή επιστημονικό τους χώρο. Ενδεικτικό είναι ότι, το Τμήμα κατέχει την πρώτη θέση σχετικά με το συνολικό -ερευνητικό και διδακτικό- έργο που παράγεται σ' αυτό, ανάμεσα σε όλα τα παρεμφερή Τμήματα της χώρας. Επιπλέον, κατέχει υψηλή θέση στις προτιμήσεις των υποψήφιων φοιτητών στο χώρο των σπουδών «Διοίκησης Επιχειρήσεων» ανάλογα και με τις θέσεις που προσφέρει. Επίσης αποτελεί το μοναδικό πανεπιστημιακό Τμήμα που συνδυάζει σπουδές στο Μάρκετινγκ και την Επικοινωνία και μάλιστα με Νέες Τεχνολογίες. Οι πτυχιούχοι του Τμήματος έχουν ζήτηση στην αγορά εργασίας και γίνονται δεκτοί για τη συνέχιση των σπουδών τους σε διεθνώς αναγνωρισμένα Πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Στο Τμήμα λειτουργούν:

1. Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών,
2. Τρία Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών:

🚩 Π.Μ.Σ Μάρκετινγκ και Επικοινωνία με Νέες Τεχνολογίες (πλήρους και μερικής φοίτησης)

🚩 Π.Μ.Σ Μάρκετινγκ και Επικοινωνία με Διεθνή Προσανατολισμό.

Επίσης, το τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας σε συνεργασία με το τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας έχει την κύρια ευθύνη για τη λειτουργία του μεταπτυχιακού προγράμματος στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού που προσφέρεται σε δύο προγράμματα: πρόγραμμα για φοιτητές πλήρους φοίτησης και πρόγραμμα μερικής φοίτησης για στελέχη επιχειρήσεων και οργανισμών. Άλλα μεταπτυχιακά προγράμματα στα οποία συμμετέχει το τμήμα σε συνεργασία με άλλα τμήματα είναι: το μεταπτυχιακό πρόγραμμα MBA, το MBA International και το Athens MBA.

3. καθώς και το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών.

Σκοπός του Τμήματος είναι η μόρφωση και διάπλαση ατόμων, τα οποία η αγορά εργασίας αναγνωρίζει ότι είναι ικανά να προσληφθούν και να αναλάβουν σύντομα θέσεις ευθύνης για να εξελιχθούν σε πολύτιμα στελέχη και άξιους επιχειρηματίες.

Τα μαθήματα που προσφέρονται εντάσσονται σε επτά Επιστημονικές περιοχές:

- Διοίκηση
- Λογιστική και Χρηματοδότηση
- Στατιστική – Ποσοτικές Μέθοδοι
- Επιστήμη Υπολογιστών – Πληροφοριακά Συστήματα
- Οικονομία – Δίκαιο
- Μάρκετινγκ
- Επικοινωνία

Βασικός στόχος του Τμήματος είναι η δημιουργία νέων στελεχών στο μάρκετινγκ και στην επικοινωνία και ο εφοδιασμός των σημερινών στελεχών επιχειρήσεων με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τα εργαλεία που χρειάζονται προκειμένου να ανταγωνίζονται με επιτυχία στο

σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον και να συνεισφέρουν στην επιτυχία των επιχειρήσεων και των οργανισμών τους.

Ιδιαίτερα μάλιστα τα μεταπτυχιακά προγράμματα: Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας με Νέες Τεχνολογίες» και «Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού», είναι τα μοναδικά προγράμματα στην Ελλάδα που πραγματεύονται τα συγκεκριμένα αντικείμενα σπουδών, καλύπτοντας ένα μεγάλο κενό που υπήρχε στη χώρα μας για μεταπτυχιακές σπουδές σε αυτούς τους τομείς. Στα λίγα χρόνια λειτουργίας τους τα προγράμματα αυτά έχουν συμβάλει στην αναβάθμιση και την εξειδίκευση του στελεχιακού δυναμικού της Ελληνικής Οικονομίας, συγκεντρώνοντας παράλληλα άριστες κριτικές τόσο από τους συμμετέχοντες, όσο και από τον επιχειρηματικό κόσμο.

Ταυτόχρονα, οι στενές σχέσεις που έχουν αναπτύξει τα περισσότερα μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος με επιχειρηματικά στελέχη και με το χώρο των επιχειρήσεων, επιτρέπουν τον έλεγχο της ανταπόκρισης από την αγορά εργασίας.

Τα ανεπίσημα αυτά κανάλια πληροφόρησης και ελέγχου έχουν ενισχυθεί πρόσφατα με την ανάληψη έρευνας από μέλη του Τμήματος σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων μας. Η έρευνα επιβεβαιώνει σε γενικές γραμμές την αίσθηση ότι η αγορά εργασίας εκτιμά το πτυχία του Τμήματος.

Διαδικασία Αξιολόγησης

Σε όλα τα ανωτέρω προγράμματα σπουδών, εφαρμόζονται διαδικασίες ελέγχου και αξιολόγησης σχετικά με το βαθμό στον οποίο ανταποκρίνονται στους στόχους του Τμήματος, στις ανάγκες της κοινωνίας, αλλά κυρίως αναφορικά με τη ποιότητα και το επίπεδο του διδακτικού και του παραγόμενου ερευνητικού έργου.

Τα κριτήρια με βάση τα οποία διεξήχθη η εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος, αναπτύσσονται, αναλύονται και σχολιάζονται διεξοδικά στη σχετική έκθεση που συντάχθηκε από την ΟΜΕΑ του Τμήματος, και έχει κατατεθεί τόσο στην ΜΟ.ΔΙ.Π του Ο.Π.Α όσο και στην Α.ΔΙ.Π. Σημειώνεται ότι, η δομή που ακολουθήθηκε και τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν είναι σε απόλυτη συμφωνία με τα κριτήρια-πρότυπα διασφάλισης ποιότητας που ορίζονται από την ΑΔΙΠ.

Συγκεκριμένα, τόσο σε προπτυχιακό όσο και μεταπτυχιακό επίπεδο, γίνονται τακτικά αξιολογήσεις των μαθημάτων που είναι διαθέσιμες στους διδάσκοντες, στους Δ/ντες και στους επιστημονικούς υπεύθυνους των μεταπτυχιακών προγραμμάτων, καθώς και στον Πρόεδρο του τμήματος.

Σαν αποτέλεσμα, ειδικά για το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών, η Γ.Σ του Τμήματος εξετάζει και εγκρίνει σε ετήσια βάση το πρόγραμμα σπουδών για το επόμενο έτος, σε συνεδρίασή της, στα τέλη έκαστου ακαδημαϊκού έτους. Από το 1992-αρχή λειτουργίας του Προγράμματος- σημαντικές αναθεωρήσεις έχουν γίνει 4 φορές ενώ μικρότερες έχουν γίνει και γίνονται, εάν χρειαστεί κατά τη κρίση της Γ.Σ, και κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

Σε επίπεδο μεταπτυχιακών σπουδών εφαρμόζονται ενδεδειγμένες διαδικασίες αξιολόγησης: Χρήση ερωτηματολογίων αξιολόγησης αναφορικά με το μάθημα και το διδάσκοντα αυτού, διεξαγωγή έρευνας στους απόφοιτους σχετικά με την επαγγελματική τους εξέλιξη αλλά και την χρησιμότητα των αποκομισθέντων γνώσεων σε πρακτικό αλλά και θεωρητικό επίπεδο,

διατήρηση στενής επαφής και συνεργασίας με το Σύλλογο Αποφοίτων –μέλη του οποίου είναι πολλά υψηλόβαθμα επιχειρηματικά στελέχη- και τέλος η εφαρμογή του ευρωπαϊκού μοντέλου ποιότητας EFQM (Π.Μ.Σ στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού). Στόχος των διαδικασιών αυτών είναι τα αποτελέσματα που προκύπτουν να χρησιμεύουν στην απόφαση κατάλληλων διορθωτικών ενεργειών για την αναδιοργάνωση /αναδιάρθρωση των μαθημάτων, της ύλης αλλά και ολόκληρου του προγράμματος σπουδών, καθώς επίσης στην προσαρμογή και βελτίωση της διδακτικής πρακτικής.

Τέλος, η αξιολόγηση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών, βασίζεται στον αριθμό και τη ποιότητα των δημοσιευμάτων υποψηφίων διδακτόρων από γνωστά διεθνή περιοδικά, καθώς και των εργασιών που γίνονται δεκτές για παρουσίαση σε σημαντικά διεθνή συνέδρια

Συνοπτικός Απολογισμός του Διδακτικού και Ερευνητικού έργου του Τμήματος, των
σχέσεων που έχει αναπτύξει με Κοινωνικούς /Πολιτιστικούς /Παραγωγικούς φορείς
αλλά και των Διοικητικών Υπηρεσιών - Υποδομών του, με βάση την Έκθεση
Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος

Α. Διδακτικό Έργο του Τμήματος

Σε προπτυχιακό επίπεδο, βασικός στόχος του Τμήματος είναι η μόρφωση και διάπλαση ατόμων, τα οποία η αγορά εργασίας θα αναγνωρίζει ότι είναι ικανά να προσληφθούν και να αναλάβουν σύντομα θέσεις ευθύνης για να εξελιχθούν σε πολύτιμα στελέχη και άξιους επιχειρηματίες. Επιδίωξη επίσης του Τμήματος είναι ο έλεγχος της απορρόφησης των αποφοίτων του από την αγορά εργασίας ως δείκτη της ποιότητας και του επιπέδου της παρεχόμενης εκπαίδευσης –θεωρητικής και εφαρμοσμένης-.

Συγκεκριμένα, οι στενές σχέσεις που έχουν αναπτύξει τα περισσότερα μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος με επιχειρηματικά στελέχη στο χώρο των επιχειρήσεων, επιτρέπουν τον έλεγχο της ανταπόκρισης από την αγορά εργασίας. Παράλληλα, η εφαρμογή του προγράμματος πρακτικής άσκησης των φοιτητών του Τμήματος (η συμμετοχή στο οποίο, αν και προαιρετική, φτάνει σε ποσοστό της τάξης του 40% επί του συνόλου των φοιτητών που εισάγονται με πανελλήνιες εξετάσεις στο Τμήμα, ετησίως), όχι μόνο επιτρέπει στους φοιτητές να έχουν μια πρώτη επαφή και εφαρμογή των γνώσεων που αποκτούν σε πραγματικό εργασιακό περιβάλλον, αλλά δίνει την ευκαιρία και στο ίδιο το Τμήμα να χρησιμοποιήσει τις απόψεις και τις εμπειρίες τους -μετά το πέρας του προγράμματος- ως “feedback” σχετικά με το βαθμό σύνδεσης των παρεχόμενων γνώσεων /κατάρτισης στο ΟΠΑ και των πραγματικών εργασιακών απαιτήσεων. Οι μέχρι σήμερα απόψεις και τα σχόλια των φοιτητών αναφορικά με την εμπειρία τους αυτή είναι πολύ θετικά, με επικρατέστερα τις εξαιρετικές εργασιακές συνθήκες αλλά και το έντονο ενδιαφέρον που επέδειξαν οι επιχειρήσεις για την αξιοποίηση των γνώσεων τους.

Τα ανεπίσημα αυτά κανάλια πληροφόρησης και ελέγχου έχουν ενισχυθεί πρόσφατα με την ανάληψη έρευνας από μέλη του Τμήματος σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του. Η έρευνα επιβεβαιώνει σε γενικές γραμμές την αίσθηση ότι η αγορά εργασίας εκτιμά το πτυχίο του Τμήματος. Συγκεκριμένα, η ομάδα εργασίας που συστήθηκε για να διεξάγει την έρευνα σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων, συντηρεί και επικαιροποιεί το αρχείο που δημιουργήθηκε για το σκοπό αυτό, και επαναλαμβάνει την έρευνα κάθε ένα με δυο χρόνια. Τα αποτελέσματα της έδειξαν την ανταπόκριση της αγοράς εργασίας στις σπουδές και το πτυχίο που παρέχει το Τμήμα και βοηθούν στην αποτελεσματικότερη αναθεώρηση ή άλλες διορθωτικές ενέργειες τις οποίες χρειάζεται να αναλάβει το Τμήμα.

Σε μεταπτυχιακό επίπεδο:

🚦 Το Π.Μ.Σ Μάρκετινγκ και Επικοινωνία με Νέες Τεχνολογίες ιδρύθηκε με σκοπό τη δημιουργία νέων στελεχών στο μάρκετινγκ και στην επικοινωνία και τον εφοδιασμό των σημερινών στελεχών επιχειρήσεων με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τα εργαλεία που χρειάζονται για να ανταγωνίζονται με επιτυχία στο σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον και να συνεισφέρουν στην επιτυχία των επιχειρήσεων και οργανισμών τους. Το συγκεκριμένο Π.Μ.Σ είναι το πρώτο και το μοναδικό πρόγραμμα στην Ελλάδα που ασχολείται με τις επιστήμες του Μάρκετινγκ και της Επικοινωνίας και ήλθε να καλύψει ένα πολύ μεγάλο κενό που υπήρχε στη χώρα μας για μεταπτυχιακές σπουδές σε αυτό το γνωστικό αντικείμενο. Στα λίγα χρόνια λειτουργίας του, το Πρόγραμμα έχει συμβάλει την αναβάθμιση και εξειδίκευση του στελεχιακού δυναμικού της Ελληνικής Οικονομίας και έχει συγκεντρώσει άριστες κριτικές τόσο από τους συμμετέχοντες, όσο και από τον επιχειρηματικό κόσμο. Η ανταπόκριση του προγράμματος στις ανάγκες του Τμήματος και της κοινωνίας ελέγχεται με τη διεξαγωγή έρευνας στους αποφοίτους ώστε να διαπιστωθεί η χρησιμότητα του μεταπτυχιακού τόσο σε πρακτικό (προαγωγή, εύρεση καλύτερης εργασίας) όσο και σε θεωρητικό (καλύτερη γνώση του αντικειμένου) επίπεδο. Επίσης, στα πλαίσια σύστασης και λειτουργίας του συλλόγου αποφοίτων, γίνονται προσπάθειες

διατήρησης επαφής με τους απόφοιτους ώστε να υπάρξει ενημέρωση για την πορεία τους, αλλά και “feedback” για το πρόγραμμα.

📌 Το Π.Μ.Σ στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού ιδρύθηκε με σκοπό την ανάπτυξη στελεχών ικανών να αντιμετωπίσουν με επιτυχία τις σύγχρονες προκλήσεις που συνδέονται με τους ανθρώπους στις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς. Το πρόγραμμα αυτό είναι το μοναδικό στην Ελλάδα, που προσφέρει εξειδίκευση μεταπτυχιακού επιπέδου στο εν λόγω γνωστικό αντικείμενο, ανταποκρινόμενο στις διαρκώς αυξανόμενες ανάγκες και απαιτήσεις της αγοράς στο τομέα αυτό. Η επιτυχία του συνίσταται στην ανάπτυξη του εννοιολογικού αλλά και θεωρητικού υποβάθρου των συμμετεχόντων ώστε να ανταποκρίνονται με επιτυχία στους διοικητικούς αλλά και στους στρατηγικούς – αναπτυξιακούς ρόλους της ΔΑΔ, στον εφοδιασμό τους με θεμελιώδεις μεθοδολογίες και εργαλεία που είναι χρήσιμα για να αντιμετωπίζουν τα πολύπλοκα ζητήματα της ΔΑΔ και να αξιολογούν τις εκάστοτε τάσεις ή σύγχρονες προσεγγίσεις στο επιστημονικό και επαγγελματικό πεδίο. Παράλληλα, οι συμμετέχοντες αναπτύσσουν εξειδικευμένες ικανότητες χειρισμού των λειτουργιών και των συστημάτων της ΔΑΔ (προσλήψεις, αμοιβές, αξιολόγηση, ανάπτυξη, κ.λ.π.), και κυρίως ηγετικές ικανότητες και στρατηγικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες για τη στρατηγική εναρμόνιση της ΔΑΔ με τη συνολική οργανωσιακή και διοικητική ανάπτυξη της επιχείρησης ή του οργανισμού. Η υψηλή ποιότητα της παρεχόμενης από το Πρόγραμμα εκπαίδευσης, και η αντίστοιχη ανταπόκριση που έχει στην αγορά εργασίας είναι αδιαμφισβήτητη, γεγονός που πιστοποιείται και από τη διάκριση σε πρώτο επίπεδο ποιότητας «Committed to excellence» από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ποιότητας (European Foundation for Quality Management).

📌 Το Διατμηματικό Π.Μ.Σ στη Διοίκηση των Επιχειρήσεων MBA έχει ως στόχο οι φοιτητές του να αποκτήσουν γνώσεις και να αναπτύξουν ικανότητες λήψης αποφάσεων και επίλυσης επιχειρησιακών προβλημάτων. Παράλληλα, βασική επιδίωξη είναι οι συμμετέχοντες να καλλιεργήσουν πνεύμα συνεργασίας και επικοινωνίας στα πλαίσια ομάδας με ταυτόχρονη ανάπτυξη ικανοτήτων ανάληψης ηγετικού ρόλου σε αυτή. Στα πλαίσια των ανωτέρω, οι διδάσκοντες παρακολουθούν τις σύγχρονες εκπαιδευτικές τάσεις που επικρατούν σε ανάλογα εκπαιδευτικά

προγράμματα του εξωτερικού, εξετάζουν τις δυνατότητες εφαρμογής τους στην ελληνική πραγματικότητα και τις υιοθετούν προκειμένου να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα των αποφοίτων στην αγορά εργασίας. Το συγκεκριμένο Π.Μ.Σ είναι το πρώτο MBA στην Ελλάδα, με συσσωρευμένη εμπειρία και γνώση από το 1985 έως σήμερα. Προσφέρει ένα δυναμικό, πολυδιάστατο, σύγχρονο πρόγραμμα σπουδών με ευρύ φάσμα μαθημάτων επιλογών και δυνατότητα εξειδίκευσης σε διάφορες κατευθύνσεις. Στο Βήμα των επιχειρήσεων προσκαλούνται κάθε εβδομάδα στελέχη διαφόρων κλάδων από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, δίνοντας ευκαιρίες επικοινωνίας με την Ελληνική και διεθνή αγορά. Το Βήμα των Επιχειρήσεων είναι η επαφή των θεωριών με την πράξη, η πιο άμεση επαφή των φοιτητών με την αγορά εργασίας και τις τρέχουσες εξελίξεις σε αυτήν, προσφέροντας με αυτό τον τρόπο στους μελλοντικούς αποφοίτους του MBA ισχυρά εφόδια ζωής. Σήμερα, όλοι οι απόφοιτοί του, έχουν αναλάβει υψηλές διευθυντικές θέσεις στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Ταυτόχρονα, ως ιδρυτικό μέλος του Ελληνικού Ινστιτούτου Εξυπηρέτησης Πελατών (ΕΙΕΠ), προσφέρει πρόσβαση σε 101 κορυφαίες ελληνικές και διεθνείς επιχειρήσεις. Κάθε χρόνο οι φοιτητές του MBA γνωρίζουν παγκόσμιες διακρίσεις σε διεθνείς διαγωνισμούς όπως το Global Management Challenge (2006, 4^η θέση παγκοσμίως) και το E-Stat, το μεγαλύτερο επιχειρηματικό παίγνιο της L' Oreal (2006, πρόκριση στη Πέμπτη σειρά παγκοσμίως). Τέλος, η στενή επαφή και συνεργασία του προγράμματος με το Σύλλογο Αποφοίτων MBA, μέλη του οποίου είναι πολλά υψηλόβαθμα στελέχη, προσφέρει ενημέρωση για την ανταπόκριση του επιχειρηματικού κόσμου – πληροφορία που σε συνδυασμό με τις εξαμηνιαίες αξιολογήσεις των μαθημάτων από τους φοιτητές του, αξιοποιείται ως feedback για την διαρκή επικαιροποίηση του προγράμματος.

🌐 Το Διατμηματικό Π.Μ.Σ στη Διοίκηση των Επιχειρήσεων με Διεθνή Προσανατολισμό (MBA International) είναι ένα από τα κορυφαία μεταπτυχιακά προγράμματα στη Διοικητική των Επιχειρήσεων. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα έχει λάβει διεθνή πιστοποίηση ποιότητας από τον Οργανισμό AMBA (Association of MBAs). Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται εξ ολοκλήρου στα Αγγλικά, το 50% των φοιτητών είναι ξένοι –προερχόμενοι από περίπου 20 διαφορετικές χώρες- και ένας εντυπωσιακός κατάλογος από μαθήματα επιλογής δίνει τη δυνατότητα στους

συμμετέχοντες να προσαρμόσουν το πτυχίο στις δικές τους ανάγκες και τα προσωπικά τους ενδιαφέροντα. Δυο σημαντικά και καινοτομικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Προσωπικών Ικανοτήτων (Personal Skills Development Program -PSDP) που δίνει στους φοιτητές την ευκαιρία αναγνώρισης των δυνατών και αδύνατων τους σημείων θέτοντας σε εφαρμογή ένα σχέδιο ατομικής ανάπτυξης, καθώς και οι Εργασίες Εφαρμογής που ουσιαστικά αφορούν την άμεση εμπλοκή των φοιτητών για τρεις μήνες με ένα πραγματικό επιχειρηματικό πρόβλημα ή ιδέα. Ταυτόχρονα οι φοιτητές συμμετέχουν σε δραστηριότητες και εκτός εκπαιδευτικού προγράμματος, με στόχο την ανάπτυξη περαιτέρω επιχειρηματικών ενδιαφερόντων και δικτύωσης. Η επιτυχής πορεία του εν λόγω προγράμματος καθρεφτίζεται στην μεγάλη ανταπόκριση που έχει στην αγορά εργασίας. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία που έχουν συλλεχθεί από το Alumni Relations Office του προγράμματος, το 95% των αποφοίτων βρίσκουν δουλειά μέσα σε χρονικό διάστημα τριών μηνών μετά την αποφοίτησή τους, ενώ η μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία παρουσιάζει εντυπωσιακή άνοδο, ακόμα και σε διεθνές επίπεδο. Τα πιο πρόσφατα και χαρακτηριστικά παραδείγματα περιλαμβάνουν: τον Αντιπρόεδρο της Citybank στο Λονδίνο, τον Αντιπρόεδρο μιας από τις πλέον κορυφαίες τράπεζες στη Τουρκία, το Διευθυντή Ασίας της PZ Cussons με έδρα τη Ταϊλάνδη. Όλοι προήχθησαν στις προαναφερθείσες θέσεις με 4-5 χρόνια εργασίας μετά την αποφοίτησή τους. Τέλος, ως μέλος του United Nations Global Compact από το 2006 και του Global Compact Network Hellas από το 2008, το MBA International μπορεί να υπερηφανεύεται για τη προώθηση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, μέσα από ακαδημαϊκές δραστηριότητες, τη συνεργασία με επιχειρήσεις, την ακαδημαϊκή έρευνα και πολλές φοιτητικές δραστηριότητες.

Τέλος, το Πρόγραμμα Διδακτορικών σπουδών του Τμήματος έχει ως κύριο στόχο τη δημιουργία επιστημόνων υψηλού επιπέδου στα γνωστικά αντικείμενα του Μάρκετινγκ και της Επιχειρηματικής Επικοινωνίας, οι οποίοι να είναι ικανοί να προάγουν τη διεθνή έρευνα και να εξελιχθούν σε άξια μέλη Δ.Ε.Π όχι μόνο ελληνικών αλλά και των καλύτερων Πανεπιστημίων διεθνώς. Το Π.Δ.Σ δεν απαιτεί παρακολούθηση μαθημάτων, εκτός αν θεωρηθεί ότι κάποιος φοιτητής χρειάζεται να καλύψει συγκεκριμένες ελλείψεις. Αξίζει να

σημειωθεί βέβαια ότι η αρχική επιλογή των υποψηφίων διδακτόρων γίνεται με αυστηρά και υψηλού επιπέδου κριτήρια (επιτυχής ολοκλήρωση μεταπτυχιακών σπουδών επιπέδου Master σε σχετικό γνωστικό αντικείμενο και GMAT score τουλάχιστον 600 βαθμών). Οι διδακτορικοί φοιτητές παρακολουθούν μόνο το ερευνητικό και μεθοδολογικό σεμινάριο του Τμήματος και κατά περίπτωση doctoral colloquia της European Marketing Academy Conference ή στο πλαίσιο άλλων διεθνών συνεδρίων. Στο εγγύς μέλλον (ήδη έχουν αρχίσει οι σχετικές συζητήσεις και έχουν ληφθεί αποφάσεις), θα θεσπιστούν υποχρεωτικά μαθήματα ερευνητικής μεθοδολογίας, δεδομένων των απαιτήσεων για άριστη χρήση των πιο σύγχρονων ερευνητικών εργαλείων που χαρακτηρίζουν τα καλύτερα διεθνή περιοδικά. Σε κάθε περίπτωση, ενδεικτικά της ικανότητας των διδακτορικών φοιτητών του Τμήματος είναι η ενεργός συμμετοχή τους σε διεθνή συνέδρια και η δημοσίευση ερευνητικών εργασιών σε αναγνωρισμένα διεθνή περιοδικά. Επίσης, αρκετοί διδάκτορες του Τμήματος ακολουθούν ήδη και με επιτυχία, ακαδημαϊκή καριέρα.

Σε όλα τα προγράμματα σπουδών (προπτυχιακό, μεταπτυχιακό, διδακτορικό), στην εκπαιδευτική διαδικασία, πέρα από την κλασσική μέθοδο των διαλέξεων – που γίνεται κατά κανόνα με χρήση Η/Υ και προβολικού- γίνεται και περαιτέρω αξιοποίηση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (προβολή οπτικοακουστικού υλικού, ανάρτηση πληροφοριακού υλικού στην ιστοσελίδα του Τμήματος ή στον ιστοτόπο τηλε-εκπαίδευσης e-class, πρόσβαση σε πλήρεις καταλόγους ηλεκτρονικών βάσεων επιστημονικών δημοσιεύσεων μέσω της ιστοσελίδας ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης κλπ). Αξιοσημείωτη είναι και η ύπαρξη ηλεκτρονικής γραμματείας, που επιτρέπει σε φοιτητές και καθηγητές να βλέπουν την καρτέλα με τους βαθμούς τους μέσω του διαδικτύου καθώς και σχετικά με αυτήν στατιστικά στοιχεία. Επιπλέον, η εκπαίδευση συνδυάζεται και ενισχύεται με επισκέψεις ομιλητών από το χώρο των επιχειρήσεων και των ΜΜΕ. Τέλος, το ωρολόγιο πρόγραμμα οργανώνεται και τηρείται πιστά, ενώ εκπαιδευτικά βοηθήματα, τα οποία επικαιροποιούνται όποτε κρίνεται απαραίτητο, διανέμονται σε όλους τους φοιτητές και σε όλα τα μαθήματα.

Άξια λόγου επίσης είναι η ανάπτυξη συνεργασίας του Τμήματος με πανεπιστήμια και εκπαιδευτικούς φορείς του εξωτερικού (π.χ. πρόγραμμα Cranet στο χώρο της διοίκησης

ανθρωπίνων πόρων), γεγονός που ενισχύει τη κινητικότητα όχι μόνο των διδασκόντων αλλά και των φοιτητών (πρόγραμμα Erasmus). Μελλοντικά μάλιστα, το Τμήμα σχεδιάζει την ανάπτυξη συμφωνιών για τη δυνατότητα ανταλλαγής φοιτητών και μελών Δ.Ε.Π όχι μόνο με Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια αλλά και πανεπιστήμια γειτονικών χωρών, καθώς και της Ινδίας και της Κίνας. Βέβαια, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η κινητικότητα δεν είναι αυτοσκοπός για το Τμήμα, αλλά το μέσο για καλύτερο διδακτικό και ερευνητικό έργο. Η ανταπόκριση της αγοράς εργασίας στους αποφοίτους του Τμήματος καθώς και η ποιότητα της παραγόμενης έρευνας –που ελέγχεται από τις δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά υψηλού κύρους ή οι παρουσιάσεις σε αναγνωρισμένα διεθνή συνέδρια- είναι οι στόχοι που δικαιολογούν την κινητικότητα.

Επιπλέον κίνητρο για την περαιτέρω ενίσχυση και διατήρηση του υψηλού επιπέδου διδασκαλίας που παρέχεται στο Τμήμα είναι η θεσμοθέτηση του βραβείου Διδακτικής Αριστείας, το οποίο απονέμεται κάθε δυο χρόνια με βάση την αξιολόγηση από τους αποφοιτούντες φοιτητές (το σχετικό ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται κατά την τελετή αποφοίτησης).

Τέλος, στο τομέα των υποδομών, οι αίθουσες διδασκαλίας κρίνονται σχετικά επαρκείς σε αριθμό και χωρητικότητα, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης. Αναφορικά με την επάρκεια και την καταλληλότητά του υποστηρικτικού τους εξοπλισμού, κρίνεται ότι οι περισσότερες αίθουσες έχουν κατάλληλο και αρκετά ποιοτικό εξοπλισμό. Κατά καιρούς έχουν παρουσιαστεί ορισμένα προβλήματα όσον αφορά την επισκευή, τη συντήρηση ή και την ανανέωση του εξοπλισμού, λόγω έλλειψης πόρων, η οποία όμως είναι συνήθως παροδική. Το Τμήμα διαθέτει τρία θεσμοθετημένα εργαστήρια, από τα οποία το ένα είναι κυρίως εκπαιδευτικό με μέγιστη χωρητικότητα 48 ατόμων. Με δεδομένο ότι ο αριθμός των προπτυχιακών φοιτητών κάθε έτους είναι γύρω στους 170, χρειάζεται οι φοιτητές να χωρίζονται σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων, γεγονός που δηλώνει την υπαρκτή και αδιαμφισβήτητη ανάγκη για περισσότερους και μεγαλύτερους εργαστηριακούς χώρους.

Β. Ερευνητικό Έργο του Τμήματος

Βασική πολιτική του Τμήματος είναι η προσπάθεια βαθύτερης και διαρκούς διερεύνησης των επιστημονικών αντικειμένων του μάρκετινγκ και της επικοινωνίας, καθώς και του ευρύτερου τομέα διοίκησης των επιχειρήσεων (π.χ. διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού, οργανωσιακή συμπεριφορά). Η προσπάθεια αυτή αντανακλάται στο κάθε μέλος Δ.Ε.Π μεμονωμένα, το οποίο, με βάση την επιστημονική του εξειδίκευση, καλείται να παρακολουθεί τις σύγχρονες τάσεις και εξελίξεις που παρατηρούνται σε αυτή. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι κατά την τελευταία πενταετία, υλοποιήθηκαν ή /και βρίσκονται σε εξέλιξη στο Τμήμα περισσότερα από σαράντα ερευνητικά προγράμματα. Επιπλέον, περισσότερα από εκατό επιστημονικά άρθρα μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος δημοσιεύτηκαν σε κορυφαία περιοδικά με υψηλούς συντελεστές βαρύτητας (Impact Factor) ή υψηλού κύρους επιστημονικά περιοδικά σύμφωνα με τους διεθνώς αναγνωρισμένους καταλόγους κατάταξης των περιοδικών, που ισχύουν στους σχετικούς επιστημονικούς κλάδους. Επιπρόσθετα και κατά τη διάρκεια της τελευταίας διετίας, περισσότερα από εκατό επιστημονικά άρθρα μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος έχουν δημοσιευτεί σε πρακτικά επιστημονικών συνεδρίων με κριτές. Τέλος, μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος –κατά την τελευταία διετία- έχουν δημοσιεύσει περισσότερες από δέκα μονογραφίες και βιβλία.

Η ερευνητική διαδικασία υποστηρίζεται από τα τρία εργαστήρια που διαθέτει το Τμήμα. Ταυτόχρονα, μπορούν να χρησιμοποιούνται οι υπηρεσίες του Πανεπιστημίου όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο (π.χ. ταχυδρομική αποστολή ερωτηματολογίων μέσω της υπηρεσίας πρωτοκόλλου του Πανεπιστημίου).

Η πορεία της ερευνητικής πολιτικής του Τμήματος αλλά και της ερευνητικής δραστηριότητας κάθε μέλους Δ.Ε.Π παρακολουθείται σε τακτική βάση:

- Δύο με τρεις φορές κάθε εξάμηνο, πραγματοποιούνται στο Τμήμα ερευνητικά σεμινάρια, τα οποία παρακολουθούν τόσο τα μέλη Δ.Ε.Π, όσο και οι υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος. Στα σεμινάρια αυτά, εισηγητές είναι μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος καθώς και επιστήμονες από άλλα πανεπιστήμια, οι οποίοι παρουσιάζουν

τόσο διαφορετικές πτυχές της ερευνητικής μεθοδολογίας όσο και τα αποτελέσματα πρόσφατων ερευνητικών τους προσπαθειών.

- Επιπλέον, στο τέλος κάθε Ιουνίου, πραγματοποιείται μια συνάντηση μεταξύ του κάθε μέλους Δ.Ε.Π και μιας επιτροπής που απαρτίζεται από τρεις καθηγητές. Σκοπός της συνάντησης αυτής είναι να καθοδηγήσει και να κατευθύνει το συγκεκριμένο μέλος Δ.Ε.Π αναφορικά με τις ερευνητικές προτεραιότητες που πρέπει να θέσει μέσα στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος (π.χ. προτάσεις για ερευνητικά θέματα προς διερεύνηση, ποιότητα και ποσότητα επιστημονικών δημοσιεύσεων).
- Παράλληλα, κάθε δύο χρόνια, το Τμήμα εκδίδει ένα περιοδικό (newsletter), το οποίο διανέμεται τόσο μέσα στο Τμήμα όσο και στα υπόλοιπα Τμήματα του Πανεπιστημίου και ενημερώνει, μεταξύ άλλων, αναφορικά με τις πρόσφατες ερευνητικές δραστηριότητες των μελών Δ.Ε.Π. Το ηλεκτρονικό site του Τμήματος επικαιροποιείται κάθε χρόνο και περιέχει ανάλογες πληροφορίες.

Τα κίνητρα που παρέχονται για τη διεξαγωγή έρευνας είναι τόσο υλικής όσο και μη υλικής μορφής. Τα υλικά κίνητρα σχετίζονται με συμβολικά ποσά (honoraria) που διατίθενται σε κάθε μέλος Δ.Ε.Π κάθε δύο χρόνια, με βάση τον αριθμό των επιστημονικών δημοσιεύσεων σ' αυτό το χρονικό διάστημα. Τα μη υλικά κίνητρα αφορούν τις ενδεικτικές ποσοτικές και ποιοτικές ερευνητικές προδιαγραφές που έχουν τεθεί για κάθε συγκεκριμένη επιστημονική βαθμίδα και αποτελούν ένα σημαντικό οδηγό στην προσπάθεια εξέλιξης του κάθε μέλους Δ.Ε.Π.

Στο τομέα των ερευνητικών υποδομών (τρία διαθέσιμα εργαστήρια), παρουσιάζονται κάποια προβλήματα τα οποία σχετίζονται κυρίως με το μικρό σχετικά μέγεθός τους και την έντονη χρήση τους (που οδηγεί σε υπερθέρμανση των μηχανημάτων), τη χρήση χώρων για αποθηκευτικούς λόγους (π.χ. εργαστήριο Πολυμέσων Επικοινωνίας), το συνωστισμό των παρευρισκόμενων σε ορισμένες περιόδους (π.χ. υποψήφιοι διδάκτορες στο εργαστήριο Μάρκετινγκ), την παλαιότητα και τις συνθήκες κάποιων εσωτερικών χώρων (π.χ. τοίχοι, χαμηλά ταβάνια, κλιματισμός) ή σημείων πρόσβασης (π.χ. ανελκυστήρες), τη θέση τους (π.χ.

υψηλή θερμοκρασία στο εργαστήριο Επιχειρησιακής Επικοινωνίας και Διοίκησης Ανθρώπινων Πόρων λόγω του ότι βρίσκεται στον όροφο κάτω από την ταράτσα).

Είναι όμως θετικό το γεγονός ότι, λόγω της φύσης του επιστημονικού αντικειμένου του Τμήματος, ο εργαστηριακός εξοπλισμός αποτελείται κυρίως από ηλεκτρονικούς υπολογιστές, υπολογιστικά προγράμματα (π.χ. στατιστικά, διαχείρισης εγγράφων), βάσεις δεδομένων επιχειρήσεων και καταναλωτών, τηλέφωνα /φαξ, εκτυπωτές και scanners, τα οποία γίνεται μια προσπάθεια να ανανεώνονται κάθε 4-5 χρόνια (ή νωρίτερα αν αυτό είναι απαραίτητο). Κατά συνέπεια, δεν υπάρχουν ιδιαίτερα προβλήματα σε ό,τι αφορά την καταλληλότητα και ποιότητα του εξοπλισμού αυτού, με δεδομένο τον περιορισμένο χώρο. Η λειτουργική κατάσταση του εργαστηριακού εξοπλισμού σχετίζεται με τα φυσιολογικά προβλήματα που προκύπτουν από τη χρήση του στα πλαίσια της έλευσης του παραπάνω χρονικού διαστήματος (π.χ. ταχύτητα ηλεκτρονικών υπολογιστών). Οι ανάγκες ανανέωσης και επικαιροποίησης σχετίζονται, κατά κανόνα, με νέα προγράμματα (software) που μπορεί να εμφανίζονται και τα οποία κρίνονται απαραίτητα για την πρόοδο έκαστης ερευνητικής δραστηριότητας, τη συντήρηση των υπαρχόντων υποδομών (π.χ. ανανέωση servers) ή και την εξέλιξη της τεχνολογίας (π.χ. αγορά πιο σύγχρονων υπολογιστών). Ταχύτεροι ρυθμοί ανανέωσης ασφαλώς θα βελτίωναν την λειτουργική κατάσταση των ερευνητικών υποδομών.

Παρά τις αναμφισβήτητες ελλείψεις και δυσκολίες που παρουσιάζονται στο τομέα των ερευνητικών υποδομών, είναι αξιοσημείωτη η αναγνώριση της έρευνας που διεξάγεται στο Τμήμα από τρίτους καθώς και των διακρίσεων που έχουν απονεμηθεί σε μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Συγκεκριμένα, 1.376 ετεροαναφορές (citations) έχουν γίνει συνολικά σε δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος, ενώ υπάρχουν 68 συμμετοχές μελών Δ.Ε.Π σε συντακτικές επιτροπές (editorial boards) διεθνών επιστημονικών περιοδικών. Επιπλέον, κατά τη τελευταία πενταετία, μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος διετέλεσαν επί 280 φορές κριτές σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά ενώ δέχτηκαν συνολικά 128 προσκλήσεις από άλλους ακαδημαϊκούς φορείς για διαλέξεις και παρουσιάσεις. Τέλος, αξίζει να αναφερθούν οι τιμητικές διακρίσεις και τα βραβεία που έχουν απονεμηθεί σε μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος για το ερευνητικό τους έργο:

- Σε εθνικό επίπεδο:

Προεδρία Ελληνικής Ακαδημίας Μάρκετινγκ
Μέλος της Βουλής των Ελλήνων ως Βουλευτής Επικρατείας
Πρόεδρος του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης
Διευθυντής ΚΕΠΕ

- Σε διεθνές επίπεδο:

Προεδρία της European Marketing Academy
Councillor of the Royal Economic Society
Μέλος της Επιτροπής Οικονομικής Επιστήμης και της Επιτροπής Κοινωνικών
Επιστημών του Council of National Academy Awards (Μεγάλη Βρετανία)
Fellow of the British Institute of Management

Γ. Σχέσεις του Τμήματος με κοινωνικούς /πολιτιστικούς /παραγωγικούς(ΚΠΠ) φορείς

Τα μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος αντιμετωπίζουν πολύ θετικά και καταβάλουν ενεργή και συστηματική προσπάθεια για την ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς και την εμπλοκή των προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών του Τμήματος σε σχετικά έργα, με δεδομένο ότι οι συνεργασίες αυτές όχι μόνο εμπλουτίζουν και διευρύνουν το διδακτικό και ερευνητικό τους έργο αλλά αποτελούν μια πολύ καλή ευκαιρία να φέρουν πιο «κοντά» τη θεωρία με τη πράξη. Παράλληλα, προβάλλεται το έργο του Τμήματος και γίνεται ακόμα πιο αισθητή η παρουσία του στην ευρύτερη κοινωνία. Εξάλλου, ακόμα και το ίδιο το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών του Τμήματος, στηρίζεται και υποστηρίζεται σε σημαντικό βαθμό από τους αποφοίτους του Τμήματος που απασχολούνται σε διάφορους ΚΠΠ φορείς.

Οι δράσεις που αναλαμβάνονται προς τη κατεύθυνση αυτή παίρνουν τις εξής μορφές:

- Ημερίδες
- Συνέδρια
- Δημοσιεύσεις στον Τύπο και σε Περιοδικά
- Αρθρογραφία στον Τύπο και σε Περιοδικά
- Παρουσιάσεις στα ηλεκτρονικά ΜΜΕ
- Μονογραφίες
- Ενημερωτικά έντυπα και φυλλάδια

Ενδεικτικά παρατίθενται ορισμένοι από τους σημαντικότερους ΚΠΠ με τους οποίους εκτελέστηκαν έργα συνεργασίας κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας:

Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε, INFOTE, PriceWaterhouseCoopers, ΕΜΟΠ, ΣΕΒ, Υπουργείο Γεωργίας, Τράπεζα Ελλάδος , Νομαρχία Ανατολικής Αττικής, Ελληνική Ένωση Επιχειρηματιών , Ελληνική Εταιρεία Επιχειρησιακών Ερευνών, Ελληνική Εταιρεία Φορολογικού Δικαίου και Δημοσιονομικών Μελετών, Ινστιτούτο Επικοινωνίας, ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΛΤΑ, Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων , Οικονομική & Κοινωνική Επιτροπή, Υπουργείο Ανάπτυξης, Philip Morris, L'Oreal, EOT, TOYOTA, Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, ΟΣΕ, ΕΛΕΤ Α.Ε., ΓΓΕΤ, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ABBOTT LABORATORIES, YAMAHA, Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, Υπουργείο Παιδείας, Φαρμασέρβ-Λίλλυ ΑΕΒΕ, ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ, INTERAMERICAN, Ινστιτούτο Μάνατζμεντ Ανθρώπινου Δυναμικού, ΙΜΑΔ (ΕΕΔΕ), Οικονομική Επιθεώρηση,, Γενική Γραμματεία Ισότητας, Κέντρο Έρευνας Θεμάτων Ισότητας , ΓΣΕΕ , VODAFONE, Εμπορική Τράπεζα, «Ίδρυμα Καψάσκη»

Επιπλέον, το Τμήμα καταβάλλει συντονισμένη προσπάθεια για συμμετοχή σε διεθνή ερευνητικά και ακαδημαϊκά δίκτυα. Συγκεκριμένα, το Τμήμα συμμετέχει στα ακόλουθα δίκτυα:

- GLOBE: Ο σκοπός του δικτύου αυτού, το οποίο συντονίζεται από το Wharton School, University of Pennsylvania – USA, είναι η έρευνα για την επιχειρησιακή

κουλτούρα και το στυλ ηγεσίας μεταξύ γενικών διευθυντών, επαγγελματιών και επιχειρηματιών.

- CRANET: Το ερευνητικό αυτό δίκτυο στοχεύει στη μελέτη των πρακτικών διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού.
- PRIMA.: Το Ευρωπαϊκό αυτό δίκτυο αποσκοπεί στην υλοποίηση ενός διεθνούς Μεταπτυχιακού Προγράμματος στο Μάρκετινγκ και συντονίζεται από το Τμήμα.
- EUBBSI: Το Ευρωπαϊκό αυτό δίκτυο (European Business to Business Sales Institute) στοχεύει στην εκπαίδευση δικτύων πωλήσεων διαφόρων εταιρειών και συντονίζεται από το Τμήμα.

Δ. Διοικητικές Υπηρεσίες, Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό και Υποδομές του Τμήματος

Η γραμματεία του Τμήματος είναι χωρισμένη σε γραμματεία του προπτυχιακού, με πέντε υπαλλήλους και σε γραμματείες μεταπτυχιακών προγραμμάτων με επτά υπαλλήλους. Οι υπάλληλοι των γραμματειών μεταπτυχιακών προγραμμάτων εξυπηρετούν και τα εργαστήρια του Τμήματος. Η συνεργασία τους δε με τις κεντρικές διοικητικές υπηρεσίες του ΟΠΑ είναι σχετικά αποτελεσματική. Η κυριότερη έλλειψη που παρατηρείται είναι η έλλειψη γραμματέως του Προέδρου του Τμήματος. Το κενό καλύπτει σήμερα η γραμματέας ενός από τα μεταπτυχιακά προγράμματα.

Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι η γραμματεία του Τμήματος Μ&Ε πρωτοπόρησε στον σχεδιασμό και τη λειτουργία μηχανογράφησης για τις περισσότερες από τις υπηρεσίες που παρέχει, και ως εκ τούτου οι ανάγκες του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών εξυπηρετούνται ικανοποιητικά. Υπάρχει ηλεκτρονική γραμματεία, που πέραν των ηλεκτρονικών εγγραφών και των δηλώσεων μαθημάτων εξ αποστάσεως, επιτρέπει σε φοιτητές και καθηγητές να βλέπουν την καρτέλα με τους βαθμούς τους μέσω του διαδικτύου, καθώς και σχετικές με αυτήν στατιστικές (μέσος βαθμός, θέση στην κλίμακα βαθμολογίας, κλπ). Ταυτόχρονα, στην ιστοσελίδα του Τμήματος αναρτώνται διάφορες πληροφορίες για τα μαθήματα και άλλες δραστηριότητες, ενώ υπάρχουν ηλεκτρονικές σελίδες με το εκπαιδευτικό υλικό των περισσότερων μαθημάτων. Επισημαίνεται, ότι όλοι οι

φοιτητές, με την εγγραφή τους, αποκτούν ηλεκτρονική διεύθυνση στο Πανεπιστήμιο και χρησιμοποιούν το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σχεδόν χωρίς καμιά εξαίρεση.

Οπωσδήποτε, λόγω μικρότερης αναλογίας φοιτητών προς προσωπικό, οι γραμματείες των μεταπτυχιακών προγραμμάτων λειτουργούν πιο αποτελεσματικά. Οι ελλείψεις προσωπικού πάντως δεν αφορούν τόσο το διοικητικό προσωπικό των γραμματειών (χρειάζονται 2 ακόμη άτομα) όσο το προσωπικό των εργαστηρίων. Κάποιες ανάγκες ικανοποιούνται από έκτακτο προσωπικό που αμείβεται από προγράμματα του ΚΠΣ αλλά χρειάζεται να εξασφαλιστεί μια πιο σταθερή και μόνιμη λύση με προσλήψεις ΕΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ.

Αναφορικά με την εξυπηρέτηση των φοιτητών του Τμήματος από τη Βιβλιοθήκη του ΟΠΑ, κρίνεται ότι, δεδομένων των συνθηκών, η οργάνωση και το ωράριο της Βιβλιοθήκης είναι ικανοποιητικά. Η σύνδεση της Βιβλιοθήκης με τις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων έχει διευκολύνει σημαντικά την πρόσβαση σε νέα γνώση και μόνο κατά διαστήματα, μεταξύ έναρξης και λήξης των σχετικών ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών προγραμμάτων, δημιουργούνται προβλήματα. Επισημαίνεται βέβαια ότι αρκετά άτομα από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης αμείβονται από ευρωπαϊκά προγράμματα. Παράλληλα, η επέκταση του ωραρίου θα ήταν επιθυμητή αλλά την εμποδίζει το ωράριο λειτουργίας των κτιρίων του Πανεπιστημίου και η αδυναμία εξασφάλισης στοιχειωδών κανόνων ασφάλειας και τάξης στους χώρους του Πανεπιστημίου, ιδίως κατά τις νυκτερινές ώρες. Η ουσία του προβλήματος βρίσκεται στην απουσία ενός πανεπιστημιακού σώματος φύλαξης και ασφάλειας, καθώς και του τρόπου που αντιλαμβάνονται οι κομματικές φοιτητικές παρατάξεις την έννοια του πανεπιστημιακού ασύλου.

Στο τομέα των υποδομών και υπηρεσιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών, το Τμήμα κάνει χρήση των υποδομών που διαθέτει το ΟΠΑ, οι οποίες υποστηρίζονται επιτυχώς τόσο από τα μέλη Ε.Ε.Δ.Ι.Π και Ε.Τ.Ε.Π αλλά και από το Κέντρο Διαχείρισης Δικτύων, το οποίο χρηματοδοτείται από ευρωπαϊκά προγράμματα. Εν τω μεταξύ, τα περισσότερα μέλη του Τμήματος είναι νεαράς ηλικίας και κατά συνέπεια χρησιμοποιούν χωρίς δυσκολία τις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών. Το προσωπικό των εργαστηρίων βοηθάει

πολλές φορές με τις γνώσεις του και μερικές φορές με τεχνική εξυπηρέτηση τα μέλη του Τμήματος, όταν αντιμετωπίζουν σχετικά προβλήματα.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα σε επίπεδο υποδομών (εκπαιδευτικών αιθουσών, εργαστηρίων κλπ) είναι η έλλειψη χώρων. Οι χώροι που διαθέτει το Τμήμα, είναι υποδεέστεροι των απαιτήσεων σύμφωνα με τον όγκο των εξυπηρετούμενων φοιτητών. Για παράδειγμα, για την διδασκαλία μαθημάτων με χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών που γίνεται σε εργαστήρια, οι φοιτητές χωρίζονται σε πολλά Τμήματα για να εξυπηρετηθούν, κάτι που δεν μπορεί να γίνει πάντα λόγω έλλειψης βοηθητικού διδακτικού προσωπικού. Η κατάτμηση αυτή επιφέρει μεγάλη δυσκολία και στην οργάνωση του ωρολογίου προγράμματος σπουδών, λόγω ταυτόχρονα και του ανεπαρκούς αριθμού αιθουσών διδασκαλίας.

Ταυτόχρονα, παρατηρείται μεγάλη έλλειψη χώρων-γραφείων διδασκόντων. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι οι νεοπροσλαμβανόμενοι διδάσκοντες αναμένουν επί πολύ χρόνο για να αποκτήσουν γραφείο, ενώ μερικοί στεγάζονται σε κτίρια σχετικά απομακρυσμένα από το κεντρικό, γεγονός που δε διευκολύνει την άμεση πρόσβασή τους σε κοινόχρηστες υπηρεσίες (φωτοτυπικά, βιβλιοθήκη, κλπ)

Από την άλλη πλευρά, οι φοιτητές του Τμήματος χρησιμοποιούν για τις εφαρμογές ορισμένων από τα διδασκόμενα μαθήματα, λογισμικό που λειτουργεί σε υπολογιστές ειδικών προδιαγραφών (γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών, ειδικά σχεδιαστικά προγράμματα, κλπ). Σαν αποτέλεσμα, απαιτούνται σημαντικοί πόροι για την προμήθεια αδειών λογισμικού, όχι μόνο εξειδικευμένων, αλλά και για λογισμικά απολύτως απαραίτητα για διεκπεραίωση στοιχειωδών διοικητικών λειτουργιών στα πλαίσια της διδασκαλίας και εκπόνησης φοιτητικών εργασιών (πχ. λογισμικό επεξεργασίας κειμένου, λογιστικών φύλλων, προγραμμάτων παρουσιάσεων, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και άλλα πολλά). Επισημαίνεται δε ότι ο τεχνικός εξοπλισμός των εργαστηρίων αναβαθμίζεται συνεχώς με πόρους των μεταπτυχιακών προγραμμάτων, ενώ αν υπήρχαν πρόσθετοι πόροι θα μπορούσε να ανανεώνεται συχνότερα δεδομένης της ραγδαίας εξέλιξης της τεχνολογίας.

Συμπεράσματα – Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης

A. Παρούσα Κατάσταση

Το Τμήμα έχει έντονη παρουσία στο διεθνή χώρο των γνωστικών αντικειμένων που καλλιεργεί. Είναι ενδεικτικό ότι ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Μάρκετινγκ (για την περίοδο 2008-2010) είναι Καθηγητής του Τμήματος, και ότι είναι η πρώτη φορά που εκλέγεται Πρόεδρος από χώρα της Νότιας Ευρώπης για την εν λόγω θέση.

Το επίπεδο της παρεχόμενης εκπαίδευσης είναι υψηλό και η ποιότητα της ερευνητικής δραστηριότητας των μελών Δ.Ε.Π του, διεθνώς αναγνωρισμένη.

Επομένως, το Τμήμα δεν έχει ανάγκη επιθετικής πολιτικής αλλά διατήρηση της καλής του εικόνας. Για το λόγο αυτό γίνονται προσπάθειες επικοινωνίας και ενημέρωσης των ενδιαφερόμενων μέσω του ιστοτόπου του Τμήματος, του ενημερωτικού δελτίου, ειδικών εντύπων (τρίπτυχο, κλπ) για υποψήφιους φοιτητές, καθώς και ομιλιών σε μαθητές που επισκέπτονται το Πανεπιστήμιο ή επισκέψεων μελών του Τμήματος για ενημέρωση των μαθητών στα σχολεία. Έχει ήδη κυκλοφορήσει το νέο ηλεκτρονικό newsletter για το έργο και τις δραστηριότητες των μελών του τμήματος για τα έτη 2008 και 2009.

Επιπλέον, μέλη του Τμήματος προβάλλουν το Τμήμα και ενημερώνουν την κοινή γνώμη σχετικά με τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος με άρθρα σε εφημερίδες και περιοδικά, καθώς και με συμμετοχή σε τηλεοπτικά προγράμματα.

B. Επιγραμματική καταγραφή των στόχων του Τμήματος (Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης)

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008, όλα τα μέλη Δ.Ε.Π είχαν για πρώτη φορά, μια ολοήμερη Κυριακάτικη συνάντηση εκτός Πανεπιστημίου, για την εξέταση θεμάτων που αφορούν τους μελλοντικούς στόχους και την περαιτέρω ανάπτυξη του Τμήματος.

Στη συνάντηση αυτή ελήφθησαν σημαντικές αποφάσεις, όπως η άμεση ένταξη του Τμήματος στη διαδικασία αξιολόγησης της ΑΔΙΠ και συμφωνήθηκαν κριτήρια σχετικά με τις διάφορες βαθμίδες Δ.Ε.Π αισθητά υψηλότερα από αυτά που προβλέπει η ελληνική νομοθεσία. Η συνάντηση αυτή έδωσε το έναυσμα να γίνεται παρακολούθηση της πορείας του σχεδίου ανάπτυξης του τμήματος τακτικά σε κάθε Γενική Συνέλευση του τμήματος και σε κάθε Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης. Στα πλαίσια αυτών των Συνελεύσεων συζητούνται οι τρεις βασικοί πυλώνες του τμήματος: Η εκπαίδευση των φοιτητών, η ακαδημαϊκή έρευνα των μελών του τμήματος και οι γενικότερες δραστηριότητες του τμήματος, των μελών του και των φοιτητών του.

Τέλος, αναφορικά με την εκλογή και εξέλιξη σε ανώτερες βαθμίδες των μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος, θέμα που αποτελεί τη βάση για τη διασφάλιση της υψηλής ποιότητας του διδακτικού και ερευνητικού έργου του Τμήματος, έχει συμφωνηθεί ένα συγκεκριμένο μοντέλο κριτηρίων που στοχεύει στην ακαδημαϊκή ανάπτυξη του Τμήματος. Στο σημείο αυτό αναφέρεται ενδεικτικά το γενικό πλαίσιο κριτηρίων για την εκλογή και εξέλιξη των μελών Δ.Ε.Π στο Τμήμα (λεπτομερή και ακριβή κριτήρια για κάθε βαθμίδα, αναλύονται στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος):

- Η εκλογή ή εξέλιξη μέλους Δ.Ε.Π θα βασίζεται καταρχήν στους ακόλουθους τρεις πυλώνες: α) ερευνητικό έργο, β) διδακτικό έργο και γ) διοικητικό έργο. Θα συνυπολογίζονται επίσης μια σειρά από άλλες δραστηριότητες οι οποίες θα πρέπει να χαρακτηρίζουν το έργο ενός μέλους Δ.Ε.Π και οι οποίες αναφέρονται παρακάτω ξεχωριστά για κάθε βαθμίδα.
- Ο βασικός πυρήνας του ερευνητικού έργου είναι οι δημοσιεύσεις σε Διεθνή Επιστημονικά Περιοδικά¹. Βέβαια, στο συνολικό συγγραφικό έργο του υποψηφίου λαμβάνονται υπόψη τόσο οι πρωτότυπες εργασίες σε πρακτικά διεθνών συνεδρίων με κριτές όσο και η συγγραφή βιβλίου ή βιβλίων καθώς και κεφαλαίων σε βιβλία που

¹ Η αξιολόγηση των δημοσιεύσεων θα στηρίζεται σε τρεις πηγές:

1. *Journal Citation Reports* που εκδίδεται από το ISI Web of Knowledge (*JCR Social Sciences Edition 2006*)
2. *Academic Journal Quality Guide* που εκδίδει το Association of Business Schools (*ABS*)
3. *Journal Quality List (JQL)* Compiled & Edited by Dr Anne-Wil Harzing, University of Melbourne όπου συγκεντρώνονται 16 λίστες αξιολόγησης περιοδικών

εκδίδονται από αναγνωρισμένους διεθνείς εκδοτικούς οίκους και συμβάλλουν στην προαγωγή της επιστήμης.

- Οι δημοσιεύσεις καλό θα ήταν να χαρακτηρίζονται εκτός από την εστίαση σε ένα συγκεκριμένο θέμα και από κάποια ευρύτητα ερευνητικών θεμάτων.
- Οι δημοσιεύσεις θα πρέπει να συνδέονται με citations σε Διεθνή Επιστημονικά Περιοδικά, Ξενόγλωσσα Βιβλία και Πρακτικά Διεθνών Συνεδρίων από τα επίσημα Citation Indices και συγκεκριμένα:
 - Emerald
 - ICI
 - EBSCO
 - Science Direct
 - SCOPUS
 - Google
 - Scholar Google

Ο αριθμός των Citations σε κάθε βαθμίδα είναι ενδεικτικός και λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι χρειάζεται πολύς χρόνος για να γίνει ευρέως γνωστή μια δημοσίευση και ότι ορισμένες ερευνητικές περιοχές δεν είναι τόσο δημοφιλείς.

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

Εισαγωγή

Το Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι ένα νέο Τμήμα, το οποίο ιδρύθηκε το ακαδημαϊκό έτος 1999-2000 με συγχρηματοδότηση από το ΥΠΕΠΘ και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Κύριος σκοπός του Τμήματος είναι η προαγωγή της γνώσης και της έρευνας στα γνωστικά αντικείμενα της Λογιστικής και της Χρηματοοικονομικής.

Το Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής έχει ως αποστολή την καλλιέργεια, την προαγωγή και τη μετάδοση γνώσεων σχετικών με την έρευνα και τη διδασκαλία στα γνωστικά αντικείμενα της Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής. Στόχος του είναι η κατάρτιση στελεχών υψηλής στάθμης, ικανών να ανταποκρίνονται με τις εξειδικευμένες γνώσεις τους στις απαιτήσεις των πολύπλοκων ελεγκτικών διαδικασιών των σύγχρονων λογιστηρίων, των ταχύτατα μεταβαλλόμενων αγορών κεφαλαίου και χρήματος, της εκπόνησης υψηλής ποιότητας χρηματοοικονομικών μελετών και της αξιολόγησης επενδυτικών και επιχειρησιακών σχεδίων, της ανάληψης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή διεθνών ευρωπαϊκών προγραμμάτων στους κλάδους της Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής.

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος καταρτίστηκε και αναμορφώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε να προσφέρει ένα σύγχρονο και ολοκληρωμένο κύκλο μαθημάτων στο χώρο της Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής και να ενσωματώνει τις πλέον σύγχρονες τάσεις που επικρατούν στον επιστημονικό χώρο της Λογιστικής και της Χρηματοοικονομικής. Φιλοδοξία του Τμήματος είναι οι απόφοιτοί του να είναι όχι μόνο οι πλέον κατάλληλοι για την στελέχωση τόσο των Λογιστηρίων και των Οικονομικών Υπηρεσιών Επιχειρήσεων του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, αλλά και οι πιο καταρτισμένοι για την υποστήριξη λήψεως αποφάσεων σε νευραλγικούς φορείς όπως είναι οι Τράπεζες, οι Λογιστικές - Ελεγκτικές Εταιρείες, οι Χρηματιστηριακές εταιρείες κ.λπ.

Επιπλέον, το Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής συμμετέχει στο πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών «Ερασμος», το οποίο έχει μεγάλη απήχηση μεταξύ των φοιτητών του, αλλά και φοιτητών Πανεπιστημίων του εξωτερικού.

Παρακολουθώντας τη πορεία του Τμήματος, κρίνεται ότι οι στόχοι και σκοποί του, όπως είναι διατυπωμένοι στο Φ.Ε.Κ. ίδρυσής του, επιτυγχάνονται σε μεγάλο βαθμό, συνεχίζουν να είναι επίκαιροι και ως εκ τούτου δεν χρήζουν αλλαγών.

Εξάλλου, δεν είναι τυχαίο ότι το Τμήμα έχει μεγάλη απήχηση τόσο στους υποψηφίους των Πανελληνίων Εξετάσεων όσο και στις λοιπές κατηγορίες υποψηφίων για την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η βάση εισαγωγής στο Τμήμα είναι ιδιαίτερα υψηλή (κατά μέσο όρο 18.000 μόρια), θέτοντάς το Τμήμα πρώτο μεταξύ όλων των Τμημάτων της χώρας στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο. Παράλληλα, μεγάλο είναι και το ποσοστό των αποφοίτων του Τμήματος που συνεχίζει τις σπουδές του σε Μεταπτυχιακό επίπεδο τόσο στην Ελλάδα όσο και σε καταξιωμένα Πανεπιστήμια του εξωτερικού, όπου αρκετοί βρίσκουν εργασία στη συνέχεια σε αντίστοιχους κλάδους.

Ωστόσο, επισημαίνεται ότι υφίσταται το πρόβλημα της μη διδασκαλίας μαθημάτων κορμού μόνο από μόνιμο προσωπικό μελών Δ.Ε.Π, αλλά και από συμβασιούχους διδάσκοντες (ΠΔ407/80), οι οποίοι ενίοτε δεν μπορούν να εμβαθύνουν στο πνεύμα των στόχων του.

Επιπρόσθετα, αρνητικός παράγοντας για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και του υψηλού επιπέδου της εκπαιδευτικής διαδικασίας αλλά και της εύρυθμης λειτουργίας του Τμήματος γενικότερα, θεωρείται η αναλογία διδασκόντων /διδασκομένων στο Τμήμα που έχει επισημανθεί επανειλημμένως στο Υπουργείο Παιδείας. Συγκεκριμένα, τα τελευταία χρόνια στο Τμήμα εισάγονται -μέσω Πανελληνίων Εξετάσεων- πάνω από 200 φοιτητές κατ' έτος. Ο αριθμός αυτός αυξάνεται κατά εβδομήντα περίπου φοιτητές άλλων κατηγοριών (π.χ. Κύπριοι, Αλλοδαποί., Ομογενείς, Αθλητές, Μετεγγραφές, Κατατάξεις).

Διαδικασία Αξιολόγησης

Σε όλα τα προγράμματα σπουδών του Τμήματος, εφαρμόζονται διαδικασίες ελέγχου και αξιολόγησης σχετικά με το βαθμό στον οποίο ανταποκρίνονται στους στόχους του Τμήματος, στα νέα δεδομένα του τομέα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής –σε διεθνές επίπεδο- αλλά κυρίως στις υψηλού επιπέδου απαιτήσεις αναφορικά με την ποιότητα του παραγόμενου διδακτικού και ερευνητικού έργου.

Τα κριτήρια με βάση τα οποία εκπονήθηκε η εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος αναπτύσσονται και αναλύονται εκτενώς στη σχετική έκθεση αξιολόγησης που υλοποιήθηκε από την ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος υπό το συντονισμό του Προέδρου, και έχει κατατεθεί τόσο στη ΜΟ.ΔΙ.Π του Ο.Π.Α. όσο και στην Α.ΔΙ.Π. Η ομάδα συντακτών συνεργάστηκε στενά με τη Γραμματεία του Τμήματος και τα υπόλοιπα μέλη Δ.Ε.Π, προκειμένου η Έκθεση να είναι όσο το δυνατόν πιο αντιπροσωπευτική των συνολικών δραστηριοτήτων του Τμήματος. Σημειώνεται δε ότι συντάχθηκε σύμφωνα με το Πρότυπο Σχήμα της Έκθεσης Αξιολόγησης της Α.ΔΙ.Π.

Εξάλλου, το Τμήμα από την αρχή της λειτουργίας του, κινείται στη λογική της καταγραφής των συνολικών του δραστηριοτήτων, της αξιολόγησης των διδασκόντων και των μαθημάτων από τους φοιτητές, της πρόσβασης στη πληροφορία από όλους τους ενδιαφερόμενους και της κοινωνικής λογοδοσίας. Σαν αποτέλεσμα το μεγαλύτερο μέρος της αναγκαίας πληροφορίας για τη σύνταξη της έκθεσης(δραστηριότητες, στατιστικά στοιχεία μαθημάτων, αξιολογήσεις φοιτητών, κλπ) υπήρχε ήδη σε διάφορες μορφές (π.χ. αναλυτικοί οδηγοί σπουδών, αρχείο ερωτηματολογίων, στατιστική ανάλυση των αξιολογήσεων των μαθημάτων από τους φοιτητές, κλπ), πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση των αναγκαίων πληροφοριών.

Συγκεκριμένα, το διδακτικό έργο που επιτελείται σε κάθε μάθημα του προπτυχιακού (συμπεριλαμβανομένων και των μαθημάτων του προγράμματος Erasmus) ή του μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών αξιολογείται στο τέλος κάθε εξαμήνου από τους φοιτητές που έχουν δηλώσει και παρακολουθήσει το μάθημα. Η αξιολόγηση γίνεται με την ανώνυμη συμπλήρωση ερωτηματολογίου από τους φοιτητές, η μορφή του οποίου έχει εγκριθεί από τη

Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου γίνεται κατά το δεύτερο μισό του εξαμήνου και οπωσδήποτε πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των εξετάσεων του μαθήματος.

Τα ερωτηματολόγια μοιράζονται και συλλέγονται με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος, ο οποίος για την εκτέλεση του έργου αυτού, επικουρείται από τη Γραμματεία χωρίς την παρουσία του διδάσκοντος. Η επεξεργασία του ερωτηματολογίου γίνεται με ευθύνη του Προέδρου του Τμήματος. Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια εξετάζονται μόνο από το διδάσκοντα, τον Πρόεδρο του Τμήματος και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού. Απαγορεύεται η αναπαραγωγή, η διανομή ή η χρήση τους ως αποδεικτικών στοιχείων για οποιονδήποτε σκοπό πέραν της διδακτικής αξιολόγησης. Ο Πρόεδρος του Τμήματος ενημερώνει τον διδάσκοντα για τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου. Έπειτα από εισήγηση του Προέδρου του Τμήματος, τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου μπορούν να ληφθούν υπόψη από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος προκειμένου να εντοπιστούν και να αντιμετωπιστούν τυχόν αδυναμίες και προβλήματα.

Οι αξιολογήσεις των διδασκόντων καταδεικνύουν ότι το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος είναι υψηλού επιπέδου με τάσεις συνεχούς βελτίωσης. Ενδεικτικά αναφέρονται οι κάτωθι μέσοι όροι της συνολικής αξιολόγησης των διδασκόντων (με άριστα το δέκα):

Χειμερινό εξάμηνο 2005-2006: 7,29

Εαρινό εξάμηνο 2005-2006: 7,19

Χειμερινό εξάμηνο 2006-2007: 7,5

Εαρινό εξάμηνο 2006-2007: 7,64

**Συνοπτικός Απολογισμός του Διδακτικού και Ερευνητικού έργου του Τμήματος, των
σχέσεων που έχει αναπτύξει με Κοινωνικούς /Πολιτιστικούς /Παραγωγικούς φορείς
αλλά και των Διοικητικών Υπηρεσιών - Υποδομών του, με βάση την Έκθεση
Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος**

Α. Διδακτικό Έργο του Τμήματος

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος προσφέρει εξειδικευμένες γνώσεις στους χώρους της Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής. Ειδικότερα, το πρόγραμμα παρέχει άρτια κατάρτιση των φοιτητών σε θέματα σχετικά με τη χρηματοοικονομική λειτουργία καθώς και την οργάνωση και λειτουργία των λογιστικών και ελεγκτικών υπηρεσιών των επιχειρήσεων. Επιπλέον, οι φοιτητές του Τμήματος αποκτούν εξειδικευμένες γνώσεις σχετικές με τη λειτουργία των διαφόρων πιστωτικών ιδρυμάτων καθώς και των αγορών χρήματος και κεφαλαίου.

Σκοπός του προγράμματος σπουδών είναι να προσφέρει στους φοιτητές:

- ✓ Γνώση για τις πλέον σύγχρονες τάσεις που επικρατούν αυτή τη στιγμή στον επιστημονικό χώρο της Λογιστικής και της Χρηματοοικονομικής
- ✓ Εξοικείωση με τα εργαλεία της πληροφορικής για τη διαρκή ενημέρωσή τους και παρακολούθηση των ταχύτατα μεταβαλλόμενων χώρων της Λογιστικής και της Χρηματοοικονομικής
- ✓ Καλλιέργεια της σφαιρικής γνώσης του χώρου της εφαρμοσμένης λογιστικής και χρηματοοικονομικής ανάλυσης τόσο στην Ελληνική όσο και στη Διεθνή πραγματικότητα.

Τα μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος είναι όλοι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος από Πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού. Έχουν άρτια εκπαίδευση, σημαντικό επαγγελματικό έργο, δημοσιεύσεις και παρουσιάσεις του επιστημονικού τους έργου σε σημαντικά διεθνή επιστημονικά και επαγγελματικά περιοδικά και διεθνή επιστημονικά και επαγγελματικά συνέδρια, το οποίο μάλιστα έχει τύχει διεθνούς αναγνώρισης και βράβευσης.

Έχουν βραβευθεί για την ποιότητα της διδασκαλίας τους από Πανεπιστήμια του εξωτερικού, ενώ είναι μέλη σημαντικών διεθνών ενώσεων και επιτροπών.

Για την υποστήριξη του διδακτικού και ερευνητικού έργου του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής λειτουργούν δυο εργαστήρια: (α) Το Εργαστήριο Λογιστικών Εφαρμογών, και (β) Το Εργαστήριο Χρηματοοικονομικών Εφαρμογών. Κάθε εργαστήριο έχει ως αποστολή: (α) Την κάλυψη σε προπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος και γενικότερα, την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των υπολοίπων Τμημάτων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. (β) Την συνεργασία κάθε μορφής με κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι, συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους των Εργαστηρίων μέσα σε ένα πνεύμα αμοιβαιότητας και συλλογικής εργασίας. (γ) Την διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδηλώσεων και την πρόσκληση Ελλήνων και ξένων αναγνωρισμένων επιστημονικών και άλλων προσωπικοτήτων.

Σε προπτυχιακό επίπεδο, το πρόγραμμα σπουδών είναι δομημένο με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε οι φοιτητές του Τμήματος να αποκτούν εξειδικευμένες γνώσεις σχετικές με τη λειτουργία των διαφόρων Πιστωτικών Ιδρυμάτων, καθώς και των Αγορών Χρήματος και Κεφαλαίου. Τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος διακρίνονται σε μαθήματα υποδομής (1ου, 2ου, 3ου και 4ου εξαμήνου) και μαθήματα κατεύθυνσης (5ου, 6ου, 7ου και 8ου εξαμήνου). Τα μαθήματα υποδομής του Προγράμματος περιλαμβάνουν γνωστικά αντικείμενα όπως: Μάνατζμεντ, Μαθηματικά-Στατιστική, Επιστήμη των Υπολογιστών, Δίκαιο των Επιχειρήσεων κ.ά. και παρέχουν τις απαραίτητες θεωρητικές γνώσεις και πρακτικές εφαρμογές για την πληρέστερη κατανόηση του περιβάλλοντος, μέσα στο οποίο λειτουργούν οι επιχειρήσεις. Τα μαθήματα κατεύθυνσης προσφέρουν επιστημονικές γνώσεις αιχμής στα γνωστικά αντικείμενα της Λογιστικής και της Χρηματοοικονομικής, συνδέουν άριστα τη θεωρία με την πράξη και δίνουν στον φοιτητή τη δυνατότητα εμβάθυνσης στους αντίστοιχους τομείς.

Για τη λήψη Πτυχίου στο Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής απαιτείται επιτυχής εξέταση σε 40 μαθήματα συνολικά, από τα οποία τα είκοσι-ένα (22) είναι μαθήματα κορμού. Τα υπόλοιπα δεκαοκτώ (18), είναι υποχρεωτικά μαθήματα της κατεύθυνσης που επιλέγει ο φοιτητής και μαθήματα επιλογής. Επιπλέον, προσφέρονται τα μαθήματα Διδακτική και Παιδαγωγική ως επιλογή, τα οποία όμως δεν προσμετρούν στη λήψη πτυχίου. Από το 5ο εξάμηνο το Πρόγραμμα Σπουδών προβλέπει δύο κατευθύνσεις: την κατεύθυνση Λογιστικής και την κατεύθυνση Χρηματοοικονομικής. Τα υποχρεωτικά μαθήματα κατεύθυνσης είναι εννέα για τη Λογιστική και οκτώ για τη Χρηματοοικονομική ενώ τα μαθήματα επιλογής είναι εννέα και δέκα αντίστοιχα. Όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών διδάσκονται τέσσερις ώρες ανά εβδομάδα.

Σημειώνεται δε ότι για κάθε μάθημα, η ύλη, οι σημειώσεις, η περιγραφή του μαθήματος, τα στοιχεία του διδάσκοντα, οι διαφάνειες των διαλέξεων, η βαθμολογία, κλπ, είναι διαθέσιμα στους φοιτητές σε ειδική ιστοσελίδα που έχει δημιουργηθεί για κάθε μάθημα στο διαδίκτυο. Επίσης, λειτουργεί ηλεκτρονικό ταχυδρομείο για την επικοινωνία τόσο των μελών Δ.Ε.Π. μεταξύ τους, όσο και μεταξύ μελών Δ.Ε.Π. και φοιτητών.

Παράλληλα, η εκπαιδευτική διαδικασία υποστηρίζεται πλήρως από νέες τεχνολογίες. Σε όλες τις αίθουσες διδασκαλίας υπάρχει προβολικό και υπάρχουν αίθουσες διδασκαλίας εξοπλισμένες με Ηλεκτρονικούς Υπολογιστές, οι οποίες διατίθενται για τη διδασκαλία μαθημάτων που απαιτούν τη χρήση των Η/Υ. Το Τμήμα και το Πανεπιστήμιο μεριμνούν για την εγκατάσταση των απαιτούμενων προγραμμάτων λογισμικού, την επικαιροποίησή τους και την αναβάθμιση του εξοπλισμού. Η τεχνική υποστήριξη της λειτουργίας του Τμήματος πραγματοποιείται κυρίως μέσω των δύο εργαστηρίων του Τμήματος (βλ. ανωτέρω), τα οποία στελεχώνονται από εξειδικευμένο προσωπικό και μέλη Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος καθώς και από το Κέντρο Υπολογιστών του Πανεπιστημίου. Στα ανωτέρω εργαστήρια είναι διαθέσιμο εκπαιδευτικό λογισμικό και βάσεις δεδομένων, τα οποία εξυπηρετούν τις ανάγκες τόσο των μελών Δ.Ε.Π. όσο και των φοιτητών.

Επιπλέον, τα μέλη Δ.Ε.Π. υποχρεούνται να διαθέτουν τουλάχιστον δύο (2) ώρες εβδομαδιαίως ανά μάθημα διδασκαλίας για την επίσκεψη φοιτητών προς συζήτηση και

επίλυση θεμάτων που σχετίζονται με την εκπαιδευτική και την ερευνητική διαδικασία. Οι ημέρες και οι ώρες της υποδοχής των φοιτητών αναρτώνται κατά την έναρξη κάθε εξαμήνου έξω από το Γραφείο του μέλους Δ.Ε.Π. και ανακοινώνονται στη Γραμματεία του Τμήματος.

Τέλος, στα πλαίσια του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών παρέχεται στους φοιτητές η δυνατότητα εκπόνησης πρακτικής άσκησης, με σκοπό να έρθουν σε επαφή με την αγορά εργασίας στα αντικείμενα της Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής. Στόχος του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης είναι να δοθεί η δυνατότητα στους φοιτητές να:

- ✚ Έρθουν σε επαφή σε πρακτικό επίπεδο με το αντικείμενο της Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, που έχουν επιλέξει να σπουδάσουν
- ✚ Αποκτήσουν εμπειρία σε σχέση με την εφαρμογή της θεωρίας στην πράξη του γνωστικού αντικείμενου που έχουν σπουδάσει στο Πανεπιστήμιο
- ✚ Αποκτήσουν επιπλέον δεξιότητες και γνώση του εργασιακού περιβάλλοντος
- ✚ Αποκτήσουν αντίληψη για τις ευθύνες και τα δικαιώματά τους ως μελλοντικοί εργαζόμενοι
- ✚ Προετοιμαστούν για τη μελλοντική ανάληψη υπεύθυνων θέσεων εργασίας, για τη σωστή αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων και την εξεύρεση λογικών και εφαρμόσιμων λύσεων
- ✚ Ωριμάσουν περαιτέρω στο αντικείμενο που σπουδάζουν και πιθανόν να μπορέσουν να συγκλίνουν σε κάποιες ιδέες επαγγελματικής αποκατάστασης /εξειδίκευσης στους τομείς της Λογιστικής ή Χρηματοοικονομικής, όπως επίσης και να βελτιώσουν, πιθανά, την απόδοσή τους στις μετέπειτα σπουδές τους στο Πανεπιστήμιο
- ✚ Ενδυναμώσουν τα ουσιαστικά τους προσόντα ώστε να διεκδικήσουν καλύτερη θέση στην αγορά εργασίας όταν αποφοιτήσουν
- ✚ Βελτιώσουν την οικονομική τους κατάσταση.

Η πρακτική άσκηση κρίνεται τόσο από τον εργοδότη όσο και από τον επιβλέποντα καθηγητή του φοιτητή και η βαθμολογία που λαμβάνει προσμετρείται στο πτυχίο του. Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν την πρακτική άσκηση σε κάποιο εξάμηνο του τρίτου ή τέταρτου έτους με μερική απασχόληση δύο ημερών στην επιχείρηση ή υπό πλήρη απασχόληση κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών.

Σαν αποτέλεσμα του υψηλού επιπέδου του διδακτικού έργου στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής, οι πτυχιούχοι του είναι οι πλέον κατάλληλοι για τη στελέχωση των οικονομικών υπηρεσιών και λογιστηρίων επιχειρήσεων του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα, λογιστικών-ελεγκτικών εταιρειών και μεγάλων χρηματοπιστωτικών και χρηματοοικονομικών οργανισμών, όπως εμπορικών και επενδυτικών τραπεζών, χρηματιστηριακών, επενδυτικών και ασφαλιστικών εταιρειών. Η σύγχρονη επιστημονική τους κατάρτιση καθώς και οι αναλυτικές και συνθετικές ικανότητες που αποκτούν κατά τη φοίτησή τους στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής τους δίνουν τη δυνατότητα μεταξύ άλλων να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των ταχύτατα μεταβαλλόμενων συνθηκών, στις σύγχρονες διεθνείς αγορές κεφαλαίων, να εκπονούν υψηλής ποιότητας χρηματοοικονομικές μελέτες, να διαχειρίζονται αποτελεσματικά μεγάλα χαρτοφυλάκια, χρησιμοποιώντας σύνθετα χρηματοοικονομικά εργαλεία και να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των πολύπλοκων διαδικασιών ελέγχου μεγάλων επιχειρήσεων. Επίσης, οι πτυχιούχοι αποκτούν την επιστημονική υποδομή που θα τους επιτρέψει την παρακολούθηση μεταπτυχιακών προγραμμάτων του εσωτερικού ή του εξωτερικού και την ενασχόλησή τους με την επιστημονική έρευνα.

Σε μεταπτυχιακό επίπεδο στο Τμήμα λειτουργούν τα εξής Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.):

- Λογιστική και Χρηματοοικονομική (Πλήρους και Μερικής Φοίτησης)
- MBA International (Σε συνεργασία με άλλα Τμήματα, Πλήρους και Μερικής Φοίτησης)
- Διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών – AthensMBA (Σε συνεργασία με το Ε.Μ.Π.)
- Διδακτορικό Πρόγραμμα Σπουδών (PhD)

Με δεδομένο ότι για τα Προγράμματα «MBA International» και «Athens MBA» έχει γίνει αναλυτική και λεπτομερής μνεία σε προηγούμενα κεφάλαια, στο σημείο αυτό θα γίνει αναφορά στο Π.Μ.Σ. «Λογιστική και Χρηματοοικονομική» καθώς και στο Διδακτορικό Πρόγραμμα Σπουδών, που αποτελούν και τα κυριότερα προγράμματα μεταπτυχιακού επιπέδου στα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος.

🚩 Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Οκτώβριο του 2004. Προσφέρει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ, Masters) και Διδακτορικό Δίπλωμα (ΔΔ, PhD) στη Λογιστική και Χρηματοοικονομική. Το ΜΔΕ, μέσω του ετήσιου προγράμματος πλήρους φοίτησης, απευθύνεται σε υποψήφιους που έχουν πρόσφατα αποφοιτήσει και αναζητούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο, ενώ μέσω του διετούς προγράμματος μερικής φοίτησης, καλύπτει τις ανάγκες πτυχιούχων στελεχών επιχειρήσεων, που επιθυμούν να αναβαθμίσουν το επίπεδο των γνώσεων τους στα αντικείμενα της Λογιστικής και της Χρηματοοικονομικής. Το ΔΔ με τη σειρά του απευθύνεται σε υποψήφιους που επιθυμούν να εκπονήσουν υψηλής ποιότητας έρευνα πλήρους απασχόλησης στα γνωστικά αντικείμενα της Λογιστικής και της Χρηματοοικονομικής.

Το ΜΔΕ συμπεριλαμβάνει:

- Τμήμα πλήρους φοίτησης διάρκειας 12 μηνών και
 - Τμήμα μερικής φοίτησης διάρκειας 24 μηνών,
- ενώ για κάθε Τμήμα φοίτησης οι φοιτητές εξειδικεύονται
- στη Λογιστική ή
 - στη Χρηματοοικονομική.

Αποστολή του Π.Μ.Σ. είναι η προαγωγή της γνώσης και της έρευνας στα γνωστικά επιστημονικά αντικείμενα της Λογιστικής και της Χρηματοοικονομικής. Η αποστολή αυτή επιτυγχάνεται μέσα από ένα πρόγραμμα σπουδών σύγχρονο, άριστα δομημένο και στο οποίο χρησιμοποιούνται εναλλακτικές μαθησιακές διαδικασίες όπως μελέτη της ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας, διδασκαλία όχι μόνο στην Ελληνική αλλά και στην Αγγλική γλώσσα, εργαστηριακά μαθήματα, μελέτες περιπτώσεων, εργασίες, και διδασκαλία μέσω της οποίας, τα ερευνητικά αποτελέσματα των μελών Δ.Ε.Π και η εμπειρία των στελεχών επιχειρήσεων που καλούνται ως επισκέπτες ομιλητές, διοχετεύονται στην αίθουσα. Επίσης, το Δ.Δ. από μόνο του αλλά και συμπληρωματικά με το ΜΔΕ συντελεί στην προαγωγή της γνώσης και της επιστήμης στα αντικείμενα της Λογιστικής και της Χρηματοοικονομικής, απασχολώντας

υποψήφιους διδάκτορες οι οποίοι σε συνεργασία με τα μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος επιτελούν πρωτοποριακή έρευνα στα παραπάνω επιστημονικά πεδία.

Η υποδομή του Πανεπιστημίου συμβάλει στην απρόσκοπτη έρευνα παρέχοντας πρόσβαση, είτε ηλεκτρονικά είτε σε έντυπη μορφή, σε σχετικά επιστημονικά και επαγγελματικά περιοδικά, και σε βάσεις δεδομένων που επιτρέπουν τη γρήγορη και αποτελεσματική άντληση πληροφοριών, στοιχεία απαραίτητα για τη διεξαγωγή έρευνας υψηλής ποιότητας. Περαιτέρω, το Τμήμα, μέσω των εργαστηρίων της Λογιστικής και της Χρηματοοικονομικής, αλλά και το Πανεπιστήμιο, μέσω της βιβλιοθήκης και των κέντρων υπολογιστών του, παρέχει στους φοιτητές του Π.Μ.Σ. τους χώρους στους οποίους μπορεί να διεξαχθεί μελέτη και έρευνα.

Οι πτυχιούχοι του Π.Μ.Σ., οι οποίοι αποτελούν τους καλύτερους πρέσβεις του Π.Μ.Σ. του Τμήματός μας, ακολουθούν διακεκριμένη σταδιοδρομία στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα. Στελεχώνουν μεταξύ άλλων οικονομικά Τμήματα επιχειρήσεων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, όπως εμπορικές και επενδυτικές τράπεζες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, χρηματιστηριακές εταιρείες, εταιρείες παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, ασφαλιστικές εταιρείες, εταιρείες διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, ελεγκτικές εταιρείες, την Τράπεζα της Ελλάδος, λογιστικά γραφεία, υπουργεία, δήμους και πανεπιστήμια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Στους παραπάνω φορείς και επιχειρήσεις, εργάζονται, μεταξύ άλλων, ως λογιστές, προϊστάμενοι λογιστηρίων, οικονομικοί διευθυντές, ορκωτοί ελεγκτές, αναλυτές, αξιολογητές επενδυτικών έργων ενώ κάποιοι έχουν ακολουθήσει ακαδημαϊκή σταδιοδρομία.

Σημαντικό θέμα για τους αποφοίτους του Π.Μ.Σ. αποτελεί η αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων τους. Το Π.Μ.Σ. αναγνωρίζεται από το δημόσιο και οι απόφοιτοι του μπορούν να αποκτήσουν άδεια άσκησης οικονομολογικού, λογιστικού φοροτεχνικού επαγγέλματος από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) και μπορούν να κάνουν εγγραφή στο Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών (Σ.Ο.Ε.Λ.). Επίσης, το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών του Μ.Δ.Ε. καλύπτει την ύλη για επαγγελματική πιστοποίηση στελεχών από οργανισμούς όπως το Ο.Ε.Ε. και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Όλα τα παραπάνω συνθέτουν ένα διακεκριμένο περιβάλλον μάθησης και προαγωγής της έρευνας και καθιστούν το Π.Μ.Σ. του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής σύγχρονο, εφάμιλλο και ανταγωνιστικό αντίστοιχων ξένων προγραμμάτων του εξωτερικού, με απήχηση στην αγορά εργασίας, γεγονός που συμβάλει στην άμεση επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων του. Με λίγα λόγια, το Π.Μ.Σ. στη Λογιστική και Χρηματοοικονομική αποτελεί επένδυση για την επαγγελματική εξέλιξη των αποφοίτων του.

🌈 Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος παρέχει εξειδίκευση στα κύρια γνωστικά πεδία του Τμήματος, μέσω μετεκπαίδευσης και έρευνας. Αποβλέπει αφενός στην παραγωγή υψηλού επιπέδου επιστημονικής έρευνας και αφετέρου στη δημιουργία αποφοίτων ικανών να συμβάλλουν στην πρόοδο της επιστήμης, της εκπαίδευσης και των εφαρμογών. Οι απόφοιτοι του Διδακτορικού Προγράμματος θα στελεχώσουν την ερευνητική, επιχειρηματική και εκπαιδευτική κοινότητα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Ταυτοχρόνως, το Διδακτορικό Πρόγραμμα αποτελεί για το Τμήμα, αλλά και το Πανεπιστήμιο συνολικά, πηγή ακαδημαϊκού κύρους και διεθνούς αναγνώρισης και συμβάλλει στην αναβάθμιση της ερευνητικής παραγωγής, με έμφαση στη δημοσίευση της επιστημονικής εργασίας που συντελείται στα πλαίσια του.

Το Τμήμα έχει περίπου είκοσι ενεργούς υποψηφίους διδάκτορες, οι οποίοι εκπονούν τη διδακτορική τους διατριβή σε γνωστικά αντικείμενα της Χρηματοοικονομικής ή της Λογιστικής υπό την επίβλεψη μελών Δ.Ε.Π του Τμήματος. Αιτήσεις γίνονται δεκτές εφόσον οι υποψήφιοι πληρούν τις υψηλές προδιαγραφές του Τμήματος για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Στα πρώτα οκτώ έτη λειτουργίας του Τμήματος έχουν ολοκληρωθεί με επιτυχία 9 διατριβές σε θέματα όπως:

- “An empirical investigation of corporate credit spreads”
- “Εκτίμηση της Κατανομής Ουδέτερου Κινδύνου και Πρόβλεψη των Μελλοντικών στοιχείων με τη χρήση των ροπών ουδέτερου κινδύνου”
- “Η χρήση Λογιστικών Πληροφοριών για τη Μείωση της Ασύμμετρης Πληροφόρησης: Η Περίπτωση των Αυξήσεων Μετοχικού Κεφαλαίου”

- “Καθοριστικοί Παράγοντες και Συνέπειες της Παροχής Οικειοθελούς Πληροφόρησης”
- “Το Θεσμικό Πλαίσιο για την Εταιρική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα – Συνέπειες από την Εφαρμογή του” κ.ά.

Το διδακτορικό πρόγραμμα του Τμήματος είναι πλήρους φοίτησης και απασχόλησης (full time program) για τα 2 πρώτα έτη της φοίτησης των υποψηφίων. Υπό αυτήν την έννοια, ο υποψήφιος πρέπει να έχει ως κύρια απασχόλησή του την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής του. Οι υποψήφιοι διδάκτορες είναι ελεύθεροι να παρακολουθούν τις διαλέξεις των μεταπτυχιακών προγραμμάτων πλήρους φοίτησης του Τμήματος, χωρίς όμως να υποβάλλονται σε εξετάσεις και χωρίς να τεκμηριώνουν κανένα δικαίωμα εγγραφής ή αποφοίτησης. Η επιλεκτική παρακολούθηση των διαλέξεων αποβλέπει στην ανανέωση, διεύρυνση, ή εμβάθυνση των γνώσεων του υποψηφίου στα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος. Ο Επιβλέπων Καθηγητής μπορεί να ζητήσει από τον υποψήφιο διδάκτορα την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση σε συγκεκριμένα μαθήματα προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού επιπέδου από Τμήματα του Πανεπιστημίου, αν τα μαθήματα αυτά θα αναβαθμίσουν ειδικές απαιτούμενες γνώσεις, κυρίως σε μεθόδους ανάλυσης και εμπειρικής έρευνας.

Παράλληλα, οι υποψήφιοι διδάκτορες ενθαρρύνονται στο να αποκτήσουν εξωστρεφή προσανατολισμό και επικοινωνία με τη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα. Στην κατεύθυνση αυτή, ο υποψήφιος διδάκτωρ πρέπει να αποκτήσει εξοικείωση με το διεθνές σύστημα παραγωγής, αξιολόγησης, και τεκμηρίωσης της επιστημονικής γνώσης. Εκτός της αυτονόητης διαρκούς παρακολούθησης της επιστημονικής βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας, ο υποψήφιος διδάκτωρ επιδιώκει την ενεργό του παρουσία στο διεθνές ακαδημαϊκό σύστημα, συμμετέχοντας όσον είναι δυνατόν, σε σεμινάρια διδακτορικών φοιτητών ή επιστημονικά συνέδρια, και επιδιώκοντας την τεκμηρίωση της ερευνάς του σε περιοδικά με σύστημα κριτών.

B. Ερευνητικό έργο του Τμήματος

Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής, στο σύντομο διάστημα της λειτουργίας του Τμήματος, έχουν αναπτύξει σημαντική ερευνητική δραστηριότητα η οποία τυγχάνει μεγάλης αναγνώρισης από την διεθνή επιστημονική κοινότητα. Ο στόχος είναι αυτή η υψηλού επιπέδου έρευνα να συνεχιστεί και την επόμενη περίοδο, και για αυτόν τον σκοπό έχουν ήδη εγκριθεί από την Γενική Συνέλευση του Τμήματος δράσεις όπως οι επεκτάσεις αδειών βάσεων δεδομένων, η αγορά καινούριων βάσεων δεδομένων, η αγορά ή /και επέκταση αδειών υπολογιστικών και στατιστικών αναλυτικών προγραμμάτων, ερευνητικές άδειες μελών Δ.Ε.Π, άδειες απουσίας για ανακοινώσεις σε διεθνή συνέδρια, κλπ.

Πιο συγκεκριμένα, κατά την περίοδο 2002-2009 τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν δημοσιεύσει πάνω από εκατό (100) μελέτες (papers) σε διεθνή, αναγνωρισμένα και έγκυρα επιστημονικά περιοδικά με το σύστημα των κριτών, τριάντα-οκτώ (38) μελέτες σε συλλογικούς τόμους, είκοσι-τρεις (23) μονογραφίες /συγγράμματα /πανεπιστημιακές παραδόσεις, έχουν κάνει περισσότερες από εκατό είκοσι (120) ανακοινώσεις σε διεθνή και εθνικά συνέδρια, έχουν διοργανώσει επτά (7) Συνέδρια, διατελούν μέλη σε Editorial Boards καταξιωμένων διεθνών επιστημονικών περιοδικών, και διατελούν κριτές σε πολλά σημαντικά επιστημονικά περιοδικά του γνωστικού τους αντικειμένου. Επίσης, έχουν τύχει σημαντικότερου αριθμού ετεροαναφορών (citations) σε καταξιωμένα διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Στο Τμήμα λειτουργεί και σειρά σεμιναρίων με προσκεκλημένους ομιλητές ενώ πολύ συχνά μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος καλούνται να παρουσιάσουν την ερευνά τους σε ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής.

Περιοχές έρευνας του Τμήματος αποτελούν οι ακόλουθες:

Ανάλυση Οικονομικών Καταστάσεων	Λογιστική και Κεφαλαιαγορές
Αποτίμηση Αξιογράφων	Συμπεριφορική Χρηματοοικονομική
Διαχείριση Κινδύνων	Συστήματα Ελέγχου Διοίκησης
Διεθνής Λογιστική	Τραπεζική
Διεθνής Χρηματοοικονομική	Χρηματοοικονομικά Παράγωγα
Διοικητική Λογιστική	Χρηματοοικονομικά της Ναυτιλίας
Ελεγκτική	Χρηματοοικονομική Διοίκηση
Εταιρική Διακυβέρνηση	Χρηματοοικονομική Λογιστική
Ιστορία της Λογιστικής	Χρηματοοικονομική των Επιχειρήσεων
Λογιστική Δημοσίου Τομέα	

Για την υποστήριξη της της Διδακτικής και Ερευνητικής Διαδικασίας του Τμήματος, στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής λειτουργούν δύο εργαστήρια: (α) Το Εργαστήριο Λογιστικών Εφαρμογών, και (β) Το Εργαστήριο Χρηματοοικονομικών Εφαρμογών

Κάθε εργαστήριο έχει ως αποστολή:

(α) Την κάλυψη σε προπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος και γενικότερα, την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των υπολοίπων Τμημάτων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

(β) Τη συνεργασία κάθε μορφής με κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι, συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους των Εργαστηρίων μέσα σε ένα πνεύμα αμοιβαιότητας και συλλογικής εργασίας.

(γ) Τη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδηλώσεων και την πρόσκληση Ελλήνων και ξένων αναγνωρισμένων επιστημονικών και άλλων προσωπικοτήτων.

Αναλυτικότερα:

Το σύγχρονο ανταγωνιστικό και συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται οι επιχειρήσεις σήμερα, έχει καταστήσει την πληροφόρηση το σημαντικότερο στρατηγικό εργαλείο, για την επιτυχημένη οργάνωση, διοίκηση και ανάπτυξή τους. Η ποιότητα, η εγκυρότητα και η ταχύτητα αυτής της πληροφόρησης αποτελεί σε πολλές των περιπτώσεων τον παράγοντα που διαφοροποιεί τις επιτυχημένες από τις λιγότερο επιτυχημένες ή ακόμα και αποτυχημένες επιχειρήσεις.

Στα πλαίσια της πραγματικότητας αυτής ιδρύθηκε το Εργαστήριο Λογιστικών Εφαρμογών στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το οποίο αποτελεί πρωτοποριακή καινοτομία

μεταξύ των Ελληνικών Πανεπιστημίων.

Το κύριο αντικείμενο του Εργαστηρίου είναι η μετάδοση της σύγχρονης επιστημονικής σκέψης σε θέματα Λογιστικής που έχουν ζωτική σημασία για την Οργάνωση και Διοίκηση των Επιχειρήσεων, στοχεύοντας στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πλαισίου οικονομικής και λογιστικής υποστήριξης των Ελληνικών επιχειρήσεων.

Η εισαγωγή και η μέγιστη αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής στον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων αποτελεί ένα σημαντικό στρατηγικό πλεονέκτημα για τις επιχειρήσεις αυτές. Οι δραστηριότητες της λειτουργίας του Λογιστηρίου, του Εμπορικού Τμήματος και του Τμήματος Διασφάλισης Ποιότητας αποτελούν για τις επιχειρήσεις, τις κύριες πηγές πληροφόρησης και δημιουργίας Επιχειρησιακής Γνώσης. Η αξιοποίηση της Επιχειρησιακής Γνώσης (enterprise knowledge) στη λήψη αποφάσεων μπορεί να υποστηριχθεί από σύγχρονα πληροφοριακά συστήματα σχεδιασμένα με βάση τις σύγχρονες τεχνολογίες της Επιστήμης της Πληροφορικής.

Το Εργαστήριο Λογιστικής διαθέτοντας κατάλληλη τεχνογνωσία και αξιοποιώντας την Επιχειρησιακή Γνώση μπορεί να υποστηρίξει τις επιχειρήσεις στην οργάνωση των διαδικασιών τους, συμβάλλοντας έτσι καθοριστικά στην εφαρμογή Ολοκληρωμένου Συστήματος Διοίκησης τόσο για το δημόσιο όσο και για τον ιδιωτικό τομέα. Το Εργαστήριο Λογιστικής οργανώνει τακτικά επιμορφωτικά σεμινάρια για φοιτητές ή απόφοιτους Πανεπιστημιακών Τμημάτων που πρόκειται να απασχοληθούν στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα της Οικονομίας. Οργανώνει επίσης σεμινάρια για στελέχη επιχειρήσεων με στόχο την αναβάθμιση, εξειδίκευση και ολοκλήρωση της μόρφωσής τους. Στα σεμινάρια αυτά χρησιμοποιείται ειδικά αναπτυγμένο εκπαιδευτικό λογισμικό.

Η έρευνα του Εργαστηρίου Λογιστικής επικεντρώνεται κυρίως στα ακόλουθα θέματα: Ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων, Σύνταξη οικονομικών μελετών, Σύνταξη αναλογιστικών μελετών, Ανάπτυξη κοστολογικών υποδειγμάτων, Μελέτη συστημάτων ποιότητας ISO 9000 καθώς και ανάπτυξη κατάλληλου λογισμικού για την υποστήριξη της εφαρμογής των συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας.

Στο εργαστήριο Λογιστικών Εφαρμογών, βρίσκονται εγκατεστημένες 8 εφαρμογές που καλύπτουν το χώρο της λογιστικής - χρηματοοικονομικής – στατιστικής: Eval, Eviews, Scientific Workplace, WinRats, Limder, Gauss, Stata, Modern Accounting 2000

Το Εργαστήριο Χρηματοοικονομικών Εφαρμογών βασίζεται στη τεχνολογία των Ηλεκτρονικών Υπολογιστών για την εξυπηρέτηση των εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών στα γνωστικά πεδία: της ανάλυσης της λειτουργίας των αγορών χρήματος και κεφαλαίου, της ανάλυσης λογιστικών και χρηματοοικονομικών πληροφοριών για τη λήψη επενδυτικών αποφάσεων, της προσομοίωσης της επενδυτικής συμπεριφοράς των φορέων που δρουν στα πλαίσια μιας χρηματιστηριακής αγοράς, της προσομοίωσης των αποφάσεων ενός χαρτοφυλακίου πρωτογενών τίτλων ή παραγώγων τους. Στο εργαστήριο Χρηματοοικονομικών Εφαρμογών, βρίσκονται εγκατεστημένες εφαρμογές που καλύπτουν το χώρο της χρηματοοικονομικής – στατιστικής: Eval, Eviews, Matlab, Microfit, WinRats, Gauss, Stata, κλπ.

Η τεχνολογία των Βάσεων Δεδομένων ή Τραπεζών Πληροφοριών, όπως είναι πιο γνωστή, αποτελεί χωρίς αμφιβολία μια από τις πιο ενδιαφέρουσες εξελίξεις στο χώρο της πληροφορικής κατά τα τελευταία χρόνια, τόσο από θεωρητική άποψη όσο και από την άποψη των εφαρμογών. Αποκτά ακόμη ιδιαίτερη σημασία όταν συνδυασθεί με άλλες νεότερες εξελίξεις της πληροφορικής όπως για παράδειγμα η Τεχνητή Νοημοσύνη και τα Έμπειρα Συστήματα.

Τα Εργαστήρια του Τμήματος διαθέτουν Τράπεζες Πληροφοριών που μπορούν να παρέχουν: Χρηματοοικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι εισαγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, Ιστορικά στοιχεία για τις τιμές των μετοχών των εταιριών του Χρηματιστηρίου Αθηνών καθώς και τις τρέχουσες τιμές των μετοχών, Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενός αριθμού επιχειρήσεων που δεν είναι εισαγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, Στατιστικά στοιχεία για την πορεία των επιχειρήσεων ανά κλάδο δραστηριότητας. Πιο συγκεκριμένα οι βάσεις είναι οι εξής:

Datastream,

Compustat

Reuters Markets Monitor

Icap Data

Βάση Δεδομένων Εργαστηρίου Λογιστικών Εφαρμογών

Επιπλέον, το Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, συμμετέχει στο πρόγραμμα MSDNAA (Microsoft Software Developers Network Academic Alliance). Το MSDNAA είναι ένα πρόγραμμα ετήσιας συνδρομής μέσω του οποίου όλα τα μέλη του Τμήματος (Μέλη Δ.Ε.Π, Υποψήφιοι Διδάκτορες, Προπτυχιακοί και Μεταπτυχιακοί Φοιτητές κ.λ.π.) καθώς και τα εργαστήρια μπορούν να προμηθεύονται δωρεάν όλα τα προγράμματα που περιλαμβάνονται στο MSDNAA (σχεδόν όλα τα προϊόντα της Microsoft εκτός από το Office). Σημειώνεται ότι τα προϊόντα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς σκοπούς όχι όμως για εμπορική χρήση. Στο πρόγραμμα περιλαμβάνονται και ελληνικές εκδόσεις των παραπάνω προϊόντων.

Προϊόντα Λογισμικού του MSDNAA

Λειτουργικά Συστήματα της Microsoft

Windows VISTA

Windows 2000

Windows XP

Windows 2000

Windows Me

Windows 98

Windows CE

Other Microsoft operating systems

Visual Studio .NET Professional (including Student and Faculty Tools)

Visual Studio 6 Professional

.NET Enterprise Servers

SQL Server

Windows servers

Exchange Server

Commerce Server

BizTalk Server

Host Integration Server

Systems Management Server

Sharepoint Portal Server

Several others

Microsoft Project Professional

Microsoft Visio Professional

MS Access 2003

MSDN Library (updated quarterly), documentation, technical articles and code samples

Software development kits (SDKs)
Beta Versions
Νέες Εκδόσεις των προϊόντων καθώς και updates
Development tools for Windows CE
Microsoft Services για UNIX

Γ. Σχέσεις του Τμήματος με κοινωνικούς /πολιτιστικούς /παραγωγικούς(ΚΠΠ) φορείς

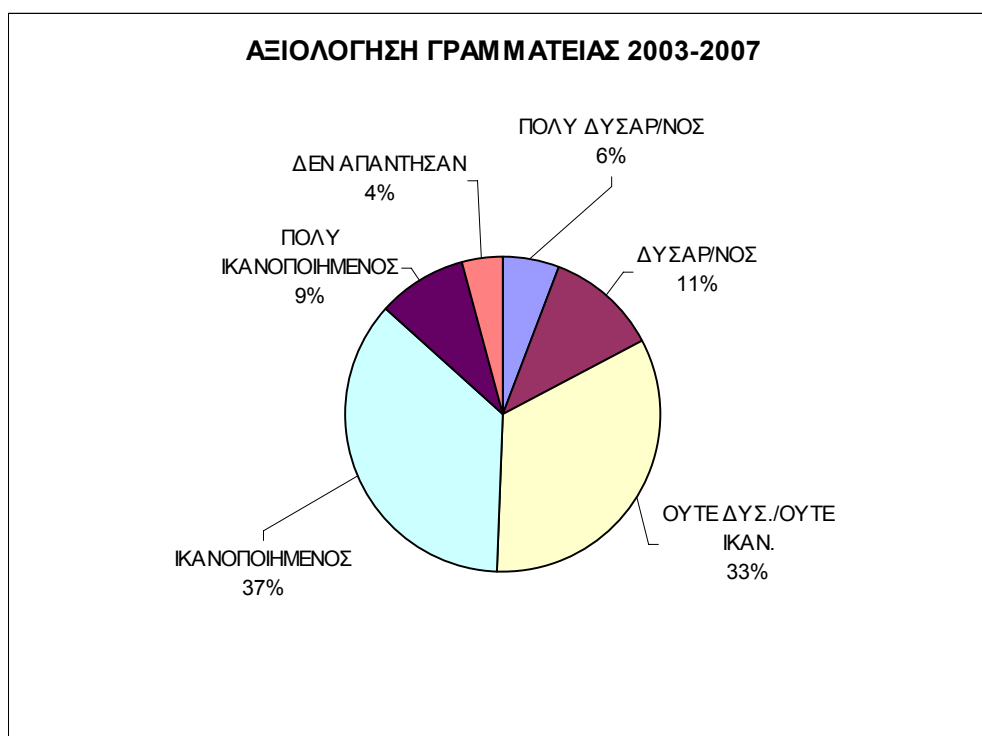
Μολονότι το Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής είναι ένα πολύ νέο Τμήμα (έτος ίδρυσης 2000), διαθέτει πιστοποιημένα εργαστήρια για παροχή υπηρεσιών και συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς ενώ παράλληλα και τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν αναπτύξει σημαντικές συνεργασίες με ΚΠΠ φορείς. Οι συνεργασίες αυτές και η προσφορά του Τμήματος σε ΚΠΠ φορείς αναμένεται να αναπτυχθεί σημαντικά την αμέσως επόμενη περίοδο λόγω της περαιτέρω στελέχωσης του Τμήματος με μέλη Δ.Ε.Π αλλά και την ένταξης των εκλεγμένων μελών Δ.Ε.Π την περίοδο (2008-2010) στο δυναμικό του Τμήματος. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας και παροχής υπηρεσιών έχουν αναπτυχθεί οι παρακάτω δράσεις με ΚΠΠ φορείς (η λίστα είναι ενδεικτική):

- **Βενιέρης, Γ.:** “Συνταγματική Αναθεώρηση: Ανάπτυξη και Ευημερία”, Ανακοίνωση στο Συνέδριο “Συνταγματική Αναθεώρηση” του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών, Αθήνα, 2006.
- **Βενιέρης, Γ.:** “Εκπαίδευση και Κατάρτιση”, Ανακοίνωση στο Συνέδριο “Η Ανταγωνιστικότητα είναι Υπόθεση Όλων μας” του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών, Αθήνα, 2005.
- **Βενιέρης, Γ.:** “Η Επιλεξιμότητα των Δαπανών για τους Φορολογικούς Ελέγχους”, Ανακοίνωση στο Συνέδριο “Φορολογική και Αναπτυξιακή Μεταρύθμιση” του Ελληνο-Αμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου, Αθήνα, 2005.
- **Βενιέρης, Γ.:** “Η Εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην Ελλάδα”, Εκδηλώσεις Οικονομικής Σκέψης, Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας, Ηράκλειο, 2002.
- **Βενιέρης, Γ.:** Grant Thorton A.E.: “Εφαρμογή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην Ελλάδα”, 2003.
- **Βενιέρης, Γ.:** Συζητητής σε Ομάδα Εργασίας του Ανοικτού Φόρουμ για τη Συνταγματική Αναθεώρηση της Ανάπτυξης και της Ευημερίας του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών (2006).
- **Βενιέρης, Γ.:** Μέλος της Ολομέλειας του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας (ΕΣΥΠ) ως Εκπρόσωπος της Συνόδου των Πρυτάνεων των Ελληνικών Πανεπιστημίων (2005-2007).
- **Βενιέρης, Γ.:** Μέλος του Συμβουλίου Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΣΑΠΕ) ex officio ως Πρύτανης Ελληνικού ΑΕΙ (2005-2007).
- **Βενιέρης, Γ.:** Μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του Συνεδρίου για την Ανταγωνιστικότητα και την Ανάπτυξη του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών (2005).

- **Γεωργούτσος, Δ:** Μέλος ομάδας εργασίας για την αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος, 2001-2002.
- **Καβουσάνος, Μ.,** Εμπειρογνώμων σε Οικονομικές και Κοινωνικές Επιστήμες για την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε σχέση με χρηματοδότηση των Marie-Curie Fellowships. Βρυξέλλες, Οκτώβριος 2000, Απρίλιος 2001, Ιούνιος 2001, Ιούνιος 2003.
- **Μπάλλας, Α.** Μέλος της Ομάδας του Συμβούλου Τεχνικής Υποστήριξης (ΣΤΥ) για το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΟΠΣΔΠ) του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.
- **Μπάλλας, Α.** Συμμετοχή σε έργα του ΚΕΠΠ για το ΔΕΣΜΗΕ και τη ΔΕΗ με θέμα την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και το λογιστικό διαχωρισμό της ΔΕΗ ΑΕ.
- **Μπάλλας, Α.** Εισηγητής σε προγράμματα σεμιναρίων του ΚΕΠΠ, του ΚΕΚ-ΕΛΤΑ, και στο παρελθόν του London Business School και του ICMBS στη Γενεύη.
- **Μπάλλας, Α.** Εκπρόσωπος του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής στο ΔΙΚΑΤΣΑ.
- **Σταϊκούρας Χ:** Διετέλεσε μέλος του ΔΣ του Ελληνικού Κέντρου Επενδύσεων (ΕΛΚΕ).
- **Σταϊκούρας Χ:** Διετέλεσε μέλος ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ Φοίνιξ-Metrolife.
- **Σταϊκούρας Χ:** Εκλέχθηκε Βουλευτής στην Βουλή των Ελλήνων (2007).
- **Σταϊκούρας Χ.** και Κ. Τσαμαδιάς. «*Το ανθρώπινο κεφάλαιο στην οικονομία της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας (Περίοδος 1998-2002)*». Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο με Θέμα: «Εκπαίδευση και Ανάπτυξη: Η Περίπτωση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας», Λαμία, 9-11 Ιανουαρίου 2004.
- **Σπύρου, Σ.** Εισηγητής σε προγράμματα σεμιναρίων στην Alpha Bank (2003).
- **Σπύρου, Σ.** Εισηγητής σε προγράμματα σεμιναρίων στην Eurobank (2007).
- **Σπύρου, Σ.** Μέλος 3-μελούς επιτροπής αξιολόγησης για Φορέα Δημοσιότητας για το έργο "Δημοσιότητα Θυρίδων Επιχειρηματικότητας" 2003, Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς.
- **Σπύρου, Σ.** Μέλος 3-μελούς επιτροπής αξιολόγησης για επιλογή Φορέα Υλοποίησης για το έργο "Ανάπτυξη Θυρίδων Επιχειρηματικότητας" 2002, Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς.
- **Σπύρου, Σ.** Μέλος 3-μελούς επιτροπής αξιολόγησης Τεχνικού Συμβούλου για έργο "Ίδρυση Παρατηρητηρίου & Κόμβων Επιχειρηματικότητας" 2002, Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς.
- **Χέβας Δ.:** Διετέλεσε μέλος της Ομάδας Διοίκησης Έργου του Υπουργείου Υγείας για την εφαρμογή του Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος Γενικής και Αναλυτικής Λογιστικής και Κοστολόγησης στα Νοσηλευτικά Ιδρύματα από τον Ιούλιο 2001 έως τον Ιούνιο 2003.
- **Χέβας Δ.:** Εκπρόσωπος του Τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και του Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής στην Εισηγητική Επιτροπή για τον κλάδο Διοίκησης Επιχειρήσεων του Δ.Ι.Κ.Α.Τ.Σ.Α. από το 1991 έως το 2005.
- **Χέβας Δ.:** Μέλος της Επιτροπής Βιβλίων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων από το Νοέμβριο 2004 έως σήμερα.
- **Χέβας Δ.:** Σύμβουλος της Διοίκησης των «ΕΛ.ΤΑ.» Α.Ε. για θέματα Κοστολόγησης και Ε.Ε.Τ.Τ. (Φεβρουάριος 2004 – Ιανουάριος 2005).
- **Χέβας Δ.:** Σύμβουλος της Διοίκησης του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών σε θέματα εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου των ΝΠΔΔ (ΠΔ 205/1998) από το 1999 έως το 2003.

Δ. Διοικητικές Υπηρεσίες και Υποδομές του Τμήματος

Η διοικητική υποστήριξη της λειτουργίας του Τμήματος πραγματοποιείται κυρίως από τη Γραμματεία του Τμήματος. Στα πλαίσια της αξιολόγησης διδασκόντων – μαθημάτων που πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου, οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν στην ερώτηση «Πόσο ικανοποιημένοι είστε σχετικά με τη λειτουργία της Γραμματείας του Τμήματος;». Στο παρακάτω διάγραμμα, το οποίο παρουσιάζει συγκεντρωτικά τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της λειτουργίας της Γραμματείας από το Ακαδημαϊκό Έτος 2003-2004 ως και το Ακαδημαϊκό Έτος 2006-2007, φαίνεται ότι μόνο ένα ποσοστό 17% των φοιτητών δηλώνει είτε δυσαρεστημένος είτε πολύ δυσαρεστημένος ενώ ένα ποσοστό 46% δηλώνει είτε ικανοποιημένος είτε πολύ ικανοποιημένος. Τα παραπάνω καταδεικνύουν ότι η διοικητική υποστήριξη της λειτουργίας του Τμήματος από τη Γραμματεία είναι ικανοποιητική.

Η Γραμματεία του Τμήματος είναι πλήρως μηχανογραφημένη, διαθέτοντας Μηχανογραφικό Σύστημα Υποστήριξης Γραμματειών του Ο.Π.Α., μέσω του οποίου εκτελούνται όλες οι εργασίες που αφορούν την εκπαιδευτική διαδικασία και τους φοιτητές. Επιπλέον,

χρησιμοποιείται ευρύτατα το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο προκειμένου να υπάρχει άμεση επικοινωνία με τους διδάσκοντες, καθώς και η ιστοσελίδα του Τμήματος, όπου εκτός από το πληροφοριακό υλικό του Τμήματος, αναρτώνται ανακοινώσεις και παρέχονται υπηρεσίες ηλεκτρονικής Γραμματείας προς τους φοιτητές. Τα παραπάνω καθιστούν αποτελεσματικότερη και ταχύτερη τόσο την ενημέρωση όσο και την εξυπηρέτηση φοιτητών και διδασκόντων. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι οι κεντρικές υποδομές του Πανεπιστημίου για την υποστήριξη της γενικότερης λειτουργίας των Γραμματειών είναι επαρκείς.

Το Τμήμα δεν διαθέτει δικές του τεχνικές υπηρεσίες. Αυτές ανήκουν κεντρικά στο Πανεπιστήμιο. Η αποτελεσματικότητά τους είναι συνάρτηση της ύπαρξης προσωπικού, το οποίο δεν επαρκεί. Επίσης η φοιτητική μέριμνα ασκείται κεντρικά από το Πανεπιστήμιο. Σημαντικό αρνητικό σημείο είναι η μη ύπαρξη φοιτητικής εστίας.

Συμπεράσματα – Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης

Α. Παρούσα Κατάσταση

Με βάση τόσο τα ανωτέρω όσο και την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης που συντάχθηκε από το Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής, μπορούν να καθοριστούν σε γενικές γραμμές τα θετικά στοιχεία των προγραμμάτων σπουδών του Τμήματος αλλά και οι αδυναμίες - ελλείψεις που παρουσιάζονται:

Θετικά στοιχεία

- Υψηλού επιπέδου σπουδές: Αυτό αποδεικνύεται από τη ζήτηση του Τμήματος από τους υποψήφιους φοιτητές. Το Τμήμα έχει μεγάλη απήχηση τόσο στους υποψηφίους των Πανελληνίων Εξετάσεων όσο και στις λοιπές κατηγορίες υποψηφίων για την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Αποδεικνύεται επίσης από το γεγονός ότι η βάση εισαγωγής στο Τμήμα είναι ιδιαίτερα υψηλή (κατά μέσο όρο 18.000 μόρια), γεγονός που το κατατάσσει πρώτο μεταξύ όλων των Τμημάτων της χώρας στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο.
- Σύγχρονα και καλά δομημένα Προγράμματα Σπουδών: Τα Προγράμματα Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος όχι μόνο είναι σύγχρονα μεταξύ των αντιστοίχων Τμημάτων των Ελληνικών ΑΕΙ αλλά δεν υστερούν καθόλου σε σύγκριση με τα προγράμματα σπουδών των αντιστοίχων Τμημάτων των καλύτερων Πανεπιστημίων της Ευρώπης και της Β. Αμερικής.
- Υψηλού επιπέδου εκπαίδευση μελών Δ.Ε.Π. με σημαντική εμπειρία και σπουδές σε κορυφαία ιδρύματα της αλλοδαπής και ημεδαπής: Ενδεικτικά αναφέρονται τα κάτωθι εκπαιδευτικά ιδρύματα, από τα οποία έχουν αποφοιτήσει ή/και έχουν διδάξει μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος: Ο.Π.Α., Ε.Κ.Π.Α., Ε.Μ.Π., Α.Β.Σ.Π., Α.Β.Σ.Θ., ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ, UNIVERSITY OF BIRMINGHAM, LOUISIANA STATE UNIVERSITY, UNIVERSITY OF FLORIDA, UNIVERSITY OF LONDON, CITY UNIVERSITY, LONDON SCHOOL OF ECONOMICS, UNIVERSITY

OF ESSEX, ROOSEVELT UNIVERSITY, STATE UNIVERSITY OF NEW YORK, UNIVERSITY OF WALES, BRUNEL UNIVERSITY, IMPERIAL COLLEGE, UNIVERSITY OF SHEFFIELD, UNIVERSITY OF WARWICK, UNIVERSITY OF SOUTHAMPTON, LANCASTER UNIVERSITY, DUNDEE UNIVERSITY, IMPERIAL COLLEGE, LONDON.

- Μετάδοση γνώσεων: Η μετάδοση της γνώσης επιτυγχάνεται με τη χρησιμοποίηση τόσο κλασσικών μεθόδων διδασκαλίας όσο και των νέων τεχνολογιών επικοινωνίας. Η επιτυχία στον τομέα αυτό αποδεικνύεται τόσο από την απορρόφηση των αποφοίτων από την αγορά εργασίας, όσο και από τα θετικά σχόλια φορέων για τους αποφοίτους του Τμήματος.
- Εργαστήρια: Στο Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής λειτουργούν δύο Εργαστήρια για την υποστήριξη της Διδακτικής και Ερευνητικής Διαδικασίας: (α) το Εργαστήριο Λογιστικών Εφαρμογών και (β) το Εργαστήριο Χρηματοοικονομικών Εφαρμογών. Κάθε Εργαστήριο έχει ως αποστολή: (α) την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος και γενικότερα, την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των υπολοίπων Τμημάτων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, (β) τη συνεργασία κάθε μορφής με κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής εφόσον τα ερευνητικά και επιστημονικά ενδιαφέροντα συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνα των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος μέσα σε ένα πνεύμα αμοιβαιότητας και συλλογικής εργασίας και (γ) τη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδηλώσεων και την πρόσκληση Ελλήνων και ξένων αναγνωρισμένων επιστημονικών και άλλων προσωπικοτήτων.
- Αξιολόγηση Διδασκόντων και Μαθημάτων: Το Τμήμα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στον τομέα της ποιότητας της διδασκαλίας και γι' αυτό το λόγο, από της ιδρύσεώς του, όλοι οι διδάσκοντες και τα μαθήματα αξιολογούνται από τους φοιτητές, με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων, στις τελευταίες δύο εβδομάδες του εξαμήνου. Η

συλλογή των ερωτηματολογίων γίνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος, η οποία μετά την συλλογή προχωρά σε καταγραφή και ανάλυση των απαντήσεων με στατιστικούς πίνακες, κλπ, ανά διδάσκοντα. Η εμπειρία από τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων είναι αρκετά θετική και βοήθησε το Τμήμα να προβεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, στις απαραίτητες διορθωτικές κινήσεις.

- Δημοσιοποίηση Προγράμματος Σπουδών: Εκτός από τις εκδόσεις σε έντυπη μορφή που είναι διαθέσιμες στους φοιτητές, το Πρόγραμμα Σπουδών είναι διαθέσιμο και μέσω Διαδικτύου στο κοινό.
- Υποχρεωτική διδασκαλία της Αγγλικής γλώσσας ως υποχρεωτικό μάθημα στους φοιτητές.
- Πρακτική άσκηση των φοιτητών: Η Πρακτική Άσκηση έχει ενταχθεί ως μάθημα επιλογής ογδού εξαμήνου και έχει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με την εργασιακή πραγματικότητα και την εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων σε πραγματικό περιβάλλον. Συγκεκριμένα, η Πρακτική Άσκηση αποσκοπεί τόσο στην αξιοποίηση των γνώσεων που απέκτησαν οι φοιτητές κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, όσο και στην προσαρμογή των φοιτητών στους χώρους εργασίας και στην εξάσκηση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων τους. Βοηθάει τους φοιτητές να αποκτήσουν καλύτερη γνώση των απαιτήσεων αλλά και των ευκαιριών, που υπάρχουν στον επαγγελματικό τους χώρο και να αναπτύξουν επαγγελματικές σχέσεις που θα τους φανούν χρήσιμες στην επαγγελματική τους αποκατάσταση.
- Δημοσιοποίηση Περιεχομένου κάθε μαθήματος: Για κάθε μάθημα η ύλη, οι σημειώσεις, η περιγραφή του μαθήματος, τα στοιχεία του διδάσκοντα, οι διαφάνειες των διαλέξεων, η βαθμολογία, κλπ, είναι διαθέσιμα στους φοιτητές σε ειδική ιστοσελίδα που έχει δημιουργηθεί για κάθε μάθημα στο διαδίκτυο.
- Τα μέλη Δ.Ε.Π του Τμήματος Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής, στο σύντομο διάστημα της λειτουργίας του Τμήματος, έχουν αναπτύξει σημαντική ερευνητική

δραστηριότητα (100% των μελών είναι ενεργοί ερευνητικά) η οποία τυγχάνει μεγάλης αναγνώρισης από την διεθνή επιστημονική κοινότητα. Πιο συγκεκριμένα, κατά την περίοδο 2002-2009 τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος έχουν δημοσιεύσει πάνω από εκατό μελέτες (papers) σε διεθνώς αναγνωρισμένα και έγκυρα επιστημονικά περιοδικά με το σύστημα των κριτών, σαράντα πέντε (45) μελέτες σε συλλογικούς τόμους, είκοσι τρεις (23) μονογραφίες / συγγράμματα / πανεπιστημιακές παραδόσεις, έχουν κάνει περισσότερες από εκατό (100) ανακοινώσεις σε διεθνή και εθνικά συνέδρια. Η ερευνητική δραστηριότητα λαμβάνεται σοβαρά υπόψη κατά την εκλογή ή την εξέλιξη των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος.

- Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής έχουν διοργανώσει επτά (7) Συνέδρια, διατελούν μέλη σε Editorial Boards καταξιωμένων διεθνών επιστημονικών περιοδικών καθώς και κριτές σε πολλά σημαντικά επιστημονικά περιοδικά του γνωστικού τους αντικείμενου.
- Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής έχουν τύχει σημαντικότατου αριθμού ετεροαναφορών (citations) από σημαντικούς άλλους ερευνητές σε καταξιωμένα διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Στο Τμήμα προσκαλούνται σημαντικοί ομιλητές ενώ πολύ συχνά μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος καλούνται να παρουσιάσουν την ερευνά τους σε ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής.

Αδυναμίες-Ελλείψεις

- Ελλείψεις σε κτιριακές υποδομές /μέλη Δ.Ε.Π.: Στο Τμήμα εισέρχεται ετησίως μεγαλύτερος αριθμός φοιτητών από αυτούς που ιδεατά μπορεί να εκπαιδεύσει με βάση τις διαθέσιμες κτιριακές υποδομές και τα διαθέσιμα μέλη Δ.Ε.Π.
- Χρηματοδότηση: Η χρηματοδότηση του Πανεπιστημίου από την Πολιτεία δεν επαρκεί ώστε να καλυφθούν πλήρως οι ανάγκες του σε υποδομές, σε προσωπικό και να ενισχυθεί η ερευνητική δραστηριότητα των μελών Δ.Ε.Π. Μεγαλύτερη

χρηματοδότηση θα είχε ως αποτέλεσμα την βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης (υλικοτεχνική υποδομή αιθουσών και εργαστηρίων, προσωπικό υποστήριξης) καθώς και της ίδιας της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

- Μισθολόγιο: Οι μισθοί και οι απολαβές των μελών Δ.Ε.Π είναι χαμηλές και αποτελούν αρνητικό κίνητρο για την προσέλκυση αξιόλογων Ελλήνων επιστημόνων, οι οποίοι διαπρέπουν σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Η αύξηση των αμοιβών των μελών Δ.Ε.Π σε επίπεδα αντίστοιχα των ιδρυμάτων του εξωτερικού, εκτός από την προσέλκυση επιστημόνων υψηλού επιπέδου από το εξωτερικό, θα είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της αποδοτικότητας των μελών Δ.Ε.Π τόσο σε εκπαιδευτικό όσο και σε ερευνητικό επίπεδο. Ομοίως χαμηλές αμοιβές υπάρχουν για το υπόλοιπο διδακτικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό.
- Νομοθεσία: Πληθώρα Νόμων, Υπουργικών Αποφάσεων, Προεδρικών Διαταγμάτων και Εγκυκλίων καθιστούν το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των ΑΕΙ στην Ελλάδα πολύπλοκο, γραφειοκρατικό και δύσκαμπτο. Κρίνεται απαραίτητη η άμεση καταγραφή και κωδικοποίηση της σχετικής νομοθεσίας, ώστε να είναι σαφέστερο το νομικό πλαίσιο και να εντοπιστούν τυχόν προβλήματα ή /και κενά στην κείμενη νομοθεσία τα οποία χρήζουν θεραπείας.

Συμπερασματικά, αξίζει να σημειωθεί ότι οι ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων του Τμήματος μπορούν να το οδηγήσουν στο να αποτελέσει ένα κέντρο αριστείας τόσο στα πλαίσια του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών όσο και σε διεθνές πλαίσιο. Όμως, η ανάπτυξη ενός τέτοιου κέντρου αριστείας στα θολά πλαίσια λειτουργίας ενός μόνο Τμήματος ενός μόνο ΑΕΙ είναι πάρα πολύ δύσκολη χωρίς τη συνδρομή της Πολιτείας.

Από την άλλη πλευρά, οι ενδεχόμενοι κίνδυνοι που προκύπτουν –σαν αποτέλεσμα των ελλείψεων και των αδυναμιών- είναι η συνεχής απαξίωση και υποβάθμιση του Τμήματος, ιδιαίτερα λόγω α) του ανταγωνισμού που θα προκύψει από τα ιδρύματα που λειτουργούν και θα λειτουργήσουν στο μεταλυκειακό χώρο, που θα στερήσει τα ΑΕΙ και τα Τμήματά τους από αξιόλογους φοιτητές και β) της δύσκαμπτης και στενόκαρδης ισχύουσας νομοθεσίας που

διέπει τα της οργάνωσης και λειτουργίας των δημόσιων ΑΕΙ, γενικότερα, και των Τμημάτων τους ειδικότερα.

B. Επιγραμματική καταγραφή των στόχων του Τμήματος (Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης)

Οι στόχοι και η στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξής του Τμήματος στηρίζεται στους εξής θετικούς παράγοντες:

- 1) Προσέλκυση και πρόσληψη μελών Δ.Ε.Π. υψηλού ακαδημαϊκού επιπέδου
- 2) Βελτιστοποίηση του τρόπου μετάδοσης της γνώσης
- 3) Βελτίωση των υποδομών
- 4) Αύξηση της χρηματοδότησης
- 5) Πρόσληψη τεχνικού εργαστηριακού προσωπικού

Τα κριτήρια επιλογής και εξέλιξης των μελών Δ.Ε.Π. είναι υψηλά με αποτέλεσμα το ακαδημαϊκό προσωπικό του Τμήματος να είναι εξάίρετο και να παρουσιάζει ευρεία ερευνητική δραστηριότητα. Αυτό έχει γίνει αντιληπτό από τους υποψήφιους φοιτητές και αποδεικνύεται από τις υψηλές βαθμολογίες των νεοεισερχομένων φοιτητών.

Η μετάδοση της γνώσης επιτυγχάνεται μέσω σύγχρονων προγραμμάτων σπουδών. Η επιτυχία στον τομέα αυτό αποδεικνύεται τόσο από την απορρόφηση των αποφοίτων από την αγορά εργασίας, όσο και από τα θετικά σχόλια φορέων για τους αποφοίτους του Τμήματος. Εξάλλου, από μια απλή σύγκριση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος και των προγραμμάτων σπουδών των αντιστοίχων Τμημάτων των πλέον αξιόλογων Πανεπιστημίων της Ευρώπης και της Β. Αμερικής, αποδεικνύει ότι το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος είναι πλήρες και σύγχρονο.

Η βελτίωση των υποδομών και η αύξηση της χρηματοδότησης είναι θέματα τα οποία, το μεν πρώτο, δεν εξαρτάται απόλυτα από το Τμήμα, αν και αυτό φροντίζει για την εξασφάλιση πόρων, το δε δεύτερο δεν εξαρτάται καθόλου από το Τμήμα, αλλά από το Κράτος και το Πανεπιστήμιο. Το τελευταίο αυτό σημείο κρίνεται ιδιαίτερα αρνητικά διότι αποτελεί τροχοπέδη όχι μόνο στην ανάπτυξη του Τμήματος αλλά όλων των ΑΕΙ της χώρας. Εξίσου

αρνητικά κρίνεται και η ακολουθούμενη μισθολογική πολιτική της Πολιτείας ως προς τα μέλη Δ.Ε.Π. των Πανεπιστημίων, σύμφωνα με την οποία οι μισθοί και οι σχετικές απολαβές είναι χαμηλές και αποτελούν αρνητικό κίνητρο για την προσέλκυση αξιόλογων Ελλήνων επιστημόνων, οι οποίοι διαπρέπουν σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Ομοίως χαμηλές αμοιβές υπάρχουν και για το υπόλοιπο διδακτικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό.

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι υπάρχει σε λειτουργία, διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος, τόσο με θετικά όσο και με αρνητικά σημεία. Η διαδικασία αυτή θα μπορούσε να είναι περισσότερο αποτελεσματική εάν οι ισχύουσες νομικές διατάξεις δεν ήταν τόσο περιοριστικές και δύσκαμπτες και δεν αντιμετώπιζαν όλα τα ΑΕΙ με τον ίδιο τρόπο (μικρά – μεγάλα, τεχνολογικά – μη τεχνολογικά, θεωρητικά – εφαρμοσμένα κ.λπ). Κατά τη γνώμη της Συνόδου των Πρυτάνεων αλλά και του Τμήματος, ο ισχύων Νόμος Πλαίσιο θα έπρεπε να είναι «πλαίσιο» και όχι ένας εξαντλητικός κατάλογος του τι επιτρέπεται και τι δεν επιτρέπεται.

Σαν αποτέλεσμα, το Τμήμα, όντας εγκλωβισμένο στις συμπληγάδες πέτρες της στενόκαρδης νομοθεσίας και του κρατικού προϋπολογισμού, δεν μπορεί να έχει άλλο βραχυπρόθεσμο ή μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα δράσης από το να συνεχίσει το έργο του όπως έχει υλοποιηθεί μέχρι τώρα. Το έργο αυτό συνιστάται στα ακόλουθα:

- α) τη συνέχιση της επιλογής του καλύτερου διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, που εκδηλώνει επιθυμία να συνεργαστεί με το Τμήμα, μέσω αυστηρών κριτηρίων,
- β) τη συνεχή παρακολούθηση των εξελίξεων στα γνωστικά επιστημονικά αντικείμενα που θεραπεύει και τη συνεχή προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο,
- γ) τη συνεχή προσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών ώστε να βρίσκεται διαρκώς στις επάλξεις της γνώσης,
- δ) την ώθηση των μελών του σε συνεχή επιστημονική έρευνα που οδηγεί σε δημοσιεύσεις στα διεθνώς αναγνωρισμένα επιστημονικά περιοδικά,
- ε) τη βελτίωση των μεθόδων μετάδοσης της γνώσης με τον προσφορότερο και καλύτερο τρόπο,

στ) τη συνεχή βελτίωση των εκπαιδευτικών και διοικητικών υποδομών του στα πλαίσια των περιορισμένων οικονομικών και ανθρώπινων πόρων που έχει στη διάθεσή του και ζ) τη συνέχιση της τροφοδοσίας του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα της ελληνικής οικονομίας με ικανά στελέχη.

Όμως, θα πρέπει να επισημανθεί ότι το έργο αυτό δεν μπορεί να οδηγήσει στην ανάπτυξη του Τμήματος ως κέντρου αριστείας, δίχως αλλαγή των υπαρχόντων αρνητικών σημείων /αδυναμιών. Τα κυριότερα εξ αυτών είναι

- α) η αδυναμία ανάπτυξης πρωτοβουλιών όπως η προσέλκυση ακόμη πιο αξιόλογου διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού που ακτινοβολεί σε Ιδρύματα του εξωτερικού και ομιλεί την ελληνική γλώσσα, λόγω των χαμηλών μισθών και της έλλειψης κινήτρων της ημεδαπής νομοθεσίας,
- β) η ύπαρξη ανωτάτων ορίων στις συνολικές αμοιβές των μελών Δ.Ε.Π. που είναι παράλογα συνδεδεμένες με τις βαθμίδες τους και τα αποτρέπουν από την ανάληψη περισσότερων ερευνητικών και συμβουλευτικών έργων και προγραμμάτων,
- γ) η δυσκολία στην προσέλκυση φοιτητών από χώρες της Ευρώπης, της Εγγύς Ανατολής και της Β. Αφρικής λόγω ανυπαρξίας υποστηρικτικών δομών όπως οι φοιτητικές εστίες για τους προπτυχιακούς τουλάχιστον φοιτητές και χώροι στέγασης ώριμων μεταπτυχιακών φοιτητών και των οικογενειών τους,
- δ) η ελλιπέστατη χρηματοδότηση των ΑΕΙ και των Τμημάτων τους από τον κρατικό προϋπολογισμό σε σημείο που να μην είναι δυνατόν, π.χ., να προσληφθούν φύλακες για την προστασία της περιουσίας τους και
- ε) η ισχύουσα αντιφατική και ελλιπής νομοθεσία, η οποία δημιουργεί δυσλειτουργίες στην καθημερινή ικανοποίηση στοιχειωδών αναγκών.

Είναι εμφανές από τα παραπάνω ότι το Τμήμα είναι σε αδυναμία αξιόλογης περαιτέρω αξιοποίησης των θετικών του σημείων και σε πλήρη αδυναμία άρσης των αρνητικών σημείων εφόσον αυτά εξαρτώνται από τη βούληση της Πολιτείας και μόνο.

Προτάσεις προς ουσιαστική δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος δεν είναι εύκολο να διατυπωθούν διότι και αυτή α) καταβάλλει τη μέγιστη δυνατή προσπάθεια για τη βελτίωση των συνθηκών λειτουργίας και β) εξαρτάται με τη σειρά της από την Πολιτεία. Ως εκ τούτου, η πρόταση προς την Πολιτεία είναι να σταματήσει να αντιμετωπίζει τα ΑΕΙ και τα Τμήματά τους ως «κοινά» Ν.Π.Δ.Δ. και να εισάγει νέα νομοθεσία προσαρμοσμένη προς τις ανάγκες ύπαρξης, οργάνωσης και λειτουργίας τους.

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Εισαγωγή

Το κάτωθι κείμενο αποτελεί σύνοψη της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος στην Ελληνική γλώσσα (η έκθεση κατατέθηκε στην Αγγλική γλώσσα προκειμένου προς διευκόλυνση της επικείμενης διαδικασίας εξωτερικής αξιολόγησης)

1. Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης του τμήματος

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών όρισε τους Αναπληρωτές Καθηγητές κ.κ. Γιώργο Γιαγλή, Γιώργο Ιωάννου, Νάνσυ Πουλούδη, Klas Eric Soderquist, Διομήδη Σπινέλλη και Χρήστο Ταραντίλη ως μέλη της ομάδας εσωτερικής αξιολόγησης, με υπεύθυνο τον πρόεδρο του τμήματος Καθηγητή Κωνσταντίνο Ζωγράφο.

Για την συγγραφή του κειμένου χρησιμοποιήθηκαν οι εξής πηγές:

- Ατομικά έντυπα που συμπληρώθηκαν από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.
- Ηλεκτρονικά έντυπα στον παγκόσμιο ιστό που δημιουργήθηκαν για τη διαδικασία αξιολόγησης.
- Βιβλιομετρικά δεδομένα από τις βάσεις δεδομένων Thomson ISI και Scopus.
- Ερωτηματολόγια αξιολόγησης μαθημάτων που συμπληρώθηκαν από τους φοιτητές.
- Δεδομένα που συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο της πιστοποίησης του Μεταπτυχιακού Προγράμματος στη Διοικητική των Επιχειρήσεων (MBA International) του Τμήματος από τον Οργανισμό AMBA (Association of MBAs).
- Δεδομένα από ειδικές μελέτες που γίνονται από το τμήμα σε τακτά χρονικά διαστήματα για πλήθος θεμάτων.

Η δομή του κειμένου βασίστηκε σχεδόν αποκλειστικά στο έντυπο αξιολόγησης της Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΜΟΔΙΠ). Για λόγους αντικειμενικότητας και αξιοκρατίας αποφασίστηκε η συνδρομή εξωτερικών κριτών εκτός Ελλάδας και, συνακόλουθα, η συγγραφή του κειμένου αξιολόγησης στην αγγλική γλώσσα. Το τελικό κείμενο της αξιολόγησης είναι αποτέλεσμα εκτενών συζητήσεων μεταξύ όλων των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, ενώ συζητήθηκε και στη Γενική Συνέλευση του Τμήματος της 5^{ης} Ιουλίου 2008. Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει συνοπτικά τα κύρια σημεία του κειμένου.

1.2 Ανάλυση θετικών και αρνητικών στοιχείων που προέκυψαν κατά τη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης

Η διαδικασία αξιολόγησης του Τμήματος χαρακτηρίζεται ως ιδιαίτερα χρονοβόρα, σε βάρος των διδακτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων των μελών ΔΕΠ. Τα μέλη ΔΕΠ επιφορτίστηκαν με τη συλλογή των απαιτούμενων δεδομένων και τη διοικητική υποστήριξη της διαδικασίας αξιολόγησης καθώς δεν υπήρξε μέριμνα για την ανάθεση αυτών των δραστηριοτήτων είτε σε υπάρχοντες είτε σε πρόσθετους διοικητικούς υπαλλήλους.

Ένα άλλο θέμα που προβλημάτισε τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ήταν το γεγονός ότι το έντυπο αξιολόγησης της ΜΟΔΙΠ επικεντρώθηκε σχεδόν αποκλειστικά στο παραγόμενο ερευνητικό και διδακτικό έργο του Τμήματος ενώ δεν αξιολόγησε τους παρεχόμενους πόρους (π.χ. κτιριακή και υλικοτεχνική υποδομή, διοικητικοί υπάλληλοι, εργαστήρια, ερευνητική χρηματοδότηση κλπ) που απαιτούνται για την παραγωγή του έργου. Επιπλέον, το έντυπο αξιολόγησης περιείχε ερωτήματα που αφορούσαν το πανεπιστήμιο γενικότερα (και όχι το υπό αξιολόγηση Τμήμα), καθώς και ερωτήματα που δεν ήταν συμβατά με τη δομή του πανεπιστημίου.

Θετικά στοιχεία που προέκυψαν κατά τη διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης είναι ότι πραγματοποιήθηκε λεπτομερής και συστηματική καταγραφή των δραστηριοτήτων του Τμήματος με τη συμμετοχή του Διοικητικού και του Διδακτικού και Ερευνητικού

Προσωπικού του Τμήματος. Η διαδικασία αυτή οδήγησε σε ορισμένες ενδιαφέρουσες διαπιστώσεις, όπως το γεγονός ότι ο ετήσιος κεντρικός προγραμματισμός του Υπουργείου Παιδείας και οι υπερβολικά χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες δημιουργούν πολλά προβλήματα στον στρατηγικό προγραμματισμό του τμήματος, καθώς και το γεγονός ότι τα μέλη του τμήματος δίνουν μεγαλύτερη σημασία στην ποσότητα των επιστημονικών δημοσιεύσεων παρά στην ποιότητα τους και την επίδραση που έχουν στην ερευνητική κοινότητα και την κοινωνία γενικότερα. Εντούτοις, τα κριτήρια της διαδικασίας αξιολόγησης που ακολουθείται από την Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΙΠ) δεν αναμένεται να οδηγήσουν στην αλλαγή αυτής της κατάστασης.

1.3 Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας αξιολόγησης

Η διαδικασία αξιολόγησης μπορεί να βελτιωθεί αν η ΜΟΔΙΠ παράσχει σημαντική υποστήριξη για την εκτέλεση της διαδικασίας, όπως π.χ. χρηματοδότηση για την πρόσληψη προσωπικού που θα αναλάβει τη διοικητική υποστήριξη της διαδικασίας, δημιουργία βάσης πληροφοριών για συλλογή στοιχείων (π.χ. από φοιτητές), συλλογή βιβλιομετρικών δεδομένων, μετάφραση του τελικού κειμένου εσωτερικής αξιολόγησης στα ελληνικά εφόσον αυτό χρειαστεί, και διάθεση οικονομικών στοιχείων από το Υπουργείο Παιδείας.

Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, η διαδικασία αξιολόγησης πρέπει να δώσει μεγαλύτερο βάρος στους παρεχόμενους πόρους σε κάθε τμήμα (π.χ. κτιριακή και υλικοτεχνική υποδομή, μέγεθος και ποιότητα του διοικητικού προσωπικού υποστήριξης, εργαστήρια, καταλληλότητα του νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας, διοικητικό βάρος ανά μέλος ΔΕΠ, παρεχόμενη ερευνητική χρηματοδότηση, κ.ά.) Τέλος, το Υπουργείο Παιδείας οφείλει να γνωστοποιεί έγκαιρα το ύψος της παρεχόμενης χρηματοδότησης (ανά πανεπιστημιακό τμήμα) για την υποστήριξη συγκεκριμένων επιπέδων χώρου ανά μέλος ΔΕΠ, χώρου ανά φοιτητή, μέλη ΔΕΠ ανά φοιτητή, κλπ. καθώς αποτελεί πολύ σημαντική πληροφορία για τον στρατηγικό προγραμματισμό του τμήματος.

2. Συμπεράσματα

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης εντόπισε έναν αριθμό από θετικά και αρνητικά χαρακτηριστικά του Τμήματος.

Τα πιο σημαντικά θετικά χαρακτηριστικά είναι τα εξής:

- Καλά σχεδιασμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που είναι σε πλήρη αρμονία με τις κοινωνικές ανάγκες.
- Πρόβλεψη ακαδημαϊκής καθοδήγησης και στήριξης των προπτυχιακών φοιτητών μέσω του θεσμού του ακαδημαϊκού καθοδηγητή που αποτελείται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.
- Θεσμοθετημένες ολοκληρωμένες διαδικασίες για την αξιολόγηση και την βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας.
- Σημαντική ακαδημαϊκή παρουσία και αναγνώριση του Τμήματος τόσο εντός όσο και εκτός Ελλάδας.
- Συμμετοχή του Τμήματος στη διοργάνωση διεθνών συνεδρίων, παρά την έλλειψη υποδομών, καθώς και υψηλή συμμετοχή μελών ΔΕΠ στη διοργάνωση διεθνών συνεδρίων στο εξωτερικό και συμμετοχή στις συντακτικές επιτροπές (editorial boards) επιστημονικών περιοδικών.
- Ιδιαίτερα υψηλή ερευνητική παραγωγή από τα μέλη ΔΕΠ.
- Ιδιαίτερα σημαντική δυνατότητα μελών ΔΕΠ να προσελκύουν ερευνητική χρηματοδότηση μέσα από ανταγωνιστικές διαδικασίες.
- Θεσμοθετημένες ολοκληρωμένες διαδικασίες για την παρακολούθηση της ακαδημαϊκής προόδου των φοιτητών και της επαγγελματικής σταδιοδρομίας των αποφοίτων του τμήματος.
- Εκπαιδευτικό πρόγραμμα που περιλαμβάνει σύγχρονα θέματα (π.χ., εταιρική κοινωνική ευθύνη).
- Χρήση τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας (ICT) και άλλων πρωτότυπων τεχνολογιών για αποδοτική διδασκαλία.
- Ισχυρά και διεθνώς αναγνωρισμένα και πιστοποιημένα μεταπτυχιακά προγράμματα.

- Υψηλή αφοσίωση των μελών ΔΕΠ στα διδακτικά και ερευνητικά τους καθήκοντα.
- Ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά αποφοίτησης κατά τη κανονική περίοδο φοίτησης.
- Διεθνής αναγνώριση και βραβεία για την ερευνητική δουλειά των μελών ΔΕΠ.
- Επιτυχημένη προσέλκυση πολύ καλών φοιτητών.
- Πολύ καλή τοποθέτηση των αποφοίτων σε γνωστά μεταπτυχιακά προγράμματα καθώς και στην αγορά εργασίας.
- Υψηλή κινητικότητα των προπτυχιακών φοιτητών του τμήματος μέσω προγραμμάτων ανταλλαγής φοιτητών με ξένα πανεπιστήμια (πρόγραμμα Erasmus).

Τα πιο σημαντικά αρνητικά χαρακτηριστικά είναι τα εξής:

- Δραματική έλλειψη σε κτιριακές υποδομές σε βαθμό που θέτει σε κίνδυνο την εύρυθμη λειτουργία του τμήματος, π.χ. έλλειψη γραφείων για τα μέλη ΔΕΠ, έλλειψη χώρου για εργαστήρια, έλλειψη χώρου για τη γραμματεία.
- Σημαντική έλλειψη χρηματοδότησης των λειτουργιών του τμήματος, π.χ. έλλειψη τεχνικού και διοικητικού προσωπικού.
- Ασφυκτικός έλεγχος της διαδικασίας λήψης αποφάσεων του τμήματος σχετικά με ακαδημαϊκά και διοικητικά θέματα από την κεντρική κυβέρνηση (έλλειψη αυτονομίας).
- Έλλειψη εθνικού πλαισίου ερευνητικής χρηματοδότησης.
- Χρονίζοντα προβλήματα στην πρόσβαση σε επιστημονικά περιοδικά μέσω των υποδομών του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.
- Έλλειψη οικονομικών κινήτρων για μεγαλύτερη αποδοτικότητα των μελών ΔΕΠ (μέλη ΔΕΠ της ίδιας βαθμίδας έχουν τον ίδιο μισθό ανεξαρτήτως απόδοσης, π.χ. ερευνητικού έργου).

3. Προτάσεις για βελτίωση

Τα περισσότερα αρνητικά σημεία που προαναφέρθηκαν σχετίζονται με την έλλειψη πόρων και την παράλογη και μη αποδοτική δομή λειτουργίας που επιβάλλεται στα ελληνικά πανεπιστήμια από το ελληνικό κράτος. Επομένως, το Υπουργείο Παιδείας πρέπει να λάβει υπόψη τα προαναφερθέντα θετικά και αρνητικά χαρακτηριστικά προκειμένου να παράσχει:

- Κατάλληλους και επαρκείς ανθρώπινους πόρους (μέλη ΔΕΠ, διοικητικό προσωπικό, τεχνικό προσωπικό),
- Κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή και τεχνολογικούς πόρους,
- Αποκεντρωμένη διαδικασία λήψης αποφάσεων,
- Οικονομικά κίνητρα και ανταμοιβή για μέλη ΔΕΠ με υψηλή παραγωγή ερευνητικής εργασίας,
- Κίνητρα για μεγαλύτερη κινητικότητα και ανταλλαγές μελών ΔΕΠ με ιδρύματα του εξωτερικού (π.χ., πρόγραμμα Erasmus, εκπαιδευτικές άδειες), και
- Μεγαλύτερη ερευνητική χρηματοδότηση και υποτροφίες για διδακτορικούς φοιτητές.

Προτάσεις σε επίπεδο πανεπιστημίου:

- Εκλογίκευση του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών, π.χ. μείωση στο ελάχιστο ή και κατάργηση της ύπαρξης του ίδιου μαθήματος σε πολλά διαφορετικά τμήματα.
- Εκλογίκευση των μεταπτυχιακών προγραμμάτων, π.χ. συγχώνευση προγραμμάτων που ασχολούνται σχεδόν με το ίδιο αντικείμενο, εκλογίκευση του διδακτικού φορτίου των μελών ΔΕΠ, δημιουργία ενός μεταπτυχιακού σχολείου με ορθή ακαδημαϊκή και διοικητική δομή.
- Εκλογίκευση της κατανομής του φυσικού χώρου που διαθέτει το Πανεπιστήμιο ανάμεσα στα διάφορα τμήματά του.
- Βελτίωση της συντήρησης των υποδομών.
- Θεσμοθέτηση ομοιόμορφων προτύπων ανάμεσα στα διάφορα τμήματα για την πρόσληψη νέων μελών ΔΕΠ και για την μονιμοποίηση και προαγωγή υπαρχόντων μελών ΔΕΠ.

- Εκλογίκευση της κατανομής ανθρωπίνου δυναμικού ανάμεσα στα τμήματα με βάση τις πραγματικές τους ανάγκες.

Τέλος, στο πλαίσιο του μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού του, το Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας θα προσπαθήσει να υλοποιήσει τα ακόλουθα:

- Βελτίωση της κατανομής του φόρτου εργασίας μεταξύ μελών ΔΕΠ λαμβάνοντας υπόψη τη συμμετοχή τους σε ερευνητικές, διδακτικές και διοικητικές δραστηριότητες.
- Βελτίωση της διαδικασίας καθοδήγησης νέων μελών ΔΕΠ προκειμένου να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην ποιότητα και όχι στην ποσότητα των δημοσιεύσεων.
- Βελτίωση των εξειδικευμένων ροών μαθημάτων που παρέχονται ως μέρος του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών και καλύτερη συσχέτιση των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών και των περιοχών ειδίκευσης των μελών ΔΕΠ.
- Εισαγωγή μεταπτυχιακού προγράμματος επιπέδου Master of Science για να καλυφθούν οι ανάγκες φοιτητών που ενδιαφέρονται για μεταπτυχιακές σπουδές εκτός του προγράμματος MBA.
- Στήριξη και βράβευση της έρευνας υψηλού επιπέδου χρησιμοποιώντας τους περιορισμένους πόρους του τμήματος για να δοθούν βραβεία καλύτερης δημοσίευσης σε μέλη ΔΕΠ που δημοσιεύουν σε περιοδικά με υψηλό δείκτη επίδρασης (impact factor).

ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

I. Γενικά για το Τμήμα

Το Τμήμα Πληροφορικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ) ιδρύθηκε το 1984, ως το τρίτο κατά σειρά Τμήμα από την ίδρυση της τότε Ανωτάτης Σχολής Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών (ΑΣΟΕΕ). Το Τμήμα ονομάστηκε αρχικά Τμήμα Στατιστικής και Πληροφορικής. Οι δύο κλάδοι διαχωρίστηκαν το 1989 με την μετονομασία της ΑΣΟΕΕ σε Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών ως ανεξάρτητα Τμήματα, Εφαρμοσμένης Πληροφορικής αφενός και Στατιστικής αφετέρου. Το 1995 το Τμήμα μετονομάστηκε σε Τμήμα Πληροφορικής.

Στο Τμήμα λειτουργούν σήμερα οι παρακάτω εκπαιδευτικές δραστηριότητες:

1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών,
2. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών για απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ)
 - ΠΜΣ Πλήρους Φοίτησης στα Πληροφορικά Συστήματα
 - ΠΜΣ Μερικής Φοίτησης στα Πληροφορικά Συστήματα
 - ΠΜΣ Πλήρους Φοίτησης στην Επιστήμη Υπολογιστών
 - Διαπανεπιστημιακό ΠΜΣ Πλήρους Φοίτησης στα Μαθηματικά Αγοράς και Παραγωγής – σε συνεργασία με τα Τμήματα Μαθηματικών και Οικονομικών του Ε.Κ. Πανεπιστημίου Αθηνών
3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Το Τμήμα είναι από τα πρώτα που προσέφεραν μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στην Πληροφορική, και ειδικότερα το πρώτο που προσέφερε ΠΜΣ στα Πληροφορικά Συστήματα, ενώ το ΠΜΣ στην Επιστήμη των Υπολογιστών είναι το μόνο στον κλάδο αυτό στην Αθήνα. Επίσης το ΠΜΣ Μαθηματικών Αγοράς και Παραγωγής είναι το μόνο στο

αντικείμενο αυτό που λειτουργεί στην χώρα, και από τα πρώτα που δημιουργήθηκαν παγκοσμίως.

Το Τμήμα διαθέτει 31 καθηγητές, εκ των οποίων 13 είναι πρώτης βαθμίδας, 7 αναπληρωτές, 8 επίκουροι και 3 λέκτορες. Επίσης έχουν εκλεγεί 6 νέοι καθηγητές που βρίσκονται σε διαδικασία διορισμού. Το διδακτικό έργο συμπλήρωναν παλαιότερα αρκετοί συμβασιούχοι καθηγητές με συμβάσεις βάσει του γνωστού Π.Δ. 407, όμως την περίοδο αυτή ο αριθμός των έχει μειωθεί σημαντικά, και μόνο ήδη εκλεγμένοι καθηγητές διδάσκουν με το καθεστώς αυτό. Στο τμήμα επίσης υπηρετούν 5 μέλη Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΕΔΙΠ) και Επικουρικού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΠ). Στο Τμήμα εντάσσονται περί τους 50 διδακτορικούς φοιτητές που συμμετέχουν στο ερευνητικό και το διδακτικό έργο του Τμήματος.

Το έργο του Τμήματος υποστηρίζεται από 6 μέλη ΕΤΕΠ, 5 μέλη γραμματεία και 1 άτομο για τεχνική υποστήριξη. Στην γραμματειακή υποστήριξη των μεταπτυχιακών σπουδών υπηρετούν επί συμβάσει 3 άτομα. Διαθέτει 3 διδακτικά εργαστήρια με 40 περίπου ηλεκτρονικούς υπολογιστές συνολικά προς χρήση από τους προπτυχιακούς φοιτητές καθώς και εργαστήριο με 15 υπολογιστές για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Στο Τμήμα εγγράφονται ετησίως περί τους 200 νέοι προπτυχιακοί φοιτητές, και σε αυτούς προστίθενται περί τους 30 λόγω μεταγραφών εσωτερικού και περί τους 20 λόγω κατατακτήριων και άλλων λόγων. Οι συνολικοί εν ενεργεία φοιτητές είναι περί τους 1200. Στα μεταπτυχιακά προγράμματα που οδηγούν σε ΜΔΕ έχει περί τους 210 εγγεγραμμένους σε προγράμματα πλήρους φοίτησης και 35 φοιτητές στο μερικής φοίτησης.

Στο Τμήμα λειτουργούν οι παρακάτω Τομείς

- Τομέας Συστημάτων Υπολογιστών και Επικοινωνιών
- Τομέας Πληροφοριακών Συστημάτων και Βάσεων Δεδομένων
- Τομέας Εφαρμοσμένων Μαθηματικών, Οικονομικών Πληροφορικής και Επιχειρησιακής Έρευνας

Κάθε Τομέας συγκεντρώνει το προσωπικό του Τμήματος που ασχολείται με μία ομάδα συναφών γνωστικών πεδίων από τη ευρύτερη περιοχή της Πληροφορικής.

Στο Τμήμα λειτουργούν διάφορα διδακτικά και ερευνητικά εργαστήρια

- Εκπαιδευτικό Εργαστήριο Πληροφορικής

Το εργαστήριο αποτελείται από 2 αίθουσες και υπάρχει μέριμνα για να προστεθεί και τρίτη αίθουσα εξοπλισμένη με το κατάλληλο υλικό/ λογισμικό. Αποστολή του εκπαιδευτικού εργαστηρίου πληροφορικής (Computer Science Laboratory - CSLab) είναι η υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου του Τμήματος και ειδικότερα των εξειδικευμένων αναγκών του.

- Εργαστήριο Μεταπτυχιακών Σπουδών

Αποστολή του εργαστηρίου είναι η υποστήριξη των εξειδικευμένων αναγκών των μεταπτυχιακών μαθημάτων που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σπουδών των Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων στην Επιστήμη των Υπολογιστών και στα Πληροφοριακά Συστήματα.

- Ερευνητικά εργαστήρια

Τα εργαστήρια αυτά αντικατοπτρίζουν σε μεγάλο βαθμό τις ερευνητικές δραστηριότητες του τμήματος, και έχουν μεγάλη αντιστοιχία με τους τομείς. Αυτά είναι τα εξής:

- ο Συστημάτων Υπολογιστών και Επικοινωνιών
- ο Επεξεργασίας Πληροφοριών
- ο Πληροφοριακών Συστημάτων και Βάσεων Δεδομένων
- ο Ασύρματων δικτύων και πολυμεσικών τηλεπικοινωνιών
- ο Οικονομικών Πληροφορικής και Θεωρίας Συστημάτων

II. Αξιολογήσεις του Τμήματος

Το Τμήμα θα αρχίσει το τρέχον ακαδημαϊκό έτος την προβλεπόμενη από την ΑΔΙΠ τυπική διαδικασία αξιολόγησης, η πραγματοποίηση της οποίας δεν είχε επιτευχθεί προηγουμένως λόγω αδυναμίας λήψης της σχετικής απόφασης από την Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Στο παρελθόν έχουν γίνει πολλές αξιολογήσεις τόσο από αναγνωρισμένους επιστήμονες του χώρου εκτός του Τμήματος όσο και εσωτερικές αξιολογήσεις με συλλογή ερωτηματολογίων, αλλά όχι σε τακτική βάση. Οι αξιολογήσεις αυτές έγιναν στα πλαίσια κυρίως Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων που κάλυψαν τις σχετικές δαπάνες. Ειδικότερα, για το ΠΜΣ στην Επιστήμη των Υπολογιστών που ξεκίνησε με χρηματοδότηση Ευρωπαϊκού προγράμματος, αφού έγινε αξιολόγηση από εξωτερικούς κριτές συνεχίζεται η από τότε θεσμοθετημένη τακτική συλλογή ερωτηματολογίων των φοιτητών, η οποία και περιλαμβάνει συστηματική καταγραφή και των απόψεων των φοιτητών, όσον αφορά την διδασκαλία των μαθημάτων. Σύνοψη των διαφόρων αξιολογήσεων δίνεται στο Παράρτημα: Αξιολογήσεις του Τμήματος και Συμπεράσματά των.

Ειδικότερα για το Εκπαιδευτικό Έργο, εφαρμόζονται διαδικασίες ελέγχου και αξιολόγησης από τα αρμόδια όργανα του Τμήματος που είναι, πέραν του Προεδρείου και της Συνέλευσης του Τμήματος, και οι Διευθυντές Τομέων και οι αντίστοιχες συνελεύσεις Τομέων. Για το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών σημαντικός είναι ο ρόλος της Επιτροπής Σπουδών του Τμήματος. Ειδικότερα για τα ΠΜΣ τον έλεγχο επιτελούν οι Διευθυντές των και οι αρμόδιες Επιτροπές. Δεν έχει γίνει, ούτε και προβλέπεται, αξιολόγηση της «διδασκτικής» διαδικασίας στο διδακτορικό πρόγραμμα σπουδών – αν και κάτι τέτοιο θα ήταν χρήσιμο.

Αξιολόγηση του ερευνητικού έργου του Τμήματος δεν έχει πραγματοποιηθεί στο παρελθόν. Βέβαια αξιολόγηση του όλου Ερευνητικού Έργου των καθηγητών γίνεται κατά τις θεσμοθετημένες κρίσεις για εξέλιξή των. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν δημοσιεύσει περί τις 1000 εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά και συνέδρια. Στις εργασίες αυτές έχουν

γίνει περί τις 8000 αναφορές από τρίτους ερευνητές, ενώ πολλές εργασίες έχουν χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερα σημαντικές στον χώρο της επιστήμης διεθνώς.

Τα κριτήρια με βάση τα οποία διεξάγεται η εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος, αναπτύσσονται, στη σχετική έκθεση που θα συνταχθεί από την ΊΜΙΑ του Τμήματος, και θα κατατεθεί τόσο στην ΜΟ.ΔΙ.Π του Ο.Π.Α όσο και στην Α.ΔΙ.Π. Τα κριτήρια που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι στο πνεύμα των κριτηρίων που ορίζονται από την ΑΔΙΠ – αλλά θα αποκλίνουν πάλι κατά το πνεύμα που επιτρέπει η ΑΔΙΠ. Συγκεκριμένα, οι διδάσκοντες και τα διδασκόμενα μαθήματα θα αξιολογούνται στο τέλος κάθε εξαμήνου με ερωτηματολόγια που θα διανέμονται στους φοιτητές και θα συγκεντρώνονται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Βάσει αυτών, θα συντάσσονται ανώνυμοι πίνακες με συνολικά στοιχεία από τις αξιολογήσεις των φοιτητών που θα διανέμονται στους διδάσκοντες, ενώ ο κάθε διδάσκων θα έχει δυνατότητα πρόσβασης στα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθημάτων του. Η διαδικασία γίνεται συστηματικά ήδη στο ΠΜΣ Επιστήμης Υπολογιστών.

Συνοπτικός Απολογισμός Διδακτικού και Ερευνητικού έργου του Τμήματος

Α. Διδακτικό έργο του Τμήματος

Στόχος των προπτυχιακών σπουδών στο Τμήμα είναι η προετοιμασία επιστημόνων Πληροφορικής ικανών να συνεισφέρουν ουσιαστικά στην ανάπτυξη τεχνολογιών Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών και στην εισαγωγή τους σε όλους τους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας. Το Τμήμα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στο θεωρητικό υπόβαθρο των φοιτητών του, ώστε να είναι σε θέση να παρακολουθήσουν και μετά την αποφοίτησή τους τις ραγδαίες τεχνολογικές και επιστημονικές εξελίξεις του κλάδου.

Βασικό αντικείμενο του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών είναι η Επιστήμη των Υπολογιστών, αλλά και οι προεκτάσεις και εφαρμογές της στα Οικονομικά, τη Διοικητική Επιστήμη και την Επιχειρησιακή Έρευνα. Το πρόγραμμα σπουδών καλύπτει πλήρως όλα τα θέματα των πρότυπων προγραμμάτων σπουδών Πληροφορικής των διεθνών οργανισμών

ACM και IEEE. Εκτός από τον πυρήνα των μαθημάτων πληροφορικής, το πρόγραμμα παρέχει ισχυρό μαθηματικό υπόβαθρο και περιλαμβάνει μαθήματα εμβάθυνσης και ειδίκευσης σε τομείς έντονης επιστημονικής δραστηριότητας και αξίας στην αγορά εργασίας, όπως οι Βάσεις Δεδομένων και τα Δίκτυα Υπολογιστών. Περιλαμβάνει επίσης προχωρημένα διεπιστημονικά μαθήματα επιλογής, που συνδυάζουν την Επιστήμη των Υπολογιστών με τις Οικονομικές Επιστήμες.

Η διδασκαλία στο Τμήμα θεωρείται ικανοποιητική από τους φοιτητές όπως προκύπτει από τις απόψεις που εκφράζονται στα όργανα του Τμήματος και ειδικότερα της Επιτροπής Σπουδών και στις Συνεδριάσεις των Τομέων όπου γίνεται απολογισμός του διδακτικού έργου κάθε εξαμήνου. Οι αξιολογήσεις αφορούν τόσο την πλειονότητα των διδασκόντων αλλά και την δομή και το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών. Επίσης γενική είναι η αναγνώριση του ότι ο εξοπλισμός του Τμήματος για εργαστήρια αναβαθμίστηκε σημαντικά από το 2000 κ.ε. με ορθολογική χρήση των διαθεσίμων κονδυλίων.

Αξίζει να σημειωθεί επίσης ότι καθηγητές από το Τμήμα ήσαν Επιστημονικοί Υπεύθυνοι και κύριοι συντελεστές στην εισαγωγή σημαντικών μεθόδων υποστήριξης της διδασκαλίας σε όλο το Πανεπιστήμιο. Συγκεκριμένα, το Τμήμα είχε κύριο ρόλο στην δημιουργία του συστήματος Ηλεκτρονικής Υποστήριξης Διδασκαλίας (eclass). Στο σύστημα αυτό αναρτάται από τους καθηγητές του Πανεπιστημίου κάθε είδους διδακτικό υλικό, ανακοινώσεις για τα οργανωτικά του κάθε μαθήματος, στα πρότυπα των πανεπιστημίων του εξωτερικού. Μάλιστα οι ιστότοποι για τα μαθήματα του Τμήματος είναι από τους πλουσιότερους στο Πανεπιστήμιο, ενώ έχει αναπτυχθεί εύχρηστο σύστημα βιντεοσκόπησης παραδόσεων που θα εφαρμοσθεί μόλις υπάρξουν σχετικά κονδύλια. Το Τμήμα επιπλέον είχε κύριο ρόλο στην δημιουργία του Κέντρου Εκτυπώσεων και Παραγωγής Σημειώσεων, που βοήθησε πολύ (όσο υπήρχαν κονδύλια) στην αναβάθμιση των Πανεπιστημιακών Παραδόσεων – Σημειώσεων προς τους φοιτητές. Το Τμήμα επιπλέον πρωτοστάτησε στην λειτουργία του Κέντρου Δικτύων του Πανεπιστημίου που επιμελήθηκε την παροχή ιδιαίτερα υψηλού επιπέδου διαδικτυακών υπηρεσιών στο Πανεπιστήμιο.

Το Τμήμα δίνει μεγάλη σημασία στην ποιότητα της διδασκαλίας και ο διδακτικός φόρτος κατανέμεται με δίκαιο τρόπο, όλοι δε οι καθηγητές έχουν ενεργή διδακτική δραστηριότητα,

τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Θεσμοί δεν που εφαρμόστηκαν πρώτη φορά στο Τμήμα (όπως η δυνατότητα των φοιτητών να επιλέγουν μικρό αριθμό μαθημάτων απόλυτα ελεύθερα από όλα τα προσφερόμενα στο Πανεπιστήμιο μαθήματα) – κατ’ απαίτηση των φοιτητών – σε όλο το Πανεπιστήμιο. Το Τμήμα συμμετέχει φυσικά στο πρόγραμμα Socrates/Erasmus, προσφέροντας το ισοδύναμο του τρίτου έτους σπουδών στα αγγλικά προς όφελος των ξένων φοιτητών. Η πολιτική αυτή έχει οδηγήσει στην αύξηση των ξένων φοιτητών πληροφορικής που επιλέγουν το πανεπιστήμιό μας.

Παρόλο που ο κλάδος της Πληροφορικής έχει αρχίσει να δείχνει κάποιο κορεσμό λόγω της αύξησης των εισακτέων και των σχετικών τμημάτων σε όλα τα ΑΕΙ της χώρας, οι πτυχιούχοι του Τμήματος έχουν ευνοϊκές προοπτικές σταδιοδρομίας. Αυτό οφείλεται στο ότι το τμήμα συνδυάζει σπουδές πληροφορικής με αυτές οικονομίας και διοίκησης. Στελέχη τα οποία ερωτήθηκαν στα πλαίσια της αξιολόγησης του Τμήματος (στο ΕΠΕΑΕΚ του 2000) τόνισαν το σημαντικό αυτό πλεονέκτημα των αποφοίτων του Τμήματος. Πολλοί φοιτητές του Τμήματος αρχίζουν να απασχολούνται και προ το τέλος των σπουδών τους, ίσως εις βάρος της εκπαίδευσής των – και αυτό ενδεικτικό της επιτυχίας του προγράμματος σπουδών. Γεγονός όμως παραμένει ότι ο επαγγελματικός χώρος της πληροφορικής γίνεται όλο και πιο ανταγωνιστικός, με αποτέλεσμα η πλειονότητα των αποφοίτων να επιζητά μεταπτυχιακές σπουδές επαγγελματικής κατεύθυνσης.

Από πλευράς ακαδημαϊκών επιτυχιών των αποφοίτων του τμήματος, είναι γεγονός ότι τα τελευταία 2-3 έτη έχει υπάρξει κάμψη στον κατώτερο βαθμό εισαγωγής στο τμήμα. Και ενώ παλαιότερα μεγάλος αριθμός αποφοίτων συνέχιζε σε πολύ υψηλού επιπέδου πανεπιστήμια το εξωτερικού με ακαδημαϊκούς στόχους, ο αριθμός αυτός έχει μειωθεί σημαντικά. Παλαιότερα απόφοιτοι του Τμήματος συνέχισαν για διδακτορικές σπουδές σε πολύ γνωστά πανεπιστήμια του εξωτερικού (Stanford, Harvard, University of California, Imperial College).

Το Τμήμα – όπως και όλα τα Τμήματα Πληροφορικής Πανεπιστημίων – απασχολούν το τελευταίο έτος κρίσιμα προβλήματα σχετικά με τις προοπτικές των αποφοίτων των. Έχει παρατηρηθεί μία έντονη στροφή των αριστούχων υποψηφίων σε πολυτεχνικά τμήματα,

λόγω ασφαλέστερων επαγγελματικών προοπτικών, ενώ έχει διογκωθεί τόσο το πλήθος των τμημάτων πληροφορικής σε πανεπιστήμια όσο και ο αριθμός των εισακτέων. Σαν αποτέλεσμα, οι ακαδημαϊκές επιδόσεις των νεοεισακτέων φοιτητών είναι μικρότερες από παλαιότερα με προφανείς επιπτώσεις. Αξιοσημείωτο είναι ότι με βάση τους υπάρχοντες πόρους κάθε είδους (καθηγητές, αίθουσες, εργαστήρια) εκτιμήθηκε σε μελέτη του τμήματος ότι για να πληρούνται τα στοιχειώδη κριτήρια ποιότητας εκπαίδευσης στην Πληροφορική μπορούν να γίνονται δεκτοί περί τους 100 νέοι φοιτητές ετησίως, οι εισακτέοι είναι υπερδιπλάσιοι.

B. Ερευνητικό έργο του Τμήματος

Οι ερευνητικές δραστηριότητες των μελών ΔΕΠ είναι σημαντικές. Αναφέρεται ενδεικτικά ότι οι καθηγητές του τμήματος έχουν δημοσιευμένες περί τις 1000 επιστημονικές εργασίες στις οποίες έχουν γίνει 8000 ετεροαναφορές. Οι καθηγητές του τμήματος έχουν αναπτύξει πολλές ερευνητικές συνεργασίες και έχουν επιτύχει την συγκέντρωση αρκετών ερευνητικών και μελετητικών πόρων, τόσο εντός πανεπιστημίου όσο και εκτός. Γεγονός είναι ότι το μη προβλέψιμο πλαίσιο ενίσχυσης των ερευνητικών δραστηριοτήτων αποτελεί σημαντική τροχοπέδη. Σημαντικότερος ίσως παράγων είναι η μη τακτική χρηματοδότηση των Υποψηφίων Διδασκτόρων παρά μόνο στα πλαίσια ευρωπαϊκών προγραμμάτων απρόβλεπτης έκτασης και συχνότητας. Παρόλα αυτά οι ερευνητικές προσπάθειες - όπως θα καταγραφούν στις πλήρεις εκθέσεις αυτοαξιολόγησης - είναι σημαντικές.

Για τον καλύτερο συντονισμό των ερευνητικών δραστηριοτήτων λειτουργούν στο Τμήμα οι παρακάτω ερευνητικές ομάδες:

- Ασφάλεια Πληροφοριών και Προστασία Υποδομών
- Εξόρυξη Γνώσης από Βάσεις Δεδομένων και τον Παγκόσμιο Ιστό
- Προηγμένα Υπολογιστικά Μαθηματικά & Παράλληλη Επεξεργασία
- Διαχείριση Πληροφορίας Παγκόσμιου Ιστού
- Επεξεργασία Φυσικής Γλώσσας
- Ομάδα Αλγορίθμων για το Internet

- Γραφικά Υπολογιστών

Επίσης το Τμήμα δίνει έμφαση στην πρόσκληση διακεκριμένων επιστημόνων για διενέργεια σεμιναρίων και συνεργασιών, ενώ εκδίδει Τεχνικές Εκθέσεις, ελεύθερα διαθέσιμες στο διαδίκτυο.

Συμπεράσματα

A. Παρούσα Κατάσταση

Συμπερασματικά, η πρόσφατη πορεία και η κατάσταση στο Τμήμα κρίνονται ως ικανοποιητικές δεδομένων των ιδιαίτερα σημαντικών περιορισμών που υπάρχουν. Στα θετικά σημεία του Τμήματος είναι τα παρακάτω:

- Αν και οι βάσεις εισαγωγής στο Τμήμα δεν είναι ιδιαίτερα υψηλές τα τελευταία έτη, οι απόφοιτοι του Τμήματος (προπτυχιακού και μεταπτυχιακού προγράμματος) βρίσκουν απασχόληση με σχετική ευκολία και μάλιστα υπάρχει το φαινόμενο εξαιρετικών φοιτητών που καθυστερούν την λήψη πτυχίου έχοντας απαιτητική απασχόληση από το 3^ο ή το 4^ο έτος σπουδών των.
- Τα μεταπτυχιακά προγράμματα, με κυριότερα αυτά των Πληροφοριακών Συστημάτων - έχουν υψηλή ζήτηση. Σημαντικότερο όμως είναι ότι η απορρόφηση των αποφοίτων από την αγορά εργασίας είναι μεγάλη. Σημαντικές επιχειρήσεις του χώρου της πληροφορικής απασχολούν κατά σύστημα αποφοίτους των μεταπτυχιακών του Τμήματος. Απόφοιτοι δε του μεταπτυχιακού Μαθηματικών Αγοράς Παραγωγής κατέχουν σημαντικές θέσεις ως στελέχη επιχειρήσεων και ως μέλη ΔΕΠ σε θέματα Ποσοτικών Μεθόδων σε γνωστά πανεπιστήμια του εξωτερικού (Boston University, London Business School, Oxford University Said Business School) - αν και οφείλουμε να τονίσουμε ότι οι απόφοιτοι αυτοί έκαναν προπτυχιακές σπουδές σε τμήματα εκτός πληροφορικής.

- Οι διδάκτορες του Τμήματος στους κλάδους της Πληροφορικής έχουν λάβει προσφορές και υπηρετούν σε υψηλές ακαδημαϊκές βαθμίδες κυρίως σε άλλα Ελληνικά ή ξένα Πανεπιστήμια.
- Κατά τις εκλογές μελών ΔΕΠ στο Τμήμα υποβάλλονται υποψηφιότητες από εξαιρετικούς επιστήμονες, και ως εκ τούτου το Τμήμα έχει προσελκύσει εξαιρετικούς νέους επιστήμονες με σειρά ακαδημαϊκών διακρίσεων και διεθνούς αναγνώρισης.

Παρόλα αυτά το επίπεδο του Τμήματος είναι πολύ χαμηλότερα του δυναμικού του για λόγους που οι περισσότεροι είναι κοινοί σε όλα τα ΑΕΙ. Οι λόγοι για αυτό θα παρατεθούν σαν τελικά συμπεράσματα.

Β. Στόχοι του Τμήματος

Το Τμήμα έχει στόχο την διατήρηση της καλής θέσης που έχει επιτύχει μέχρι τώρα. Δεν θεωρεί ρεαλιστικό το να στοχεύσει στο να έλθει – στο άμεσο μέλλον - σε επίπεδο αντίστοιχο με αυτά των «μεγάλων» τμημάτων του εξωτερικού στον χώρο της επιστήμης των υπολογιστών, όμως θεωρεί ότι υπάρχει δυναμικό σημαντικής ανάπτυξης στον χώρο των Πληροφοριακών Συστημάτων με την γενικότερης έννοια. Στο στόχο αυτό συντελεί και η φύση του πανεπιστημίου. Στόχος του Τμήματος είναι η καλλιέργεια των συνεργειών του τμήματος με τα άλλα τμήματα του Πανεπιστημίου τόσο στον ερευνητικό όσο και στον διδακτικό χώρο.

Ειδικότερα, μεταξύ των στόχων του τμήματος είναι οι παρακάτω

- Λελογισμένη αύξηση του αριθμού μελών ΔΕΠ έτσι ώστε στο Τμήμα να φθάσει στο ιδιαίτερα αριθμό των 40 μελών ΔΕΠ (κατ' αντιστοιχία με τους περίπου 250 προπτυχιακούς που δέχεται κάθε χρόνο, τους 200 μεταπτυχιακούς και τους περίπου 40 υποψηφίους διδάκτορες που έχει).
- Επιπλέον οι θέσεις πρέπει να είναι σε γνωστικά αντικείμενα που θα επιτρέψουν την δημιουργία ερευνητικών πυρήνων σε αντικείμενα αιχμής – κατά το πρότυπο του ερευνητικού πυρήνα που υπάρχει στον χώρο των Δικτύων.

- Ορθολογική αναδιοργάνωση της διδακτικής και ερευνητικής ιεραρχίας με πρόσληψη με εύλογους εργασιακούς όρους νέων επιστημόνων στο επίπεδο μεταδιδακτορικού ερευνητή. Οι επιστήμονες αυτοί θα έχουν πολλαπλά οφέλη ως «πρώτου» επιπέδου ερευνητές, χωρίς τους οποίους δεν είναι δυνατή η ανάληψη ερευνητικών έργων.
- Επίτευξη ικανοποιητικού θεσμικού πλαισίου για αμοιβή των βοηθών (υποψήφιων διδασκόντων) αλλά και της συμβολικής έστω αμοιβής των διακεκριμένων προπτυχιακών φοιτητών ανώτερων ετών κατά τα πρότυπα του εξωτερικού
- Ενίσχυση πρωτοποριακής βασικής έρευνας σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος με υλική υποστήριξη των δημοσιεύσεων σε κορυφαία περιοδικά, συμμετοχής σε συνέδρια, οργάνωση σεμιναρίων και συνεργασιών με άλλα πανεπιστήμια
- Αναθεώρηση του προπτυχιακού προγράμματος και εμπλουτισμός με νέα μαθήματα επιλογής (περίπου 10 νέα μαθήματα) εντός της 4ετίας (οπότε το νέο μας πρόγραμμα θα κλείνει ήδη 8 έτη)
- Υποστήριξη με πρόγραμμα υποτροφιών των διδακτορικών φοιτητών μας και των άριστων από τους λοιπούς φοιτητές μας
- Ενίσχυση των ερευνητικών Εργαστηρίων με υλικό εξοπλισμό και με ειδικό τεχνικό εργαστηριακό προσωπικό
- Επαναδραστηριοποίηση του δικτύου αποφοίτων προπτυχιακού προγράμματος, οργάνωση και ενίσχυση του δικτύου αποφοίτων του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών.
- Παρέμβαση στον δίκαιο καθορισμό από την πολιτεία των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων του προπτυχιακού προγράμματος και άρση των αστοχιών στο θέμα της εκπαιδευτικής επάρκειας των αποφοίτων

Γ. Αρνητικοί Παράγοντες στην λειτουργία του Τμήματος

Όπως αναφέρθηκε σε πολλά σημεία της έκθεσης πολλοί παράγοντες συντελούν στην μη επίτευξη του δυναμικού του Τμήματος. Αναφέρονται παρακάτω ορισμένοι από αυτούς

- Το επίπεδο αμοιβών των καθηγητών είναι ανεπαρκές για διαβίωση ανάλογη προς τα προσόντα των.
- Το παραπάνω οδηγεί στο να υπάρχει απροθυμία (έως και θυμηδία) εκ μέρους των διακεκριμένων Ελλήνων επιστημόνων του εξωτερικού να δεχθούν προτάσεις επιστροφής στην Ελλάδα – δεδομένων μάλιστα των μεγάλων απολαβών και των συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα που έχουν οι επιστήμονες σε τομείς αιχμής όπως η πληροφορική.
- Το εν γένει περιβάλλον διδασκαλίας στο Πανεπιστήμιο δεν είναι ικανοποιητικό.
- Η ερευνητική δραστηριότητα δεν έχει αναγνώριση ανάλογη με την σημασία της, και μάλιστα κατά καιρούς αντιμετωπίζεται εχθρικά. Η χρηματοδότηση της έρευνας είναι ευκαιριακή, με κύρια επίπτωση στους νέους ερευνητές, και τους υποψηφίους διδάκτορες .
- Η κτιριακή και λοιπή υποδομή του Πανεπιστημίου είναι ανεπαρκής και σε ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο. Πολλά αμφιθέατρα είναι σε απαράδεκτη κατάσταση, υπάρχει δραματική στενότητα χώρων διδασκαλίας και εργαστηρίων, έλλειψη χώρων γραφείων και κατακερματισμός χώρων σε διάφορες τοπικές «πολυκατοικίες», καθώς και έλλειψη σύγχρονου εξοπλισμού. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η διασπορά των καθηγητών του Τμήματος σε όλα τα 6 κτίρια του Πανεπιστημίου, και ως εκ τούτου η δυσχερής επικοινωνία μεταξύ των. Είναι γνωστό ότι οι άτυπες, φιλικές συζητήσεις μεταξύ καθηγητών σε γειτονικά γραφεία έχουν γίνει έναυσμα σημαντικών ανακαλύψεων.
- Το επίπεδο των νεοεισερχομένων φοιτητών γίνεται προοδευτικά χαμηλότερο και υπάρχουν πολλές πιέσεις για ευκολότερο πρόγραμμα διδασκαλίας, διευκολύνσεις προς τους (πολυπληθείς) φοιτητές, και παντοειδείς πιέσεις.
- Η έλλειψη επαρκούς πλήθους Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού στα εργαστήρια του Τμήματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αξιολογήσεις του Τμήματος και Συμπεράσματά των

Ι. Έκθεση Αποτίμησης Ακαδημαϊκού και Ερευνητικού Έργου του Τμήματος Πληροφορικής του ΟΠΑ, Νοέμβριος 1999

Η Αξιολόγηση έγινε στα πλαίσια του ΕΠΕΑΚ-Αναμόρφωση Προγραμμάτων Σπουδών στην Πληροφορική με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον τότε Πρόεδρο του Τμήματος Καθηγητή κ. Ι. Κάβουρα. Η Επιτροπή αξιολόγησης αποτελείτο από τον Πάνο Λιγομενίδη, (Ακαδημαϊκό), Πέτρο Φλωρίδη (Καθηγητή στο Trinity College Dublin), Ηλία Χούστη (Καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Purdue) και Χρήστο Παπαδημητρίου (Καθηγητή Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας, Berkeley και Πρόεδρο της Επιτροπής). Η Περίληψη της Έκθεσης της επιτροπής δίνεται παρακάτω:

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το Τμήμα Πληροφορικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ) είναι ένα μοντέρνο και σοβαρό Τμήμα πληροφορικής που στέκει καλά στο Ελληνικό χώρο, ανταποκρίνεται αρκετά καλά στην εκπαιδευτική και ερευνητική του αποστολή, είναι σε άνοδο, έχει καλές σχέσεις με την βιομηχανία, και σχετικά καλές διαπροσωπικές σχέσεις.

Πιστεύουμε ότι το νέο προπτυχιακό πρόγραμμα είναι μια σημαντική βελτίωση του υπάρχοντος. Ένα προπτυχιακό πρόγραμμα πρέπει να έχει ευελιξία και λιγότερα υποχρεωτικά μαθήματα. Οι προτεινόμενοι κύκλοι σπουδών περιορίζουν την ευελιξία. Χρειάζεται άμεσα ένα προπτυχιακό εργαστήριο πληροφορικής, εισαγωγή του θεσμού του ακαδημαϊκού συμβούλου, καθώς και ουσιαστικές αποτιμήσεις διδασκαλίας και ανοιχτή-ορθολογιστική επιλογή διδακτικών βιβλίων.

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα είναι στενό θεματικά και υστερεί ως προς το βάθος, συνέχεια των μαθημάτων, και σε διατημηματικά ανοίγματα. Το Τμήμα έχει την δυνατότητα και πρέπει να υποστηρίξει μεταπτυχιακές σπουδές σε άλλες περιοχές της πληροφορικής. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές πρέπει να χρησιμοποιούνται σαν βοηθοί διδασκαλίας επί πληρωμή, με χρήματα που προέρχονται από τα δίδακτρα.

Το Τμήμα χρειάζεται ένα πενταετές πρόγραμμα ανάπτυξης βασισμένο στις ανάγκες του τμήματος και τις τάσεις στην επιστήμη, που να το αναθεωρεί κάθε χρόνο.

Το Τμήμα πρέπει να αναπτύξει και υλοποιήσει διαδικασίες για να βοηθηθούν οι χαμηλόβαθμοι καθηγητές στην έρευνα τους. Φαίνεται ότι οι χαμηλόβαθμοι καθηγητές φορτώνονται με βαριά, χρονοβόρα και ανιαρά διδακτικά και διοικητικά καθήκοντα. Επικροτούμε τις υπάρχουσες άτυπες διαδικασίες αξιολόγησης των καθηγητών για εξέλιξη και νομίζουμε ότι πρέπει να εφαρμόζονται ποιο τακτικά σε συνεννόηση πάντα με τους καθηγητές αυτής της κατηγορίας. Τα εργαστήρια λειτουργούν καλά και αποδοτικά. Ευελπιστούμε ότι η υποδομή τους είναι ανοιχτή για την στήριξη της έρευνας των καθηγητών χαμηλής βαθμίδας και πρωτοδιορισμένων καθηγητών. Η λειτουργικότητα του τμήματος θα βοηθηθεί σημαντικά με την ίδρυση τομέων. Η έλλειψη χώρων είναι προφανής.

II. Αξιολόγηση του Προγράμματος Σπουδών από τους Φοιτητές, Ιούνιος 2000

Μετά την αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος με βάση το έργο στα πλαίσια του ως άνω ΕΠΕΑΚ-Αναμόρφωση Προγραμμάτων Σπουδών στην Πληροφορική, έγινε αξιολόγηση του νέου Προγράμματος Σπουδών από τους φοιτητές με βάση ερωτηματολόγιο που διανεμήθηκε στους φοιτητές κατά την προσέλευσή των στην Γραμματεία του Τμήματος. Η ανταπόκριση των φοιτητών ήταν σε ποσοστό 40% αυτών που παρέλαβαν ερωτηματολόγιο.

Το ερωτηματολόγιο αφορούσε την γενική εικόνα του προγράμματος σπουδών και του επιπέδου διδασκαλίας στο Τμήμα, και όχι συγκεκριμένα μαθήματα ή διδάσκοντες. Επίσης αφορούσε την εικόνα που είχαν οι φοιτητές για τις επαγγελματικές των προοπτικές και το κατά πόσο οι σπουδές των ήταν υποβοηθητικές στην σταδιοδρομία των. Η ανάλυσή του έγινε από καθηγητές στατιστικής, και τα συμπεράσματά του ήταν ότι γενικά το νέο πρόγραμμα σπουδών αποτελεί βελτίωση σε σχέση με το παλαιότερο, αλλά όχι σε μεγάλο βαθμό.

Αξιοσημείωτα είναι πολλά παράπονα φοιτητών εκτός του κυρίως ερωτηματολογίου σχετικά με την ποιότητα διδασκαλίας, και συγκεκριμένα ότι

- Υπάρχει περιορισμένος αριθμός αιθουσών και χώρος
- Προαπαιτούμενα μαθήματα διδάσκονται στο ίδιο εξάμηνο
- Μεγάλος αριθμός ωρών διδασκαλίας
- Πολύωρα κενά μεταξύ ωρών παράδοσης
- Απαιτείται μεγαλύτερη έμφαση στις εφαρμογές

III. Αξιολογήσεις Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών

Το ΠΜΣ Πληροφοριακών Συστημάτων αξιολογήθηκε την ίδια περίοδο (1999 – 2000) στα πλαίσια πάλι του ΕΠΕΑΚ. Στην αξιολόγηση συμμετείχαν τόσο Πανεπιστημιακοί (κυρίως του εξωτερικού) αλλά και στελέχη του κλάδου της Πληροφορικής. Η αξιολόγηση αυτή έδωσε ικανοποιητικές κρίσεις και δεν υπήρξε σημαντική αλλαγή στο πρόγραμμα σπουδών του ΠΜΣ.

Το ΠΜΣ Επιστήμης των Υπολογιστών αξιολογήθηκε τον Ιούνιο 2007 πάλι στα πλαίσια ΕΠΑΕΚ για την Ενίσχυση Σπουδών Πληροφορικής (Πακέτο Εργασίας Αξιολόγηση ΠΜΣ και ειδική Δραστηριότητα για Εξωτερική Αξιολόγηση με παραδοτέο Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης). Εξωτερικοί αξιολογητές ήταν οι κ. κ. Βλόντζος (Intracom), Κλιάφας (ATC), Κουτσουπιάς (ΕΚΠΑ), Σελλής (ΕΜΠ), Τραγανίτης (Παν. Κρήτης). Σαν γενικά συμπεράσματα η Έκθεσης αναφέρει

Συμπερασματικά η Επιτροπή διαπιστώνει την πολύ αξιόλογη προσπάθεια για την δημιουργία ενός πολύ ισχυρού ΠΜΣ (...). Η Επιτροπή με ιδιαίτερη ευχαρίστηση διαπίστωσε την προθυμία όλων των στελεχών να παρουσιάσουν την σωστή εικόνα του Προγράμματος (...). Παρατηρούμε ότι γίνεται σοβαρή και σωστή δουλειά και το ΠΜΣ βαδίζει προς τον σωστό δρόμο. Τα σχόλιά μας ελπίζουμε να συμβάλουν στην συνεχή αυτοεξέταση και βελτίωση του Προγράμματος. Υποβάλλουμε αυτή την έκθεση με τις ευχές μας προς την συνεχή άνοδο και επιτυχία του Προγράμματος.

Στο ίδιο ΕΠΑΕΚ προβλέπετο εσωτερική αξιολόγηση με ερωτηματολόγια. Η διαδικασία έγινε για κάθε μάθημα κατά την διάρκεια του ΕΠΑΕΚ και συνεχίζεται τακτικά έως τώρα, παρά την διακοπή των σχετικών κονδυλίων με το προσωπικό που απασχολεί το ΠΜΣ και αμείβει από τα έσοδά του. Οι εκθέσεις εσωτερικής αξιολόγησης δείχνουν ότι οι φοιτητές έχουν πολύ καλή εικόνα για το πρόγραμμα τόσο από πλευράς διδασκαλίας όσο και από πλευράς δομής του προγράμματος και σημασίας του για την σταδιοδρομία των.

ΤΜΗΜΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Εισαγωγή

Το Τμήμα Στατιστικής ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 1989 με το ΠΔ 377/1989 και λειτούργησε από την ακαδημαϊκή χρονιά 1989-1990. Είναι το πρώτο αμιγές Τμήμα Στατιστικής που δημιουργήθηκε στον ελληνικό χώρο. Το Πτυχίο που χορηγεί είναι ενιαίο και φέρει την επωνυμία του Τμήματος. Σκοπός του Τμήματος είναι η προαγωγή και η μετάδοση της γνώσης μέσω της έρευνας και της διδασκαλίας στο γνωστικό πεδίο της επιστήμης της Στατιστικής και των συναφών αντικειμένων- θεωρητικών και εφαρμοσμένων- καθώς και η κατάρτιση στελεχών υψηλής στάθμης για τις ανάγκες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα.

Η υλοποίηση του στόχου αυτού επιδιώκεται μέσω της ανάπτυξης της έρευνας και της εκπαίδευσης, η οργάνωση των οποίων εξασφαλίζει στους πτυχιούχους τόσο τις κατάλληλες θεωρητικές γνώσεις, όσο και την ανάπτυξη της ικανότητας εφαρμογής τους στις πραγματικές ανάγκες διαφόρων τομέων της οικονομικής δραστηριότητας (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδας, δημόσιοι και ιδιωτικοί Οργανισμοί, όπως Υπουργεία, Νοσοκομεία, Τράπεζες με υπηρεσίες Στατιστικής, Βιομηχανία, Ασφαλιστικές Εταιρείες, Εταιρείες Δημοσκοπήσεων, Ερευνητικά Κέντρα κ.λπ.). Τέλος, ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται και με την ανάπτυξη των διεθνών επαφών, κύρια έκφραση των οποίων είναι το Πρόγραμμα Κινητικότητας Erasmus.

Το 2001 το Τμήμα Στατιστικής αξιολογήθηκε από διεθνή επιτροπή τεσσάρων ξένων καθηγητών από τις ΗΠΑ, τη Γερμανία, το Βέλγιο και την Ιρλανδία και κατετάγη μεταξύ των πρώτων Τμημάτων Στατιστικής διεθνώς, τόσο στις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, όσο και στην ποιότητα του διδακτικού προσωπικού και στην υποδομή του.

Στο Τμήμα λειτουργούν:

4. Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών,

5. Δυο Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών:

- ΠΜΣ Πλήρους Φοίτησης στη «Στατιστική»
- ΠΜΣ Μερικής Φοίτησης «Συμπληρωματικής Ειδίκευσης στη Στατιστική», με πέντε κατευθύνσεις (Εκπαίδευση, Ασφαλιστικοί Οργανισμοί, Κτηματαγορά, Ιατρική και Φαρμακευτική, Λήψη Αποφάσεων)

6. καθώς και το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών.

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος, το οποίο καταρτίστηκε με την ίδρυσή του, απηχούσε όλες τις σύγχρονες τάσεις της Στατιστικής και είχε διαμορφωθεί με βάση τα Προγράμματα Σπουδών αντίστοιχων Τμημάτων του εξωτερικού. Το Πρόγραμμα Σπουδών αναθεωρήθηκε το 1998 με πρωτοποριακό -για τα Ελληνικά Πανεπιστήμια- τρόπο αφού βασίστηκε στην λογική των εκπαιδευτικών μονάδων (και όχι των μαθημάτων), έτσι ώστε να είναι προσαρμοσμένο στο Ευρωπαϊκό σύστημα ECTS.

Με βάση το σύστημα αυτό, σε κάθε μάθημα αντιστοιχεί ένας αριθμός ΕΜ που αναφέρεται στο Πρόγραμμα. Για τον καθορισμό των ΕΜ κάθε μαθήματος, λαμβάνονται υπόψη οι συνολικές απαιτήσεις του μαθήματος (διαλέξεις, εργασίες, κ.λπ.). Για την απόκτηση του Πτυχίου του Τμήματος, ο φοιτητής θα πρέπει να συγκεντρώσει συνολικά 240 ΕΜ.

Το διδακτικό έργο του Τμήματος υποστηρίζεται από συνολικά 25 μέλη ΔΕΠ πλήρους απασχόλησης, εκ των οποίων 6 είναι πρώτης βαθμίδας, 6 αναπληρωτές, 12 επίκουροι και 1 λέκτορας. Παράλληλα, διαθέτει δύο εργαστήρια: το [Εργαστήριο Στατιστικής Μεθοδολογίας και Ανάλυσης Δεδομένων](#), καθώς και το [Εργαστήριο Εφαρμογών Πιθανοτήτων και Στατιστικής σε Πολύπλοκα Συστήματα: Οικονομίας, Ασφάλισης και Τεχνολογίας](#), το οποίο καλύπτει κατά κύριο λόγο τις ανάγκες των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψηφίων διδασκόντων του Τμήματος.

Διαδικασία Αξιολόγησης

Το Τμήμα Στατιστικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ) με απόφαση της Γενικής του Συνέλευσης που ελήφθη στη συνεδρίαση της 5^{ης} Νοεμβρίου 2008, υπέβαλε στη ΜΟΔΠΠ τη διεθνή εξωτερική αξιολόγηση που στο παρελθόν (Μάιος 2001) είχε υλοποιηθεί με τα κριτήρια που έχουν οριστεί από το Τμήμα, και με μια επικαιροποίησή της σύμφωνα με τις διεθνείς πρακτικές. Η απόφαση αυτή κοινοποιήθηκε στη ΜΟ.ΔΙ.Π με την υπ' αρ.πρωτ. 2662 /13.11.2008 και την υπ' αρ.πρωτ.1483 /8.7.2009 επιστολή του Προέδρου του Τμήματος Στατιστικής Καθ. κ. Επ. Πανά προς το Πρόεδρο της ΜΟ.ΔΙ.Π Αντιπρύτανη Καθηγητή κ. Ι. Κατσουλάκο. Οι ανωτέρω επιστολές επισυνάπτονται στο παράρτημα.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης για το Τμήμα Στατιστικής αποτελείτο από τους Καθηγητές **C.R. Rao** (Πρόεδρο), Καθηγητή στην τιμητική έδρα Eberly του Τμήματος Στατιστικής του πολιτειακού Πανεπιστημίου της Pennsylvania των ΗΠΑ, **J. Teugels**, Καθηγητή Πιθανοτήτων και Στατιστικής στο πανεπιστημιακό κέντρο Στατιστικής του Καθολικού Πανεπιστημίου του Leuven του Βελγίου, **P. Florides**, Καθηγητή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών του Μαθηματικού Τμήματος του Κολλεγίου Trinity του Πανεπιστημίου του Δουβλίνου της Ιρλανδίας, και **W. Urfer**, Καθηγητή Στατιστικής του Τμήματος Στατιστικής του Πανεπιστημίου του Dortmund της Γερμανίας. Συμπερασματικά η Επιτροπή απαρτιζόταν από τρεις Καθηγητές Πιθανοτήτων και Στατιστικής και ένα Καθηγητή Μαθηματικών, με δεδομένο ότι τα Μαθηματικά αποτελούν το σημαντικότερο ίσως εργαλείο για την επιστήμη της Στατιστικής.

Ο Καθηγητής **C.R.Rao** θεωρείται ένας από τους πέντε κορυφαίους επιστήμονες της Στατιστικής στον αιώνα μας, όπως τον χαρακτήρισε ένας άλλος σύγχρονος κορυφαίος επιστήμονας, ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου του Stanford, Bradley Efron. Ο C.R. Rao έχει διδάξει σε μεγάλο αριθμό πανεπιστήμιων ανά τον κόσμο. Είναι επίτιμος διδάκτωρ 24 πανεπιστημίων όλων των ηπείρων, κάτοχος αναρίθμητων τιμητικών διακρίσεων ενώ έχουν διοργανωθεί περισσότερα από 20 διεθνή συνέδρια προς τιμήν του. Ένας μεγάλος αριθμός σημαντικών στατιστικών θεωρημάτων και αποτελεσμάτων φέρουν το όνομά του και είναι ένα από τα 10 επίτιμα μέλη του Διεθνούς Στατιστικού Ινστιτούτου και ένα από τα ελάχιστα ισόβια επίτιμα μέλη της Βιομετρικής Εταιρείας. Είναι επίσης Fellow της Βασιλικής Εταιρείας

του Ηνωμένου Βασιλείου και μέλος της Εθνικής Ακαδημίας Επιστημών των ΗΠΑ. Ο Καθηγητής Rao έχει συμμετάσχει σε αναρίθμητες αξιολογήσεις Τμημάτων και ερευνητικών μονάδων, μεταξύ των οποίων, για πολλά χρόνια, ήταν το Τμήμα Στατιστικής του Πανεπιστημίου του Harvard. Όπως αναφέρει το περιοδικό AMSTAT NEWS (αριθμ. 286, τεύχος Απριλίου 2001) της Αμερικανικής Στατιστικής Εταιρείας, ο C.R.Rao αναγνωρίζεται διεθνώς ως ένας από τους πρωτοπόρους που έθεσαν τα θεμέλια της σύγχρονης Στατιστικής, καθώς επίσης και ως ένας από τους πέντε καλύτερους Στατιστικούς στον κόσμο με πολύπλευρες διακρίσεις ως μαθηματικός, ερευνητής, επιστήμονας και δάσκαλος. Η πρωτοποριακή συνεισφορά του στα Μαθηματικά, στην Στατιστική Θεωρία και τις Εφαρμογές αποτελούν πλέον μέρος των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων στην Στατιστική, στην Οικονομετρία, στα προγράμματα των Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και σε πολλές άλλες επιστημονικές περιοχές, στα περισσότερα Πανεπιστήμια σε όλο τον κόσμο.

Ο Καθηγητής **J.Teugels** ήταν ιδρυτής και υπηρετεί επί τριανταπέντε σχεδόν έτη στην πιο γνωστή μονάδα Στατιστικής του καλύτερου, ίσως, Πανεπιστημίου του Βελγίου. Έχει συμμετάσχει σε πολλές επιτροπές αξιολόγησης και διαθέτει διεθνή αναγνώριση και κύρος αφού έχει διατελέσει Πρόεδρος της Bernoulli Society για τις Πιθανότητες και τη Στατιστική, είναι Επιστημονικός Διευθυντής (Editor-in-Chief) του επιστημονικού περιοδικού Journal of Applied Stochastic Models in Business and Industry που εκδίδεται από τον εκδοτικό οίκο Wiley, συντάκτης της σειράς μονογραφιών σε Πιθανότητες και Μαθηματικά Στατιστικής του ίδιου εκδοτικού οίκου και μέλος της Συντακτικής Επιτροπής πολλών άλλων επιστημονικών περιοδικών. Έχει διατελέσει επί 15-ετία Πρόεδρος του Μαθηματικού Τμήματος του Πανεπιστημίου.

Ο Καθηγητής **P. Florides** διδάσκει επί σαράντα σχεδόν έτη, σε ένα από τα γνωστότερα διεθνώς Μαθηματικά Τμήματα ενός ιστορικού Πανεπιστημίου. Εκτός από την σημαντική ερευνητική και διοικητική εμπειρία του, ο Καθηγητής Florides είχε και εμπειρία από την δομή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην χώρα μας ώστε να αποτελέσει το συνδετικό κρίκο της ομάδας των αξιολογητών με τα δεδομένα της χώρας μας. Ήταν Πρόεδρος της Διεθνούς Επιτροπής Αξιολόγησης που διεκπεραίωσε το Ευρωπαϊκό πιλοτικό πρόγραμμα αξιολόγησης στην χώρα μας το 1995, όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση, με απόφαση των Υπουργών Παιδείας,

αποφάσισε να αξιολογήσει πιλοτικά την τριτοβάθμια εκπαίδευση στις χώρες-μέλη της. Ήταν μέλος της ιδρυτικής Επιτροπής του Πανεπιστημίου της Κύπρου και Πρόεδρος του εκλεκτορικού σώματος που εξέλεξε τους πρώτους καθηγητές του Τμήματος Μαθηματικών και Στατιστικής του Πανεπιστημίου. Ήταν επίσης μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης του Τμήματος Πληροφορικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Ο Καθηγητής **W.Urfer** διδάσκει επί πολλά χρόνια στο Τμήμα Στατιστικής του Πανεπιστημίου του Dortmund του οποίου έχει διατελέσει και Πρόεδρος. Το Τμήμα αυτό είναι ένα από τα δύο μόνο Τμήματα Στατιστικής που λειτουργούν στα Γερμανικά Πανεπιστήμια. Πέραν των λοιπών εμπειριών σε επιστημονικά και διοικητικά θέματα, όπως επίσης και σε Επιτροπές Αξιολόγησης, θα πρέπει να αναφερθεί ότι το 1997 ήταν μέλος (μαζί με τους R. Curnow και B.J.T. Morgan) της Επιτροπής που αξιολόγησε το Τμήμα Βιοστατιστικής του Rothamsted Experimental Station στην Αγγλία. (Το Rothamsted Experimental Station είναι μία από τις μεγαλύτερες ερευνητικές μονάδες στην Στατιστική ιδρυτής της οποίας ήταν ο R.A.Fisher, ένας από τους θεμελιωτές της σύγχρονης στατιστικής σκέψης). Είναι επίσης συγγραφέας (από κοινού με τον καθηγητή A.H. El-Shaarawi) της Εγκυκλοπαίδειας Περιβαλλοντικής Στατιστικής που εκδίδεται εφέτος από τον οίκο Wiley και μέλος της συντακτικής επιτροπής του περιοδικού «Περιβαλλοντική και Οικολογική Στατιστική».

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αξιοπιστία της αξιολόγησης, απαραίτητη ήταν η υλοποίησή της με βάση συγκεκριμένα κριτήρια αποδεκτά από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα. Όπως και οι αξιολογητές αναφέρουν στην έκθεσή τους, η συγκεκριμένη αξιολόγηση έγινε με βάση τους κανόνες για την αξιολόγηση της ποιότητας στη τριτοβάθμια εκπαίδευση που εκπόνησε το Κέντρο Μελετών Εκπαιδευτικής Πολιτικής για την Ανώτατη Εκπαίδευση CHEPS (Centre for Higher Education Policy Studies) για λογαριασμό του Συμβουλίου των Πρυτάνεων των Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων (Council of European Rectors (CRE)). Τα κριτήρια αυτά είναι: Ποιότητα, Παραγωγικότητα, Σχετικότητα, Διοίκηση και μακροχρόνια βιωσιμότητα (Quality, Productivity, Relevance, Management and long-term viability).

Παράλληλα, το γεγονός ότι η αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε από διεθνή επιτροπή, κατέστησε αναγκαία τη συγγραφή της έκθεσης αυτοαξιολόγησης (3 τόμοι) του Τμήματος Στατιστικής στην αγγλική γλώσσα, η οποία είναι διαθέσιμη σε κάθε ενδιαφερόμενο στο Εργαστήριο του Τμήματος Στατιστικής. Συγκεκριμένα η έκθεση αυτοαξιολόγησης του Τμήματος περιλαμβάνει:

- ✚ Τόμος I: Η Κυρίως Έκθεση (Main Report), με πληροφορίες γενικά για το ΟΠΑ αλλά και ειδικότερα για το Τμήμα Στατιστικής, για τις δραστηριότητές του και την υλικοτεχνική υποδομή του
- ✚ Τόμος II: Τα παραρτήματα (Appendices), με πληροφορίες και έντυπα που χρησιμοποιούνται στις διαδικασίες αξιολόγησης που ακολουθούνται από το Τμήμα στο προπτυχιακό, στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα και για τους διδάσκοντες, διάφορα έντυπα, μια κατάσταση με τις επιστημονικές εργασίες των μελών του Τμήματος που εκδίδονται εσωτερικά από αυτό (technical reports) και μια καταγραφή των στατιστικών περιοδικών που είναι διαθέσιμα στη Βιβλιοθήκη.
- ✚ Τόμος III: Τα αναλυτικά βιογραφικά σημειώματα όλων των μελών ΔΕΠ, του προσωρινού διδακτικού προσωπικού και των βοηθών και επιστημονικών συνεργατών του Τμήματος.

Τα ανωτέρω είχαν παραληφθεί από τους εξωτερικούς αξιολογητές, πριν από την επίσκεψή τους στο Πανεπιστήμιο, που έλαβε χώρα στην Αθήνα από 18-21 Απριλίου 2001. Κατά την επίσκεψη αυτή, η ομάδα αξιολόγησης εξέτασε την υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος, τα εργαστήρια Στατιστικής, τις Γραμματείες και την Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη. Μετά από μια σύντομη συνάντηση με τον τότε Πρύτανη του Πανεπιστημίου Καθηγητή κ. Α. Κιντή, οι αξιολογητές είχαν στη διάθεσή τους άπλετο χρόνο για συζητήσεις με εκπροσώπους από τις διαφορετικές ομάδες που αποτελούν το Τμήμα (διδάσκοντες, προσωπικό γραμματειών και φοιτητές, προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς). Οι αξιολογητές εξέφρασαν την ειλικρινή τους υποχρέωση για την ευθύτητα και την ειλικρίνεια των συνεντεύξεων, που τους επέτρεψαν να αντλήσουν τα αναγκαία στοιχεία για μια έγκυρη, αξιόπιστη και ανεξάρτητη έκθεση αξιολόγησης. Αξίζει δε να σημειωθεί ότι, καθένα από τα μέλη της ομάδας αξιολόγησης είχε ήδη εμπειρία από την συμμετοχή του σε παρόμοιες διαδικασίες αξιολόγησης σε

προηγούμενες περιπτώσεις, και σε διαφορετικές χώρες. Σαν αποτέλεσμα, η αξιολογική αυτή έκθεση συγκρίνει τη θέση (overall standing) του Τμήματος Στατιστικής του ΟΠΑ σε σχέση με αυτή άλλων Τμημάτων σε παγκόσμιο επίπεδο.

Επιπλέον, η Ομάδα Αξιολόγησης εκτίμησε ιδιαίτερα το γεγονός ότι το Τμήμα έχει καθιερώσει καλά δομημένες διαδικασίες αξιολόγησης. Σε επίπεδο φοιτητών, συμπληρώνονται ερωτηματολόγια κάθε εξάμηνο. Σε επίπεδο διδασκόντων, στο τέλος κάθε εξαμήνου υποβάλλεται έκθεση που περιέχει όλες τις ακαδημαϊκές δραστηριότητες του εξαμήνου όπως επίσης και λεπτομερή προγραμματισμό για το προσεχές εξάμηνο.

Το κείμενο της τελικής έκθεσης των αξιολογητών καθώς και η μετάφραση αυτής στην ελληνική γλώσσα είναι διαθέσιμα σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του Τμήματος Στατιστικής, και συγκεκριμένα στους παρακάτω συνδέσμους:

http://www.aueb.gr/statistical-institute/external-evaluation_gr.html

http://www.aueb.gr/statistical-institute/external-evaluation_en.html

Τέλος, σημειώνεται ότι η διαδικασία αξιολόγησης χρηματοδοτήθηκε από το ΕΠΕΑΕΚ και από τα έσοδα του μεταπτυχιακού προγράμματος του Τμήματος Στατιστικής.

Συνοπτικός Απολογισμός του Διδακτικού και Ερευνητικού έργου του Τμήματος, των Σχέσεών του με ΚΠΠ φορείς, των Υποδομών αλλά και των Διοικητικών Υπηρεσιών του, με βάση την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης που υποβλήθηκε στη
ΜΟ.ΔΙ.Π/ΟΠΑ

A. Διδακτικό έργο του Τμήματος

Το προπτυχιακό πρόγραμμα, όπως και όλα τα προγράμματα του Τμήματος, είναι τόσο από θεωρητική όσο και από πρακτική άποψη, υψηλού επιπέδου, ευέλικτο και απόλυτα περιεκτικό. Η περιγραφή των μαθημάτων στην περιοχή των μαθηματικών και η προτεινόμενη βιβλιογραφία αποτελούν σαφή ένδειξη ότι στους φοιτητές παρέχεται μαθηματικό υπόβαθρο, καλύτερο από το απαιτούμενο για να παρακολουθήσουν με ευχέρεια τα μαθήματα στατιστικού περιεχομένου.

Τα μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος έχουν διαμορφωθεί με προσοχή, λαμβάνοντας υπόψη το είδος της απασχόλησης που οι στατιστικοί θα αντιμετωπίσουν σε κυβερνητικές θέσεις, στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, και καλύπτουν πολύ ικανοποιητικά όλες τις σημαντικές πλευρές των σύγχρονων τάσεων της Στατιστικής.

Ο αριθμός των μαθημάτων στατιστικού περιεχομένου που διδάσκονται ανελλιπώς στο προπτυχιακό πρόγραμμα είναι 33 (υποχρεωτικά και επιλογής). Πέραν των μαθημάτων αυτών η Έκθεση Αυτοαξιολόγησης περιγράφει την ύλη 15 άλλων μαθημάτων που αναφέρονται τόσο σε στατιστική μεθοδολογία όσο και σε συγκεκριμένες εφαρμογές. Παρότι 33 σταθερά προσφερόμενα μαθήματα, καταναμεμένα σε ένα πρόγραμμα 8 εξαμήνων, είναι ένας υψηλός αριθμός μαθημάτων, τα υπόλοιπα 15 μαθήματα καλύπτουν αντικείμενα σύγχρονου ενδιαφέροντος στην επιστημονική έρευνα και στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, όλα αυτά τα πρόσθετα μαθήματα, πρακτικά, θα μπορούσαν να περιλαμβάνονται επίσης στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Η λειτουργία του υποδειγματικού αυτού προγράμματος σπουδών, και η δυνατότητα να προσφέρονται τα πρόσθετα μαθήματα προϋποθέτει την ύπαρξη και την διατήρηση επαρκούς αριθμού εξειδικευμένων μελών ΔΕΠ σε μία ευρύτητα γνωστικών

αντικειμένων.

Παράλληλα, η πρωτοποριακή υιοθέτηση των προαπαιτούμενων μαθημάτων από το Τμήμα Στατιστικής είναι παραδειγματική. Η χρήση των προαπαιτούμενων είναι απαραίτητη όταν κανείς επιθυμεί να τονίσει την γενική δομή του προγράμματος. Επιπλέον, διευρύνεται σημαντικά ο ειδικός ρόλος καθενός από τα μαθήματα μέσα στο γενικό πλαίσιο του προγράμματος.

Στο προπτυχιακό πρόγραμμα, το Τμήμα Στατιστικής επιτρέπει στους φοιτητές του να εγγράφονται κάθε εξάμηνο στο ισοδύναμο τεσσάρων πλήρων μαθημάτων ανά εξάμηνο. Η πρακτική αυτή συμβαδίζει με τις διεθνείς προδιαγραφές και επιτρέπει στους φοιτητές να συμμετέχουν αποτελεσματικά σε όλες τις δραστηριότητες των μαθημάτων (ασκήσεις, εργασίες, εξέταση προόδου κ.λ.π.). Ο μέσος χρόνος παρακολούθησης μαθημάτων που είναι το αποτέλεσμα αυτής της πρακτικής (15 ώρες ανά εβδομάδα), παρέχει στους φοιτητές τον απαραίτητο χρόνο για συμμετοχή σε τέτοιες δραστηριότητες.

Επιπλέον, η δυνατότητα εκπόνησης πρακτικής άσκησης στην Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, στην Βιομηχανία, στις Επιχειρήσεις και στα Ερευνητικά Κέντρα είναι εξαιρετικά χρήσιμη και επιτρέπει στους φοιτητές να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία των πραγματικών εφαρμογών της Στατιστικής. Η Ομάδα Αξιολόγησης εκτίμησε ιδιαίτερα τις προσπάθειες του Τμήματος να βοηθήσει τους φοιτητές στο να αποκτήσουν πρακτική ικανότητα τόσο στην ανάλυση δεδομένων όσο και στην άσκηση στο επάγγελμα. Δεδομένου ότι οι προπτυχιακοί φοιτητές είναι δύσκολο να γνωρίζουν εκ των προτέρων το είδος της απασχόλησης που θα έχουν μετά την αποφοίτησή τους, το πρακτικό μέρος της εκπαίδευσής τους θα πρέπει να τους βοηθά ώστε να είναι ανταγωνιστικοί σε μια αγορά εργασίας με ταχέως μεταβαλλόμενες ανάγκες και προοπτικές. Το Τμήμα Στατιστικής επιθυμεί να διευρύνει την άσκηση στο επάγγελμα για όλους τους φοιτητές του, αλλά δεν έχει τους απαραίτητους πόρους.

Τέλος, ο ορισμός ενός Συμβούλου Καθηγητή Σπουδών για κάθε φοιτητή, είναι μία καθιερωμένη διεθνώς πρακτική και το Τμήμα Στατιστικής είναι άξιο συγχαρητηρίων για την υιοθέτησή της. Συνάμα, δίνει στους συμβούλους καθηγητές μία καλύτερη αίσθηση των αδυναμιών των φοιτητών που προέρχονται από μία ποικιλία διαφορετικών σχολείων με

διαφορετικό υπόβαθρο. Οι φοιτητές τους οποίους συνάντησε η Επιτροπή εξέφρασαν την ικανοποίησή τους με το σύστημα αυτό.

Σε μεταπτυχιακό επίπεδο, τα Προγράμματα πλήρους και μερικής φοίτησης που προσφέρονται είναι ιδιαίτερα αξιολόγια. Η Ομάδα Αξιολόγησης έκρινε ότι, τόσο από θεωρητική όσο και από πρακτική άποψη, είναι υψηλού επιπέδου, ευέλικτα και περιλαμβάνουν οτιδήποτε είναι απαραίτητο και χρήσιμο. Τα μαθήματα έχουν σχεδιαστεί με ιδιαίτερα ικανοποιητικό τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη την αγορά εργασίας για στατιστικούς. Αντικείμενα σχετικά τόσο με τον ιδιωτικό όσο και με τον δημόσιο τομέα καλύπτονται ιδιαίτερα ικανοποιητικά και η προσέγγισή τους αντιμετωπίζει αποτελεσματικά όλες τις σημαντικές πλευρές των σύγχρονων ρευμάτων της Στατιστικής.

Παράλληλα, η πρόβλεψη για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του προγράμματος πλήρους φοίτησης να διανύουν ένα ή δύο εξάμηνα σπουδών σε αναγνωρισμένα ξένα Πανεπιστήμια, σε ειδικές περιοχές της Στατιστικής, παρέχει στους φοιτητές την δυνατότητα να αποκτούν εμπειρίες σε ένα ευρύ φάσμα της στατιστικής θεωρίας και των εφαρμογών. Ειδικότερα, η συμφωνία με το Καθολικό Πανεπιστήμιο του Leuven, που επιτρέπει στους φοιτητές να διανύουν ένα πλήρες εξάμηνο σπουδών παρακολουθώντας το πρόγραμμα στο Πανεπιστήμιο αυτό, δίνει στους φοιτητές την δυνατότητα να προσδίδουν μία Ευρωπαϊκή διάσταση στις σπουδές τους.

Σαν αποτέλεσμα, η Ομάδα Αξιολόγησης προέτρεψε τους επιβλέποντες Καθηγητές, σε όλα τα επίπεδα μεταπτυχιακών σπουδών να εξασκήσουν μια θετική πίεση στους μεταπτυχιακούς φοιτητές να στοχεύουν σε δημοσίευση της δουλειάς τους στην επιστημονική βιβλιογραφία, ενώ παράλληλα να δίνεται περιορισμένη βοήθεια στους καλύτερους φοιτητές ώστε να γνωστοποιούν την εργασία τους στη διεθνή κοινότητα με τη παρουσίασή της σε διεθνείς συναντήσεις και συνέδρια. Επιπρόσθετα, η Ομάδα Αξιολόγησης εκτιμά θετικά την χρήσιμη πρακτική σύμφωνα με την οποία η πρόοδος των μεταπτυχιακών φοιτητών εν γένει, αλλά και σε κάθε μάθημα, αξιολογείται και καθορίζεται σε συνάντηση των διδασκόντων.

Από την άλλη πλευρά, η δημιουργία του διετούς μεταπτυχιακού προγράμματος μερικής παρακολούθησης χαρακτηρίστηκε από την Ομάδα Αξιολόγησης ως μια εξαιρετική απόφαση

και μία θαυμάσια πρωτοτυπία που ταιριάζει απόλυτα με τη δομή της συνεχιζόμενης (δια βίου) εκπαίδευσης. Το γεγονός ότι, την χρονική περίοδο που πραγματοποιήθηκε η Εξωτερική Αξιολόγηση του Τμήματος Στατιστικής είχαν παρέλθει μόλις δυο χρόνια από την ίδρυσή του και ήδη περίπου 80 φοιτητές είχαν εγγραφεί, αποδείκνυε ότι το Τμήμα Στατιστικής εντόπισε ένα πραγματικό κενό στην αγορά της εκπαίδευσης. Το αυτο-χρηματοδοτούμενο αυτό πρόγραμμα δίνει στους φοιτητές του μια πρόσθετη αξία. Για μερικούς συνεπάγεται βελτίωση στις συνθήκες εργασίας τους, ενώ για άλλους αποτελεί μία προσωπική ικανοποίηση. Η θετική προσέγγιση, ο ενθουσιασμός και η αφοσίωση των φοιτητών του μεταπτυχιακού προγράμματος μερικής φοίτησης εντυπωσίασε έντονα την Ομάδα Αξιολόγησης. Η Ομάδα θεώρησε τους φοιτητές αυτούς ως το πιο ενεργητικό και αφοσιωμένο τμήμα μεταξύ όλων των μεταπτυχιακών φοιτητών. Παράλληλα, έκρινε ότι ο διδακτικό προσωπικό του Τμήματος ανταποκρίνεται εξαιρετικά στην ασυνήθιστη δομή ηλικιών και στο διαφορετικό υπόβαθρο των φοιτητών.

Δεν αποτελεί επομένως σύμπτωση ότι, όλοι όσοι έχουν αποκτήσει Master από το Τμήμα Στατιστικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών βρίσκουν εργασία αμέσως μετά την αποφοίτησή τους, σε μερικές δε περιπτώσεις, ακόμη και πριν ολοκληρώσουν τις σπουδές τους.

Η πιο σημαντική πρωτοτυπία που εισήγαγε το Τμήμα Στατιστικής, είναι -ως ένα μεγάλο βαθμό- το πρόγραμμα του Διακεκριμένου Επισκέπτη Καθηγητή. Τα ονόματα των διακεκριμένων Καθηγητών που έχουν ήδη διδάξει στο Τμήμα διαμορφώνουν μία εντυπωσιακή λίστα. Απλώς επιβεβαιώνουν την υψηλή εκτίμηση που το Τμήμα έχει κερδίσει στο διεθνές περιβάλλον.

Ταυτόχρονα, το Τμήμα έχει καθιερώσει μια σειρά σεμιναρίων, όπου περιστασιακά επισκέπτες, διδάσκοντες και μεταπτυχιακοί φοιτητές παρουσιάζουν την εργασία τους. Η Ομάδα Αξιολόγησης συμβούλεψε το Τμήμα να μετατρέψει τη δραστηριότητα αυτή σε μια οργανωμένη σειρά σεμιναρίων με περισσότερους ομιλητές από το εξωτερικό. Επισημάνθηκε δε ότι εξαιτίας της εξαιρετικά ευνοϊκής γεωγραφικής του θέσης, το Τμήμα θα πρέπει να επωφεληθεί από τη διαθεσιμότητα εν δυνάμει ομιλητών από το εξωτερικό, και τη συμμετοχή στα σεμινάρια ακροατών από άλλα Τμήματα της πρωτεύουσας. Ήδη σήμερα έχουν γίνει

σημαντικές κινήσεις σε αυτή την κατεύθυνση, με διεύρυνση της σεμιναριακής δραστηριότητας του τμήματος και την λειτουργία παράλληλων θεματικών στα σεμινάρια, ημερίδων και συναντήσεων εργασίας με την συμμετοχή και εξωτερικών ομιλητών.

Επιπλέον, η δυνατότητα χρησιμοποίησης της Αγγλικής γλώσσας ως γλώσσας διδασκαλίας στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα πλήρους φοίτησης, όπως επίσης και η δυνατότητα συγγραφής των διατριβών στα αγγλικά, είναι υψίστης σημασίας. Η πρακτική αυτή καθιστά διαθέσιμο στους φοιτητές ένα τεράστιο όγκο βιβλιογραφίας στα αντικείμενά τους και επιτρέπει στο Τμήμα να διευρύνει τις συνεργασίες με ειδικούς από όλο τον κόσμο με το να τους προσκαλεί να λειτουργούν ως εξωτερικοί εξεταστές των διατριβών για Master και διδακτορικό. Η επιλογή της διεθνούς γλώσσας στην επιστήμη αυξάνει απεριόριστα την αξιοπιστία του Τμήματος καθώς και την αξία των πτυχίων που απονέμονται στους φοιτητές. Όσοι αποφοιτούν από το μεταπτυχιακό πρόγραμμα είναι επαρκώς εφοδιασμένοι για να συναγωνισθούν στην διεθνή αγορά εργασίας και όχι μόνο στην ελληνική. Σημειώνεται επίσης ότι, όλο το πληροφοριακό υλικό του Τμήματος (προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί οδηγοί σπουδών, οδηγίες για την συγγραφή διατριβών και εκθέσεων, ερωτηματολόγια των φοιτητών κ.λ.π.) είναι διαθέσιμα και στην αγγλική γλώσσα.

Σε επίπεδο διδακτορικών σπουδών, οι υποψήφιοι διδάκτορες είναι επίσης ικανοποιημένοι με την υποστήριξη που έχουν από τους Καθηγητές που επιβλέπουν την διατριβή τους. Τα αντικείμενα που είναι διαθέσιμα για διδακτορική διατριβή αναφέρονται σε επίκαιρες και σημαντικές περιοχές της στατιστικής έρευνας, των εφαρμοσμένων πιθανοτήτων, της επιχειρησιακής έρευνας, των ασφαλιστικών και στοχαστικών χρηματοοικονομικών, της στοχαστικής ανάλυσης κ.α. και η διαθέσιμη επιλογή είναι ευρύτατη. Η Ομάδα Αξιολόγησης μάλιστα συνέστησε στους επιβλέποντες Καθηγητές των διδακτορικών διατριβών να ενθαρρύνουν τους φοιτητές τους στη παρακολούθηση μαθημάτων και σεμιναρίων για την περαιτέρω διεύρυνση των επιστημονικών τους οριζόντων. Αυτό σήμερα είναι δυνατόν με την υπάρχουσα δομή των σεμιναρίων του τμήματος, ορισμένα από τα οποία πραγματεύονται σε βάθος, σε τριμηνιαίες ή εξαμηνιαίες ενότητες θεματικές επιλεγμένες ανάλογα με τα γνωστικά αντικείμενα και τα θέματα των υποψηφίων διδασκτόρων. Τέλος, είναι αξιοσημείωτο ότι όλοι οι εκπρόσωποι των υποψηφίων διδασκτόρων εξέφρασαν την επιθυμία τους να παραμείνουν στον ακαδημαϊκό χώρο μετά την απόκτηση του διδακτορικού τους. Σήμερα η ιστορία δείχνει

ότι σημαντικός αριθμός εξ αυτών το έχει καταφέρει καθώς κατέχει ακαδημαϊκές θέσεις σε διάφορα ελληνικά και ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Αυτό είναι μια σημαντική ένδειξη της εξαιρετικής εκπαίδευσης που παρέχει το διδακτορικό πρόγραμμα σπουδών.

Σε κάθε περίπτωση, τα ονόματα και η φήμη των επιστημόνων που έχουν χρησιμοποιηθεί ως εξωτερικοί εξεταστές μέχρι σήμερα, είναι ενδεικτικά της ποιότητας των διατριβών που έχουν γραφεί.

Επιπρόσθετα, η Ομάδα Αξιολόγησης παρατήρησε με ικανοποίηση ότι ένας αριθμός χρήσιμων κειμένων είναι διαθέσιμα σε όλες τις ηλικίες των φοιτητών. Για παράδειγμα, διδακτορικές διατριβές και διατριβές για Master, όπως επίσης εργασίες άσκησης στο επάγγελμα είναι διαθέσιμες στα εργαστήρια. Οδηγίες για την συγγραφή της έκθεσης της άσκησης στο επάγγελμα και των εργασιών που εκπονούνται, είναι επίσης διαθέσιμες στους φοιτητές.

Τέλος, τα σεμινάρια επιμόρφωσης σε στατιστικές μεθόδους και εφαρμογές που προσφέρονται από το Τμήμα αποτελούν ένδειξη ότι το Τμήμα αναγνωρίζει την ανάγκη διάχυσης των σύγχρονων στατιστικών γνώσεων και ιδεών σε όλες τις πλευρές της κοινωνίας.

Κλείνοντας, αξίζει να αναφερθεί η ετήσια διοργάνωση του Θερινού Σχολείου στα Στοχαστικά Χρηματοοικονομικά (για 6 συνεχή έτη) το οποίο προσφέρει στους μεταπτυχιακούς του τμήματος την ευκαιρία να έρθουν σε στενή επαφή με έναν εξαιρετικά ενδιαφέροντα τομέα εφαρμογής των στοχαστικών μαθηματικών και της στατιστικής. Το Θερινό Σχολείο έχει διάρκεια 5 ημερών, και φιλοξενεί κορυφαίους επιστήμονες του χώρου από το εξωτερικό και την Ελλάδα, καθώς και εκπροσώπους εταιριών. Το σχολείο αυτό είναι ανοικτό και σε φοιτητές εκτός ΟΠΑ και συμβάλλει στην δημοσιοποίηση του επιπέδου και της σοβαρότητας με την οποία το τμήμα αντιμετωπίζει το θέμα των μεταπτυχιακών σπουδών και σε εξωπανεπιστημιακούς κύκλους. Δεν θα ήταν υπερβολικό να αναφέρουμε ότι η διοργάνωση αυτή αποτελεί σταθερή πηγή άντλησης υποψηφιοτήτων για διδακτορικές σπουδές από φοιτητές που κατέχουν τίτλους MSc από ιδρύματα εκτός ΟΠΑ ελληνικά ή ξένα.

B. Ερευνητικό έργο του Τμήματος

Οι διδάσκοντες του Τμήματος έχουν υψηλά προσόντα συνδυαζόμενα με σημαντική διδακτική και ερευνητική εμπειρία. Το Τμήμα διαθέτει μία ισχυρή ομάδα διδασκόντων, πολλοί από τους οποίους έχουν εργασθεί και διδάξει στο εξωτερικό και δραστηριοποιούνται ερευνητικά σε διαφορετικές περιοχές της Στατιστικής και των Πιθανοτήτων τόσο θεωρητικές όσο και εφαρμοσμένες. Η συνεισφορά στις εφαρμογές της στοχαστικής σκέψης τους έχει αποφέρει αναγνώριση, όχι μόνο σε εθνικό αλλά κυρίως σε διεθνές επίπεδο, όπως αυτό πιστοποιείται από το δημοσιευμένο ερευνητικό έργο που παράγεται από μέλη του Τμήματος σε υψηλής ποιότητας διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Η Ομάδα Αξιολόγησης έκρινε ότι το επιστημονικό προσωπικό του Τμήματος Στατιστικής, σε πολλές περιοχές στατιστικής έρευνας, συνεισφέρουν όχι μόνο στο επίπεδο των εφαρμογών αλλά και στην ανάπτυξη και προαγωγή πρωτότυπης θεωρίας που να αντιμετωπίζει και να δαμάζει τις προκλήσεις που απορρέουν από τις εφαρμογές.

Μια επιπλέον ένδειξη της ποιότητας του διδακτικού προσωπικού είναι ότι μερικοί εξ αυτών είναι μέλη των συντακτικών επιτροπών (associate editors) σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά.

Θα πρέπει δε να σημειωθεί πως, παρά το γεγονός ότι ορισμένοι το θεωρούν υπερβολικό, η πλειοψηφία των διδασκόντων εξέφρασε την συμφωνία της με τα καθιερωμένα ερωτηματολόγια αποτίμησης του ακαδημαϊκού έργου που συμπληρώνονται κάθε εξάμηνο από τους διδάσκοντες. Οι διδάσκοντες θεωρούν την διαδικασία αυτή ως ένα χρήσιμο μέσο αυτοαξιολόγησης που τους βοηθά να αποκτούν μια εικόνα της συνολικής τους απόδοσης.

Επιπλέον, άξια λόγου είναι η επιτυχής διοργάνωση του Διεθνούς Συνεδρίου στην Στατιστική του Περιβάλλοντος και των Επιστημών της Γης και του Διαστήματος (Environmetrics and Statistics in the Earth and Space Sciences) που συν-διοργανώθηκε με την Επιτροπή της Bernoulli Society για τις Πιθανότητες και την Στατιστική στις Φυσικές Επιστήμες τον Αύγουστο του 1999, και κέρδισε την διεθνή εκτίμηση. Το γεγονός ότι υπήρχαν έξι συμμετοχές με εργασίες από διδάσκοντες και μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος Στατιστικής στο συνέδριο αυτό, αποτελεί περαιτέρω απόδειξη για το ότι το Τμήμα αντιλαμβάνεται την σημασία των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Με αφορμή το συνέδριο

αυτό οι Ι. Πανάρετος, Α.Η. El-Shaarawi και W. Urfer αποφάσισαν να συνεργασθούν σε ένα διεθνές πρόγραμμα για την αντιμετώπιση της διάβρωσης του εδάφους στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και του προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για την αντιμετώπιση της απερίθωτης. Η ερευνητική αυτή πρόταση περιλαμβάνει την Ελλάδα, την Ιταλία, την Τυνησία και την Αίγυπτο.

Γ. Σχέσεις του Τμήματος με κοινωνικούς /πολιτιστικούς /παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

Μια πολύ σημαντική μονάδα που σχετίζεται με το Τμήμα, είναι το Ινστιτούτο Στατιστικής Τεκμηρίωσης Ανάλυσης και Έρευνας. Είναι ευρέως γνωστό ότι τέτοια ινστιτούτα έχουν συνεισφέρει σημαντικά στην πρόοδο και στην ανάπτυξη της Στατιστικής και έχουν παίξει ένα σημαντικό ρόλο τόσο σε επιστημονικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Το Ινστιτούτο δίνει την ευκαιρία στο Τμήμα να αλληλεπιδρά με τα πραγματικά προβλήματα επικοινωνίας με το να προσαρμόζει την θεωρία και τις μεθόδους των Πιθανοτήτων και της Στατιστικής και να τις εφαρμόζει για την επιτυχή επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων που μπορούν να προκύψουν στις διάφορες περιοχές της επιστημονικής και της κοινωνικής αναζήτησης. Παρέχει επίσης το κατάλληλο περιβάλλον για τους φοιτητές προκειμένου να εξασκηθούν στην χρήση της Στατιστικής και να αποκτήσουν άμεση εμπειρία από τις εφαρμογές της. Το Τμήμα – και το Πανεπιστήμιο - θα πρέπει να ενθαρρύνουν και να υποστηρίξουν τις δραστηριότητές του.

Παράλληλα, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω (βλ. παράγραφο Α. Διδακτικό έργο του Τμήματος), τα σεμινάρια επιμόρφωσης σε στατιστικές μεθόδους και εφαρμογές που προσφέρονται από το Τμήμα αποτελούν ένδειξη ότι το Τμήμα αναγνωρίζει την ανάγκη διάχυσης των σύγχρονων στατιστικών γνώσεων και ιδεών σε όλες τις πλευρές της κοινωνίας, και εργάζεται συστηματικά προς τη κατεύθυνση αυτή.

Δ. Διοικητικές Υπηρεσίες και Υποδομές του Τμήματος

Η Γραμματεία του Τμήματος αποτελείται από τέσσερις διοικητικούς υπαλλήλους που εξυπηρετούν περίπου 680 προπτυχιακούς φοιτητές, και είναι υπεύθυνοι για διοικητικά

θέματα, όπως εγγραφή των φοιτητών, προετοιμασία πτυχίων, πιστοποιητικών κ.λ.π. Η Ομάδα Αξιολόγησης, έπειτα από την επίσκεψη που πραγματοποίησε, σχημάτισε την εντύπωση ότι το προσωπικό της γραμματείας δεν είχε ευχέρεια με την χρήση της αγγλικής γλώσσας και των υπολογιστών και διατύπωσε την άποψη ότι, ίσως, επηρεάζεται αρνητικά στην εκπλήρωση των διοικητικών υποχρεώσεων, και ιδιαίτερα αυτών που αναφέρονται στην ταχεία εφαρμογή των αποφάσεων του Τμήματος, την χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και άλλων μορφών επικοινωνίας με συνεργαζόμενα Τμήματα και Ερευνητικά Ιδρύματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Στα πλαίσια του ίδιου θέματος, η Ομάδα Αξιολόγησης διαπίστωσε με έκπληξη ότι δεν υπάρχει διοικητική γραμματέας για τον Πρόεδρο του Τμήματος, που να παρέχεται από το Πανεπιστήμιο. Κάτι τέτοιο είναι αδιανόητο σε Πανεπιστήμια της Ευρώπης και της Αμερικής, και κάνει την εκτέλεση του έργου του Προέδρου εξαιρετικά δύσκολη. Διοικητική υποστήριξη είναι επίσης απαραίτητη για τους διδάσκοντες του Τμήματος ώστε να έχουν την δυνατότητα να επικεντρώνουν την προσοχή τους στις ακαδημαϊκές τους υποχρεώσεις, και να μην αποσπάται η προσοχή τους λόγω της ανάγκης να απασχολούνται με θέματα τα οποία θα έπρεπε να αποτελούν μέρος της ευθύνης υποστηρικτικού προσωπικού. Τέλος, η Ομάδα Αξιολόγησης συνέστησε πως το Τμήμα θα πρέπει να έχει αποφασιστικό ρόλο στη διαδικασία επιλογής του διοικητικού /γραμματειακού προσωπικού.

Επιπλέον, η Ομάδα Αξιολόγησης επισκέφτηκε τη κεντρική βιβλιοθήκη του ΟΠΑ (περιοδικών και βιβλίων), διατυπώνοντας την άποψη ότι η Βιβλιοθήκη των Περιοδικών διατηρείται πολύ καλά και έχει μια καλή κάλυψη. Η προσθήκη μάλιστα περίπου 30 νέων συνδρομών σε σημαντικές στατιστικές εκδόσεις, που είχε πραγματοποιηθεί εκείνη την χρονική περίοδο, απέδειξε την επίγνωση των ανθρώπων που είναι υπεύθυνοι στο Τμήμα και στην Βιβλιοθήκη σχετικά με την ανάγκη διατήρησης και ενίσχυσης της ποιότητας της συλλογής αυτής. Δίχως να παραγνωρίζεται η ποιότητα της βιβλιοθήκης των περιοδικών, η Ομάδα Αξιολόγησης διαπίστωσε μετά λύπης της, ότι ένας αριθμός από σημαντικά περιοδικά δεν είναι πλήρη, δοθέντος ότι δεν υπάρχουν τα παλαιότερα τεύχη. Παράλληλα όμως, έλαβε με ικανοποίηση την πληροφόρηση ότι ο Πρόεδρος του Τμήματος είχε ζητήσει από την βιβλιοθήκη να γίνει μέλος της ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης JSTOR, που επιτρέπει πρόσβαση σε όλα τα παλαιά τεύχη όλων σχεδόν των επιστημονικών περιοδικών από όλους τους

υπολογιστές του Πανεπιστημίου, και πως η διαδικασία είχε ήδη ξεκινήσει από την Βιβλιοθήκη. Σήμερα έχει γίνει ήδη ικανοποιητική πρόοδος στον τομέα αυτό και μέσω του JSTOR είναι δυνατή η πρόσβαση σε μεγάλο αριθμό από παλαιά τεύχη περιοδικών τα οποία είναι απαραίτητα για το ερευνητικό και το διδακτικό έργο. Θα πρέπει επίσης να εκτιμηθεί η απόκτηση πρόσβασης σε ηλεκτρονικά περιοδικά.

Κατά την γνώμη της Ομάδας Αξιολόγησης τα μέσα που προσφέρονται από την Βιβλιοθήκη δεν είναι πλήρως επαρκή για τις ανάγκες των διαφορετικών προγραμμάτων σπουδών που έχει δημιουργήσει το Τμήμα, και για όλες τις ερευνητικές δραστηριότητες των διδασκόντων και των φοιτητών. Συγκεκριμένα:

- Το αναγνωστήριο για τα διδακτικά βοηθήματα της Βιβλιοθήκης κρίθηκε ανεπαρκές τόσο σε μέγεθος όσο και σε εμφάνιση. Επίσης, ο διαχωρισμός της Βιβλιοθήκης σε δυο πλήρως ανεξάρτητα τμήματα χαρακτηρίστηκε αποδοκιμαστέος. Προτάθηκε να υπάρξει μέριμνα για μια περισσότερο κατάλληλη χωροθέτηση της Βιβλιοθήκης.
- Ένα σοβαρό και επαναλαμβανόμενο παράπονο από όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές είναι η έλλειψη επαρκούς πρόσβασης. Το θέμα της επέκτασης των ωρών λειτουργίας της κεντρικής Βιβλιοθήκης χαρακτηρίστηκε ύψιστης σημασίας και προτεραιότητας: Οι προπτυχιακοί και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του προγράμματος πλήρους φοίτησης θεωρούν απρόσφορο το ότι η Βιβλιοθήκη κλείνει ακριβώς την ώρα που δεν έχουν πια μαθήματα για να παρακολουθήσουν. Το πρόβλημα όμως είναι ακόμα δυσκολότερο για τους φοιτητές μερικής φοίτησης, που δεν έχουν καν την ευκαιρία να κάνουν ακόμα και μια βραχυχρόνια έρευνα στη Βιβλιοθήκη.
- Οι αξιολογητές ύστερα από προσεκτική έρευνα διαπίστωσαν ότι ένα σημαντικό ποσοστό των βιβλίων της Βιβλιοθήκης δεν ήταν διαθέσιμο στα ράφια, γεγονός που οφείλεται στην –αποδοκιμαστέα κατά τη γνώμη τους– πρακτική δανεισμού που ακολουθείται.
- Οι αξιολογητές προέτρεψαν τα μέλη ΔΕΠ του να πληροφορούν τη Βιβλιοθήκη συντομότερα, αναφορικά με τα διδακτικά βοηθήματα που

πρόκειται να χρησιμοποιήσουν στα μαθήματά τους, έτσι ώστε τα βοηθήματα να φτάνουν εγκαίρως και να είναι χρήσιμα στους φοιτητές. Παράλληλα, προέτρεψαν τους διδάσκοντες του μεταπτυχιακού προγράμματος μερικής φοίτησης να εμπλουτίσουν τη Βιβλιοθήκη με περισσότερα συγγράμματα κατάλληλα για το επίπεδο και το επιστημονικό υπόβαθρο των γνώσεών τους.

Τέλος, και αναφορικά με το θέμα των υποδομών του Τμήματος Στατιστικής, η Ομάδα Αξιολόγησης επισκέφτηκε *Εργαστήρια Στατιστικής*. Τα Εργαστήρια είναι διαρκώς διαθέσιμα τόσο για τους προπτυχιακούς όσο και για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος, και είναι εξαιρετικά εξοπλισμένα με τα τελευταία μοντέλα προσωπικών υπολογιστών και στατιστικών προγραμμάτων. Κατά συνέπεια θεωρήθηκαν απολύτως επαρκή για τα διαφορετικά επίπεδα των προγραμμάτων που έχει διαμορφώσει το Τμήμα. Οι φοιτητές είναι -και αισθάνονται -ευτυχείς που έχουν διαθέσιμη τέτοια υποδομή. Επίσης το υπεύθυνο προσωπικό των εργαστηρίων είναι ικανό και άξιο μεγάλου επαίνου. Η γενική ικανοποίηση των χρηστών οφείλεται στην ποιότητα και στην αφοσίωση ενός μικρού αριθμού ικανών συνεργατών. Η αναμφίβολη ικανότητα των επιβλεπόντων και η ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρονται αποδεικνύονται από το γεγονός ότι επισκέπτες από άλλα Τμήματα, εντός και εκτός Πανεπιστημίου, κάνουν συχνά χρήση των εργαστηρίων Στατιστικής.

Επιπλέον, η ιστοσελίδα του Τμήματος είναι εντυπωσιακή και παρέχει σε όσους την επισκέπτονται όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με το διδακτικό προσωπικό, τα προγράμματα και τις δραστηριότητες του Τμήματος. Είναι ευχάριστο να παρατηρηθεί ότι όλες οι πληροφορίες είναι επίσης διαθέσιμες στα αγγλικά, γεγονός που επιτρέπει στην διεθνή κοινότητα να γνωρίζει όλες της τις λεπτομέρειες για το Τμήμα, τις δραστηριότητές του, τους κανονισμούς του και τις πρακτικές του.

Συμπεράσματα – Στρατηγική Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης

Το Τμήμα Στατιστικής είναι ένα δυναμικό και καλά οργανωμένο Τμήμα, ικανό να προετοιμάζει φοιτητές με τις δεξιότητες και την εμπειρογνωμοσύνη που είναι απαραίτητες για την αγορά εργασίας στην Στατιστική.

Τα αντικείμενα που περιλαμβάνονται στα προγράμματα σπουδών και οι απαιτήσεις για την απόκτηση των πτυχίων, είναι συγκρίσιμα με εκείνα των καλύτερων ιδρυμάτων στην Ευρώπη και την Αμερική. Οι τρεις κατηγορίες μαθημάτων, υποχρεωτικά, υποχρεωτικά κατ' επιλογήν και επιλογής, παρέχουν στους φοιτητές μία ευρείας βάσης εκπαίδευση και τους καθιστούν ενήμερους για τον ρόλο της Στατιστικής στην μελέτη και στην έρευνα στις κοινωνικές και φυσικές επιστήμες.

Σε συνέχεια της έκθεσης που συντάχθηκε από την εξωτερική Ομάδα Αξιολόγησης, είναι δυνατόν να λεχθεί ότι από μια διεθνή πλέον οπτική γωνία, η ποιότητα του προπτυχιακού και των μεταπτυχιακών προγραμμάτων είναι υψηλή και ενήμερη των τελευταίων εξελίξεων. Οι εμπνευστές των προγραμμάτων έχουν προσπαθήσει να ακολουθήσουν σύγχρονες τάσεις στην διδασκαλία και στην έρευνα σε αντικείμενα της Στατιστικής σχετικά με την εκπαίδευση στα οικονομικά και τις επιχειρήσεις. Το γεγονός ότι υπάρχει κάποια έμφαση σε στατιστικά αντικείμενα είναι φυσικό και επωφελές, δεδομένων των επιστημονικών προσόντων των μελών της ηγεσίας του Τμήματος. Είναι ευχάριστο να διαπιστώνει κανείς ότι ενδιαφέρουσες και καθιερωμένες επιστημονικές περιοχές όπως η επιχειρησιακή έρευνα, ο στατιστικός έλεγχος ποιότητας, οι εφαρμοσμένες πιθανότητες, η στοχαστική ανάλυση και τα ασφαλιστικά και χρηματοοικονομικά μαθηματικά δεν παραγνωρίζονται αλλά αντιμετωπίζονται επισταμένως.

Η έρευνα δε του Τμήματος, που αναφέρεται στην τύχη των πτυχιούχων του στην αγορά εργασίας, είναι επαινετή όπως και απαραίτητη. Δείχνει την ευελιξία και την ετοιμότητα του Τμήματος να προσαρμόζεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Είναι επίσης θετικό ότι στοιχεία που αφορούν τους ρυθμούς απόκτησης του πτυχίου και της απόδοσης των φοιτητών του Τμήματος είναι διαθέσιμα δημόσια.

Θα πρέπει επίσης να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στην ομαλή συνεργασία και κατανόηση

μεταξύ των μελών του διδακτικού προσωπικού και την εξαιρετική σχέση μεταξύ διδασκόντων και φοιτητών. Είναι επίσης επαινετό ότι οι διδάσκοντες του Τμήματος εναλλάσσονται στην διδασκαλία των μαθημάτων, μία πρακτική που δεν την συναντά κανείς συχνά στα Ελληνικά Πανεπιστήμια.

Παράλληλα, η Ομάδα Αξιολόγησης επεσήμανε την εξαιρετική σχέση και συνεργασία που έχει σφυρηλατήσει το Τμήμα Στατιστικής του ΟΠΑ, με ορισμένα από τα καλύτερα Τμήματα Στατιστικής των Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων. Αξιοσημείωτη είναι η ενσωμάτωση όχι μόνο του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών αλλά και μέρους του μεταπτυχιακού προγράμματος του Τμήματος, στο πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών Socrates με Πανεπιστήμια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενδεικτικός και εντυπωσιακός είναι ο μεγάλος αριθμός των φοιτητών του Τμήματος, που έχει λάβει μέρος στο εν λόγω πρόγραμμα.

Επιπλέον, η Ομάδα Αξιολόγησης θέλησε να εξάρει την ιδιαίτερα θετική εντύπωση που δόθηκε από μέρους της ηγεσίας και του τρόπου διοίκησης του Τμήματος: Ο Πρόεδρος του Τμήματος, είχε κερδίσει την εμπιστοσύνη και τη συνεργασία όλων των εμπλεκομένων μερών μέσω άσκησης διοίκησης με βάση την ικανότητα, τη διασφάλιση της ποιότητας, την πειθώ και τις διαδικασίες ανοιχτής συζήτησης.

Τέλος, παρατίθενται ορισμένες παρατηρήσεις που έγιναν από την Επιτροπή Αξιολόγησης, τόσο σε Κυβερνητικό όσο και Πανεπιστημιακό Επίπεδο, με στόχο τη βελτίωση των εκπαιδευτικών διαδικασιών αλλά κυρίως των διοικητικών υπηρεσιών και υποδομών:

- Οι αξιολογητές θεώρησαν ιδιαίτερα παράδοξο το γεγονός ότι η παρακολούθηση των μαθημάτων στο προπτυχιακό επίπεδο είναι, με βάση την κείμενη νομοθεσία, προαιρετική, ιδιαίτερα όταν αυτό συγκριθεί με την υποχρεωτική παρακολούθηση που έχει υιοθετήσει το Τμήμα στα μεταπτυχιακά του προγράμματα. Λαμβανομένων δε υπόψη των μεγάλων προσπαθειών και των κονδυλίων που δαπανώνται για την εκπαίδευση από την ελληνική Κυβέρνηση, η Ομάδα Αξιολόγησης διερωτήθηκε αν αυτή η έλλειψη κανόνων κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών μπορεί να συνεχισθεί: Ένα φυσικό επακόλουθο της έλλειψης κανόνων είναι η ύπαρξη των

διαγωνιζόμενων (αιωνίων) φοιτητών οι οποίοι καθυστερούν συστηματικά τον χρόνο αποφοίτησής τους, εις βάρος της κοινωνίας. Η βλάβη που προκαλείται από αυτό το είδος των ανενεργών φοιτητών είναι ενδημική στο σύνολο του φοιτητικού πληθυσμού. Επιπλέον, σε Ευρωπαϊκό επίπεδο αυτή η έλλειψη κανόνων είναι δύσκολο να δικαιολογηθεί. Παρότι η Επιτροπή Αξιολόγησης εκτιμά ότι είναι ίσως δύσκολο να μεταβληθεί η ατυχής αυτή κατάσταση σύντομα, αισθάνεται την υποχρέωση να επισημάνει το πρόβλημα και την ανάγκη επίλυσής του.

- Η Ομάδα Αξιολόγησης αναγνώρισε ότι η εξαιρετική υλικοτεχνική υποδομή που είναι διαθέσιμη επί του παρόντος στους φοιτητές του Τμήματος, βρίσκεται στα όριά της σε σχέση με τον αριθμό των εισακτέων προπτυχιακών φοιτητών. Οποιαδήποτε αύξηση στον αριθμό των εισακτέων θα καταστήσει το σύνολο της υποδομής πλήρως ανεπαρκές, ενώ την ίδια στιγμή θα απειλήσει την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρονται στους φοιτητές, οδηγώντας πιθανότητα σε υποβάθμιση της υπάρχουσας δομής.
- Σε συνέχεια των ανωτέρω απαραίτητη θεωρήθηκε και η ενίσχυση του διδακτικού προσωπικού, καθώς οποιαδήποτε σοβαρή επέκταση των τρεχουσών δραστηριοτήτων του Τμήματος είναι αδύνατο να γίνει μόνο με το διαθέσιμο προσωπικό. Απαραίτητη επίσης, κρίθηκε και η ενίσχυση της έρευνας στις υψηλές ερευνητικές βαθμίδες. Επιπλέον, η Ομάδα Αξιολόγησης προέτρεψε τη Διοίκηση του Τμήματος και του Πανεπιστημίου, να ωθήσει τα μέλη του διδακτικού προσωπικού στην αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων που δίνονται για εκπαιδευτική άδεια, συμμετοχή σε συνέδρια τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, με στόχο τη δημοσιοποίηση –στην έκταση που αξίζει- της εξαιρετικής ποιότητας της έρευνας που διεξάγεται στο Τμήμα. Επίσης οποιαδήποτε σοβαρή επέκταση σε εργαστηριακή υποδομή του τμήματος δε μπορεί να γίνει χωρίς τη στελέχωση αυτών με κατάλληλο Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό, για την αρτιότερη εκτέλεση του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και εφαρμοσμένου έργου του τμήματος.
- Στο τομέα των κοινωνικών παροχών προς τους φοιτητές, οι

αξιολογητές διαπίστωσαν την παντελή έλλειψη αθλητικής υποδομής όχι μόνο για τους φοιτητές, αλλά και για τους διδάσκοντες και τους εργαζομένους. Στο ίδιο πλαίσιο, επεσήμανε στο Πανεπιστήμιο και την ανάγκη παροχής ικανοποιητικών και καλής ποιότητας, εγκαταστάσεων διαμονής στους φοιτητές.

- Αναφορικά με τις εφαρμοζόμενες από το Τμήμα εκπαιδευτικές διαδικασίες, η Ομάδα Αξιολόγησης έκανε αναφορά στον «παθητικό χαρακτήρα» των φροντιστηριακών ασκήσεων, που διεξάγονται στα πλαίσια των μαθημάτων. Με στόχο τη καλλιέργεια νοοτροπίας πιο ενεργής κατά τη λύση προβλημάτων, επιδοκίμασε τα βήματα και τις προσπάθειες που καταβάλλονται από το Τμήμα προς τη κατεύθυνση αυτή: Ανάθεση ασκήσεων και καθορισμός συναντήσεων υποβοήθησης στους φοιτητές. Σήμερα έχουν ήδη γίνει σημαντικές κινήσεις σε αυτή την κατεύθυνση.
- Παράλληλα, οι αξιολογητές εισηγήθηκαν η σωστή πρακτική που εφαρμόζεται στα μεταπτυχιακά προγράμματα, όπου οι φοιτητές αξιολογούνται από το σύνολο του διδακτικού, να επεκταθεί και στους προπτυχιακούς φοιτητές. Αναγνωρίζοντας μάλιστα, τις αντικειμενικές δυσκολίες της επέκτασης μιας τέτοιας διαδικασίας -λόγω του μεγάλου πλήθους προπτυχιακών φοιτητών- πρότειναν να γίνει μια προσπάθεια εφαρμογής της πρακτικής αυτής στους τελειόφοιτους, με βάση το γεγονός ότι μια σφαιρική αποτίμηση της συνολικής απόδοσης του φοιτητή στο τέλος των σπουδών από το σύνολο των διδασκόντων, θα ήταν ιδιαίτερα επωφελής. Σε μεταπτυχιακό επίπεδο, η απουσία χώρων συνάντησης των μεταπτυχιακών φοιτητών στο κτίριο, αποδοκιμάστηκε από τους αξιολογητές, καθώς γνωρίζουν το βαθμό και την έκταση των νέων ερεθισμάτων που η μεταξύ τους συνεργασία μπορεί να έχει. Επιπλέον, οι αξιολογητές επεσήμαναν τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι υποψήφιοι διδάκτορες, καθώς οι οικονομικές τους υποχρεώσεις είναι ίδιου ύψους με το πρόσθετο εισόδημα που μπορούν να εξασφαλίσουν με συμμετοχή τους σε φροντιστηριακές ασκήσεις ή /και διόρθωση γραπτών. Στο ίδιο πλαίσιο, η Ομάδα Αξιολόγησης επέκρινε το γεγονός ότι δεν υπάρχει επαρκής αριθμός κρατικών υποτροφιών, διαθέσιμων για τους υποψηφίους

διδάκτορες. Η λυπηρή αυτή κατάσταση είναι σε έντονη αντίθεση με το καθεστώς που επικρατεί σχεδόν σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για το λόγο αυτό οι αξιολογητές κάλεσαν τις διοικήσεις, όχι μόνο των Τμημάτων αλλά όλων των Πανεπιστημίων, να ασκήσουν σχετική πίεση στο Υπουργείο Παιδείας ώστε να καταστήσουν περισσότερο ελκυστικές τις διδακτορικές σπουδές, υποστηρίζοντας ιδιαίτερα τους καλύτερους υποψηφίους προς τη κατεύθυνση αυτή.

- Τέλος, προτάθηκε μια ελαφρά αναδιάρθρωση ενός μικρού μέρους των μαθημάτων που προσφέρει το Τμήμα, με στόχο την πρόκληση του ενδιαφέροντος από μέρους τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημοσίου τομέα, για την απόκτηση χρήσιμων στατιστικών εμπειριών. Ενδεικτικά, προτάθηκε ο σχεδιασμός ενός μικρού εξειδικευμένου πακέτου μαθημάτων στις ασφαλιστικές επιστήμες, στη βιομηχανική στατιστική και στη μεθοδολογία δειγματοληπτικών ερευνών, τα οποία θα μπορούσαν γρήγορα να οδηγήσουν σε αλλαγές νοοτροπίας στην αγορά. Σήμερα ακολουθώντας τις προτάσεις αυτές και με βάση την νέα σύνθεση του τμήματος έχουν εισαχθεί μαθήματα σε αυτές τις κατευθύνσεις όπως π.χ μαθήματα σχετικά με τα συνταξιοδοτικά, τα χρηματοοικονομικά μαθηματικά, τα ασφαλιστικά την διαχείριση κινδύνου κλπ.

Σε κάθε περίπτωση, η γενική εντύπωση της Ομάδας Αξιολόγησης είναι ότι οσαδήποτε κολακευτικά σχόλια και να χρησιμοποιήσει κανείς για να επαινέσει το Τμήμα Στατιστικής, δεν θα ήταν αρκετά. Θα πρέπει να δοθούν συγχαρητήρια στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών που έχει επιτρέψει στο Τμήμα της Στατιστικής να καθορίσει τις δικές του υψηλές προδιαγραφές. Η Ομάδα Αξιολόγησης εκφράζει την ειλικρινή ελπίδα ότι και άλλα Τμήματα στο Πανεπιστήμιο καθώς και άλλα Ελληνικά Πανεπιστήμια, θα φθάσουν σ' ένα συγκρίσιμο επίπεδο ποιότητας. Η αμερόληπτη αξιολόγηση μιας εξωτερικής επιτροπής, είναι μια πρωτοβουλία που το μόνο που μπορεί να κάνει κανείς είναι να την συστήσει και σε άλλα παρόμοια Ιδρύματα.

Από την πλευρά του Τμήματος, τα σχόλια και η ανάδραση της Ομάδας Αξιολόγησης ήταν ιδιαίτερα σημαντικά και οδήγησαν σε αλλαγές οι οποίες και θεωρούμε ότι

βελτίωσαν σημαντικά το πρόγραμμα σπουδών, την εφαρμογή του και τις υποδομές του τμήματος – όπου αυτό επιτρέπονταν από τους οικονομικούς περιορισμούς.